TREŠDIENA, 2009. GADA 25. MARTS

SĒDI VADA: H.-G. PÖTTERING

Priekšsēdētājs

1. Sēdes atklāšana

(Sēdi atklāja plkst. 9.10)

2. Eiropadomes 2009. gada 19. un 20. marta sanāksmes secinājumi (debates)

Priekšsēdētājs. – Dāmas un kungi, mēs esam novērojuši iekšpolitisko situāciju Čehijas Republikā. Es vēlētos jūsu visu vārdā paziņot, ka tā nedrīkst ietekmēt Čehijas prezidentūras darbu un ka mums ir jābūt gribai nodrošināt darba turpināšanos. Mēs atbalstām Čehijas premjerministru, Eiropadomes priekšsēdētāju viņa darbībā, lai Čehijas prezidentūra gūtu panākumus.

Es vēlētos mudināt Eiropadomes priekšsēdētāju – un es paļaujos, ka varu darīt to jūsu visu vārdā – veicināt Lisabonas līguma ratifikāciju viņa valstī un citās valstīs, kur tas vēl jādara. Mēs esam strādājuši pie šī Eiropas Savienības reformu līguma desmit gadus kopš lēmumu pieņemšanas Nicā, un mēs vēlamies veikt pēdējos grūtos soļus, lai šis līgums varētu stāties spēkā 2010. gada sākumā. Mums ir vajadzīgs Lisabonas līgums lielākai demokrātijai, lai Eiropas Savienībai būtu vairāk rīcības brīvības un lielāka pārredzamība.

(Aplausi)

Nākamais jautājums ir Padomes un Komisijas paziņojumi par Eiropadomes 2009. gada 19. un 20. marta sanāksmes secinājumiem. <BRK>

Mirek Topolánek, *Padomes priekšsēdētājs*. – (*CS*) Dāmas un kungi, es vēlētos jūs visus sveikt ar Eiropadomes priekšsēdētāja regulāro ziņojumu pēc Padomes pavasara augstākā līmeņa sanāksmes. Vispirms man ir jāatvainojas, ka nevarēšu palikt kā parasti līdz debašu beigām. Premjerministra vietnieks *Vondra* kungs mani aizvietos otrajā daļā pēc partiju pārstāvju runām. Kā jau sacīja *Hans-Gert Pöttering* kungs, manas atgriešanās Prāgā cēlonis ir sociālistu bezprecedenta obstrukcija, ar kuru mēs cīnāmies visā prezidentūras laikā un par kuru es vienmēr esmu bijis gluži atklāts. Ja valdība kritīs, tas noteikti neapdraudēs prezidentūru, un tas, ka sociālisti neņēma vērā, ka Čehijas Republika ir Eiropadomes prezidējošā valsts, un atteica pat visnepieciešamāko sadarbību, kaitēs tikai sociāldemokrātijai. Prezidentūra nedrīkst no tā ciest, jo esmu pārliecināts, ka, kā es teicu šeit atklāšanas runā Eiropas Parlamentā par to, kā mums vajadzētu ierobežot diskusiju un panākt kompromisu, ir kaut kas, ko mēs noteikti esam panākuši. Padomes pavasara sanāksme to pierāda. Manā valstī ir pieņemts nepārtraukt runātāju, bet šķiet, ka šeit ir citādi paradumi.

Ļaujiet man turpināt – stingri pieturoties pie Eiropadomes secinājumiem – par jautājumu, kādēļ es tiešām esmu šeit šodien un kādēļ mēs veicām zināmus soļus Eiropadomē. Pirms tam tomēr es gribētu komentēt trīspusējo augstākā līmeņa sanāksmi ar sociālajiem partneriem, kura notika pirms Padomes sanāksmes. Tajā bija relatīvi augsta līdzdalība. Kopā ar mani un Eiropas Komisijas priekšsēdētāju *José Manuel Barroso* piedalījās arī nākamo divu prezidējošo valstu premjerministri, proti, Zviedrijas *Reinfeldt* kungs un *Zapatero* kungs no Spānijas, un pēc sanāksmes es biju ļoti pacilāts un ļoti pārsteigts par sociālo partneru vienprātību ne tikai par prezidentūras mērķiem, bet arī vispār par globālās finanšu krīzes izraisītā bezdarba situācijas risinājumiem.

Ja kādam interesē, es varu runāt vairāk par trīspusējo sanāksmi, bet mēs vienojāmies par trīm pamatprincipiem, kas piešķirs daudz lielāku elastību darba tirgum kopā ar darbaspēka mobilitāti un ļaus ievērojami pastiprināt centienus paaugstināt darba ņēmēju izglītības un prasmju līmeni, lai viņi labāk atbilstu darba tirgus prasībām un tamlīdzīgi. Eiropadomes pavasara sanāksme īstenībā bija otrā valstu vai valdību vadītāju sanāksme, ko mēs esam organizējuši, bet tomēr tā bija pirmā īsti oficiālā augstākā līmeņa sanāksme. Vislielāko uzmanību, protams, piesaistīja jautājums par to, kā atrisināt pašreizējo ekonomikas krīzi. Es pilnīgi noraidu apgalvojumus, ka mēs maz darām būtiskāko pasākumu virzienā. Es nosaukšu vienu skaitli: EUR 400 miljardi. Šie EUR 400 miljardi atbilst 3,3 % ES IKP un veido bezprecedenta soli un kopā ar automātiskajiem stabilizatoriem, kas Eiropas Savienībai ir, bet ASV, piemēram, nav, es uzskatu, ka *José Manuel Barroso* šodien minētais piemērs ir stipri saturīgs. *Saab* firmas atlaistajam darbiniekam ir tādi sociālie standarti, kas pilnīgi atšķiras no standartiem, kādi pienākas *General Motors* atlaistajam darbiniekam kaut kur Čikāgā, un valdībām šajos divos gadījumos ir pilnīgi atšķirīgas pieejas, jo automātiskie stabilizatori ievērojami palielina šos EUR 400 miljardus

un šajā ziņā dod mums neapstrīdamas priekšrocības pret ASV. Visu 27 dalībvalstu būtisks atbalsts nolīgumam apstiprina Lisabonas stratēģijas derīgumu, jo tā ir viens no četriem pīlāriem, uz kuriem īstenībā balstās visa stratēģija.

Gordon Brown vakar bija šeit, un viņam bija iespēja skaidri izskaidrot 27 dalībvalstu pieeju, pilnvaras G20 augstākā līmeņa sanāksmei un trim citiem šīs stratēģijas de facto pīlāriem. Mēs vienojāmies, ka visiem īstermiņa pasākumiem ir jābūt pagaidu pasākumiem, un tā mēs tos vērtējam. Tika apstiprinātas Lisabonas stratēģijas vidējā un ilgtermiņa prioritātes, un īstermiņa prioritātēm ir jāizriet no tām. Es gribētu teikt, ka Eiropadomi vairāk vai mazāk šausmināja tas ko ASV finanšu ministrs Timothy Geithner sacīja par pastāvīgajiem pasākumiem. Amerika ne tikai atkārto pagājušā gadsimta trīsdesmito gadu kļūdas milzīgu stimulu pakešu, protekcionistisku tendenču un aicinājumu uz protekcionismu veidā, kampaņu "pērc amerikāņu preces" veidā un tamlīdzīgi. Šo darbību apvienojums – un, kas vēl sliktāk – iniciatīva pārveidot tos par pastāvīgiem pasākumiem veido ceļu uz elli. Mums vajadzētu ieskatīties vēstures grāmatās, kas ir sākušas pārklāties ar putekļiem. Es uzskatu par Eiropadomes pavasara sanāksmes debašu lielāko sasniegumu to, ka tika skaidri noraidīts šis ceļš un šī tuvredzīgā pieeja. Es kategoriski noraidu Eiropas Sociāldemokrātiskās partijas priekšsēdētāja Poul Nyrup Rasmussen apgalvojumus, ka Eiropadome ir maz darījusi, lai cīnītos pret krīzi, un ka mēs gaidām, ka ASV mūs glābs. ASV izvēlēto ceļu ir ne tikai diskreditējusi vēsture, bet arī, kā jau sacīju iepriekš, vienkāršo cilvēku sociālā nodrošinājuma līmenis un sociālo vajadzību vispārēja apmierināšana ir pārsteidzoši atšķirīga ASV un ir uz daudz zemāka līmeņa. ASV izvēlētais ceļš ir bīstams, jo amerikāņiem vajadzēs skaidru naudu, lai finansētu savas sociālo stimulu paketes, un viņi to viegli iegūs, jo vienmēr kāds ir gatavs pirkt ASV parādzīmes. Tomēr tas pakļauj riskam tirgus likviditāti, izņemot likviditāti no globālā finanšu tirgus, tādējādi citu parādzīmju pārdošana, varbūt Eiropas un noteikti Polijas, Čehijas un varbūt arī citu valstu, tiks pakļauta riskam, jo sistēmā nebūs skaidras naudas. Šī pieeja rada bažas, un, manuprāt, tā tiks apspriesta G20 augstākā līmeņa sanāksmē. G20 sanāksme būs tikai viena iespēja, kur par to runāt. Diskusija var turpināties vēlāk 27 dalībvalstu neoficiālajā augstākā līmeņa sanāksmē ar ASV administrācijas un Barack Obama piedalīšanos Prāgā. Es esmu stingri pārliecināts, ka mēs atradīsim kopēju pieeju ar ASV, jo mēs noteikti nevēlamies konfrontāciju starp ASV un Eiropas Savienību. Mūsdienu pasaulē – un krīze to ir mums pierādījusi vēlreiz – neviena ekonomika nav izolēta, un savstarpējās saistības līmenis ir ļoti augsts, kas nozīmē, ka krīzes laikā mums ir kopēja problēma un mēs to varam atrisināt, tikai darbojoties kopā.

Vienošanās otrais pīlārs attiecībā uz pašreizējas krīzes risinājuma meklēšanu ir gatavošanās G20 augstākā līmeņa sanāksmei. *Gordon Brown* un viņa administrācijas sagatavotie dokumenti ir lieliski, un jūs ar tiem varējāt iepazīties vakar. Trīs pīlāru pieeja ietver risinājumu finanšu nozarei un fiskālo stimulu paketes, ar ko reglamentē — un es teiktu — koriģē defektus sistēmā un atjauno globālo tirdzniecību, kas nozīmē diskusiju atjaunošanas nepieciešamību ar Doha PTO ietvaros. Šī pieeja precīzi sakrīt ar tā risinājuma īpašo raksturu, ko ierosināja Eiropadome un kas guva vienprātīgu atbalstu. Es gribētu arī īpaši sumināt vienošanos tādēļ, ka mēs beidzot noteicām konkrētu skaitli attiecībā uz Starptautiskā Valūtas fonda pieejamo resursu paaugstināšanu, un mēs noteicām šo īpašo saistību EUR 75 miljardu līmenī. Visām 27 dalībvalstīm ir vienota nostāja, viena balss un kopējs mērķis G20 sanāksmei. Es uzskatu to par vislielāko panākumu, jo visa Eiropadomes sanāksme bija Eiropas vienotības, Eiropas solidaritātes, Eiropas vērtību un vienota Eiropas iekšējā tirgus pārbaude. Ja kāds no šiem elementiem tiktu vājināts, mēs izietu no šīs krīzes vājākā stāvoklī. Gluži pretēji, es uzskatu, ka, ja mēs respektējam šos būtiskos atribūtus, mēs iziesim stiprākā stāvoklī. Nav iemesla pesimismam pirms G20 diskusijām, par ko baidās *Rasmussen* kungs. Es uzskatu, ka mēs visi saprotam to, ka ir jādarbojas solidāri un jāsadarbojas, ko apstiprina *Graham Watson* no Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupas.

Pašreizējā krīze, kā mēs visi zinām, ir uzticības krīze. Tādēļ trešā svarīgākā krīzes risināšanas joma ir uzticības atjaunošana. Nepietiek ar to, ka sistēmā iepludina naudu. Mēs to esam izmēģinājuši, un bankas vēl joprojām neaizdod. Bankām ir jāsāk aizdot naudu, bet tās to nedara, jo tām nav uzticības. Tām pieejamā likviditāte nav atrisinājusi problēmu. Uzticību nevar ne pasludināt ar dekrētu, ne nopirkt. Uzticības atjaunošanas ietvaros mēs esam spēruši soli uzticības nostiprināšanas virzienā, dubultojot garantijas ietvaru valstīm, kas nav eirozonā, līdz EUR 50 miljardiem, ja tas ir vajadzīgs. Mēs esam vienojušies pat par to. Mēs pat vienojāmies par to, ka ir jāizvairās no vispārīgas pieejas un jādarbojas uz individuālas pieejas pamata katrai bankai un katrai valstij, un mēs atzinām, ka šajā laikā pieeja "viens lielums der visiem" ir bīstama. Tirgi ir nervozi un reaģē nekavējoties, pārmērīgi un negatīvi uz katru signālu. Tādēļ mums ir vajadzīgs labāks regulējums. Es uzsvērtu, ka "labāks" varētu nozīmēt regulēšanas ieviešanu tur, kur līdz šim tā nav bijusi. Tieši šeit jūs iestājaties spēlē, Eiropas Parlamenta dāmas un kungi. Mēs vēlētos panākt vienošanos — un ir zīmes, ka tas ir iespējams — par tiesību aktiem, kas būtībā īstenotu mūsu vīzijas un mūsu idejas par vērtēšanas aģentūru, apdrošināšanas sabiedrību maksātspēju, banku kapitāla prasību, pārrobežu maksājumu, elektroniskās naudas un tamlīdzīgi labāku regulēšanu. Es būtu iepriecināts, ja jūs varētu apstiprināt šīs regulas jūsu sesijas laikā un ja tās varētu

stāties spēkā un tikt īstenotas nekavējoties. Es, tāpat kā mēs visi, ļoti augstu vērtēju Larosière ziņojumu, kurā ir spīdoša analītiskā iedaļa un ļoti konkrēta īstenošanas iedaļa, un šajā ziņā Eiropadome ir izdarījusi skaidrus secinājumus. Varbūt Eiropadomes pavasara sanāksmes vissvarīgākais uzdevums bija novērtēt līdzšinējo atveseļošanas plāna īstenošanas progresu atbilstīgi Padomes decembra sanāksmes lēmumiem. Tieši par to ir visvairāk trokšņa un kritikas -manuprāt, nepamatoti. Plānam ir trūkumi, tas ir lēns un nepretenciozs. Es vēlētos izsacīties tieši. Es jau minēju par EUR 400 miljardiem jeb 3,3 % no IKP, neietverot līdzekļus banku rekapitalizācijai un garantijas, kas sasniedz vairāk nekā 10 % no IKP, kas ir viss, ko ES šobrīd var atļauties. Tas joprojām ļoti ievērojami ietekmēs Stabilitātes un izaugsmes paktu un ievērojami ietekmēs valsts parādu un to, kā lietas risināsies "dienu pēc" perioda, citiem vārdiem, pēc krīzes beigām. Es uzskatu, ka pat tie EUR 5 miljardi, kas ir galīgi apstiprināti un kas veido tikai nelielu daļu no milzīgās EUR 400 miljardu summas, ir ļoti smagu sarunu rezultāts, kas ietekmēs daudzas valstis. Tas ir galvenokārt tādēļ, ka naudas summa neveido pretkrīzes pasākumu, ja to neizmanto 2009. un 2010. gadā. Ir taisnība arī, ka nav projektu novērtēšanas pārskatāmas sistēmas, nav pilnīga šo projektu saraksta un trūkst dažu lietu, bet citu lietu ir pārāk daudz. Mēs beidzot esam panākuši vienošanos pēc ļoti sarežģītām sarunām, un šeit Čehijas prezidentūrai bija izšķirošā nozīme, jo tā panāca vienošanos apstiprināt EUR 5 miljardus un novirzīt naudu jums Eiropas Parlamentā, lai jūs varētu ar to rīkoties.

Atveseļošanas plānam, protams, ir Kopienas aspekts, saskaņā ar kuru šodien ir pieejami aptuveni EUR 30 miljardi, kā arī valstu aspekts, saskaņā ar kuru katra dalībvalsts plāna ietvaros īsteno savus fiskālos stimulus. Manuprāt, galvenais jautājums, par ko vienojās Eiropadome, ir Stabilitātes un izaugsmes pakta derīgums. Ja mēs gribam iziet caur šo krīzi ar tādu Eiropas Savienību, kas ir vesela, nebojāta un par jaunu spēcināta, mums ir jāievēro savi pašu noteikumi. Manuprāt, būtu liela kļūda radīt jaunas paketes, nenodrošinot, ka tiek ieviestas visas valstu un Kopienas procedūras; ka mēs zinātu, kāda ietekme tām būs, kā arī, vai būtu vajadzība pēc turpmākiem fiskālu stimulu pasākumiem, pat ja Eiropadome būtu tiem piekritusi. Ja būs absolūti nepieciešams, Eiropadome veiks papildu pasākumus, bet pašlaik mēs nezinām, vai mums tie būtu jāveic, jo neviens nezina, kad krīze izlīdzināsies vai kad tā beigsies. Būtu pilnīgi absurdi, ja mēs veiktu papildu pasākumus, nezinot, kāda ietekme ir bijusi līdzšinējiem pasākumiem ar EUR 400 miljardiem fiskālo stimulu. Plāns ir ambiciozs, daudzveidīgs un visaptverošs, un tas risinās izaugsmes un nodarbinātības problēmas atšķirīgi saskaņā ar situāciju katrā dalībvalstī, kā arī, protams, ar problēmām, kas saistītas ar ekonomikas stāvokli.

Otrs svarīgākais jautājums Eiropadomē bija klimata un enerģijas jautājums. Mēs panācām ievērojamu progresu gan enerģētikas drošības, gan klimata aizsardzības jomā. Līdztekus visam pārējam enerģētikas drošība ir viena no mūsu prezidentūras galvenajām prioritātēm, un tās nepieciešamību pierādīja janvāra notikumi. Gāzes krīze nav atrisināta. Gāzes krīze var uzliesmot rīt, parīt, mēneša laikā, nākamgad vai jebkurā citā laikā. Manis teikto apstiprina tas, ka pat pretkrīzes EUR 5 miljardu pakete ir orientēta galvenokārt, ja ne tikai, uz starpsavienojumiem starp Eiropas valstīm un ietver ļoti plašu mehānismu un projektu loku, kuru mērķis ir samazināt atkarību no viena piegādes maršruta. Mēs vienojāmies, ka pretkrīzes mehānismam piegāžu sabrukuma risināšanai ir jābūt gatavam līdz nākamajai ziemai, lai reaģētu uz jebkādām iespējamām problēmām. Ir vairāk nekā skaidrs, ka mums tas ir vajadzīgs. Tas kļuva acīmredzams janvārī īpaši Slovākijā un Bulgārijā, bet arī vairākās citās valstīs.

Debates par klimatu: jau sākas diskusijas un sagatavošanās darbi Kopenhāgenas konferencei. Gan Dānija kā uzņemošā valsts, gan Zviedrija savas prezidentūras ietvaros rūpēsies par šo lietu, un Čehijas prezidentūra pie tā jau intensīvi strādā. Mēs cenšamies rast kopēju nostāju Eiropas līmenī. Mēs esam sākuši sarunas ar galvenajiem partneriem, bez kuriem nevar nodrošināt Kopenhāgenas konferences panākumus. Tie ir ASV un, protams, Japāna, Ķīna un Indija, kā arī citas lielvalstis un liela mēroga piesārņotāji. Karstākās diskusijas – un es gribētu tam pieskarties pavisam īsi – notika par to, vai vajadzētu tagad noteikt ne tikai mehānismus, bet arī atsevišķo ES dalībvalstu ieguldījumus finansējuma paketē, ko mēs piešķiram jaunattīstības valstīm trešām valstīm - lai palīdzētu tām izpildīt to saistības klimata aizsardzības cīņas ietvaros. Mēs pieņēmām pareizu lēmumu. Situācijā, kad mēs vedam sarunas ar galvenajiem partneriem, kuri pašlaik darbojas vairāk vārdos nekā darbos, mūsu taktika būtu ļoti vāja un slikta, ja mēs paši uzstādītu barjeras un robežas, ko citi neievērotu. Sarunu nostāja ir daudz labāka, ja mums ir brīvas rokas, un tam piekrita valstis, kas iesniedza pēdējo priekšlikumu, proti, Zviedrija, Dānija, Nīderlande, Apvienotā Karaliste un Polija. Attiecībā uz Polijas pieeju mēs, protams, respektējām to valstu intereses, kas ir stipri piesardzīgas par šo mehānismu, kā arī to valstu intereses, kurām ir vadošā loma klimata pārmaiņu jautājumos. Visas valstis, pat tās, kas uzskata to par absolūtu prioritāti, vienojās, ka mums vēl ir jāatrod īstais mehānisms, atslēga un tās formulējums labu laiku pirms Kopenhāgenas konferences.

Trešā joma attiecas uz ārējām attiecībām. Eiropadome oficiāli apstiprināja Austrumu partnerības iniciatīvu kā papildinājumu mūsu ārpolitikai vai tiešo kaimiņattiecību politikai. Ja ņemam vērā, ka uz ziemeļiem ir

aisbergi, bet rietumos – Atlantijas okeāns, tad mūsu kaimiņi dzīvo dienvidos un austrumos, un tur ir tās valstis, kas potenciāli varētu apdraudēt gan mūsu ekonomiku, gan sociālo un drošības situāciju. Austrumu partnerība bija Čehijas prezidentūras mērķis, un man ir prieks, ka tā ir apstiprināta ar stingru EUR 600 miljonu ieguldījumu. Es vēlētos apsteigt jautājumus par Baltkrievijas līdzdalību. Mēs to apsveram. Baltkrievija ir panākusi zināmu progresu, un aizlieguma apturēšana vīzu izsniegšanai režīma locekļiem ir pagarināta. Šobrīd mēs Baltkrievijai durvis turam atvērtas, taču nekāds lēmums vēl nav pieņemts. Ja dalībvalstis tam nepiekritīs un nebūs visu 27 dalībvalstu lēmuma, prezidents *Lukashenko* vienkārši netiks uzaicināts, lai gan opozīcija un kaimiņvalstis iesaka mums to darīt. Man šķiet, ka es nevaru atbildēt uz šo jautājumu, ja jūs jautājat man tieši tagad, tādēļ es apsteidzu šo jautājumu.

Es informēju Eiropadomi par tikšanos un neoficiālo augstākā līmeņa sanāksmi 5. aprīlī saistībā ar citu prioritāšu izpildi, jo sevišķi ar transatlantiskajām partnerattiecībām. Organizatoriskās detaļas vēl nav līdz galam izstrādātas, bet jūs par tām tiksiet sīki informēti. Augstākā līmeņa sanāksmē apspriedīs trīs galvenās tematiskās jomas: diskusijas par G20 augstākā līmeņa sanāksmi, sadarbība enerģētikas jomā un klimats, kurās ES vēlas saglabāt izšķirošo nozīmi tāpat kā ASV, un ārējās attiecības un ģeostratēģiskā teritorija no Vidusjūras līdz Kaspijas jūrai, kas nozīmē Afganistānu, Pakistānu, situāciju Irānā un, protams, Tuvos Austrumus. Augstākā līmeņa sanāksme ar ASV ir svarīga, taču mums ir noteikti jāizvairās no sakāpinātām cerībām, jo nav sagaidāma Mesijas atnākšana. ASV ir ļoti daudzas iekšējās problēmas, kas jārisina, un tieši tādēļ ir labi, ka *Barack Obama* Prāgā runās par viņa fundamentālo šī gada vērtējumu un, protams, vēlēsies sūtīt vēstījumu ES pilsoņiem par galvenajām nostādnēm un jaunās ASV administrācijas galvenajiem mērķiem.

Eiropadomes sanāksmē apsprieda arī daudzus citus jautājumus, par kuriem es esmu gatavs atbildēt. Ja esmu kaut ko izlaidis, es to pievienošu diskusijā pēc partiju vadītāju runām. Mēs droši vien netiksimies šādā veidā, jo jūs dodaties prom, lai piedalītos vēlēšanu kampaņā, bet es būtu iepriecināts, ja jūs varētu pretoties tās sākšanai šeit un tagad. Es ceru, ka cīņa par vietām Eiropas Parlamentā būs godīga un ka jūs tiksieties atkal pēc vēlēšanām un turpināsiet savu darbu.

Priekšsēdētājs. – Paldies, Eiropadomes priekšsēdētāja kungs, par jūsu apņemšanos turpināt prezidentūras darbu, neraugoties uz grūto situāciju jūsu valstī.

José Manuel Barroso, *Komisijas priekšsēdētājs* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Pēdējā Eiropadome bija praktisku rezultātu Padome.

Es vēlētos izteikt atzinību Čehijas prezidentūrai un it īpaši premjerministram *Topolánek* kungam, kurš stingri vadīja diskusiju struktūru un koncentrēja tās uz konkrētiem mērķiem. Rezultāts ir redzams — svarīgu lēmumu virkne kā tāda, bet arī lēmumi, kas daudz izsaka par Eiropas pašreizējo apņēmību. Mūsu lēmumu realitāte rāda mūsu vienotības realitāti un sagrauj pesimistiskās prognozes, kas vēlreiz ir izrādījušās neprecīzas. Es runāšu galvenokārt par ekonomikas jautājumiem; premjerministrs *Topolánek* kungs ir minējis vairumu no jautājumiem, tādēļ nav vajadzības skart tos visus vēlreiz.

Pirmkārt, Padome ir apstiprinājusi Komisijas priekšlikumu piešķirt EUR 5 miljardus stratēģiskiem enerģētikas projektiem un platjoslas internetam. Eiropadomē panāktā vienošanās skaidri atspoguļo ES apņēmību izmantot visus pieejamos līdzekļus un darīt visu iespējamo, lai neļautu krīzei apdraudēt mūsu ilgtermiņa mērķus, īpaši enerģētikas drošības jomā un cīņā pret klimata pārmaiņām.

Otrs svarīgākais lēmums bija divkāršot maksimālo atbalsta summu dalībvalstīm maksājumu bilances līdzsvarošanai: EUR 50 miljardi ir ļoti stiprs atbalsts. Tas pierāda, ka pat grūtos laikos solidaritāte Eiropas Savienībā nav tukšs vārds.

Tiešām, labākais veids, kā eiropiešiem ierobežot krīzi un atjaunot izaugsmes apstākļus, ir koordinēt savas nostājas, darboties kopā un atbalstīt citam citu.

Trešais svarīgais lēmums rāda, ka ES pilnībā izpilda saistības, cenšoties novērst krīzi pasaules mērogā. Budžeta stimuls, kas tiek dots Eiropas Savienības ekonomikai, ja mēs tajā ietveram arī automātiskos stabilizatorus, tagad tuvojas 4 % no Eiropas Savienības IKP. Tomēr tam mēs pievienojām – Eiropadomes sanāksmē – saistības atbalstīt SVF ar maksimālo summu EUR 75 miljardi. ES pilnībā pilda savas saistības, gan enerģiski cīnoties pret krīzi, gan ieviešot ambiciozu un progresīvu regulēšanas reformu programmu.

Tiešām, Eiropas Savienība ir parādījusi vienotības un vadības piemēru, kuram sekojot var bruģēt ceļu plašāka mēroga risinājumiem starptautiskā līmenī. To skaidri pierādīja debates, ko mēs vakar noturējām ar AK premjerministru *Gordon Brown*. Eiropas Savienība gatavojas Londonas augstākā līmeņa sanāksmei ar solīdu un konsekventu darba kārtību, kas pamatota uz četriem pīlāriem: būtisks un koordinēts budžeta stimuls,

ambicioza regulēšanas darba kārtība, stiprs vēstījums pret visiem protekcionisma veidiem un konsekventa saistību izpilde Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanai, it īpaši pasaules vistrūcīgākajiem cilvēkiem.

Šī ir vadības darba kārtība, un es uzskatu, ka tomēr ir svarīgi uz to norādīt – jo tas nebija pašsaprotams sākumā – ka to dalībvalstu nostāja, kas piedalīsies Londonas augstākā līmeņa sanāksmē, un Komisijas nostāja īstenībā ir visu 27 dalībvalstu savienības vēstījums par vēlēšanos saglabāt šo vadošo stāvokli, lai ieviestu jaunu pieeju starptautiskā līmenī. Tā nav tehnokrātiska darba kārtība. Problēma ir ētisko vērtību atkārtota ieviešana ekonomikas sistēmā un jo īpaši globālajā finanšu sistēmā, bez kurām tirgus ekonomika nevar darboties. Cilvēki ir atkal jānostāda globālās ekonomikas centrā. Mēs esam par atvērtām un konkurētspējīgām ekonomikām, taču tādām, kurās tirgi kalpo pilsoņiem. Tieši tādēļ es atbalstu *Merkel* kundzes ambiciozo priekšlikumu radīt ilgtspējīgas ekonomikas hartu. Tas norāda, ka mēs esam par sociālu tirgus ekonomiku.

Tomēr Eiropadome pievērsās ne tikai krīzei. Ārējo attiecību jomā es atzinīgi vērtēju 27 valstu atbalstu Komisijas priekšlikumiem izveidot Austrumu partnerību, ko mēs varēsim detalizētāk apspriest Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanāksmē 7. maijā. Strādājot ar Vidusjūras reģiona valstu savienību, mums ir izveidojusies konsekventa struktūra mūsu kaimiņattiecību politikai, kas neapšaubāmi ir viena no ES ārējo attiecību prioritātēm.

Priekšsēdētāja kungs, tagad mums ir jāsaglabā temps ekonomikas atveseļošanas darbā; ir steidzami jāizlieto EUR 5 miljardi. Šajos grūtajos laikos šis ieguldījums ir kritiski svarīgs. Mēs visi zinām, ka kredītu krīze ir tieši ietekmējusi stratēģiskos projektus. Ir dažas problēmas, īpaši naftas un gāzes savienojumu iesaldēšanas iespējamība. Tas kavē ieguldījumus atjaunojamās enerģijas avotos. Tas ir apturējis arī pētniecību tīro tehnoloģiju jomā. Tādēļ mums ir vajadzīga skaidra Eiropas Savienības reakcija.

Es zinu, ka šis Parlaments ir apņēmies ātri virzīt šo lietu uz priekšu, un ceru, ka jūsu pašu šo priekšlikumu analīze ļaus jums drīz sākt sarunas ar Padomi, lai tos varētu pieņemt kā tiesību aktus līdz maija sākumam.

Tas pats attiecas uz pašreizējo un nākamo pasākumu paketi par finanšu sistēmu. Ja Parlaments un Padome nodrošinātu vienošanos par šiem pasākumiem pirmajā lasījumā pirms vēlēšanu beigām, tas nozīmētu stipru vēstījumu, ka ES zina, kas tai jādara, lai atjaunotu kārtību finanšu sistēmā.

Tas ir galvenais elements uzticības atjaunošanā, un tādēļ Komisija turpinās pieņemt priekšlikumus kā izklāstīts tās 2009. gada 4. marta Paziņojumā par riska ieguldījumu fondiem un privātā kapitāla fondiem, par izpildmaksu un par to, kā īstenot idejas, kas paustas ziņojumā, ko sagatavojusi manis izveidotā augsta līmeņa grupa de Larosière kunga vadībā. Šo ziņojumu silti uzņēma Eiropadome, un to vienprātīgi pieņēma par pamatu turpmākajam darbam. Es esmu ļoti apmierināts ar šo rezultātu.

Mums ir arī jāturpina padziļināt darbu koordinācijas jomā. Koordinācija ir galvenais — koordinācija un īstenošana. Pamatnostādnes, ko mēs noteicām par bojātajiem aktīviem un par atbalstu automobiļu nozarei, jau tiek izmantotas, lai visefektīvāk vadītu dalībvalstu darbību.

Tagad, kad mēs esam atveseļošanas plāna īstenošanas fāzē, Komisija pastiprinās darbu, lai pārraudzītu, kā valstu stimulu paziņojumi tiek pārvērsti darbībā. Mums ir daži instrumenti. Mums ir arī Lisabonas stratēģijas instrumenti, kas paliek spēkā. Mēs arī rūpīgi sekosim dažādajiem valstu pasākumiem krīzes pārvarēšanai un pieprasījuma stimulēšanai, lai redzētu, ko varam mācīties un kā mēs varam palīdzēt.

Tam pašam garam ir jāiedvesmo mūs, gatavojoties Nodarbinātības augstākā līmeņa sanāksmei. Es jau agrāk esmu teicis šajā Parlamentā, ka krīze rada reālas grūtības, un tas ir vislabāk redzams ietekmē uz darba tirgu.

Bezdarbs pieaug un visticamāk turpinās pieaugt. Tās ir manas galvenās rūpes, un es domāju, ka tām ir jābūt galvenajām rūpēm Eiropas Savienībā. Darba ņēmējiem visā Eiropas Savienībā ir jāzina, ka ES vadītāji ir norūpējušies. Tādēļ tik svarīga ir maija sākumā paredzētā augstākā līmeņa sanāksme, kas veltīta nodarbinātībai: novērtēt līdzšinējo atveseļošanas pasākumu ietekmi, novērtēt, kas darbojas un kas nedarbojas, kā arī apmainīties ar labāko pieredzi un vienoties par nepieciešamajiem papildu pasākumiem.

Mums ir jānodrošina, ka tiek iedarbinātas visas sviras vietējā, reģionālā, valstu un ES līmenī, lai mīkstinātu krīzes ietekmi un sagatavotu cilvēkus darbam nākotnē. Mums jo īpaši ir jādara viss iespējamais, lai pabeigtu dalībvalstu darbību caur Eiropas Sociālo fondu un Globalizācijas pielāgošanas fondu.

Kā jūs zināt, Eiropadome nolēma, ka augstākā līmeņa sanāksmei ir jānotiek trijotnes formātā. Lai būtu pret jums atklāts un godīgs — kāds es vienmēr esmu — man ir jāsaka, ka es biju vīlies par šo lēmumu. Man būtu labāk paticis, ka visas 27 dalībvalstis veltītu laiku, lai kopīgi apspriestu vislabāko ceļu uz to, kas ir galvenais jautājums ES pilsoņiem šajā krīzē — uz nodarbinātības situāciju.

Protams, mēs zinām, ka visvairāk instrumentu ir valstu līmenī, taču tas nevar būt par attaisnojumu Eiropas vadītājiem neapspriest ES līmenī to, kā valstis var koordinēt savas darbības. Mēs zinām arī, ka tad, kad mēs pieņemam lēmumu attiecībā uz finanšu nozari vai kad mēs pieņemam atveseļošanas plānu, tie ir arī pasākumi nodarbinātības paaugstināšanai.

Taču es domāju, ka nodarbinātība pelna ES vadītāju uzmanību pati par sevi. Lai kā tas būtu, Komisija ir pilnībā mobilizējusies un noskaņota sniegt stipru vēstījumu 2009. gada 7. maijā. Es personīgi uzskatu, ka šai augstākā līmeņa sanāksmei, ko ir nolemts noturēt trijotnes formātā, ir jābūt atklātai, lai visiem premjerministriem, kas to vēlas, būtu iespēja piedalīties.

Es vēlētos jums sacīt, kā to darīja arī premjerministrs *Topolánek* kungs, ka tieši pirms Eiropadomes mums bija ļoti svarīga diskusija ar sociālajiem partneriem kopā ar Zviedrijas premjerministru *Reinfeldt* kungu un Spānijas premjerministru *Zapatero* kungu. Es domāju, ka mēs pārliecinājāmies par sociālo partneru gatavību sadarboties ar mums. Ir svarīgi nosūtīt vēstījumu visiem eiropiešiem un īpaši Eiropas darba ņēmējiem, ka mēs ES līmenī arī rūpējamies par sociālo dialogu.

Mēs esam uzaicinājuši sociālos partnerus uz Komisiju. Mēs esam noorganizējuši tikšanos Komisāru kolēģijā, un es esmu apņēmies turpināt darbu ar sociālajiem partneriem, ar Eiropas Parlamentu, Eiropas valstu valdībām, ar prezidentūru, protams, un arī ar Reģionu komiteju un Sociālo un ekonomikas lietu komiteju, jo es tiešām uzskatu, ka saskarsmē ar šo nodarbinātības problēmu mums ir vajadzīga ne tikai ES valstu valdību un iestāžu mobilizācija, bet arī sociālo partneru un visu mūsu sabiedrību mobilizācija.

Es esmu pārliecināts, ka mums ir jābūt skaidrām visām izvēles iespējām. Tādēļ Komisija nākamajās nedēļās veltīs īpašas pūles darbam ar visiem mūsu partneriem, un es ļoti atzinīgi vērtētu visu Eiropas Parlamenta deputātu un šī Parlamenta kā institūcijas piedalīšanos. Jums ir plašas zināšanas par to, kā notiek darbība uz vietām.

Īsumā, šī bija Eiropadome, kas pieņēma ļoti svarīgus lēmumus par ekonomikas un finanšu jautājumiem — tie ir ļoti konkrēti rezultāti. Taču tas nekādi nebija procesa nobeigums. Mums ir jāsaglabā procesa temps. Mums ir jābūt atvērtiem visam, kas mums jādara, saskaroties ar krīzi, kurai būs jo īpaši liela ietekme uz sociālajiem jautājumiem. Ir svarīgi, lai mēs saglabātu šo apņēmību un pārliecību, ka ar koordināciju un īstenošanu Eiropa spēs ne tikai reaģēt uz problēmu iekšēji, bet arī dot svarīgu ieguldījumu globālajā reakcijā uz šo ļoti lielo krīzi.

(Aplausi)

Joseph Daul, PPE-DE grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Topolánek kungs, Barroso kungs, dāmas un kungi! Pēc mūsu ASV partneru un pārējās pasaules vadīšanas no paša krīzes sākuma ambiciozā, bet patiesi nepieciešamā finanšu tirgu reformā, pagājušajā piektdienā Eiropa pieņēma ceļvedi G20 sanāksmei 2. aprīlī.

Vakardienas debatēs par G20 daži deputāti sacīja, ka tas bija par maz, bet citi sacīja, ka tas bija par daudz. Īstenība ir tāda, ka mūsu nesen piedzīvotajās krīzēs ES ir bijusi vietā, tā ir koordinējusi savu darbību, ir darbojusies kā komanda.

Es atkārtoju: krīzes situācijā, ko mēs piedzīvojam, tāpat kā ar visiem globālajiem jautājumiem — enerģiju, klimata pārmaiņām, ārlietām, drošību un aizsardzību — nacionālie risinājumi vairs nav pietiekami. Ja pat AK premjerministrs, kurš uzstājās vakar, cildina Eiropas Savienības tikumus, paziņojot, ka viņš, es citēju, "ir lepns, ka ir brits, un lepns, ka ir eiropietis", es jūtos drošs savā pārliecībā.

Eiropadomes pagājušajā nedēļā pieņemtais lēmums izveidot EUR 50 miljardu fondu, lai palīdzētu dalībvalstīm, kas vēl nav eirozonā, šajā grūtajā laikā, ir laba lieta, jo tas, kas ietekmē vienu no mums, ietekmē mūs visus. Tā ir Eiropas integrācijas jēga. Pēc pievienošanas Eiropas atveseļošanas plāna EUR 400 miljardiem šie piešķīrumi palīdzēs atjaunot izaugsmes apstākļus un radīt vērtības un galu galā darbavietas. Tas pats attiecas uz EUR 5 miljardu paketi, ko mēs esam nolēmuši ieguldīt, lai atbalstītu projektus enerģētikas jomā un pasākumos, kas saistīti ar internetu un citiem jautājumiem.

Es aicinu Padomi darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu vienošanās panākšanu līdz šī parlamentārā sasaukuma beigām par trim galvenajiem jautājumiem, kas pašlaik tiek izskatīti: kredīta novērtējuma aģentūras, direktīvas par pamatkapitāla prasībām un Maksātspējas II Direktīva. Par šo pēdējo dokumentu Padomei ir jāpaātrina darbs, lai nodrošinātu, ka to var pieņemt pirmajā lasījumā aprīlī.

Dāmas un kungi, mums nevajag vairāk nekādus sociālistiskās ekonomikas pasākumus. Mums ir vajadzīgas papildu darbavietas, un šī pasākumu pakete to nodrošinās. Turklāt es ar interesi atzīmēju, ka neviens no

25-03-2009

Eiropas vadītājiem ne no kreisās, ne no labās puses neatbalstīja sociālistiskos pasākumus Briselē pagājušajā nedēļā. Tas arī apstiprina manu sajūtu, ka ne vienmēr ir laba saskaņa starp to, ko saka Sociāldemokrātu grupas priekšsēdētājs Eiropas Parlamentā, un ko dara sociālistu vadītas valdības, un, Schulz kungs, jums vēl ir daudz darāmā, lai pārliecinātu jūsu politisko draugu Steinbrück kungu kļūt vairāk sociālam.

Es gribētu arī pieminēt sagatavošanos Kopenhāgenas konferencei decembrī un lūgt Čehijas prezidentūru līdz jūnijam sagatavot dažu priekšlikumu projektus par starptautiskajiem finanšu mehānismiem. Attiecībā uz enerģētikas un klimata pārmaiņu paketi Eiropa ir uzdevusi toni un nedrīkst zaudēt savas priekšrocības. Klimata pārmaiņas negaidīs krīzes beigas. Tādēļ mūsu uzdevums ir pārliecināt mūsu partnerus pieņemt mūsu vadību cīņā pret klimata pārmaiņām un pieņemt mērķi – CO, emisiju samazināšanu par 30 %.

Šķiet, ka *Barack Obama* ir nolēmis pieņemt palīdzīgo roku, ko mēs viņam piedāvājām, un apņēmies īstenot emisiju kvotu apmaiņas sistēmu ASV. Nobeigumā es vēlos izteikt gandarījumu, ka Eiropa beidzot attiecas nopietni pret mūsu kaimiņiem austrumos, pieņemot stratēģisko partnerību ar Armēniju, Azerbaidžānu, Baltkrieviju, Gruziju Moldovas Republiku un Ukrainu. Šī partnerība būs lietderīgs papildinājums EURONEST Parlamentārās asamblejas darbam, kuras iniciatīva nāca no manas grupas un kas sāks darboties saskaņā ar visu parlamentāro grupu vienošanos nākamajā parlamentārajā sasaukumā.

No otras puses, ir pienācis laiks, lai Vidusjūras reģiona valstu savienība, kas tika nodibināta pagājušajā vasarā, liktu savam sekretariātam Barselonā darboties un izstrādātu konkrētus projektus. To pieprasīja 27 valstis pagājušajā nedēļā, un mēs sagaidām ceļvedi jūnijā.

Martin Schulz, PSE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, Topolánek kungs, man šķiet zīmīgi, ka jūs esat šeit. Tas dara jums godu jūsu grūtajos apstākļos. Tas, ka jūs šorīt esat šeit, rāda, ka jūs esat cīnītājs, bet jums ir jāizprot arī Eiropas Savienības priekšsēdētāja kompetence. Ja jūs esat šeit, lai iesaistītos Čehijas iekšpolitikā, tad jums nebūtu jābrīnās, ka mēs apspriežam Čehijas iekšpolitiku. Manuprāt, jūs tomēr esat šeit kā Eiropadomes priekšsēdētājs, tādēļ es nesaprotu jūsu komentāru par obstrukciju no sociāldemokrātu puses.

(Aplausi)

Jebkurā gadījumā jūs nogāza divas Pilsoniskās demokrātijas partijas balsis un divas Zaļo balsis. Tad varbūt ir obstrukcija no jūsu pašu cilvēku puses?

Vakar mēs uzklausījām viena vadošas Eiropas valsts valdības galvas runu, kurš kā G20 augstākā līmeņa sanāksmes uzņēmējvalsts premjerministrs sacīja pretējo jūsu kā Padomes priekšsēdētāja teiktajam. Jūs sacījāt, ka ceļš, ko izvēlējušās ASV, ir vēsturiski nepareizs ceļš. To jūs sacījāt šeit pirms neilga brīža. Jūs sacījāt, ka T. Geithner ceļš ir nepareizs ceļš, un tas ved uz elli. Tas nav līmenis, kādā Eiropas Savienība var sadarboties ar ASV. Jūs nepārstāvat Eiropas Savienības Padomi, jūs pārstāvat pats sevi. Šeit jūs izdarāt lielu kļūdu.

(Aplausi)

Tagad es arī saprotu, kādēļ cilvēki mums sākumā sacīja, ka ar šo cilvēku ir grūti vest dialogu. Nē, priekšsēdētāja kungs, tas ir ceļš, kas ved Eiropas Savienību atpakaļ strupceļā.

Komisijas priekšsēdētājs šodien sacīja kaut ko ļoti svarīgu. Viņš teica, ka būtu nopietna kļūda noliegt sociālo augstākā līmeņa sanāksmi, nodarbinātības sanāksmi. Laikā, kad miljoniem cilvēku Eiropā ir nobažījušies par savām darbavietām, laikā, kad valsts finansējums par miljardiem vai pat triljoniem glābj bankrotējušas bankas un apdrošināšanas sabiedrības, arī ASV, ko jūs aprakstāt kā ceļu uz elli, situācijā, kurā cilvēki zina, ka galu galā viņi maksās ar saviem nodokļiem vai tie būtu eiro, vai kronas; šādā situācijā Eiropadome saka šiem cilvēkiem, ka mums neinteresē jūsu nodarbinātības problēmas. Tas ir fatāls signāls. Tas ir nepareizs signāls.

Tādēļ es saku, Komisijas priekšsēdētāja kungs, ka jūsu padoms Padomei nav pietiekams. Mēs nevēlamies trijotni, mums ir vajadzīga diskusija, kas atvērta ikvienam. Viņam ir jāatsāk augstākā līmeņa sanāksme, lai valstu un valdību vadītāji varētu uzņemties savu atbildību, diskutējot par nodarbinātības situāciju Eiropā maija sākumā.

(Aplausi)

Topolánek kungs, es vēlos dot jums trīs ieteikumus no mūsu viedokļa, ko pārdomāt dažās nākamajās dienās: ja jūs piespiežat Eiropas Savienības valstu valdības mobilizēt 1,5 % no to iekšzemes kopprodukta 2009. gadā un 1 % 2010. gadā kā paketi, lai risinātu īstermiņa ekonomisko situāciju, un līdz šim četras valstis, ja es esmu to pareizi sapratis, atbilst šīm prasībām, tad tas nav pietiekami, un tas ir jūsu kā Padomes priekšsēdētāja pienākums nodrošināt, ka valstis ievēro pašu uzņemtās saistības.

Otrkārt, lūdzu, sasauciet no jauna sociālo augstākā līmeņa sanāksmi. Parādiet Eiropas sabiedrībai, ka nodarbinātības politika un iniciatīvas darbavietu aizsardzībai ir valdību darbības uzmanības centrā.

Treškārt, lūdzu, nodrošiniet Padomē, lai beidzot būtu skaidrība par to, kas notiks ar institucionālajiem jautājumiem pēc vēlēšanām. Man personīgi ir jūsu ļoti žēl. Es zinu, ka jūs esat atbalstījis Lisabonas līguma ratifikāciju, bet es arī zinu, ka jūsu pašu prezidents ir pret to un ka tiek darīts viss, lai neļautu jums dabūt to cauri Senātam. Mēs šeit gribam jums palīdzēt. Kur mēs varam, mēs runājam ar jūsu *ODS* senatoriem, mēģinot panākt, lai viņi piekristu ratifikācijas procesam. Nav problēmu, mēs esam jūsu pusē un darīsim, ko varēsim.

Tomēr ir vēl viens ļoti īpašs jautājums: jums ir galu galā mums jāpasaka, uz kāda pamata jūs vēlaties iet uz priekšu. Vai uz Nicas līguma pamata, kas ir spēkā, vai uz Lisabonas līguma pamata, kas nav spēkā? Nevar sacīt, ka sāksim ar Nicas līgumu un pēc tam pievienosim nedaudz no Lisabonas līguma. Tādēļ es arī saku, ciktāl tas attiecas uz mums: apspriešanās pēc Eiropas vēlēšanām, absolūti, bet tikai pēc tam, kad ir sasaukts Eiropas Parlaments. Es neesmu gatavs apspriesties pēc 7. jūnija, kamēr šis Parlaments nav oficiāli sasaukts uz pirmo sēdi. Mums joprojām ir jāspēj prasīt vismaz minimālu institucionālo cieņu. Tātad šie trīs punkti, *Topolánek* kungs, un jūs atgūsiet kaut kādu prestižu mūsu acīs.

(Aplausi)

Graham Watson, *ALDE grupas vārdā* – Priekšsēdētāja kungs, par visām reālajām ciešanām ir viena vieglprātīga lejupslīdes definīcija. Tas ir tad, kad jūs aizejat uz bankomātu, lai izņemtu naudu, un izgaismojas signāls: "Nav pietiekamu līdzekļu" – un jūs nezināt, vai tie ir jūsu līdzekļi vai viņu!

(Smiekli)

Neraugoties uz visiem tumšajiem brīdinājumiem par šķelšanos un konfliktiem, šī Eiropadome ir radījusi pozitīvu paketi, un es apsveicu Čehijas prezidentūru ar šo sasniegumu.

Mums ir papildu naudas solījums no SVF, solījums sniegt lielāku atbalstu ES visvairāk cietušajām ekonomikām un vienošanās virzīties uz priekšu ar finanšu sistēmas uzraudzību ES. Tas viss ir apsveicami. Un es biju īpaši gandarīts, ka Padome ir saglabājusi Barroso kunga ādu, nododot piecus miljardus neizlietoto eiro atveseļošanas plānam. Ieguldījumi transportā, infrastruktūrā un platjoslas savienojumos radīs darbavietas tagad un sagatavos Eiropu nākotnei. Vienlaikus līdzekļi *Nabucco* cauruļvadam atvieglos mūsu satraucošo enerģētisko atkarību no Krievijas.

Mums ir vajadzīga priekšsēdētāja skaidra garantija, ka līdzekļi no šiem EUR 5 miljardiem tiešām sasniegs šo projektu, bet arī, ka ieguldījumi gāzes piegāžu infrastruktūrā nebūs aizvietojums atjaunojamo enerģijas avotu pētniecībai. Zaļā izaugsme paliek būtiska mūsu pilsoņu drošībai tagad un nākotnē, tāpat kā Lisabonas stratēģijā iekļautie principi: elastdrošība, uz zināšanām balstīta ekonomika, nodarbinātības noteikumi, kas atbilst mērķim – tās ir atslēgas konkurētspējīgai ekonomikai un sekmīgam vienotam tirgum. Tas ir Padomes liels sasniegums, ka pagātnes protekcionistiskā valoda nemet ēnu uz tās secinājumiem.

Bet pie visas šķietamās saskaņas paliek sīka nianse par dalībvalstu prioritātēm. No vienas puses, mums ir tie, kas koncentrē uzmanību uz robustu regulēšanu starptautiskā līmenī, un, no otras puses, ir tie, kas aizstāv stipru stimulu paketi. Tā ir maldīga izvēle. Protams, mums ir vajadzīgas uzraudzības struktūras ar īstu regulēšanas spēju, bet tāpat mums ir vajadzīgi pasākumi pret cikliem, lai risinātu lejupslīdes realitātes. Ir jārisina gan ilgtermiņa, gan īstermiņa problēmas.

Mūsu vadītājiem ir jābūt skaidrībai par to G20 augstākā līmeņa sanāksmē. Ja mēs nevaram vienoties par kopēju lietu, tad nevaram cerēt uz mūsu kolektīvā svara pieaugumu. Amerika ieradīsies G20 ar savu darba kārtību. Mums ir jāierodas ar savu, un kopīgi jāpanāk darījums, kas apmierina visus.

Priekšsēdētāja kungs, pagājušajā nedēļā Padomē jūs visai nedaudz apspriedāt juridisko pamatojumu, uz kura tiks veidota nākamā Komisija, taču tagad visticamāk ne tikai Īrija neratificēs Lisabonas līgumu. Tādēļ es aicinu jūs sasaukt Padomes, Komisijas un Parlamenta vadītājus, pirms šis Parlaments beidz darbu maijā, lai vienotos par to, kā veidot Parlamentu un Komisiju ar juridisku noteiktību.

Slavenajā melodijā Smetanas operā *Má Vlast*, priekšsēdētāja kungs, ir daļa, kurā čello un trombons ceļas, pieaugot spēkā, no sērīga dziļuma, lai sasniegtu šķietami neiespējami augstu toni. Tas mirklis jūsu valstībai ir pagājis. Eiropai tas vēl ir priekšā. Raugieties, lai iekšzemes grūtības nenovārdzina jūsu panākumus.

(Aplausi)

Adam Bielan, UEN grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētāja kungs, es sākšu ar apsveikumu premjerministram Topolánek kungam par lielisku Eiropas augstākā līmeņa sanāksmes sagatavošanu un par to, kas līdz šim ir bijusi ļoti laba prezidentūra. Pirms dažiem mēnešiem daudzi politiķi šaubījās, vai maza valsts centrālajā un austrumu Eiropā varēs panest Eiropas Savienības vadības nastu. Topolánek kungs un viss viņa kabinets ir pierādījis, ka tas ir iespējams. Es vēlreiz apsveicu jūs arī tādēļ, ka jums šis ir grūts brīdis iekšzemes problēmu dēļ, un es ceru, ka jūs spēsiet atrisināt šīs problēmas un sagatavosiet nākamo augstākā līmeņa sanāksmi trīs mēnešu laikā.

Tomēr, tā kā esam draugi, mums jārunā atklāti. Es vēlētos runāt par dažām lietām attiecībā uz augstākā līmeņa sanāksmi, kuras es vērtēju kritiski, lai gan mana kritika nav vērsta pret *Topolánek* kungu personīgi.

Es sākšu ar atbalstu Austrumu partnerībai. Tai ir piešķirta summa EUR 600 miljoni uz pieciem gadiem, bet mēs zinām, ka no tās tikai EUR 350 miljoni ir jauna nauda. Kopā tas nozīmē tikai EUR 20 miljonus gadā katrai valstij, kas piedalās projektā. Vai tas tiešām ir pietiekami ES ietekmes veidošanai šajā reģionā? Runājot par mūsu austrumu partneriem, es gribētu jautāt, kas ir nolemts par vīzu jautājumu šīm valstīm? Man šķiet, ka absolūti nekas nav nolemts. Faktiski ir pieņemts lēmums noraidīt jebkāda veida sadarbību šajā jomā. Mums ir jājautā sev, vai mēs vēlamies atturēt mūsu austrumu kaimiņus vai iedrošināt viņus strādāt kopā ar mums? Šķiet, ka dažas dalībvalstis cenšas vājināt Austrumu partnerības ideju, lai nebojātu attiecības ar Krieviju.

Šī paša iemesla dēļ mēs varam saskatīt obstrukciju, kad apsveram *Nabucco* gāzes cauruļvada būvi. EUR 200 miljonu piešķiršana projektam, kura izbūves novērtētās izmaksas ir EUR 8 miljardi, izraisa tikai nožēlas smaidu mūsu partneru sejās. Mums ir jāatceras, ka mūsu pašu enerģētiskās drošības dēļ mums vajadzētu būt visvairāk ieinteresētiem degvielas transporta kanāla būvē no Kaspijas jūras reģiona uz Eiropu un ka šim kanālam ir jābūt neatkarīgam no Kremļa vēlmēm.

Augstākā līmeņa sanāksmē EUR 5 miljardi tika piešķirti arī pretkrīzes paketei. Daļa no šīs naudas tiks novirzīta lieliem enerģētikas projektiem, tai skaitā EUR 330 miljoni manai valstij, Polijai. Diemžēl tika pieņemts nosacījums, kuru ir ļoti grūti izpildīt, proti, nauda ir jāizmanto līdz nākamā gada beigām. Šī summa ir pārvērtusies par virtuālu naudu, jo, zinot ES finansējuma absorbcijas tempu Polijas valdībā, naudu nevar izlietot un tad tā vairs nebūs pieejama. Tādēļ es ierosinu pagarināt šī finansējuma izmantošanas laika grafiku.

Runājot par augstākā līmeņa sanāksmi, es vēlētos arī aplūkot iepriekšējo neoficiālo pretkrīzes augstākā līmeņa sanāksmi Briselē, kas bija *Topolánek* kunga iniciatīva. Šīs sanāksmes dalībnieki vienprātīgi iebilda pret ekonomisko protekcionismu. Vienlaikus pirms dažām dienām mums tika sniegts pierādījums, ka sanāksmē pieņemtajām rezolūcijām ir maza nozīme, kad Francijas automobiļu koncerns *Renault* paziņoja par ražotnes pārcelšanu no Slovēnijas atpakaļ uz Franciju. Diemžēl tas parāda, ka ekonomikas krīzes apstākļos ES solidaritātes pamatprincips tiek upurēts ekonomiskajam egoismam. Es aicinu *Topolánek* kungu darīt tam galu.

Claude Turmes, *Verts/ALE grupas vārdā.* – Priekšsēdētāja kungs, es domāju, ka tikai vēsture novērtēs, vai pagājušās nedēļas augstākā līmeņa sanāksme bija liela sanāksme. Šorīt es vēlētos dot trauksmes signālu. Mēs esam sistēmas krīzē, un šī sistēmas krīze var ātri pāraugt sabiedrības krīzē.

Roosevelt 1930. gadā uzvarēja politiskajā cīņā pret fašistiem, Eiropa tajā zaudēja. Tad kāpēc Roosevelt uzvarēja? Viņš uzvarēja tāpēc, ka viņš uzticējās pat tiem ASV pilsoņiem, kuri bija zaudējuši lielu daļu ekonomisko ienākumu trīsdesmito gadu krīzes laikā. Kādi ir tie četri uzticības elementi, kuru dēļ Roosevelt uzvarēja?

Pirmais bija pārregulēšana. *Roosevelt* stipri uzbruka oligopoliem, lielajām sabiedrībām un pārregulēja ekonomiku. Tieši tas mums ir jāizdara G20 sanāksmē Londonā. Pat ja *Gordon Brown* būtu regulēšanas mazināšanas aizstāvis, varbūt tas parādītu, ka pārmaiņas var notikt.

Otrkārt, nostiprināt sociālo struktūru. *Roosevelt* programma bija: pirmkārt, bagātības pārdalīšana, kā arī bagāto aplikšana ar nodokļiem un naudas atdošana nabagajiem; un, otrkārt, liela programma ASV jaunatnei. Ko mēs piedāvājam jaunatnei Eiropas līmenī, lai tā neatdotu savas balsis fašistiem Eiropas vēlēšanās? Treškārt – un *Martin* izvirzīja šo jautājumu – jūsu augstākā līmeņa sanāksmes lielākā kļūda bija sociālās augstākā līmeņa sanāksmes maijā nozīmes samazināšana. Vienīgais veids, kā sabiedrībai palikt vienotai, ir nodrošināt multiplikatoru darbību sabiedrībā, tādēļ mums ir vajadzīga maija sanāksmes uzlabošana un paplašināšana. Jums ir jāaicina pie sarunu galda arī visas vides NVO, attīstības NVO un sociālās NVO, kas kopā ar sabiedrību un pilsoņiem gatavo pārmaiņas, kas mums vajadzīgas sabiedrībā.

Roosevelt ceturtais jautājums bija viņa ekonomiskais ieguldījums. To viņš galvenokārt zaudēja, jo tikai Otrā pasaules kara laikā ASV ekonomikas motors atsāka pa īstam darboties. Mēs negribam iet uz karu. Šodien mums ir jāuzvar karš pret planētu. Mūsu karš ir zaļais ieguldījums – tieši tur mums ir jāuzvar karš. Tādēļ ir divi jautājumi.

Viens ir tas, ka mums ir vajadzīgas zaļas eiroobligācijas. No EUR 5 miljardiem mums ir pēc iespējas daudz jānogulda Eiropas Investīciju bankā, lai mums būtu svira atjaunojamajiem enerģijas avotiem un efektivitātei. Otrkārt, mums ir jāiesaista spēlē Eiropas pilsētas. Eiropas pilsoņi nedzīvo Ziemeļjūrā, CO₂ apglabāšanas teritorijās, tādēļ jūs nevarat tur iegūt balsis. Mums ir jāuzvar Eiropas pilsētās — un pilsoņi šajās pilsētās — ar viedu pilsētu programmu. Tas nozīmē uzvaru ekonomikā un Eiropas pilsoņu siržu iekarošanu.

Vladimír Remek, GUE/NGL grupas vārdā. – Dāmas un kungi, ir vispārīgi acīmredzams, ka mums ir jāatrod ceļš tās krīzes risināšanai, kas tagad plosa Eiropu un citas pasaules daļas. Neapšaubāmi mūsu centieniem ir jāietver uzticības veidošana un finanšu stabilitātes atbalstīšana, kā to ir sacījusi arī Eiropadome. Tomēr problēma ir – kurš var atjaunot uzticību un kā to izdarīt. Ja mēs atstājam to galvenokārt tiem, kas veicināja pašreizējo krīzi ar savu nepiesātināmo alkatību, un, ja mēs nemēģinām atbalstīt tos, kas rada vērtības, bet nespēj ietekmēt ne firmu darbību, ne visu ekonomiku, tad izredzes būs vājas. Padomes diskusijas norāda, kuras runas par nepieciešamību risināt krīzes sociālo ietekmi, manuprāt, ir tādēļ ārkārtīgi svarīgas. Bezdarba straujais pieaugums ir problēma, un darba ņēmējiem ir ārkārtīgi svarīgi pasākumi nodarbinātības stimulēšanai un darbavietu zaudējumu novēršanai. Ja atbalstu sniedz tikai lielākajām firmām un to vadītājiem, mēs nevaram just entuziasmu par šo plānu. Es atbalstu centienus koncentrēt uzmanību uz enerģētikas drošības paaugstināšanu un Eiropas energotīklu savienošanu, kā arī vispārēju uzsvaru uz infrastruktūras attīstību šajā teritorijā. Kopā ar visu pārējo tas ir viens no veidiem, kā atbalstīt nodarbinātību un darbavietas, kā arī nodrošināt peļņu nākotnē. Mums noteikti vēl ir priekšā kritiski brīži, un pašreizējā krīze dod mums iespēju tiem labi sagatavoties. Manuprāt, atjaunotais atbalsts kodolenerģijas neaizvietojamai lomai ir laba lieta, neraugoties uz diametrāli pretējiem viedokļiem par šo enerģijas veidu pat manas politiskās grupas iekšienē.

Es vēlētos vēlreiz komentēt Austrumu partnerību. Vispārīgi runājot, es, protams, esmu par visplašāko iespējamo starptautisko sadarbību, taču šeit mēs varam saskatīt skaidru mēģinājumu – un turklāt tādu, kas ir skaidri formulēts – piesaistīt tuvāk ES bijušās Padomju Savienības valstis un attālināt tās no Krievijas. Tādējādi mēs veidojam ietekmes sfēru un darām to, par ko mēs asi kritizējam citus.

Hanne Dahl, IND/DEM grupas vārdā — (DA) Priekšsēdētāja kungs, pagājušajā nedēļā EU Observer tika apgalvots, ka Jacques Delors pesimistiski vērtē eirozonas nākotni. Tātad šeit mums ir viens no eiro aizstāvjiem, kas pauž bažas par ES un eiro nesenās augstākā līmeņa sanāksmes priekšvakarā. Cita starpā viņš saka, ka ir nobažījies par nevēlēšanos attīrīt finanšu nozari un ieviest jaunus noteikumus tās regulēšanai. Man agrāk nav bijis iemesla piekrist Delors kungam, bet šinī gadījumā man diemžēl ir jāsaka, ka viņam ir taisnība, kas ir jānovērtē. Augstākā līmeņa sanāksmes secinājumi šajā sakarā ir ļoti vāji. Visā krīzes laikā es esmu atkārtoti uzdevusi jautājumu Komisijai par tās vēlēšanos regulēt un kontrolēt finanšu nozari. Tai nav vēlēšanās to darīt. Tā pastāvīgi atsaucas uz iekšējā tirgus tiesībām pārvaldīt to, kas notiek.

Delors kungs ir sacījis vēl kaut ko, kas tādai eiroskeptiķei kā es dod gandrīz déjà vu sajūtu attiecībā uz argumentiem, ko es ierosināju iepriekšējā gadījumā. Viņš sacīja, ka Eiropas ekonomikas ir pārāk atšķirīgas kopējai valūtai. Bingo, Delors kungs! Tieši tādas tās ir! Vienotā valūta ir daļa no problēmas, nevis daļa no risinājuma. Eiropai ir vajadzīga finanšu nozares stingra kopēja regulēšana, taču arī augsta elastības pakāpe attiecībā uz ekonomikas politikas izvēli krīzes labākai pārvarēšanai atsevišķās valstīs.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Dāmas un kungi, es atzinīgi vērtēju to, ka Komisija pagājušajā nedēļā atlika nereālistiskās Lisabonas stratēģijas pārskatīšanu. Es arī atzinīgi vērtēju lēmuma atlikšanu par klimata darbību finansēšanu. Šajā kontekstā es vēlētos sveikt Komisijas priekšsēdētāja José Manuel Barroso paziņojumu, kurā deklarēts, ka ES nav jāuzņemas nekādas saistības klimata jautājumos, ja citas valstis, īpaši ASV un Ķīna, nedara to pašu. Es vēlos norādīt, ka šos tīri racionālos secinājumus izdarīja 27 dalībvalstu vadītāji un Komisija situācijā, kad ES sastopas ar bezdarba krasu pieaugumu un ekonomikas lejupslīdi, bet Lisabonas līgums vēl nav apstiprināts. Tas viss skaidri parāda, ka Lisabonas līgums ir pilnīgi nevajadzīgs tādu fundamentālu lēmumu pieņemšanai, kas noteikti ir labi dalībvalstu pilsoņiem. Tas ir totāli lieks, un to pierāda Eiropadomes veiktie pašreizējie pasākumi, kas pamatoti uz pašreizējo līgumu struktūru un veikti Čehijas vadībā.

Vakar Čehijas premjerministra un ES Padomes priekšsēdētāja valdība zaudēja uzticības balsojumā. Es vēlētos norādīt visiem tiem, kas parādīja augstprātību šajā Parlamentā, kritizējot Čehijas parlamenta darbību kā bezatbildīgu, ka tas bija suverēnas dalībvalsts demokrātiski ievēlēta parlamenta demokrātisks lēmums. Tā nav Čehijas Republikas valdība, bet gan Čehijas Republika, kas ir ES prezidējošā valsts, kuras pilsoņus man

ir tas gods šeit pārstāvēt. Es zinu, ka manai valstij ir administratīvā un demokrātiskā sistēma, kas ir pietiekami stipras, lai valsts noteikti pildītu tās pienākumus ES līmenī.

Pēc M. Topolánek valdības krišanas prezidentam Václav Klaus ir visstiprākās politiskās pilnvaras Čehijas Republikā. Kā jums ir bijusi iespēja pārliecināties šajā Parlamentā, viņš ir valstsvīrs ar stingriem demokrātiskiem uzskatiem, kurš izprot Eiropas integrāciju ne kā vienvirziena ielu, ko pārvalda politiskās un birokrātiskās elites, bet kā sarežģītu procesu, kas var gūt panākumus tikai tad, ja tas rodas no tautas gribas. Dāmas un kungi, pirms dažām nedēļām prezidents Klaus mums skaidri sacīja, ka viņš neredz alternatīvas Čehijas Republikas līdzdalībai ES. Vēl vairāk, Čehijas pilsoņu vairākums uzskata, ka viņu valsts līdzdalība ES ir izdevīga. Visas bažas par Čehijas Republikas bezatbildību tādēļ ir pilnīgi liekas.

Visbeidzot, es vēlētos norādīt Sudetijas Vācu novadnieku biedrības vadītājam *Posselt* kungam, kurš ir publiski paudis nožēlu par ministru *Vondra* un *Schwarzenberg* krišanu un kurš ir aicinājis Čehijas Republiku izveidot stipru eiropeisku valdību, ka Čehijas Republika nav Bohēmijas un Morāvijas protektorāts, bet gan suverēna valsts, kurā ministrus ieceļ Čehijas Republikas prezidents un valdība saņem pilnvaras no parlamenta, ko ievēl Čehijas pilsoņi.

Priekšsēdētājs. – Bobošíková kundze, demokrātija arī nozīmē, ka visi demokrāti var izteikties par procedūrām visās Eiropas Savienības valstīs un ārpus tām. Arī tā ir demokrātija.

Mirek Topolánek, *Padomes priekšsēdētājs.* – (*CS*) Nopietni runājot, es domāju, ka mēs jau padodamies pirmsvēlēšanu retorikas pieskārienam. Mēģināsim palūkoties uz šīm lietām nopietni un rast vienotību starp 27 dalībvalstīm, kurām katrai ir sava vēsture un katra no tām piedzīvo dažādus pašreizējās finanšu krīzes simptomus vai dažādu ietekmi uz reālo ekonomiku. Ja mēs nevaram vienoties par kopēju pieeju, tad ir vienalga, kāda izejas pozīcija katram ir bijusi šīs problēmas sākumā, jo mums visiem būs jāmaksā cena domino efekta dēļ. Tas ir pirmais punkts.

Es nekritizēju ASV pieeju kā tādu, bet drīzāk tādēļ, ka gribēju norādīt uz ES pieejas priekšrocībām. Tās ietver plašu sociālo programmu, kas ļauj mums izvairīties no milzīgu summu ieguldīšanas to cilvēku sociālajā stabilizācijā, kuri ir nonākuši grūtībās. Sistēma vienkārši strādā. Mums vienīgais lielākais uzdevums ir noturēt sistēmu darbībā un garantēt ES pilsoņiem tādus pašus sociālos standartus, kādi viņiem bija pirms krīzes. Manuprāt, tas noteikti nav mazs uzdevums, un tas maksās daudz naudas. Mēs esam izvēlējušies dažus ļoti konkrētus pasākumus, un skaitļi EUR 5, 50 vai 75 miljardi rāda, manuprāt, Eiropadomes skaidru apņēmību konkrēti reaģēt uz pašreizējo situāciju ne tikai ar vispārējiem pasākumiem tajā vai citā ietvarā, bet ar ļoti konkrētiem pasākumiem.

Ir liela atšķirība starp skaistu vārdu proklamēšanu uz ielas stūra un to īstenošanu praksē. Mūsu kopējais mērķis tagad ir īstenot visus pasākumus, par kuriem mēs runājam, ieviest tos dzīvē un nodrošināt atgriezenisko saiti. Nevienam nav precīza priekšstata — un es varu apgalvot pilnīgi nopietni, ka pat makroekonomikas speciālistiem nav priekšstata — kādi varētu būt šo dažādo pasākumu rezultāti. Tomēr mēs droši zinām, ka kādam būs jāmaksā par šo glābšanu un par ballīti. Būtu ļoti bezatbildīgi, ja mēs nenovērtētu sekas, pat ja mēs nezinām, cik ilgi šī situācija turpināsies, un neapsvērtu, kas par to visu maksās un kāda ietekme tam būs uz eirozonu un Stabilitātes un izaugsmes paktu, kā arī kādas iespējas tas dos tādām valstīm kā manējā. Es neatbildēšu uz partijas vadītāja *Schulz* kunga komentāriem. *Berlusconi* kungs tā darīja pirms pagājušajām vēlēšanām, un es nevēlos atkārtot viņa kļūdu. Domāju, ka nav nepieciešams reaģēt uz dažiem uzbrukumiem. Tomēr ir neiespējami, ka banknošu drukātāji būtu vienīgie, kas gūst peļņu no šīs krīzes. Tā nebūtu laba lieta.

Nodarbinātības augstākā līmeņa sanāksme. Mēs, protams, ierosinājām pilna formāta Eiropadomi. *José Manuel Barroso* un es atbalstījām šo ideju, jo mēs tāpat kā jūs jūtam nepieciešamību iesaistīt sociālos partnerus augstāka līmeņa diskusijā nekā trijotne un apspriest ar viņiem ar nodarbinātību saistītās problēmas, problēmas ar dažādu nacionālo pakešu īstenošanu, ar to ietekmi uz nodarbinātību un ar nākamajiem pasākumiem, ko mēs veicam, lai aizsargātu ES pilsoņus no krīzes ietekmes. Tas nebija mūsu lēmums, ka šai augstākā līmeņa sanāksmei ir jābūt trijotnei. Es saprotu daudzu valstu un valstību vadītāju bailes, un es pats biju pilnībā par pilno formātu. No otras puses, mēs nedrīkstam aizmirst, ka tā bija tikai neoficiāla augstākā līmeņa sanāksme, kuras secinājumi nav saistoši. No šī viedokļa reducētais formāts varētu būt labāks, jo tas nozīmē, ka neoficiālās augstākā līmeņa sanāksmes ieteikumus var nodot regulārajai jūnija Padomei, kur tos varētu pat nepārprotami pieņemt. Manuprāt, tā nav tik smaga kļūda, un no tās nav jārada politiska problēma. Svarīgi ir tas, ka atradām drosmi sasaukt šo augstākā līmeņa sanāksmi, ka mēs uzaicinājām piedalīties sociālos partnerus, ka mēs sagatavosim to kopā ar viņiem ilgākā laikā – pirms nodarbinātības sanāksmes būs trīs apaļā galda sanāksmes Stokholmā, Madridē un Prāgā – un ka mēs mēģinām panākt secinājumus, kas būs vērtīgi jūnija Padomei.

Lisabonas līgums. Es atļaušos vienu joku šodien. Es domāju, ka telefona numurs, pa kuru jāzvana, lai uzdotu jautājumus par Lisabonas līgumu, vairs nav Valdības biroja un premjerministra *Topolánek* numurs, bet gan Parlamenta un *Jiří Paroubek* numurs. Man ir jāsaka, ka atbildība par situācijas virzīšanu uz priekšu gulstas uz tiem, kas radīja šo situāciju. Es, protams, daru visu, lai nodrošinātu, ka es izpildu savas saistības, lai man nebūtu jādzēš mans akmenī iekaltais paraksts Svētā Geronīma klostera priekšā Lisabonā.

Komisija. Padomes decembra augstākā līmeņa sanāksme pieņēma skaidru lēmumu, un mēs apzināmies situācijas sarežģītību. Man ir jāsaka, ka mūsu mērķis ir panākt politisku vienošanos Eiropadomes jūnija sanāksmē. Mēs, protams, apspriedīsimies ar jums: ir būtiski apspriesties ar Eiropas Parlamentu. Šajā kontekstā mēs pat apsveram, ka, ja ir Eiropas Parlamenta pietiekama interese, mēs varētu uz nedēļu atlikt jūnija Padomi, lai pagarinātu mūsu 10 debašu dienas līdz 17 dienām. Es domāju, ka 17 dienas dotu mums pietiekami daudz laika debatēm. Šīs apspriedes ir būtiskas, tomēr pirms oficiāla lēmuma pieņemšanas, protams, vajadzēs noteikt, vai mēs darbojamies saskaņā ar Nicas līgumu vai ar Lisabonas līgumu, jo tas ļaus mums prognozēt vienošanās formu, vai valstu skaits būs tāds pats, vai visām no tām būs komisārs un tamlīdzīgi. Mums ir jāņem vērā Eiropas vēlēšanu rezultāti, un viss, ko es varu sacīt, ir tas, ka mēs turpināsim darboties saskaņā ar apstiprināto standarta procedūru, jo mēs atrodamies sava veida juridiskajā vakuumā un situācijā, kas ir jārisina politiski un praktiski.

Turpmākās diskusijas saistībā ar jautājumiem par regulēšanu pret stimulu pasākumiem. Es jau ievadā sacīju, ka, manuprāt, ES ir pieņēmusi pilnīgi pareizu pieeju, neizvēloties vienu vai otru, bet sakot tikai, ka mēs esam izglābuši banku nozari un tagad atliek tikai to attīrīt. Komisija ir sagatavojusi plānu individuālo slikto aktīvu novērtēšanai (ietekmes novērtējums) un problēmas risināšanai. Manuprāt, vienīgais veids, kā paaugstināt uzticību banku nozarei un arī uzticību par banku nozari, ir šo banku attīrīšana. Čehijas Republika un Zviedrija zina, kā to darīt, un ASV finanšu ministrs ir iesniedzis savu plānu ASV banku nozarei. Manuprāt, tas ir vienīgais veids, kā risināt situāciju. Es jau minēju stimulu paketes. Šīs struktūras otrais pīlārs ir regula, kas daļēji atrodas jūsu rokās. Tā ir īpaši pieminēta *Larosière* ziņojumā, kas ir tiešām labs darbs. Tā ietvers riska ieguldījumu fondu un privāto pašu kapitāla fondu regulēšanu un tā, protams, izšķiros ārzonas sektoru. Jums ir noteikti jāredz lielais progress šajā lietā, un mēs gatavojam šīs lietas iespējamai nākamajai krīzei. Mēs neesam laika trūkumā no dienas uz dienu, lai iesniegtu jauno regulu. Mums trūkst laika, lai ierobežotu jebkādas nākotnes problēmas.

Bija diskusija arī par SVF lomu. Mēs vienojāmies, ka SVF ir jābūt šo nākotnes risinājumu sponsoram, bet problēma nav tā, ka mums būtu maz iestāžu ar mazu varu. Problēma ir atkarīga no tā vai lielākie globālā finanšu tirgus dalībnieki respektēs šīs iestādes, kā tas nenotika pagātnē. Jebkurā gadījumā tās ir fundamentālas debates, un tas būs arī jautājums G20 sanāksmei: lielākas SVF, Pasaules Bankas un ESAO lomas pieņemšana starptautisko globālo finanšu iestāžu sistēmā un šo iestāžu un to slēdzienu respektēšana.

Es domāju, ka būtu kaut kas jāsaka par Austrumu partnerību. Vakar es atkal tikos ar prezidentu *Yushchenko*, un es atzinīgi vērtēju šo nolīgumu un nolīguma parakstīšanu starp Eiropas Komisiju un Ukrainu. Tas iezīmē svarīgu soli virzībā uz situācijas stabilizāciju. Nesen Azerbaidžānā es runāju ar prezidentu *Aliyev*. ES ir jāpaliek sava veida bākai šīm valstīm. Tas nav jautājums par jaunu barjeru celšanu, tas ir jautājums par ES misiju, kuras mērķis ir paplašināt drošības, brīvības, labklājības un solidaritātes telpu. Te nav robežu, bet ar to mēs nesakām, ka šīs valstis kļūs par ES dalībvalstīm rīt, parīt vai pat vispār. Ja bākas gaisma tiek izslēgta, attīstība šajās valstīs nenotiks mūsu kontrolē. Mums ir jāiesaista šīs valstis diskusijās, jāpiešķir tām neierobežotas ceļošanas iespējas, jānodrošina ekonomiska sadarbība, apmaiņas starp izglītības iestādēm un skolām, kā arī labāka pārvaldība. Es uzskatu, ka tas ir mūsu pienākums, un šajā ziņā Austrumu partnerība sniedz skaidru pierādījumu, ka mēs ejam pareizajā virzienā. Atbildot uz *Bielan* kunga vārdiem, es teiktu, ka tas bija liels sasniegums iegūt EUR 600 miljonu apstiprinājumu vispār. Ne visi no mums tam piekrita, nebija vienprātīgas vienošanās, taču tas bija maksimālais iespējamais kompromiss, kam piekrita 27 dalībvalstis.

Nobeigumā es gribētu sacīt kaut ko par sociālo ietekmi. Te man ir jāatgriežas pie trijotnes un jāsumina abu sociālo partneru loma. Mēs nerunājām par to, cik daudz naudas mēs dosim cilvēkiem. Mēs runājām par to, kā sagatavot cilvēkus šai situācijai vai iespējami līdzīgai situācijai nākotnē, paaugstinot prasmes, paaugstinot izglītību un atbalstot MVU, kas rada visvairāk darbavietu. Pašreiz, protams, darbaspēka cena krītas, jo mēs gribam noturēt cilvēkus darba vietās, cik ilgi vien iespējams, tādēļ, ka viņu atgriešanās nodarbinātībā ir vairākas reizes dārgāka, nekā noturēšana nodarbinātībā.

Darbaspēka mobilitāte. Es tiešām gaidu debates dažādu valstu parlamentos un īpaši manā valstī par to, kā mums jāgroza darba tiesību akti, lai iegūtu elastīgāku un mobilāku darbaspēku. Tā ir barjera risinājumam. Ir jānodrošina straujš darbavietu pieaugums un ātrs risinājums to cilvēku stāvoklim, kas nonākuši šajā situācijā ne savas vainas dēļ.

Es vēlētos nobeigumā nedaudz pieskarties ES un ASV augstākā līmeņa sanāksmei. Mani ārkārtīgi iepriecina tas, ka pēc G20 Londonā un pēc augstākā līmeņa sanāksmes Strasbūrā-Kēlā ASV administrācija Barack Obama vadībā ieradīsies Prāgā. Tam ir ārkārtīgi simboliska nozīme mums, un mēs uzaicinām arī Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju, jo es jūtu zināmu vilšanos par to, ka ASV prezidents vēl nav apmeklējis Eiropas Parlamentu. Prāgā nebūs daudz laika diskusijām, bet, manuprāt, mums ir jāzina, ko ASV vēlas, ko mēs vēlamies un jāpanāk vienošanās. Mēs noteikti nevēlamies celt jaunas barjeras — tas galu galā ir Eiroatlantiskās civilizācijas kā veseluma galvenais mērķis.

Nobeigumā es gribētu kaut ko sacīt par *Bobošíková* kundzes piezīmēm. Čehijas administrācija līdz šim ļoti labi pārvalda situāciju. Es vienkārši nepiekrītu, ka mēs varētu sākt kāda veida organizatorisko pārkārtošanos, ka mēs varētu nespēt vadīt vienu no pēdējo gadu visprasīgākajām prezidentūrām, jo mēs esam atkārtoti risinājuši plašu problēmu loku, ko neviens nebūtu varējis paredzēt. Mūsu elastības līmenis, kreativitātes līmenis, mūsu spēja reaģēt darboties un meklēt kompromisus noteikti nepelna tik asu kritiku. Pašreizējai situācijai, kad Čehijas Republika ir zaudējusi uzticības balsojumu, līdzīga situācija bija arī Dānijā un Itālijā, bet Francijā valdība mainījās vēlēšanu rezultātā. Es nevērtēju situāciju tik drūmās krāsās, un es varu apliecināt jums, ka Čehijas prezidentūra no tā nekādā veidā necietīs, ka visi mēs, kuru pienākums ir pārvaldīt ES darba kārtību, to noteikti darīs.

Priekšsēdētājs. – Pateicos jums, Eiropadomes priekšsēdētāja kungs! Jūs paņemsiet sev līdz mūsu visa laba vēlējumus, lai jūs spētu nobeigt pilnībā jūsu pienākumus kā Eiropadomes priekšsēdētājs un darīt visu, lai panāktu vienošanos par Lisabonas līgumu arī jūsu valstī. Ar šiem laba vēlējumiem mēs pateicamies par jūsu klātbūtni šeit šorīt.

Timothy Kirkhope (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos izteikt atbalstu iespaidīgajam veidam, kādā Čehijas prezidentūra ir risinājusi dažus no kritiskajiem jautājumiem, ar ko saskaras Eiropa. No ekonomikas un finanšu krīzes līdz enerģētikas drošībai un klimata pārmaiņām prezidentūra ir bijusi nelokāma un skaidra savos mērķos, un tā ir piedāvājusi Eiropai skaidru vadību pārbaužu laikos.

It īpaši premjerministrs *Topolánek* kungs ir parādījis skaidru vadību, galvenokārt brīdinot par protekcionisma briesmām. Kad citi flirtēja ar kaitējošu tirdzniecības barjeru celšanu, Čehijas prezidentūra skaidri un konsekventi izteicās par atvērtu tirdzniecību un, izšķiroši, par vitālu vajadzību atbalstīt vienotu tirgu. Agrāk šomēnes *Topolánek* kungs sacīja, ka protekcionisms vienmēr ir kaitīgs un ES gadījumā tas ir neloģisks. Mums ir jāmācās no šīs krīzes un jāsaka "nē" izolācijai, "nē" protekcionismam un "jā" sadarbībai.

Viņam bija pilnīga taisnība, atgādinot mums visiem par pamatprincipu, kas izceļ ES. Šis godīgums ir izteiktā kontrastā liekulīgajai un pašinteresantajai Lielbritānijas premjerministra runai šeit vakar. *Brown* kunga runa bija gara par hiperbolu, bet pilnībā noklusēja centrālo faktu, ka Apvienotajai Karalistei viņa vadībā būs visilgākā un visdziļākā lejupslīde no visām industrializētajām valstīm. Viņš ignorēja savu lomu fundamentāli kļūdainas finanšu normatīvās bāzes ieviešanā un darbināšanā. Viņš ignorēja milzīgo parādu nastu, ko viņš ir uzlicis uz britu pleciem.

Eiropai nav vajadzīgas Lielbritānijas valdības lekcijas par to, kas jādara, lai izkļūtu no šīs krīzes. Eiropas Savienībai un starptautiskajai kopienai tagad ir jādarbojas ātri, lai atjaunotu uzticību mūsu finanšu sistēmām, nodrošinātu pareizi funkcionējošu banku sistēmu, kurai privātpersonas, *Schulz* kungs, un uzņēmumi var uzticēties, un panākt, ka bankas atkal izsniedz aizdevumus, lai veicinātu uzticību. Mums ir stingri jāpieturas pie brīvas tirdzniecības un vienotā tirgus principiem, un es esmu pilnīgi pārliecināts, ka prezidentūra turpinās smagi strādāt, lai sasniegtu šos svarīgos mērķus. <BRK>

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, tikai nedēļu pirms Eiropadomes mēs lūdzām Padomei šeit Eiropas Parlamentā vienoties par skaidrām pamatnostādnēm un konkrētiem pasākumiem nodarbinātības garantēšanai un jaunu darbavietu radīšanai. Padome šeit šodien ir klusuma Padome un ilūziju Padome. Diemžēl es neredzu nekādus konkrētus pasākumus. Jā, ir EUR 5 miljardi, taču kas tas ir? Tie ir 0,04 % no ES iekšzemes kopprodukta. Ieguldījumi platjoslas sakaros ir OK, bet nesakiet man, ka tam ir kāda reāla ietekme, lai apturētu pašreizējo darbavietu skaita brīvo krišanu.

Jūs neesat sapratis, ka krīze ir ļoti dziļa, nopietna lejupslīde. Uzņēmumi prasa, darba ņēmēji prasa, mēs prasām: dariet vairāk! SVF ir ierosinājis, ka jūs ieguldāt 2 % no IKP šogad un nākamajā gadā. *Barroso* kungs, jūs sacījāt, ka mums iet labi; mēs ieguldām 3,3 %. To jūs sacījāt pirms divām nedēļām, bet tagad tas ir pieaudzis līdz 4 %. Es sev jautāju: kā tas ir? Labi, rēķins ir vienkāršs. Bezdarbs pieaug: kad izdevumi bezdarbnieku pabalstiem pieaug, finanšu stimuli pieaugs. Es nojaušu, ka tad, kad bezdarbnieku skaits ES sasniegs 25 miljonus, jūs lepni stāvēsiet šeit un sacīsiet, ka jūsu stimuli tagad ir 5 % no IKP. Lūdzu, tā mēs nedrīkstam darīt. Jūs nedrīkstat to tā darīt. Mums ir vajadzīgi reāli ieguldījumi.

Barroso kungs, Paul Krugman ir sacījis, ka Eiropa nodrošina mazāk nekā pusi reālo stimulu ziņā salīdzinājumā ar to, ko dara amerikāņi. Vai es varu jūs lūgt: ikreiz, kad pieaug bezdarbs, nesakiet cilvēkiem, ka jūs darāt vairāk, tāpēc, ka dalībvalstis maksā vairāk bezdarbnieku pabalstos. Jums ir jāsaka cilvēkiem, ka jūs esat apņēmies īstenot jaunu atveseļošanas plānu. Es pateicos jums par to, ka jūs šodien izsacījāt vēlēšanos, lai Nodarbinātības padome 7. maijā būtu īsta nodarbinātības padome. Mēs esam ar jums un atbalstīsim jūs, lai to panāktu.

Mums būtu jāskatās uz Francijas prezidentu *Sarkozy* un jāatceras, cik daudzas ārkārtas augstākā līmeņa sanāksmes Francijas prezidents organizēja savas prezidentūras laikā. Tagad tiek ierosināts, lai 7. maija augstākā līmeņa sanāksme būtu reducēta uz trijotni.

Šī bezdarba krīze neizzudīs, ja mēs atteiksimies no vairākām sanāksmēm. Tā vēl būs tepat. Tādēļ es aicinu jūs: mums ir atveseļošanas plāns; tas ir labi dokumentēts. Es zinu, ka Komisijas priekšsēdētājs to zina, un esmu pārliecināts, ka tad, kad mēs apsēdīsimies kopā, mēs varēsim izdarīt vairāk, nekā esam izdarījuši līdz šim. Tas attiecas uz Eiropas Savienības ekonomisko, monetāro un sociālo centienu likteni.

Tādēļ vēlreiz: Komisijas priekšsēdētāj, noturēsim nopietnu, plašu, labi sagatavotu Nodarbinātības augstākā līmeņa sanāksmi 7. maijā. Ja jūs to darīsiet, mēs būsim kopā ar jums.

(Aplausi)

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, Eiropas Savienība ir pierādījusi, ka tā ir veiksme finanšu un ekonomikas krīzē, un Čehijas prezidentūra arī līdz šim ir darījusi labu darbu.

Globālās finanšu un ekonomikas krīzes mērogs un dziļākie cēloņi pierāda, ka finanšu tirgu globālā makroekonomiskā pārvaldība un tiesiskais regulējums, kas uz to attiecas, ir jāpārskata — valstu līmeni, ES līmenī un visā pasaulē. Ir jāgroza uzraudzības tiesību akti un jāuzlabo krīzes pārvaldības profilakse. Finanšu nozares tiesību aktiem ir drīzāk jāmazina, nevis jāsaasina ekonomiskie cikli. Tomēr papildu regulēšana ne vienmēr nozīmē labāku regulēšanu; mums ir vajadzīga pareiza regulēšana.

Starptautisko finanšu tirgu dramatiskā krīze un tās radītās pārmaiņas ir izaicinājums liberālajai ekonomikas kārtībai. Kļūdaini valdību lēmumi ekonomikas un finanšu politikas jomā un nepietiekama finanšu uzraudzība no valdību puses, kā arī vairāku banku izteiktais sabrukums, pamato prasību pēc reformētas finanšu sistēmas, ne pēc jaunas ekonomikas sistēmas. Eiropas Centrālās bankas neatkarība un tās pieeja monetārajai stabilitātei ir pareiza un ir pierādījusi savu vērtību.

Mums arī ir pierādījumi par to, cik svarīgs ir kopējais tirgus Eiropas labklājībai un stabilitātei. Iekšējam tirgum ir galvenā nozīme lejupslīdes samazināšanā un vājināšanā Eiropā. Dalībvalstīm ir jāveic ātri, mērķtiecīgi un pagaidu pasākumi, lai atbalstītu reālu ekonomiju, jo mēs zinām, ka ES var radīt labklājību, ja tā turpina attīstīt iekšējo tirgu, bet ne tad, ja tā sadala subsīdijas.

Tādēļ Eiropas Savienībai ir jāturpina konsekventi strādāt, lai pabeigtu iekšējo tirgu un piedāvātu sistēmu konkurencei, kas darbojas. Tomēr ir arī skaidrs, ka pārbaude vēl nav izturēta. Eiropas Savienībai ir stingri jāturas pie saviem principiem. Nedrīkst atgriezties pie novecojušas domāšanas, protekcionisma, sadalīšanās politikas vai cīņas par subsīdijām. Čehijas prezidentūra to aizstāv, un es ceru, ka mēs uz to varam paļauties. <BRK>

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dāmas un kungi, es vēlētos pateikties Čehijas prezidentūrai, ka tās vadībā Eiropas Padome ir spērusi platu soli pretī reālo problēmu apzināšanai un arī risināšanai. Es gribētu uzsvērt dažus momentus, kuros mums jāturpina darboties. Pirmkārt, tā ir darbavietu radīšana un saglabāšana, ne tik daudz ar akcentu uz sociālās palīdzības jautājumiem, bet, galvenokārt, uz investīcijām infrastruktūrā, uz uzņēmējdarbības atjaunošanu, lai šīs darbavietas tiktu radītas. Otrkārt, bankas ir saņēmušas dāsnu finansiālo palīdzību finanšu sistēmas stabilitātes atjaunošanai, tomēr tās nesteidzas ar pasākumiem kreditēšanas jomā Šeit ir nepieciešamas gan Eiropas vadlīnijas, gan aktīva nacionālo valdību darbība, lai bankas apzinātos savus uzdevumus šajā laikā un atsāktu gan uzņēmumu, gan privātpersonu kreditēšanu. Treškārt, struktūrfondi uzņēmējiem ir faktiski vienīgais līdzekļu avots, lai uzņēmējdarbību atjaunotu, un te ir jāpalielina gan pieejamība, gan darbības sfēras, gan jāsamazina birokrātiskie šķēršļi, gan arī jāpalielina fondu apgūšanas laiks. Paldies par uzmanību!

Ian Hudghton (Verts/ALE). – Priekšsēdētāja kungs, Apvienotās Karalistes premjerministrs *Gordon Brown* vēlas, lai mēs ticētu, ka viņš tagad pēkšņi ir lepns par Eiropas Savienības vienotību un ka ES valstis ir stiprākas kopā un drošākas kopā. Viņš tagad saka, ka banku regulēšana ir jāpastiprina, nodokļu paradīzes jākontrolē un SVF jāreformē.

Brown kungam tagad nav ne kripatiņas uzticamības. Viņa paša darbība AK ekonomikas vadīšanā ir nevērības un katastrofas piemērs. Viņš ir pašreizējās ekonomikas krīzes arhitekts, nevis pasaules glābējs. Viņš atbalstīja "vieglā pieskāriena" regulēšanu, kas ir banku problēmu tiešais cēlonis.

Lejupslīdes ietekme, protams, ir jūtama visā pasaulē. Skotijas valdība ar ierobežotajām pilnvarām dara visu, kas ir tās ierobežotajos spēkos, lai novērstu krīzes vissliktākos rezultātus, atvieglojot nodokļu slogu uzņēmējdarbībai ar likmju atvieglošanu, paātrinot ieguldījumus infrastruktūras projektos un paaugstinot apmācību un prasmju attīstības programmu prioritāti, lai palīdzētu cilvēkiem atrast darbu.

Skotija ir bagāta ar enerģijas avotiem un milzīgu potenciālu attīstīt tādus atjaunojamos avotus kā piejūras vējš, viļņu un paisumu enerģija. ES atbalsts tīras enerģijas ražošanai un sadalei palīdzēs ne tikai Skotijas ekonomikai, bet arī citiem eiropiešiem, nodrošinot enerģētisko drošību un mīkstinot klimata pārmaiņu ietekmi. Es ļoti ceru, ka pēc neilga laika Skotijai būs vēl aktīvāka un konstruktīvāka loma pasaulē kā normālai, neatkarīgai Eiropas Savienības dalībvalstij.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, esmu pārsteigta, ka Padomes priekšsēdētājs, kurš vakar ir zaudējis uzticības balsojumā savā parlamentā, tik asi kritizē nesekmīgo pagātnes politiku. Viņš saka, ka ASV izvēlētais ceļš ir bijis vēsturiski diskreditēts. Viņš noteikti domā, ka krīzes laikā nav jāpaļaujas uz sociālajiem stimuliem, un viņš ir publiski paziņojis, ka AIG vadītājiem nav jāliek atmaksāt viņu dividendes. Tomēr viņš ir arī publiski paziņojis, ka atbildība par finanšu krīzi, par ekonomikas krīzi var tikt ierobežota ar iepriekšējām ASV darbībām, un ka viņam nav jāiesaistās paškritikā un jautājumos par to, vai komercializācijas un konkurences spiediena stratēģija, kā arī pašu ASV veicinātā neapvaldītā globalizācija, ir devusi tajā savu ieguldījumu.

Manuprāt, tas ir skaidrs no attiecīgajiem fragmentiem augstākā līmeņa sanāksmes secinājumos, kuros apgalvots, ka pašreizējā krīzē atjaunotā Lisabonas stratēģija, ieskaitot pašreizējās integrētās pamatnostādnes, paliek efektīva struktūra izaugsmes un jaunu darbavietu veicināšanai. Tomēr atsauces dokumentos ir arī ļoti skaidri atzīmēts, ka, protams, ir jābūt saistībai ar ilgtspējīgām valsts finansēm, un šajā sakarā ar notiekošajām pensiju reformām. Tas mani pārsteidz. Tādēļ ir izrēķināts, ka pensiju reformas ir saistītas ar turpinošos pensiju sistēmu privatizāciju, ar tās veco ļaužu aprūpes daļas pieaugumu, ko kontrolē kapitāls.

Tas savukārt pastiprina divus izšķirošus pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes cēloņus, proti, paļaušanos uz finanšu tirgiem un tālāku sociālās nošķirtības saasināšanos jo īpaši. Tomēr tieši likvīdās naudas kapitāla eksplozija noveda pie šīs sociālās nošķiršanās, līdz nošķīrumam pēc ienākumu sadalījuma. Tieši šeit būtu vajadzīgas korekcijas. Tādēļ es nevaru aptvert, kāpēc Komisija un Padome nespēja pieņemt attiecīgās korekcijas viņu augstākā līmeņa sanāksmes sarunās.

Ja mēs runājam par Lisabonas stratēģiju, ir jāatsaucas arī uz Komisijas Balto grāmatu par finanšu pakalpojumu politiku (2005.–2010. gadam), kas pamatojas uz Eiropas finanšu pakalpojumu tirgus integrāciju globālajā finanšu pakalpojumu tirgū, un uz attiecīgajiem Nicas un Lisabonas līgumu pantiem, kas, no vienas puses, aizliedz jebkādus ierobežojumus kapitāla brīvai apritei un, no otras puses, spiež finanšu iestādes ieviest netraucētu finanšu pakalpojumu plūsmu. Tas ir noteiktā pretrunā jebkādam cīņas veidam pret krīzes cēloņiem.

Johannes Blokland (IND/DEM). – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, ar Lisabonas stratēģiju mēs nodrošinām, ka Eiropa spēj turpināt konkurēt ar pārējo pasauli ekonomikā. Skaidrs, ka tas ir iespējams tikai tad, ja ikviens reāli piedalās un ja mēs nodrošinām labu dzīves vidi, arī jaunattīstības valstīs.

Pagājušās nedēļas ES augstākā līmeņa sanāksmes vienošanās nav pietiekami stipra, lai ierosinātu jaunu, uz ilgtspēju orientētu ekonomiku. Ekonomikas krīze, klimata krīze un enerģētikas krīze prasa jaunu pieeju, un šai pieejai ir vajadzīgi attiecīgi ieguldījumi. Eiropas Savienībai šajā ziņā ir jāuzņemas vadība. Mēs bijām gaidījuši vienošanos par Bali un Poznaņas klimata darījumu finansēšanu. Ir satraucoši, ka ES augstākā līmeņa sanāksmē nav panākta šāda vienošanās pēc vides un finanšu ministru ilgstošām sarunām. Kur ir ES vadība, kad lieta nonāk līdz taustāmam finansējumam? Jaunattīstības valstu klimata plānu finansējuma noslēpšana garajā zālē ir nopietna klimata vienošanos graušana. Tā nav tāda vadība, kas vajadzīga, gatavojoties Kopenhāgenas konferencei.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, lielā Eiropas vīzija diemžēl ir padarījusi Briseli kurlu un aklu pret daudziem nevēlamiem notikumiem Eiropas Savienībā. Krīzei pieņemoties spēkā, pilsoņi tagad par to maksā; maksā par iepriekšējos gados pieņemtajiem neoliberālajiem pasākumiem vai nepamatotu gatavošanos paplašināšanai uz austrumiem, par ko tie tagad kļūst par ķīlniekiem. Arī Turcijas pievienošanās, kas ir jau noslēgts darījums, nenesīs vajadzīgo enerģētikas drošību; gluži pretēji, tā nesīs tikai politisku nestabilitāti, muslamismu un caurumu miljardiem mūsu finansēs.

ES nākamajā G20 finanšu augstākā līmeņa sanāksmē ir jāatbrīvojas no vasaļa lomas, kurā tā līdz šim ir atradusies attiecībā pret ASV politiku, un jāīsteno precīzi noteikumi un stingra kontrole. Tieši Vašingtonas ilgstošā atsacīšanās iesaistīties jebkādā sprādzienbīstama finanšu dokumenta regulēšanā lika stūrakmeni pašreizējai finanšu dilemmai.

Krīzes laikā ir jāizdara samazinājumi. Ir pietiekamas ietaupījumu rezerves, piemēram, nekontrolējamais ES aģentūru pieaugums. Krīzes fonda palielināšana var būt tikai pirmais solis; mums ir vajadzīgi daudz vairāki plāni gadījumam, ja valsts bankrotē, un mums ir vajadzīgas koncepcijas lielu sociālo problēmu risināšanai, kas pienāks tikpat droši kā āmen baznīcā.

Werner Langen (PPE-DE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es vēlētos apsveikt Čehijas prezidentūru. Neraugoties uz ievērojamām iekšzemes problēmām, tā ir spējusi virzīt uz priekšu Eiropas programmu pēdējo desmitgažu sliktākās ekonomikas un finanšu krīzes laikā. Šie apsveikumi nāk kopā ar lūgumu Čehijas prezidentūrai pabeigt tās pilnvaras tikpat labā un mērķtiecīgā veidā kā iepriekš.

Kad es klausos Sociāldemokrātu grupas vadītāju, man šķiet, ka atrodos uz citas planētas. Viņš slavē *Brown* kungu, kurš pirms kļūšanas par premjerministru bija finanšu ministrs, un tādēļ ir atbildīgs par Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes finanšu politiku un ietvara noteikumiem. Šeit ir vairākkārt sacīts, ka tikai attieksmes maiņa no Apvienotās Karalistes puses ļaus mums ieviest nepieciešamos regulēšanas pasākumus. Kā var cilvēku, kas to ir traucējis desmit gadus, tagad pasludināt par mūsu glābēju? Es to nesaprotu.

Čehijas premjerministra kritika par ASV naudas palielināšanas politiku ir pamatota no jebkura viedokļa. Jūs nevarat atrisināt problēmas ar tiem pašiem līdzekļiem, kas radīja krīzi, proti, ar pārmērīgu naudas iepludināšanu un pārāk plašu dzīvošanu uz kredīta. Dzīve uz kredīta ir problēmas cēlonis.

Tādēļ pirmā prioritāte ir pakļaut kontrolei finanšu tirgus krīzi, mainīt globālās nelīdzsvarotības, kopīgi pievērsties klimata aizsardzības un cīņas pret nabadzību uzdevumiem, kā arī īstenot jaunu morāli pasaulē, kuras pamatā ir sociāla tirgus ekonomika. Ja mēs spēsim to izdarīt šīs krīzes laikā, tad Čehijas prezidentūra būs pilnībā attaisnojusi visas mūsu cerības, neatkarīgi no tā, kas notiks ar Lisabonas līgumu un iekšējo situāciju Čehijas Republikā.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dāmas un kungi, Eiropadomes priekšsēdētājs Mirek Topolánek sāka savu runu šodien Eiropas Parlamentā ar uzbrukumu sociāldemokrātijai. Es gribētu sacīt, ka tas ir tipiski un raksturīgi šai valdībai. Tā vietā, lai meklētu vienošanos, sadarbību un kompromisu ES pārvaldības lietās, premjerministrs Topolánek ir meklējis un turpina meklēt strīdu un konfliktu. Šīs īpašības un nespēja sadarboties ir patiesais viņa valdības sabrukuma iemesls. Es vēlētos atgādināt, ka tā nebija opozīcija, kas gāza valdību; tie bija parlamenta deputāti no valdības pašas partijas un no koalīcijas partnera, Zaļās partijas.

Tomēr es nevēlos koncentrēt uzmanību uz Čehijas iekšpolitiku. Es tikai gribētu atgādināt Čehijas Republikai kā prezidējošai valstij par tās pienākumiem pret ES un tās pilsoņiem. Mums priekšā ir daudzi uzdevumi. Protams, ekonomikas un finanšu krīze jau ir minēta. Prāgā tiks organizēta Eiropas un ASV augstākā līmeņa sanāksme. Mums ir ideāla vēsturiska iespēja sadarboties ar mūsu ASV partneriem visos mūsdienu globalizētās pasaules jautājumos no ekonomikas un vides līdz konfliktu risināšanai Tuvajos Austrumos, Afganistānā un tamlīdzīgi.

Nobeigumā es vēlētos vēlreiz komentēt Lisabonas līgumu. Čehijas sociāldemokrāti ir vienmēr atbalstījuši Konstitūciju Eiropai un ir vienmēr atbalstījuši Lisabonas līguma ratifikāciju. Tas tika izskatīts Čehijas parlamentā un tiks izskatīts Čehijas senātā pēc balsojuma pirmajā instancē. Esmu cieši pārliecināts, ka Pilsoniskā demokrātiskā partija, lai kādā pozīcijā tā būtu, turpinās būt tikpat konstruktīva un tikpat eiropeiska un atbalstīs šo dokumentu.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (*LT*) Ikreiz, kad apspriežam vēl vienu valstu vai valdību vadītāju augstākā līmeņa sanāksmi par ekonomikas problēmu risināšanu, mēs atzīstam, ka sasniegtie rezultāti ir labi, bet diemžēl mēs atpaliekam no notikumiem un šo lēmumu īstenošanas mehānisms ir neskaidrs.

Kas mums jādara, lai izvairītos no šīm problēmām?

Pirmkārt, valstīm ir jānovērtē integrācijas ietekme uz savu pašu valstu ekonomikas politiku. Tagad lēmumus bieži pieņem uz pagātnes vēstures pamata, kā mēs rīkojāmies krīzes situācijās. Diemžēl mēs dzīvojam integrētā Eiropas Savienībā ar kopēju tirgu, un visbiežāk visi šie lēmumi nesasniedz tos rezultātus, kādi tiem kādreiz bija.

Otrkārt, ir jārada kāda pagaidu institucionāla struktūra lēmumu īstenošanas mehānismam. Gaidīt līdz Lisabonas līguma ratifikācijai? Cilvēku dzīves negaida, lēmumi mums ir jāpieņem tagad. Acīmredzot ir jābūt labākai koordinācijai starp eirozonas valstīm un valstīm ārpus eirozonas. Kā to var panākt? Es domāju, ka ciešākas sadarbības mehānisms varētu būtu pamatots uz tā saukto apmaiņas kursa mehānismu jeb angļu valodā ERM II. Tas palīdzētu tuvināt abas Eiropas – veco Eiropu un jauno – un rast konsensu.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, pēdējā Eiropadomes augstākā līmeņa sanāksmē izskatīja daudzus jautājumus. Viens no tiem bija jautājums par Austrumu partnerību un alternatīviem gāzes piegādes maršrutiem. Tika nolemts pagaidām piešķirt nelielas summas šiem mērķiem, taču tas neapšaubāmi ir solis pareizā virzienā. Eiropa ir milzīgas ekonomikas krīzes priekšā, un mums ir jāmeklē efektīvi veidi, kā no tās izkļūt. Tomēr mēs nedrīkstam atkāpties no mūsu solidaritātes pamatprincipa. Mums ir jābūt īpaši jutīgiem pret jauno dalībvalstu problēmām.

Lai gan augstākā līmeņa sanāksmē apsprieda arī klimata pārmaiņu jautājumus, praksē ir redzams, ka krīze ir nobīdījusi malā šo ārkārtīgi dārgo pseidozinātnisko projektu. Šim nolūkam paredzētie finanšu resursi ir jānovirza efektīvai, vienotai cīņai ar krīzes ietekmi. Iekšzemes situācija Čehijas Republikā nedrīkst to nekādā veidā ietekmēt.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, man bija prieks redzēt šeit plenārsēdē šorīt Vondra kungu, un esmu iepriecināta par ziņu no prezidentūras, ka tā turpinās darbu. Manuprāt, mēs izdarītu Eiropas Savienībai lāča pakalpojumu, ja tieši šajos krīzes laikos neapvienotu spēkus, lai palīdzētu Čehijas prezidentūrai darboties. No tā, ko esmu dzirdējusi no Čehijas Republikas, valdība turpinās darbu, jo vairākumam, kas veidoja komandu vakar, nepietiek balsu jaunas valdības atbalstam. Es uzskatu, ka krīzes laikā šāda stabilitāte, ar ko es domāju solidaritāti ar Čehijas prezidentūru, ir nenovērtējama. Es arī aicinu daudzus rietumu eiropiešus, piemēram, francūžus apvaldīt savu ļaunprātību pret austrumiem, kā tas bija ar referendumu Francijā, ar ko galu galā sākās Eiropas krīze.

Es gribētu redzēt drosmīgāku vadību attiecībā uz klimata jautājumu un iekļaušanos tajā, kas tagad ir vajadzīgs. Mums ir jāuzdrošinās mēģināt kaut ko jaunu, ja mēs gribam panākt progresu šajā krīzē. Manam godājamam draugam bija taisnība; Mēs dzīvojam uz kredīta. Tomēr mēs dzīvojam uz kredīta arī attiecībā uz vidi un klimatu. Mēs esam bezgalīgi izšķērdējuši resursus. Mēs nepārvaldām ekonomiku ilgtspējīgā veidā. ANO, *Ban Ki-moon* kungs, Pasaules Banka — visi saka mums, ka tas, kas tagad notiek Ķīnā, kas notiek Dienvidkorejā, kur vairāk nekā puse no īstermiņa nacionālās ekonomikas programmas ir veltīta klimata aizsardzībai un ilgtspējīgai attīstībai, ir pareiza lieta, un tam ir nākotne. Diemžēl Eiropadome pašlaik nevar saņemt tik daudz drosmes. Diemžēl es nedomāju, ka tikai Čehijas Republika viena ir vainojama.

Priekšsēdētājs. – Paldies, *Harms* kundze. Jums ir pilnīga taisnība. Mēs visi esam grēcīgi – citi vairāk, citi mazāk.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Priekšsēdētāja kungs, šīs ekonomikas krīzes vidū, krīzes, ko radīja un virza kļūdaina politika dalībvalstu un ES līmenī, darbavietu aizsardzībai un jaunas nodarbinātības radīšanai ir jābūt absolūtai prioritātei. Darbavietu aizplūšana ir jāaptur. Tam būs vajadzīga dalībvalstu valdību aktīva iejaukšanās.

Brīvā tirgus teoloģija nedrīkst stāties ceļā darba ņēmēju pareizai rīcībai. Finanšu tirgu vieglā pieskāriena regulēšana vienmēr ir bijis ceļš uz krāpšanu un korupciju. Tāpat apmāta regulējumu samazināšana un sabiedrisko pakalpojumu privatizācija beigsies ar asarām.

Tātad, vai kopīgais refrēns, ka mums ir jāmācās no šīs ekonomikas krīzes, ir patiess? Tas ir jautājums. Ja tas ir tā, tad jautājumam par ES politikas fundamentālu maiņu un tātad arī ES līgumu maiņu tagad nav atbildes, un tam būtu jābūt ES Padomes apspriežu tematam. Lisabonas līgums ir veca anekdote. Tā ir neveiksmes politikas harta. Mums ir vajadzīgs jauns līgums jaunam laikam.

Paul Marie Coûteaux (IND/DEM).–(FR) Priekšsēdētāja kungs, prezidentūras secinājumi no pēdējas Padomes ir uzjautrinoša lasāmviela. Tie atgādina sakautas armijas uzvaras paziņojumu. Tiem ir šādu paziņojumu patētiskā kvalitāte, arī tas, ka tiek atkārtoti apgalvots, ka ar krīzes tuvošanos beigām ES veidos stiprāku ekonomiku nākotnei, un tie atkārtoti apstiprina Lisabonas stratēģiju, lai gan īstenībā tā iet pilnīgi nost no sliedēm.

No tā izriet, ka, ieslēdzoties savos stikla torņos, visu veidu eirokrāti, eirofīli un ultraeiropieši zaudē kontroli pār lietām. Ikvienam ir labi zināms, ka eirozona pirmā iekļuva lejupslīdē, jo tai astoņus gadus bija viszemākais izaugsmes temps pasaulē. Tai bija arī vislielākās grūtības konkurētspējas ziņā un nodarbinātības situācijā.

Pats galvenais, tieši eirozona, pateicoties vispārējai tendencei atņemt valstīm viņu dabisko aizsardzību, ir vissliktāk sagatavota reakcijai.

Īstenībā krīzes vienīgā vērtība ir tā, ka tā atmodinās iedzīvotājus, ko ieaijājušas finanšu prognožu iespējas un antinacionālā propaganda. Tikai dalībvalstīm būs likumīgie instrumenti, kas vajadzīgi jebkādai tālejošai darbībai, un tām vajadzēs noņemt ES un eiro važas, lai šādu darbību panāktu. Francijas tautai beidzot kļūst arvien skaidrāks, ka nav iespējama drošība bez Francijas, Francija bez Francijas politikas un Francijas politika bez valsts un tautas suverenitātes.

Roberto Fiore (NI). – (*IT*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, man šķiet, ka šo debašu centrā paliek dogma, ka bankām vajadzētu būt galvenajām ekonomikā un ka globalizācijas procesam ir jābūt arī mūsu ekonomikas nākotnes fundamentālai daļai.

Šī dogma ir pilnīgi nepareiza. Mums ir jāatgriežas pie mūsu sabiedrības sociālā taisnīguma un patiesas ražošanas tradicionālā ekonomiskā redzējuma. Tā kā mēs visi ēdam, ejam gulēt naktī un ģērbjamies, mums ir jākoncentrē mūsu darbības un centieni uz lauksaimniecības attīstību, uz māju celtniecību, uz ražošanu un amatu nozari.

Bez šī jaunā redzējuma mēs nonāksim pastāvīgā krīzē, kurā banku augļošana turpinās pārvaldīt cilvēkus un netaisnība būtiski ietekmēs mūsu dzīves.

Jana Hybášková (PPE-DE). – (CS) Priekšsēdētāja kungs, es pat nezinu ar ko es runāju, jo Čehijas prezidentūra pat nemēģina piedalīties. Mani apsveikumi par augstākā līmeņa sanāksmes rezultātiem. SVF resursu palielināšana, krīzes fonda divkāršošana, Austrumu partnerība, atbalsts stratēģiskai infrastruktūrai un atbalsts *Nabucco* – visi veicina Čehijas prezidentūras "trīs S" sasniegšanu. Diemžēl atpaliek sagatavošanās Kopenhāgenas konferencei, un Čehijas prezidentūra nav izmantojusi mūsu darbu ar enerģijas un klimata paketi.

Tomēr mēs šodien nenodarbojamies ar šiem jautājumiem. Jūsu prezidentūra tāpat kā jūsu valdība pārstāv dubulto standartu politiku. Eiropā jūs uzstājaties kā dedzīgi eiropieši un lieli integratori, bet mājās jūs runājat par to, kā jūs iesiet tam pāri, un jūs runājat par Lisabonas līgumu tā, it kā tas būtu ne vairāk kā papīru žūksnis. Jūs neesat spējuši integrēt jūsu pašu valdību. *Václav Klaus* ievēlēšana par prezidentu arī pieder pie dubulto standartu politikas. Tas ir miljonu čehu un morāvu mērķis cementēt mūsu saites ar Rietumeiropu, kas palīdzēs mums pārvarēt vissliktāko krīzi. Šo mērķi nevar sasniegt bez Lisabonas līguma ratificēšanas. Līgums tagad ir nopietni apdraudēts, un tā daļēji ir arī jūsu atbildība. Ja jūs turpināsiet vadīt jebkādā veidā, jums ir jāparāda skaidra nostāja par ratifikāciju. Čehijas Republikā ir sociālas un politiskas elites, kuras vēlas ratifikāciju un ir gatavas atbalstīt ikvienu, kas gatavs to panākt. Mana partija, Eiropas Demokrātu partija darīs visu iespējamo ratifikācijas labā.

Otrs nopietns izlaidums ir eiro. Jūs varat piedalīties G20 augstākā līmeņa sanāksmē un pārstāvēt tajā Eiropu. Eiropas Savienībai ir svarīgi aizstāvēt tās regulatīvos pasākumus pret ASV un ne tikai pakļauties pārmērīgas stimulācijas pakešu politikai, kas var novest pie hiperinflācijas. Ir svarīgi, lai būtu Eiropas Vērtspapīru komisija, un saglabāt stabilitātes paktu. Tomēr tas arī attiecas uz mums mājās, un tā ir jūsu partija, kas mūs ir turējusi ārpus eirozonas daudzus gadus.

Topolánek kungs, ierosinātie pasākumi ir lieliski. Pašlaik tie ir tikai priekšlikumi. Kā ir teikusi *Merkel* kundze, svarīga ir īstenošana. Ir vajadzīga politiska griba un vienotība, kas ļaus to pārvērst realitātē. Jūs runājāt par uzticības krīzi. Tā mums šeit ir. Panāciet Lisabonas līguma pabeigšanu, mainiet jūsu nostāju pret eiro un atvieglojiet strukturālo resursu ātru izmantošanu. Citādi jums būs grūti pārstāvēt tos 60 līdz 70 % čehu un morāvu, kas nevēlas sadarboties ar ES uz nevienlīdzīgiem noteikumiem, bet vēlas dzīvot Eiropā normālā veidā.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Priekšsēdētāja kungs, ir viens jautājums, kas šodien attiecas uz daudziem ES pilsoņiem. Tas ir pieaugušais bezdarbs un ar to saistītās plašākās plaisas. Viņiem ir jābūt ļoti sarūgtinātiem ar pēdējās augstākā līmeņa sanāksmes rezultātiem. Tajā netika noteikta pilnīgi nekāda stratēģija cīņai pret pieaugošo bezdarbu. Viņi saka, ka ir izdarījuši visu, ka bija jādara. Viņi arī saka, ka augstākā līmeņa sanāksme, kurai būtu jānotiek maija sākumā, nebūs augstākā līmeņa sanāksme. Tagad tā būs trijotnes sanāksme. Tas ir skaidrs signāls pilsoņiem, ka ES vadītāji neuzskata nodarbinātību un cīņu pret bezdarbu par prioritāti.

Eiropas Parlaments nav iesaistīts vispār – vienu mēnesi pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām. *Barroso* kungs šodien aicina uz diskusijām, bet Padomes secinājumos Eiropas Parlaments pat nav pieminēts.

Es gribētu kaut ko īsi sacīt par automātiskajiem stabilizatoriem. GM, ASV un Zviedrija šodien ir pieminētas debatēs. Ir tiesa, ka mums Zviedrijā ir labākas sociālās nodrošināšanas sistēmas, bet atmaksas likmes ir kritušās

no 80 %. Automobiļu rūpniecības strādnieki, kuri zaudē darbu, tagad saņems pabalstu aptuveni starp 50 % un 60 % no viņu algas. Tādējādi tas vairs nav tik brīnišķīgi.

Nobeigumā es gribētu teikt dažus vārdus par mobilitāti. Mobilitāte ir svarīga ES robežās tāpat kā cīņa pret protekcionismu. Tomēr Komisijai un Padomei ir jāuzņemas atbildība un jānodrošina, ka visā ES ir spēkā vienāda samaksa par vienādu darbu. Tad mēs varēsim darboties, lai veicinātu lielāku mobilitāti un apkarotu protekcionismu.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, daudz ir runāts par to cik daudz naudas mums īstenībā vajag rezervēt, lai cīnītos ar šo ekonomikas krīzi. Mēs varētu to apspriest daudzas stundas. Es domāju, ka ir jāņem vērā arī nākamās paaudzes un nav jāatstāj problēmas viņu risināšanai. Turklāt tomēr jautājums par to, kam mēs izmantojam šo naudu, ir varbūt pat svarīgāks. Tas satrauc mani, kad es redzu refleksa reakciju, kad atkal un atkal nauda tiek tērēta vecām nozarēm un vecām tehnoloģijām centienos atbalstīt iznīkstošas nozares.

Ir arī pārsteidzoši, ka Padomes secinājumos iedaļas par ekonomikas krīzi un par enerģētiku un ilgtspēju tiek aplūkotas kā divi atsevišķi jautājumi, kad ir pienācis laiks šos divus jautājumus sasaistīt kopā. Es negribētu būt tik pesimistiska kā iepriekš bija *Turmes* kungs, taču tagad tiešām ir laiks ieguldīt jaunās tehnoloģijās un zināšanās. Ir nepieļaujami, ka miljardi tiek iepludināti automobiļu rūpniecībā, kad ir jāatrod ietaupījumi izglītībai. Te mūsu lietas noteikti iet pa nepareizu ceļu.

Vēl viens punkts ir risinājumi Austrumeiropas valstīm un valstīm, kas ir ārpus eirozonas. Šīs valstis ir nedaudz pamestas nelaimē ar pieminēto summu EUR 50 miljardi. Es gribētu zināt, vai Padome un Komisija apsver iespēju šīm valstīm paātrināti pievienoties eirozonai, ja tās vēl nav locekles, ņemot vērā, ka šo valstu stabilitāte un stiprums ir arī visas ES interesēs.

Visbeidzot, es esmu ļoti nobažījusies par nacionālistisko valodu un nacionālo vadītāju noslieci uz risinājumiem "vispirms mūsu valsts". Mums visiem ir jāuztver nopietni ultralabējo aktivēšanās un jānodrošina, ka mēs to izdarām pirms vēlēšanām. <BRK>

Seán Ó Neachtain (UEN). – (*GA*) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu apsveikt Eiropas vadītāju grupu, kas pulcējās pagājušajā nedēļā, un piedāvāt tai savu atbalstu.

Attiecībā uz Īriju tagad ir ļoti skaidrs, ka pamatlīnija ir tā, ka mēs Īrijā gribam saņemt atbalstu no Eiropas Savienības. Mūsu ekonomika bija stipra, bet tā tagad ir kļuvusi vājāka tāpat kā ekonomikas visā pasaulē. Mums ir skaidrs, ka mēs iziesim no šīs krīzes, strādājot kopā, un ka Eiropas lielākā problēma pašlaik ir sadarboties un stiprināt ekonomisko vienību, kas mums ir, lai mēs varētu atbalstīt cits citu — nevis vājināt ES, kā tiek ieteikts. Ir arī skaidrs, ka Lisabonas līgumā paredzētie noteikumi ir tagad vajadzīgi vairāk nekā jebkad iepriekš. Kā teikts vecā īru sakāmvārdā: "nav spēka bez vienotības". <BRK>

Jean-Luc Dehaene (PPE-DE). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, katrā Eiropas Savienības augstākā līmeņa sanāksmē mēs tiešām varam sūdzēties, ka lēmumu pieņemšanas procesā pietiekami spēcīgi neizpaužas Eiropas dimensija. Es arī gaidīju patiesāku Eiropas dimensiju pieejā krīzes risināšanai. To sakot, tomēr pašreiz ir svarīgāk īstenot to, ko jau esam nolēmuši, nevis gausties par papildu plāniem, pamanoties aizmirst īstenot to, kas ir nolemts. Šī iemesla dēļ es domāju, ka mums Parlamentā kopā ar Padomi un Komisiju ir jāpiešķir prioritāte tā īstenošanai, kas ir jau nolemts. Šajā ziņā es pilnīgi atbalstu Komisijas pieeju.

Mums ir arī jāparāda, ka mēs tiešām esam vienoti globālā pieejā krīzei, un es ceru, ka tas notiks gan Kopenhāgenā, gan G20 sanāksmē, ka Eiropa spēs efektīvi runāt vienā balsī. Lai varētu runāt vienā balsī, mums tomēr ir jānodrošina, ka mēs neapdraudam mūsu sasniegumus iekšēji, ka iekšējais tirgus reāli paliek iekšējais tirgus bez iekšēja protekcionisma, un ka mēs nostiprinām vienoto valūtu. Mums ir jāapgūst mācība un jāpalielina Eiropas Centrālās bankas finansējums, kā arī jāpiešķir finansējums, lai reāli varētu darboties ar Eiropas dimensiju. Mums ir arī jānodrošina, ka reāli notiek paplašināšanās un ka mēs parādām solidaritāti jaunajām dalībvalstīm šajos grūtajos laikos. Tādēļ jau pastāv Eiropas Savienība. Solidaritātei ar mazāk attīstītām valstīm ir arī jāveido daļa no Eiropas Savienības globālās pieejas.

Es nobeigšu ar vienu domu par Lisabonas līgumu. Mums, Parlamentam, ir skaidri jāpauž sava nostāja. Mums ir jāzina droši, kas notiks tūlīt pēc Eiropas vēlēšanām. Tas tomēr prasa, lai Parlaments pieņemtu vienotu nostāju, un tādēļ es tiešām nevaru saprast Prezidija viedokli, ka mums nav jādebatē ziņojumi par nostājām šajā Parlamentā. Es aicinu pārskatīt šo uzskatu, lai mēs varētu vest sarunas ar Padomi uz šī Parlamenta pieņemtas nostājas pamata.

Riitta Myller (PSE). – (FI) Priekšsēdētāja kungs, labākais veids, kā uzlabot Eiropas enerģētikas drošību, ir paaugstināt energoefektivitāti un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu. Visām dalībvalstīm ir jāiegulda šajās jomās, un tas jādara tūlīt, pretējā gadījumā mēs nesasniegsim mūsu pašu klimata paketē ietvertos mērķus.

Turklāt šī veida ieguldījumi ir īpaši piemēroti mūsu laikam. Ieguldot energoefektivitātē un atjaunojamos enerģijas avotos, mēs radām, kā tas jau šeit ir vairākkārt teikts, jaunas ilgtspējīgas darbavietas un tādā veidā arī veidojam pamatu zema oglekļa līmeņa ekonomikai.

Tagad mums ir vajadzīga rīcība. Diemžēl augstākā līmeņa sanāksme nespēja pārliecināt cilvēkus par to. Vispār jebkuram ekonomikas krīzes novēršanas līdzeklim būtu jābūt ar mērķi novērst to, ka globālā sasilšana sasniedz kritisko punktu. Tam ir jābūt arī G20 valstu sanāksmes rezultātam. Kad Eiropa runās vienā balsī, ASV arī pieņems šo pašu mērķi. <BRK>

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Priekšsēdētāja kungs, Berlīnes mūris krita pirms gandrīz 20 gadiem. Šajā grūtajā ekonomikas situācijā mēs atkal varam saskatīt jauna mūra būvniecību, šoreiz ekonomikas mūra. To nedrīkst pieļaut.

Kaut gan ir piešķirti papildu resursi, lai palīdzētu grūtībās nonākušajām valstīm, ES vadītāju atbalsta līmenis šķietami ir bijis atšķirīgs. Ir satraucoši, ka *Renault* pārceļ ražotni no Slovēnijas uz Franciju. Mēs nedrīkstam ļaut protekcionisma biedam vēlreiz nodarīt postījumus. Mūsu nespējas vēlreiz saturēt kopā Eiropu cena ir pārmērīgi augsta. Vēsture sodīs tos, kas nepilda savus pienākumus. Tādēļ bija labi vakar uzklausīt *Gordon Brown* skaidru vēstījumu, kad viņš paziņoja "mēs neatkāpsimies!" Tam pašam ir jāattiecas arī uz prezidentu *Sarkozy*.

Ir pamats atzinīgi vērtēt *de Larosière* grupas priekšlikumu. Tas ir izsvērts priekšlikums, kas nozīmē, ka ES izvairīsies no pārmērīgas regulēšanas, bet, ka finanšu tirgu pārraudzība tiks ievērojami pastiprināta. Eiropas Centrālajai bankai būs arvien svarīgāka loma. Valstu uzraudzības iestādēm arī tiks dota labāka iespēja koordinēt savu darbību un apmainīties ar informāciju. Politikai vienmēr ir jābūt piemērotai, pat krīzes laikā. Tādu noteikumu ieteikšana, kas drīzāk traucē, nekā palīdz, nedrīkst būt mūsu reakcija grūtos laikos.

Charles Tannock (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, Padomes deklarācija par Austrumu partnerību ir ļoti atzinīgi vērtējama. Kā referents par Eiropas kaimiņattiecību politikas austrumu dimensiju es atbalstu ciešākas attiecības ar sešām valstīm uz austrumiem no ES. Paziņojums par EUR 600 miljoniem Austrumu partnerībai ir teicams, un es atzinīgi vērtēju ierosinātos Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta izdevumus ES enerģētiskās drošības uzlabošanai ar labākām naftas un gāzes uzglabāšanas sistēmām un jaunu cauruļvadu būvniecību.

Padome arī pamatoti atbalsta jaunizveidoto EURONEST Parlamentāro asambleju, kas veicinās tādu iesaldēto konfliktu atrisināšanu kā strīds par Kalnu Karabahu un Piedņestras apgabalu. Tomēr Austrumu partnerību nedrīkst izmantot, lai pārtrauktu to valstu centienus pievienoties ES, kurām nepārprotami ir tiesības uz to, proti, Ukrainai un Moldovai.

Padome ir arī pamatoti nolēmusi divkāršot palīdzības paketi finanšu grūtībās nonākušām Austrumeiropas valstīm, kas nav eirozonā, no EUR 25 miljardiem līdz EUR 50 miljardiem. Šis pasākums palīdzēs stabilizēt tādas valstis kā Ungārija un Latvija. Tomēr mēs nedrīkstam aizmirst arī Ukrainu, kas cieš no nopietnas finanšu nestabilitātes. Banku sabrukumam Ukrainā var būt katastrofālas kaitīgas ietekmes sekas citās Austrumeiropas valstīs, kā arī Itālijā un Austrijā, kuru bankas visvairāk saskaras ar Ukrainas tirgu.

Visbeidzot, lai gan es pilnībā pieņemu Turcijas un Krievijas tiesības būt EURONEST novērotājām, neviena no šīm valstīm nedrīkst izmantot šo stāvokli savas pašas ārpolitikas mērķiem. EURONEST locekles ir suverēnas valstis ar tiesībām lemt par saviem Eiropas un Atlantijas integrācijas centieniem. Krievijas ārlietu ministra Sergei Lavrov izteikumi, ka Austrumu partnerība ir līdzeklis ES ietekmes sfēras paplašināšanai ārzemēs, ir absurdi. Šādi izteikumi atbilst Machtpolitik aukstā kara ērai, nevis mūsdienu diplomātijai. Ja kāds arī vēlas paplašināt ietekmes sfēru, tad tā ir Krievija, ko rāda pagājušās vasaras karš pret Gruziju un Kremļa atkārtotie politiskās destabilizācijas centieni tādās valstīs kā Ukraina un Baltijas valstīs. <BRK>

Proinsias De Rossa (PSE) – Priekšsēdētāja kungs, mani apsveikumi jums par mana visai grūtā vārda izrunu!

Konservatīvie šeit un dalībvalstīs ir kā nerātni bērni. Ar kāju dauzīšanu daudzus gadus viņi ir prasījuši banku un ēnu banku regulēšanas pavājināšanu, bet tagad ir gatavi norīt stingru regulēšanu – bet tikai tad, ja mēs izliekamies, ka tā visu laiku ir bijusi viņu ideja. Tomēr viņi vēl bērnišķīgi prasa darba vietu regulēšanas

samazinājumu, elastību – kas nozīmētu nekādu aizsardzību, nekādu drošību un sabiedrisko pakalpojumu samazināšanu. Tāda, mani draugi, ir recepte nekontrolējama meža ugunsgrēka uzpūšanai.

Priekšsēdētājs Topolánek kungs izvēlējās Zviedriju salīdzinājumam ar Ameriku. Kādēļ ne Čehijas Republiku? Kādēļ ne Īriju? Vienkārši: Īrijas valdība izrauj sirdi veselības dienestiem, izglītībai, bērnu aprūpei un apmācībai. Tā padziļina nedrošības sajūtu Īrijā, radot lielāku bezdarbu — kad tai vajadzētu noturēt cilvēkus darbā — un nespēj darīt neko, lai palīdzētu maziem uzņēmumiem izdzīvot. Es domāju, ka Īrijā ir vajadzīga valdības maiņa un vajadzīga attieksmes maiņa Eiropadomē. Lai mums būtu nodarbinātības augstākā līmeņa sanāksme visām dalībvalstīm 7. maijā!

Marco Cappato (ALDE). – (*IT*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, likteņa ironija ir gribējusi, ka šī debašu fāze notiek bez Padomes priekšsēdētāja, kuram vajadzētu būt kopā ar mums; *Topolánek* kunga šeit nav. Vakar tomēr mums bija debates par ES stratēģiju un nākotni G20 sanāksmes priekšvakarā ar citu priekšsēdētāju, kuram turpretim bija jālūdz uzaicinājums, ko viņš saņēma, lai gan uz neskaidra pamatojuma, ko var izskaidrot ar viņa nacionālās valsts lomu.

Kādēļ es sāku ar šīm varbūt nepatīkamajām piezīmēm? Tas ir tādēļ, ka ekonomikas un finanšu krīze, ar ko sastopas Eiropa, ir arī institucionāla krīze, ko skaidri rāda tas, ka Padomes priekšsēdētājam ir jāpamet debates savu iekšpolitikas problēmu dēļ. To pašu varam redzēt ekonomikas krīzē; te reakcija ir bijusi tikai valsts līmenī, nav bijusi Eiropas reakcija pat budžeta izteiksmē. Ir labi citēt EUR 400 miljardus, bet mēs zinām, ka gandrīz visa šī nauda ir ņemta no valstu budžetiem. Priekšsēdētāj *Barroso*, es nedomāju, ka jūs pēdējos gados esat darījis pietiekami daudz, lai liktu valdībām un nacionālajām valstīm saprast, ka te ir cita Eiropa, kas dara vairāk nekā tikai koordinē valstis, ka ES pašai ir politiska funkcija.

Tā kā priekšsēdētājs *Topolánek* kungs runāja par Austrumu partnerības paplašināšanu, lai iekļautu Baltkrieviju, es nobeigšu, pieminot *Yana Paliakova* vārdu, kuru noveda līdz pašnāvībai Baltkrievijas iestādes, lai uzsvērtu, ka šīm partnerībām ir vairāk jāinteresējas par tiesiskumu, demokrātiju un brīvību, bet ne tikai par uzņēmējdarbības sadarbību ar visliktākajām diktatūrām.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Padomes izdarītie secinājumi atbilst krīzei, kuru pieredz dalībvalstis.

Mums ir jāvērtē kā ļoti pozitīvs rezultāts vienošanās par enerģētikas projektiem un platjoslas internetu. Nabucco gāzes cauruļvada un starpsavienojumu starp dalībvalstīm — Rumāniju, Ungāriju un Bulgāriju — iekļaušana starp šiem projektiem var palīdzēt izvairīties no krīzes, kas līdzīga 2009. gada janvāra krīzei.

Kaspijas jūras reģiona enerģijas avotu izmantošana un Melnās jūras stratēģiskā novietojuma izmantošana ir būtisks noteikums ES enerģētiskās drošības garantēšanai. Politikai, kas attīstīta kā daļa no Austrumu partnerības, ir noteikti jāietver šo teritoriju maksimāla izmantošana Eiropas Savienības labā.

Es biju pārsteigts, ka ECOFIN Padomes ieteikumos nav ņemti vērā pasākumi, ko jaunā Rumānijas valdība paziņoja savā valdības programmā un kuru īstenošana ir sākta ar 2009. gada budžeta pieņemšanu.

Decentralizācija ar mērķi stiprināt vietējo autonomiju un resursu novirzīšana ieguldījumiem tādās prioritārās jomās kā infrastruktūra vai enerģētika, lai saglabātu un radītu darbavietas, ir divi no pasākumiem, ko Rumānijas valdība jau ir sākusi. Izdevumu samazināšana caur budžeta piešķīrumiem un izglītības reformas sākšana kā prioritāte ir citi pasākumi, kurus var tiem pievienot.

Padomes ekonomikas atveseļošanas programmā iekļautie priekšlikumu īstenošana, jo īpaši attiecībā uz resursu piešķiršanas virzīšanu uz priekšu kā daļu no Eiropas programmas, un valsts atbalsta apstiprināšana jo īpaši automobiļu rūpniecībā sniegs reālu atbalstu krīzes ietekmes samazināšanā līdz minimumam ne tikai Rumānijā, bet arī ļoti daudzās citās Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Adrian Severin (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, krīze, ar kuru mēs nodarbojamies, ir nevis krīze *sistēmā*, bet gan *sistēmas* krīze; ekonomikas sistēmas krīze un arī demokrātijas krīze. Ir samazinājies ne tikai finanšu kredīts, bet arī sociālais kredīts. Mēs jau redzam mūsu Eiropas pilsētu ielās zīmes, kas brīdina mūs par neuzticēšanos un nemieru sociālajā līmenī, kas varētu novest pie politiska un sociāla apvērsuma.

Tādēļ Eiropas Savienības sociālā augstākā līmeņa sanāksme, kas ved uz Eiropas nodarbinātības paktu, ir nepieciešamība. Sociālajai augstākā līmeņa sanāksmei ir jāvienojas, cita starpā, ka tie uzņēmumi, kas atlaiž darba ņēmējus, nevar sadalīt dividendes, ka starpvalstu uzņēmumiem ir jāved sarunas ne tikai ar valstu arodbiedrībām, bet arī ar Eiropas arodbiedrībām, ka nevar būt uzņēmējdarbības rentabilitāte bez sociālās solidaritātes.

Šo globālo krīzi saasina Eiropas integrācijas krīze. Ir dalībvalstis, kuras ir uzņēmējvalstis mātes uzņēmumu ekonomikai, un dalībvalstis, ar apakšuzņēmumu ekonomiku. Pirmās ir eirozonas dalībvalstis, pēdējās nav. Programmas pēdējo stabilizācijas un integrācijas veicināšanai ir izšķirīgas pirmo izdzīvošanai. Eiropas Savienība nevar izdzīvot ar jaunām demarkācijas līnijām.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, mēs varam runāt par augstākā līmeņa sanāksmi atšķirīgi no divu laika mērogu viedokļa. Ilgākais laika mērogs ietver stratēģiskos pasākumus, kuros es ietveru mūsu austrumu partneru lietu, ieskaitot Baltkrieviju. Es domāju, ka tas ir pamatoti un dos labumu ES, mūsu austrumu kaimiņiem un arī nākotnes attiecībām ar Krieviju. Finanšu atbalsts ir būtisks, un lai gan tas var izraisīt kritiku krīzes laikā, es esmu pārliecināts, ka ir vērts ieguldīt austrumu lietās. Ja austrumu stratēģija būs sekmīga, ES pierādīs, ka ir nopietns partneris uz globālās politiskās skatuves. Es nedomāju par ES kā par organizāciju, bet gan par to, ka kopējas rīcības rezultāti būs arguments par labu turpmākas Eiropas integrācijas lietderībai.

Otrā dimensija ir ierobežota ar tagadni un tādējādi ar krīzi, kuras simptomi, cita starpā, ir darbavietu zudumi un pilsoņu finansiāla bezpalīdzība. Tam nav kādas vienas zāles, bet plaša valdību stratēģija, un ES ir jāietver uzmanība pret mazo un vidējo uzņēmumu vajadzībām. Tas ir galvenokārt tādēļ, ka krīzē darba ņēmēji zaudē tikai darbu, bet uzņēmēji grūtībās var zaudēt gan darbu, gan darbiniekus un visu uzņēmumu. Mazo uzņēmumu īpašnieki ir viselastīgākie, un droši vien labāk pārcietīs pašreizējo grūto situāciju, un, tā kā viņi veido ES ekonomikas spēka lielāko daļu, viņi var ietekmēt visu ekonomiku.

Barroso kungs, ja finanšu sabrukums izvērtīsies par psiholoģisku sabrukumu, mēs būsim reālas krīzes vidū. Kamēr vien cilvēkos ir dzīva motivācija un vēlēšanās kaut ko darīt, vienmēr ir iespēja, ka lietas sāks uzlaboties, Un šajā jomā ES pasākumi ir ļoti svarīgs elements, par ko mēs esam atbildīgi. Es vēlu mums visiem panākumus šajā lietā.

Edite Estrela (PSE). – (*PT*) Augstākā līmeņa sanāksme nebija pietiekami ambicioza. Kur ir ciešā apņemšanās likvidēt nodokļu paradīzes un ārzonas finanšu centrus? Kur ir lēmums moralizēt banku izpilddirektoru algas? Priekšsēdētāj *Barroso*, ir pareizi sacīt, ka bagātajiem ir jāmaksā par krīzi, jo viņi to izraisīja.

Attiecībā uz nodarbinātības augstākā līmeņa sanāksmi – tā nevar būtu minisanāksme, jo nodarbinātība nav miniproblēma, tā ir liela problēma, kas ietekmē indivīdus un ģimenes. Tādā veidā nevar atjaunot cilvēku uzticību.

Visbeidzot, es dzirdēju kādu sakām, ka viņiem nevajag sociālistu priekšlikumus. Tas ir augstprātīgs paziņojums. Ja neoliberālās doktrīnas aizstāvji būtu ieklausījušies sociālistu brīdinājumos, mēs tagad nebūtu iesaistīti šajā krīzē. Vai viņi nekad nemācīsies? Ja viņi nav aptvēruši šīs krīzes smagumu un dziļumu un ja viņi nav sapratuši, kas to izraisīja, tad es baidos par sliktāko. Es baidos, ka krīze turpināsies daudzus gadus, ko mēs nebūt nevēlamies.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, es domāju, ka Padomes panāktais iepriecinošais rezultāts ir tas, ka 27 dalībvalstis tagad var iet uz G20 ar kopēju nostāju. Tas ir nozīmīgs sasniegums, un ir tikai godīgi apsveikt premjerministru *Topolánek* kungu par viņa konstruktīvo lomu Padomē. Es varu piekrist viņa uzskatam, ka Padomes panākums bija ES atteikšanās nolaisties līdz vieglākajam lielu glābšanas pasākumu un nacionalizācijas ceļam.

Nelaimīgā Čehijas valdības krīze tagad uzliek Komisijai un priekšsēdētājam *Barroso* lielāku atbildību par Kopienas izvadīšanu no krīzes, nodrošinot saskaņotību un stabilitāti. Vienlaikus Komisijai ir jāpiedāvā elastīgāki mehānismi tās papildu naudas savlaicīgai izmantošanai, ko piešķīrusi Padome. Īstenošanas procedūras var būt pārāk kokainas un laikietilpīgas. Ir īpaši svarīgi pielāgot pamatnosacījumus mazajiem uzņēmumiem un inovācijām. Tagad tiešām ir laiks ieguldīt vairāk pētniecībā, izglītībā un apmācībā.

Tomēr ekonomikas lejupslīde nav īstais laiks morālai depresijai. Kā parasti krīze piedāvā iespējas reformai. Finanšu krīze faktiski sākas ar vērtību krīzi, tādēļ atveseļošana ir jāsāk ar mūsu kopējo vērtību nostiprināšanu, sākot ar lielāku atbalstu solidaritātei. Un, vēl svarīgāk, krīze nav attaisnojums protekcionismam. Tieši pretēji, mums ir pienākums darboties kopā ar izpratni, ka, atbalstot citam citu un apņemoties veikt reformas Lisabonas stratēģijas garā, krīze padarīs Eiropu stiprāku.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Priekšsēdētāja kungs, par spīti pretspēkiem Eiropas Komisija un Padome ir spējušas saglabāt Eiropas Savienības vienotību. Šī augstākā līmeņa sanāksme ir bijusi īpaši sekmīga: Tā aizsargāja vienoto tirgu, uzstājās pret draudošo protekcionismu un pēdējais, bet ne mazāk svarīgais, piedāvāja jaunu palīdzību centrālās un austrumu Eiropas dalībvalstīm, kas cīnās ar pieaugušām grūtībām.

Es vēlētos vispirms pateikties priekšsēdētājam *Barroso* kungam, jo finanšu palīdzība reģionam ir divkāršota un sasniedz EUR 50 miljardus. Ungārijas premjerministrs pirms gada to ierosināja, un šajā augstākā līmeņa sanāksmē beidzot ir pieņemts principiāls lēmums radīt finanšu tirgu un banku uzraudzības sistēmu.

Vēlreiz, augstākā līmeņa sanāksme risināja jautājumu, ka mātesbankas ir atbildīgas par to apakšuzņēmumiem, kā uzsvēra arī mans kolēģis Adrian Severin, un ļoti svarīgs solis uz priekšu tika veikts arī enerģētiskās drošības jomā.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). – (LT) Vispirms es vēlētos izteikt atzinību un pateikties premjerministram Mirek Topolánek; mēs visi loti labi saprotam, ko nozīmē vadīt Eiropas Savienības prezidentūru un ko nozīmē vadīt Eiropas Savienības prezidentūru globālas finanšu krīzes un ekonomikas lejupslīdes laikā. Tādēļ es no sirds novēlu Čehijas Republikai panākumus, saskaroties ar jaunām problēmām un vadot Eiropas Savienību līdz šī gada vidum.

Briseles Eiropadome: tagad daudzi no mums kā mantru atkārto skaitļus, kas atspoguļo Eiropadomē pieņemtos lēmumus. EUR 5 miljardi stratēģiskajiem enerģētikas projektiem un platjoslas internetam. EUR 50 miljardi Eiropas Savienības dalībvalstīm, kas nav eirozonas valstis, maksājumiem un maksājumu bilances līdzsvarošanai. EUR 75 miljardi Starptautiskajam Valūtas fondam. EUR 600 miljoni Austrumu partnerībai. No minētajiem EUR 5 miljardiem EUR 175 miljoni tiks novirzīti enerģijas tiltam no Zviedrijas uz Baltijas valstīm, kas līdz šim bija kā sala, kas nošķirta no Eiropas Savienības enerģijas tirgus. Vai tas ir daudz vai maz? Vai glāze ir pustukša vai līdz pusei pilna? Normālos apstākļos es vērtētu Eiropadomes panāktos rezultātus un vienošanās kā apmierinošus. Protams, mēs cerējām uz kaut ko vairāk, protams, mēs cerējām, ka tiks pieņemts labāks finansējuma plāns Eiropas ekonomikas atveseļošanai. Tomēr, pēc visu manifestāciju, nacionālisma un protekcionisma izpausmju apsvēršanas, es domāju, ka panāktā vienošanās neapšaubāmi ir laba solidaritātes izpausme, un es vēlētos, lai tas būtu sākuma punkts, labs iesākums turpmākajam darbam. <BRK>

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, Barroso kungs, tikai vienota Eiropa, kas piešķir prioritāti pasaules izaugsmei un nodarbinātībai, spēs vadīt starptautisko darbību ekonomikas atveseļošanai, stiprināt krīzes novēršanu un krīzes pārvaldību, uzlabot finanšu sistēmas regulēšanu un atbalstīt vismazāk aizsargātās valstis šajā pirmajā globālajā krīzē.

G20 pārstāv iedzīvotāju vairākumu (divus no katriem trim cilvēkiem) un 90 % no pasaules ekonomiskās darbības. Tās pienākums ir sniegt saskaņotu efektīvu un ilgtspējīgu trīskāršu reakciju, lai stimulētu pieprasījumu un reālo ekonomiku ar nākotnes ieguldījumiem, lai atjaunotu kreditēšanu, un, lai veicinātu robustu finanšu regulēšanu un uzraudzību, kas nodrošina pārredzamību, stabilitāti, un piemērotus stimulus, kas novērš sistēmiskus riskus un nodrošina, ka mēs neatgriežamies sākuma punktā.

Mums ir vajadzīga jauna ekonomikas kārtība un globāla pārvaldības sistēma 21. gadsimtam, kas izlabos cēloņus un nelīdzsvarotību krīzes pirmsākumos un kas veicinās ilgtspējīgu attīstību caur atvērtu ekonomiku, kas pamatota uz solidaritāti. <BRK>

Péter Olajos (PPE-DE). – (*HU*) Es atzinīgi vērtēju Padomes lēmumu attiecībā uz nostāju, kas tiks izvirzīta G20 augstākā līmeņa sanāksmei. Es esmu apmierināts, ka mūsu politiskie vadītāji ir atzinuši, ka pasākumi globālās krīzes risināšanai un cīņai pret klimata pārmaiņām ir cieši saistīti.

Premjerministra *Gordon Brown* un prezidenta *Barack Obama* ierosinātā "Zaļā jaunā darījuma" attīstības plāna būtība ir saistīt ekonomiskos stimulus ar vides ieguldījumiem un ar atbalstu augstākai energoefektivitātei un videi nekaitīgām tehnoloģijām.

Es tomēr nepiekrītu Padomes uzskatam, ka progress pagājušajā decembrī pieņemtās Eiropas ekonomikas stimulu programmas īstenošanā ir apmierinošs. Lai gan paies vēl kāds laiks, pirms mēs varēsim sajust tās pozitīvo ietekmi uz ekonomiku, nav šaubu, ka liela mēroga budžeta pakete, kas veido 3,3 % no ES IKP – tas ir vairāk nekā EUR 400 miljardi – radīs jaunus ieguldījumus un radīs darbavietas.

Tomēr programma deva tikai ļoti nelielu ieguldījumu ES pārveidošanā par ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju. Lai gan mēs aizrautīgi runājam par energoefektivitātes uzlabošanu un enerģijas taupīšanu, vēl vairāk uzmanības un līdzekļu tiek novirzīts enerģijas piedāvātājiem, piegādes maršrutu dažādošanai un ES enerģētikas interešu veicināšanai attiecībā uz trešām valstīm.

Neapšaubāmi mums ir jāattīsta enerģētikas infrastruktūra, bet ne uz patēriņa samazināšanas rēķina. Eiropas Savienība joprojām ir gatava uzņemties galveno lomu Kopenhāgenas globālā klimata nolīgumā. Lai to darītu, mums tomēr ir steidzīgi jāvienojas par globālā oglekļa dioksīda tirgus attīstību, par finansiālo kompensāciju

jaunattīstības valstīm, par tehnoloģisko atbalstu un resursu palielināšanu, kā arī beidzot jānoskaidro sloga sadalīšanas principi starp dalībvalstīm.

Dariusz Rosati (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos sākt ar pateicību Čehijas prezidentūrai par sekmīgo augstākā līmeņa sanāksmi. Es domāju, ka sanāksmē ir pieņemti vairāki svarīgi lēmumi, taču vienlaikus es uzskatu, ka mums vajag vairāk, ka mums jāvirzās uz priekšu ātrāk.

Domājot par G20 sanāksmi Londonā nākamajā nedēļā, man ir iespaids, ka mēs joprojām esam pārāk integrēti, lai darbotos vienatnē, un pārāk sašķelti, lai darbotos kopā. Es saskatu trīs prioritātes, uz kurām vajadzētu koncentrēt uzmanību.

Pirmā, protams, ir darbavietas. Miljoniem cilvēku Eiropā baidās zaudēt darbu, un, atklāti sakot, es nesaprotu Francijas prezidenta nostāju, iebilstot pret augstākā līmeņa sanāksmi: mums šobrīd ir vajadzīga pilntiesīga augstākā līmeņa sanāksme.

Otrkārt, esmu iepriecināts, ka mums izdevās novērst – vismaz daļēji – protekcionisma tendences. Tomēr tās joprojām ir dzīvas, un es domāju, ka solidaritāte ir atslēga to novēršanai.

Trešais punkts ir šāds: ir jāsāk ar uzticības atjaunošanu tirgiem. Es pat nedomāju, ka tirgū ir pārāk maz naudas; es domāju, ka naudas ir diezgan. Problēma ir, kā pārveidot šo naudu efektīvā pieprasījumā, un lai to izdarītu, mums ir jāatjauno uzticība starp mājsaimniecībām un uzņēmumiem.

Mario Mauro (PPE-DE). – (*IT*) Priekšsēdētāja kungs, priekšsēdētāj *Barroso*, dāmas un kungi, jautājums par pasākumu kopumu atbalsta, stimulu un regulējošajiem pasākumiem ir viens no galvenajiem jautājumiem starptautiskajā darba kārtībā. Tiek prognozēts, ka spriedzei, kas atspoguļo lielo ekonomiku atšķirīgās stratēģijas krīzes pārvarēšanai, tiks rasts kāds risinājums G20 augstākā līmeņa sanāksmē.

Nav noslēpums, ka īstenībā Vašingtona uzstāj uz papildu kolektīvo saistību nepieciešamību, lai pieņemtu valstu pasākumus pieprasījuma stimulēšanai un ekonomikas atdzīvināšanai, kurpretim Briselē Komisijas dominējošais uzskats ir, ka visi lietderīgie un nepieciešamie pasākumi šajā saistībā jau ir veikti un ka tagad ir jānogaida un jānovēro dalībvalstu valdību veikto pretlejupslīdes pasākumu rezultāti.

Līdzīgi nav noslēpums, ka eiropieši uzskata, ka mums tagad ir jākoncentrē spēki uz finanšu tirgu ticamības, stabilitātes un uzticamības atjaunošanu, pieņemot stingrākus regulatīvos noteikumus un efektīvākas uzraudzības sistēmas banku un kredīta nozarei, kurpretim Vašingtonā dod priekšroku piesardzības argumentam, kura pamatā ir ideja par trāpīgu regulatīvās struktūras un uzraudzības mehānismu reformu.

Godīgi sakot, es nedomāju, ka ir lietderīgi pretstatīt šos risinājumus vienu otram. Drīzāk mums būtu jāmeklē to apvienojums, un šajā ziņā galvenokārt būtu jādominē Eiropas redzējumam un Eiropas metodei, kuras garants vai pat pravietis ir Komisija. Man nav šaubu, priekšsēdētāj *Barroso*, ka jūs esat īstais cilvēks, kas var piešķirt veidolu mūsu cerībām un izcelt mūs no bezdibeņa. <BRK>

Katrin Saks (PSE). – (*ET*) Padomē vienojās par vairākām svarīgām lietām. Enerģētika un platjoslu projekti, kā arī lēmums palielināt atbalsta fondu Austrumeiropas valstīm ir laba zīme.

Priekš manis tomēr viena zīme par to, ko Eiropadome sasniedza vai nesasniedza, ir tas, ko sacīja mūsu premjerministrs pēc atgriešanās Igaunijā – proti, ka Eiropa atgriežas pie tās fundamentālajām vērtībām. Viņš atsaucās uz to, ka Eiropa sāk zaudēt interesi par papildu stimulu paketēm un ir zīmes, kas rāda atgriešanos pie konservatīvas budžeta politikas. Viņa kā ultraliberālas partijas pārstāvja uzskats nav pārsteidzošs, bet tas atspoguļo vispārīgāku problēmu, ka valdību vadītāji ar zināmu ideoloģisko fonu nav gatavi veikt drosmīgus soļus, kuriem ir vajadzīga vīzija, un īstenot pasākumus, kas varētu būt pretrunā viņu ideoloģiskajai pārliecībai.

Dažas dienas pirms Eiropadomes sanāksmes mēs uzklausījām Nobela prēmijas laureāta *Paul Krugman* viedokli, ka Eiropas Savienības stimulu pakete varbūt nav pietiekama. Mums var būt vajadzīgi nevis 400 miljardi, bet gan 500 miljardi šogad un kopumā varbūt pat 3 triljoni. Tādēļ mums ir vajadzīga vienota rīcība un aktīva pieeja, nevis kāda neredzama roka.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, Komisijas priekšsēdētāja kungs, es sākšu ar bažu izteikšanu par to, ka maijā paredzētā nodarbinātības augstākā līmeņa sanāksme ir aizvietota ar trijotnes sanāksmi, lai cik atvērta tā arī būtu. Es uzskatu, ka šis lēmums atvirza mūs atpakaļ uz 1996. gadu, kad nodarbinātības politika tika uzskatīta tikai par dalībvalstu politiku.

Otrkārt, attiecībā uz monetāro politiku es, tāpat kā visa mana grupa, aizstāvu Centrālās bankas radikālu neatkarību, taču neatkarība nenozīmē imunitāti pret kritiku.

Šai vietā es gribētu sacīt, ka man būtu paticis, ka Centrālā banka būtu aktīvāk prasījusi procentu likmju samazināšanu, ņemot vērā to ietekmi uz ES eksportu, un būtu dāsnāka, nosakot termiņus aizdevumu atmaksai: Federālā Rezerve dod aizdevumus uz trīs gadiem, bet Centrālā banka tikai uz sešiem mēnešiem.

Vēlreiz attiecībā uz monetāro politiku es gribētu izteikt komentāru: es ceru, ka finanšu iestāžu glābšanas plāni un iespējamie toksisko un bojāto aktīvu iepirkšanas plāni nepārvērtīsies par priekšrocībām tām bankām, kas saņem atbalstu, salīdzinājumā ar tām, kas ir darbojušās piesardzīgāk un kurām atbalsts nav vajadzīgs.

Rīta pusē mums bija nozīmīga diskusija par fiskālajiem stimuliem. Vai tie ir pietiekami? Vai pārāk mazi? Vai ASV dara vairāk nekā mēs? Lai kādi būtu šo debašu rezultāti, ir skaidrs, ka mēs pieredzam lielākos fiskālos stimulus, kādus mūsu paaudze ir piedzīvojusi kopš 1929. gada.

Tas liek mums koordinēt darbību abās Atlantijas okeāna pusēs, un šai koordinācijai ir jābūt visciešākajai divos jautājumos: Dohas sarunu raunda pabeigšana, lai nosūtītu visai pasaulei signālu pret protekcionismu, un, otrkārt, to pasaules nelīdzsvarotību kopēja izpēte, kas ir šīs krīzes būtība.

Attiecībā uz stabilitātes paktu es saskatu zināmas pretrunas Komisijas nostājā. Šodienas parādi ir rītdienas nodokļi, un Komisijai būtu jānodrošina, lai valstu pasākumi būtu saistīti ar Lisabonas stratēģiju un neapdraudētu finanšu ilgtspēju. Lai to izdarītu, ar vislielāko uzmanību ir jāuzrauga šo valstu plāni atgūt pareizo stāvokli – ieskaitot manu valsti, jo esmu spānis – no kura tās ir novirzījušās pārmērīga deficīta stāvoklī.

Priekšsēdētāja kungs, es vēlētos pateikties par jūsu dāsnumu ar laiku, ko es noteikti pamanīju.

Priekšsēdētājs. – Godātais kungs, mēs esam pret monetāro inflāciju un esam arī pret uzstāšanās laika inflāciju.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Eiropadomes secinājumu 22 lappusēs tikai viena neliela frāze attiecas uz automobiļu rūpniecības nākotnes problēmu, uz Eiropas rūpniecības politikas problēmu. Vai tā ir praktiska reakcija uz 12 miljonu šajā nozarē strādājošo cerībām un 6 % no Eiropas nodarbināto iedzīvotāju bažām? Vai tā ir spēle, kas atbilst likmei? Te nav nekāda priekšlikuma Eiropas plānam, nav perspektīvu automobiļu rūpniecībai un nav vēlēšanās koordinēt valstu politiku.

Es uzstājos šajā Parlamentā 2008. gada 19. novembrī Francijas sociālistu delegācijas vārdā, lai uzdotu jautājumu visām atbildīgajām Eiropas ieinteresētajām personām. Es izteicu vēlēšanos pēc jauna automobiļu darījuma un pēc solidāras, strukturētas, ātras un efektīvas rūpniecības politikas īsam, vidējam un ilgam termiņam, kas sniegtu koordinētu dalībvalstu un ES reakciju.

Četrus mēnešus vēlāk pēc vairāku grupu kopējas rezolūcijas mēs atkal uzsveram automobiļu rūpniecības nākotni. Kas attur jūs no reaģēšanas, no darbības, no pievēršanās šai problēmai, kamēr tas nav par vēlu? Tā nav retorika, *Topolánek* kungs, tas ir aicinājums uz rīcību.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, ir grūti slēpt savu sarūgtinājumu par šīs augstākā līmeņa sanāksmes rezultātiem.

Ja pašapmierinātība un fikcija būtu ekonomikas atveseļošanas instrumenti, tad mēs to varētu saukt par panākumu. Es zinu, ka ekonomika ir lielā mērā saistīta ar psiholoģiju un ka mums ir jāmēģina atjaunot uzticību, bet galu galā, kad krīze kļūst sliktāka līdz stāvoklim, kad visas dalībvalstis krīt tālāk lejupslīdē un bezdarbs dramatiski pieaug, dzirdēt Padomes apgalvojumu, ka tā ir pārliecināta par ES ekonomikas vidējā un ilgtermiņa perspektīvām un kā tā ir apņēmusies darīt visu, kas vajadzīgs, lai atdzīvinātu nodarbinātību un izaugsmi, ir tomēr gluži pārsteidzoši.

Apņēmusies darīt ko? No šīs Padomes darba kārtības jau ir izsvītroti jebkādi priekšlikumi, kas varētu būt saistīti ar nodarbinātību. Tā tika atlikta uz maiju. Beidzot maija nodarbinātības augstākā līmeņa sanāksme pati tika pārveidota šīs Padomes laikā par neko vairāk kā trijotnes sanāksmi. Šķiet, ka tas bija prezidents *Sarkozy*, kas spēja pārliecināt citas dalībvalstis, ka nav vajadzības veidot priekšlikumus, kas padarītu nodarbinātību par Eiropas Savienības darbību prioritāti. Tas atsauc atmiņā atteikšanās tiesības, ko jau agrāk prasīja citas valdības, arī AK konservatīvo valdība attiecībā uz visu nodarbinātības sadaļu ES līgumos.

Tā šodien *Sarkozy* kungs aicina uz atteikšanās tiesībām no nodarbinātības politikas. Būtu satraucoši, ja šī pieeja tiktu pārnesta uz citām dalībvalstīm. Es neesmu pārlieku pārsteigts par jūsu Komisiju, *Barroso* kungs, kas savas darbības laikā ir dažādos veidos novirzījusi malā Eiropas sociālo darba kārtību, kas ir radījusi atteikšanās tiesības attiecībā uz Eiropas Savienības sociālo un nodarbinātības prioritāti un kas ir pelnījusi, paklausot rīkojumam, ko ir tikko devis jūsu vairākuma deputāts, konservatīvā Eiropas Tautas partija (Kristīgie

demokrāti) un Eiropas demokrāti, bet es domāju, ka tas ir pilnīgi apkaunojoši un ka, ja tas nonāk ne tikai līdz atveseļošanas politikas, bet arī nodarbinātības politikas koordinēšanai, galu galā jāmaksā būs darba ņēmējiem par šo ne-Eiropu.

Fikcijas darbs ir arī šie EUR 400 miljardi, ko jūs saskaitāt, jo tie ir summa ne tikai no valstu atveseļošanas plāniem, bet galvenokārt no politikas, kas nav pat valstu atveseļošanas politika, jo tie ir tikai kaunpilnie ekonomikas stabilizatori, tas ir, to sociālo izdevumu pieaugums, kas saistīts ar bezdarba pieaugumu. Jūs esat licis galdā papildu EUR 5 miljardus, bet jums ir bijis sāpīgi to darīt.

Tādēļ es uzskatu, ka, gluži pretēji, mums tagad ir vajadzīgs reāls atveseļošanas plāns, kas līdzīgs ASV ieviestajam plānam, kurā paredzēti vairāk nekā USD 780 miljoni un veikta to pasākumu koordinācija, kas paredzēti darba ņēmēju atbalstam, lai cīnītos pret krīzi. Mums ir arī vajadzīgs pieprasījums, kas ir vēl viens faktors, kas būs daudz efektīvāks par pašapmierinātību, kad lieta nonāk līdz izaugsmes atdzīvināšanai un uzticības atjaunošanai mūsu ekonomikai un tās dinamismam.

Elmar Brok (PPE-DE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāja kungs, Komisijas priekšsēdētāja kungs! Jūs redzēsiet, ka bija labāk, ka es sēdēju šeit.

Vispirms, pretēji *Schulz* kungam, es vēlētos teikt, ka Čehijas prezidentūra premjerministra *Topolánek* kunga vadībā līdz šim ir bijusi izcila prezidentūra.

(Aplausi)

Es esmu lepns, ka šī bija un ir pirmā prezidentūra no bijušā Varšavas pakta valstīm, un tā pelna visu iespējamo atbalstu, jo tā simbolizē Eiropas vienotību.

Otrs punkts, par ko es gribētu runāt, ir tas, ka mēs tagad esam grūtā stāvoklī attiecībā uz Lisabonas līgumu. Es gribētu aicināt premjerministru *Topolánek* kungu un opozīcijas līderi *Paroubek* kungu apsēsties kopā un atbildīgi vest sarunas, jo iekšpolitikas problēmas nedrīkst ietekmēt visas Eiropas likteni.

Mans pēdējais komentārs ir Schulz kungam: Gordon Brown traucēja finanšu tirgu regulēšanu un Gordon Brown un Vācijas nodarbinātības ministrs Scholz kungs no SDP traucē kompromisa panākšanu Darba laika direktīvā saskaņā ar Eiropas Parlamenta rezolūciju. Schulz kungam nevajadzētu mēģināt mums iestāstīt, ka viņš vienīgais aizstāv sociālu Eiropu. Patiesība ir tieši pretēja.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ekonomikas krīze rada nopietnus zaudējumus Eiropa uzņēmumiem un pilsoņiem. Dalībvalstu ekonomikas rāda ievērojamu lejupslīdi, MVU bankrotē, un darba ņēmēji zaudē darbu.

Kopā ar citiem deputātiem es nodevu vēstuli priekšsēdētājam *Barroso* par to darba ņēmēju stāvokli Rumānijas un Francijas metalurģijas rūpniecībā, kuri kļūst tehniski nenodarbināti, bet saņem 70 % no algas. Mēs esam lūguši pārskatu par nosacījumiem piekļuvei Eiropas Sociālajam fondam un Eiropas globalizācijas pielāgošanas fondam, lai atbalstītu vairāk darba ņēmēju, kurus ir nopietni ietekmējusi ekonomikas krīze un darba zaudējumi.

Eiropas Savienībai ir vajadzīga ekonomikas attīstība, un Eiropas pilsoņiem ir vajadzīgs darbs un pienācīgas algas. Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāns, kas tika ieviests 2008. gada novembrī, ir palicis tikai vārdos. Diemžēl energoefektivitāte, kas var radīt darbavietas, janvāra regulā nefigurē.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es arī vēlētos apsveikt Čehijas prezidentūru. Vakardienas darījums par viesabonēšanu bija sensacionāls, un Eiropas pilsoņi gūs no tā labumu.

Mūsuprāt, elektroenerģijas un gāzes enerģētikas pakete ir sakārtota un daudzi citi punkti ir ļoti labi saskaņoti Čehijas prezidentūras vadībā. Tas pats attiecas, īpaši krīzes laikā, uz Eiropas cilvēku motivāciju sumināt tos, kuri veic pārcilvēciskus darbus. Tādēļ mums būtu arī jāatbalsta komisārs *Kovács*, kas iesniedz daudzus priekšlikumus par progresīvu amortizāciju. Ja mēs pieņemam, ka vairāk nekā tūkstoš miljardu eiro ir jāiegulda līdz 2030. gadam jaunu spēkstaciju būvē, tad mums ir jāsāk šodien. Tas veicinātu darbavietu radīšanu un izaugsmi.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (*SL*) Es gribētu vispirms izteikt patiesus komplimentus Padomes priekšsēdētājam par Čehijas prezidentūras panākumiem šajos ārkārtīgi grūtajos apstākļos.

Mēs šodien esam uzklausījuši dažus asus vārdus, bet es esmu stingri pārliecināts, ka Eiropas Savienības pilsoņi nav tik daudz ieinteresēti tajā, cik tālu mēs varētu pagriezties pa kreisi vai pa labi, bet gan, kādā mērā mēs esam gatavi darboties Eiropas garā, proti, ko mēs varam sasniegt, efektīvi darbojoties kopā.

Mūsu priekšā ir divi uzdevumi, jo īpaši: paust sociālo jutīgumu un solidaritāti tiem, kurus krīze ir ietekmējusi visvairāk, vienlaikus ieguldot instrumentos, kas vislabāk var palīdzēt mums izkļūt no krīzes. Krīze ir jāizmanto kā katalizators ekonomikas pārstrukturēšanai un ne tikai automobiļu rūpniecībā. Ekonomikas krīze ir parādījusi, ka mums ir ļoti vajadzīga labāka ekonomikas politikas koordinācija un stiprākas Kopienas iestādes, kā tas paredzēts Lisabonas līgumā.

Šajā garā es atzinīgi vērēju *Larosiè*r ziņojumā izvirzītos konstruktīvos priekšlikumus attiecībā uz finanšu iestādēm.

Christian Rovsing (PPE-DE). – (DA) Priekšsēdētāja kungs, es vēlētos kaut ko teikt par lielajām subsīdijām, ko mēs maksājam uzņēmumiem, kas var neizdzīvot. Nav jēgas saglabāt noteiktu skaitu darba ņēmēju uzņēmumā vai maksāt viņiem algu no valsts naudas, ja uzņēmums vēlāk bankrotē. Viņiem ir jādod iespēja iziet papildu apmācību vai jaunu apmācību, lai pārietu uz uzņēmumiem, kuriem ir izredzes izdzīvot. Attiecībā uz automobiļu rūpniecību es domāju, ka mēs esam piešķīruši stipri pārāk mazu nozīmi pilnīgi jaunu automobiļu veidu izstrādei, tādu automobiļu, kas darbojas ar ūdeņradi, ar akumulatoru baterijām vai degvielas elementiem. Es uzskatu, ka lielu daļu darbaspēka varētu pārcelt uz šādām jomām, kur viņiem būtu darbs vēl pēc 10 gadiem.

Alexandr Vondra, Padomes priekšsēdētājs. – Priekšsēdētāja kungs, atļaujiet man sniegt īsu kopsavilkumu no Padomes un Čehijas prezidentūras viedokļa.

(CS) Es domāju, ka mēs tagad esam sasnieguši zīmīgu puslaiku Čehijas prezidentūrā, un es vēlētos pateikties tiem no jums – un tādu nav maz – kas ir atzinīgi novērtējuši mūsu darbu līdz šim. Protams, ir patīkami saņemt cieņas apliecinājumu par pastāvīgo darbu – septiņas dienas nedēļā un 20 stundas diennaktī – un par to, ko mēs panācām Eiropadomē pagājušajā nedēļā. Tajā pieņemtie lēmumi ir fundamentāli un svarīgi. Es gribētu teikt vienu lietu tiem no jums, kuriem ir īpašas šaubas un jautājumi. Dodiet šiem pasākumiem un šiem lēmumiem laiku darboties, ļaujiet tiem pierādīt sevi, kad tie sāks darboties, jo es esmu stingri pārliecināts, ka tiem ir spēks, sava joma, un ka tie atmaksāsies, jo mēs cīnāmies ar vissliktāko ekonomikas krīzi, kāda jebkad ir mocījusi Eiropu.

Konkrētie lēmumi par EUR 5 miljardu piešķiršanu enerģētikas projektiem un platjoslas internetam ir svarīgi. Tie ir svarīgi gāzes krīzes kontekstā, jo mēs šeit parādām, ka ES spēj rīkoties ātri un reaģēt uz daudzu Eiropas valstu vajadzībām. Lēmums par EUR 25 miljardiem limita paaugstināšanai, lai palīdzētu ES valstīm, kurām ir problēmas, arī ir stipri svarīgs. Lēmums par EUR 75 miljardiem, ko mēs vedam uz G20 sanāksmi Londonā, arī sniedz skaidru signālu, ka ES ir gatava uzņemties savu daļu atbildības attiecībā uz globālo finanšu iestāžu reformu. Es arī gribētu uzsvērt kaut ko, ko daži no jums ir minējuši ārpus Eiropadomes sanāksmes konteksta, un tas ir intensīvais darbs, kas ir noticis pēdējās nedēļās ar vairākiem tiesību aktu priekšlikumiem. Tas nav noticis nejauši, bet, pateicoties Padomes pastāvīgajam darbam Čehijas prezidentūras vadībā, mums ir izdevies panākt vienošanos trialogos par gluži fundamentāliem reformu priekšlikumiem. Enerģētikas pakete par gāzes un elektroenerģijas iekšējo enerģijas tirgu, aviācijas pakete par Eiropas vienotās gaisa telpas pārskatīšanu, ceļu pakete, ar ko modernizē piekļuvi autotransporta tirgum un kas ietver jutīgo piekrastes kuģniecības jautājumu, viesabonēšanas regula un visbeidzot arī pesticīdu pakete var būt pagājušo divu līdz trīs mēnešu konkrētie rezultāti. Es vēlētos šeit pateikties Eiropas Parlamentam, jo tas ir bijis kopīgs darbs starp mums, Komisiju un Eiropas Parlamentu.

Vēl viens piemērs: jau 10 gadus turpinās sarunas bez jebkādiem rezultātiem par PVN likmju samazināšanu dažās nozarēs, kurās ir augstas kvalifikācijas roku darbs vai liela roku darba daļa. Tikai Čehijas finanšu ministra vadībā Ecofin tika panākta vienošanās un tā tika apstiprināta Eiropadomē. Daudzi no jums jautā, kā mēs risināsim bezdarba problēmu. Es vēlētos vēlreiz uzsvērt, ko mūsu premjerministrs jau ir šeit sacījis: ir panākta vienošanās starp prezidentūru un Komisiju, un 7. maijā notiks nodarbinātības augstākā līmeņa sanāksme formātā, kas apstiprināts Eiropadomē. Augstākā līmeņa sanāksme izvirzīs konkrētus pasākumus Eiropadomes jūnija sanāksmei. Tas nozīmē, ka būs papildu sarunas.

Daudzos jūsu komentāros izskanēja bažas par ES atvērtības jautājumu. Es vēlētos uzsvērt, ka mūsu prezidentūras vadībā sakarā ar ES lielākās paplašināšanās piekto gadadienu Prāgā kopā ar Eiropas Komisiju tika organizēta konference "Piecus gadus vēlāk". Tajā ekonomikas ekspertu apkopotie faktiskie skaitļi skaidri parādīja, ka paplašināšanās bija varbūt vissekmīgākais projekts ES mūsdienu vēsture un ka šie pieci gadi skaidri rāda, ka tas ir nesis labumu gan vecajām, gan jaunajām dalībvalstīm.

Austrumu partnerība: mēs esam vienojušies par deklarāciju, ka dibināšanas augstākā līmeņa sanāksme notiks 7. maijā, un mēs strādājam ar tādām nākamajām dalībvalstīm kā Ukraina, lai padarītu to par patiesu panākumu Eiropas Savienībai. Visbeidzot, sekmīga darba papildu piemērs ir pirmdienas konference par gāzes infrastruktūru, kas notika, pateicoties Eiropas Komisijai Briselē, un kas pieņēma deklarāciju par gāzes infrastruktūras modernizāciju Ukrainā, lai novērstu tādas krīzes atkārtošanos, kā tā, kas notika šī gada janvārī.

Es vēlētos vēlreiz pārliecināt tos no jums, kuriem ir kādas šaubas par vienu lietu. Jā, mums ir iekšzemes problēmas, un mēs labi zinām, kas ierosināja uzticības balsojumu. Tas bija *Jiří Paroubek*, Čehijas sociāldemokrātu vadītājs. Tomēr mēs esam atbildīga valdība, mēs pārvaldām situāciju, un nav pamata bažām. Čehijas prezidentūra savā pusceļa punktā var droši apgalvot, ka tās otra puse būs tikpat laba kā pirmā un tikpat atbildīga, un ka beigās mēs neapšaubāmi svinēsim tādus pašus panākumus, par kādiem jūs runājāt šodien, novērtējot darbu janvārī, februārī un martā. Tādējādi es vēlētos vēlreiz apliecināt jums, ka mums ir nopietna un atbildīga pieeja, un nav absolūti nekāda pamata bažām.

Priekšsēdētājs. – Vondra kungs, daudzi kolēģi ir izsacījuši pateicību Čehijas prezidentūrai par tās ieguldījumu. Es to darīju sākumā premjerministra *Topolánek* kunga klātbūtnē. Es vēlētos pateikties jums par jūsu ļoti pašaizliedzīgo personīgo ieguldījumu. Mēs vēlamies iedrošināt jūs turpināt, kā jūs tikko sacījāt, lai Čehijas prezidentūra būtu tikpat sekmīga tās otrā pusē, kā tā bija pirmajā. Labu veiksmi jūsu darba turpinājumam!

José Manuel Barroso, *Komisijas priekšsēdētājs* – Priekšsēdētāja kungs, atļaujiet man vēlreiz uzsvērt teicamo sadarbību, kāda mums bija ar Čehijas prezidentūru. Čehijas prezidentūra dara lielu darbu Eiropas labā ļoti grūtā situācijā, un es domāju, ka viņi pelna mūsu pilnīgu atbalstu.

Ļaujiet man pabeigt! Vienmēr, kad es gatavojos beigt, es redzu ļaudis nākam iekšā klausīties.

(Smiekli)

Ļaujiet man beigt ar atzinības izteikšanu plašajam atbalstam Eiropadomes rezultātiem. Šeit nav vienprātības, bet es domāju, ka tas ir godīgs novērtējums, ka vairākums atzina, ka tas bija svarīgu secinājumu kopums, un mani iedrošina tas, ko es uztveru kā kopīgu visu trīs institūciju — Parlamenta, Padomes un Komisijas — apņemšanās sajūtu apvienot spēkus, lai izvilktu Eiropu no krīzes.

Mēs varam būt lepni par to, ko esam nolēmuši, taču nedrīkst būt vietas pašapmierinātībai. Ir jādara vairāk, un mēs nedrīkstam atslābināt uzmanību, bet mēs uzvarēsim, mēs gūsim panākumus savos centienos, ja mēs parādīsim savu uzticību.

Uzticībai ir jābūt atslēgas vārdam: uzticība mūsu spējām izdarīt, ko esam solījuši, uzticība rīcībai un īstenošanai, un, kā jau teicu agrāk, īstenošana, nevis žestikulēšana. Atklāti sakot, es neticu, ka uzticību var uzlabot, paziņojot par jaunu plānu katru mēnesi vai katru nedēļu. Uzticību var uzlabot, ja mēs koncentrējam uzmanību uz tā ieviešanu, par ko kolektīvi vienojāmies, un arī uz šo centienu efektīvu koordināciju.

Ir vajadzīga uzticība mūsu spējai virzīt mūsu regulatīvo darba kārtību: bez regulatīvās formas mēs neradīsim uzticību, ka pārmaiņām būs ilgstošs efekts.

Uzticība ir vajadzīga eirozonas pamatotībai un stiprībai un mūsu spējai mobilizēt nepieciešamo atbalstu katrai dalībvalstij eirozonā vai ārpus tās, kurai tas ir vajadzīgs.

Uzticība ir arī vajadzīga mūsu kopējam nodomam saglabāt mūsu īpašo sociālā tirgus ekonomikas zīmolu un mūsu ilgtermiņa programmai zema oglekļa satura ekonomikai. Es tiešam uzskatu, ka mēs negūsim panākumus ar dažādām pašiznīcinošām runām un dažādām mazvērtības kompleksa izpausmēm attiecībā pret ASV.

Faktiski tas, ko es redzu šodien, ir tas, ka amerikāņi nāk tuvāk tam, ko mēs tradicionāli esam uzskatījuši par Eiropas nostāju. Amerikāņi nāk tuvāk mūsu nostājai par cīņu pret klimata pārmaiņām, un mēs to atzinīgi vērtējam. Amerikāņi nāk tuvāk vajadzībai nostiprināt labklājības sistēmu.

Tādēļ es tiešām neuzskatu, ka debates, ko es dažkārt dzirdu – ka amerikāņiem un eiropiešiem ir ļoti atšķirīga pieeja krīzei – ir lietderīgas debates. Gluži pretēji, mēs redzam pieaugošu konverģenci starp Eiropu un ASV un, cerams, arī citiem – jo tā nav tikai mūsu un amerikāņu lieta – un tādēļ es esmu pārliecināts par G20 augstākā līmeņa sanāksmes pozitīvu rezultātu.

Es domāju, ka ir svarīgi uzskatīt, ka ir mūsu, un nevis kāda cita spēkos atrisināt šo situāciju. Ir svarīgi, lai būtu uzticība Eiropas instrumentiem un šai paplašinātajai Eiropas Savienībai ar mūsu koordinēto rīcību lejupslīdes apkarošanā, ka tā spēs reaģēt uz vissvarīgākajām mūsu pilsoņu bažām, to starpā arī uz manām lielākajām bažām, proti, par pieaugošo bezdarbu.

Nobeigumā, tādēļ es domāju, ka mums ir jāstiprina tas, par ko esam jau vienojušies, un jākoncentrē uzmanība uz ieviešanu ar stipru koordināciju un stingru apņemšanos panākt konkrētus rezultātus.

(Aplausi)

Priekšsēdētājs. - Debates ir slēgtas.

Rakstiski paziņojumi (Reglamenta 142. pants)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *rakstiski.* – (*RO*) Es vēlos paust atbalstu lēmumiem, kas pieņemti pēdējā Eiropas Savienības samitā Briselē. Īpaši atzinīgi vērtējums nepieciešamais lēmums ārkārtas fondu palielināt no EUR 25 miljardiem līdz EUR 50 miljardiem. Šis fonds tika izveidots tieši Centrāleiropas dalībvalstīm, kas saskaras ar maksājumu bilances krīzi.

Pamatojoties uz pasākumiem, kas veikti, lai eirozonas valstis aizsargātu pret globālo krīzi, šis lēmums sniedz konkrētus pierādījumus par ES solidaritāti un tās spēju palīdzēt valstīm ārpus eirozonas pārvarēt ekonomisko krīzi. Pēc Ungārijas un Latvijas Rumānija ir kļuvusi par trešo ES dalībvalsti, kurai jāizmanto ārkārtas fonds, jo tā saskārusies ar tādām problēmām kā būtisks tekošā konta līdzsvara trūkums un nespēja saņemt jaunus aizdevumus no ārvalstu kreditoriem.

ES iestādēm ir pienākums rīkoties tā, kā no tās sagaida Eiropas pilsoņi, kurus būtiski skārusi krīze. Tikai Eiropas solidaritāte, transatlantiskā sadarbība un efektīvi pasākumi var palīdzēt pārvarēt globālo krīzi.

Genowefa Grabowska (PSE), *rakstiski.* – (*PL*) Mana valsts, Polija, ir sevišķi ieinteresēta jaunās ES Austrumu partnerības programmas labā pārvaldībā. Tā attiecas uz mūsu kaimiņiem un aptver tādus mūsu tuvākos kaimiņus kā Baltkrievija, Ukraina un Moldāvija, kā arī tādus tālākos kaimiņus kā Armēnija, Azerbaidžāna un Gruzija.

Es domāju, ka šī programma stiprinās ES ārpolitiku, radīs patiesu ekonomisko integrāciju starp ES un tās austrumu partneriem un nodrošinās sadarbību, kuras pamatā būs ne vien tirgus ekonomikas principi, bet arī kopīgas vērtības, piemēram, demokrātija, tiesiskums un cilvēktiesību ievērošana. Galu galā mūs ir konkrēti kopīgi mērķi: izveidot brīvās tirdzniecības zonas, veicināt partnervalstu pilsoņu mobilitāti, uzlabot administratīvās spējas un sadarboties energoapgādes drošības jomā, jo īpaši attiecībā uz ilgtermiņa piegādēm un enerģijas tranzītu.

Tādēļ no ES puses mums ir skaidrs partnerības redzējums. Tagad mēs gaidām atbildi no sešām valstīm, kuras ir tiešā veidā ieinteresētas šajā programmā. Es vēlos paust cerību, ka šī gada 7. maijā Padome sāks oficiāli īstenot šo apņemšanos, kas ir svarīga gan ES, gan visu to valstu pilsoņiem, kuri tajā piedalās.

András Gyürk (PPE-DE), rakstiski. – (HU) Tas, ka Eiropas Savienība EUR 3.5 miljardus no savas ekonomikas stimulēšanas paketes ir paredzējusi svarīgiem ieguldījumiem enerģētikas jomā, ir vērtējams atzinīgi. Es uzskatu, ka tas ir svarīgs solis ceļā uz kopēju enerģētikas politiku. Finansēto projektu galīgais saraksts skaidri liecina, ka Eiropas Komisija un dalībvalstis pēc gāzes krīzes janvārī ir beidzot sapratušas tīklu savienošanas priekšrocības. Savienojumu stiprināšana ir svarīga pirmkārt tādēļ, ka tā ļauj dalībvalstīm vienai otrai ātri palīdzēt piegādes pārtraukumu gadījumos.

Vienlaikus vēlos pievērst uzmanību tam, ka ar finansējumu saņemošo ieguldījumu galīgo sarakstu ir saistītas noteiktas pretrunas. Pirmkārt, nav ievērots reģionālā līdzsvara princips. Tieši tās dalībvalstis, ko gāzes krīze janvārī skāra visvairāk, saņems mazāku finansējumu. Otrkārt, proporcionāli visai ekonomikas stimulēšanas paketei relatīvi maz līdzekļu ir paredzēti alternatīvu piegādes maršrutu stiprināšanai. Es uzskatu, ka debates par Nabuko projektu bija nepamatotas. Šis gāzes cauruļvads stiprinātu visas Eiropas Savienības energoapgādes drošību, un tā būvniecība tādēļ ir kopīgās interesēs. Visbeidzot, finansējumu saņemošo ieguldījumu sarakstā nav iekļauti ieguldījumu energoefektivitātes jomā. ES tādējādi novirzās no šīs paketes sākotnējā mērķa, proti, darbavietu izveides.

Iepriekš minēto iemeslu dēļ Eiropas Parlamenta nostājā ir vairāk jāuzsver reģionālā līdzsvara princips, kā arī alternatīvi piegādes maršruti un ieguldījumi energoefektivitātes jomā.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE), *rakstiski.* – (RO) Eiropadomes lēmums par finansējuma sniegšanu Nabuko projektam un tā noteikšana par prioritāru enerģētikas projektu ir atbilstoši un savlaicīgi risinājumi šai problēmai.

Pirms Padomes sanāksmes mēs iesniedzām rezolūcijas priekšlikumu, lai pievērstu uzmanību riskam, ko rada finansējuma samazināšana Nabuko projektam. Mums ir jāapzinās, ka Nabuko gāzes cauruļvadu projekts ir

stratēģiski svarīgs Eiropas gāzes piegāžu drošībai, jo tas ir vienīgais projekts, kas nodrošina gan piegādātāju, gan izplatīšanas maršrutu dažādošanu.

Esko Seppänen (GUE/NGL), rakstiski. – (FI) Viens no ES samita lēmumiem bija mainīt veidu, kādā šajā pavasarī rīkos ārkārtas samitu par sociālo dialogu, tā lai ES līderus pārstāvētu tikai prezidentūru trijotne, nevis visu dalībvalstu vadītāji. Es uzskatu, ka šis lēmums liecina par apātiju attiecībā pret sociālas Eiropas nākotni, kas nav pieņemami darba tirgus organizācijām, kas sagatavojušās minētajai sanāksmei. Jācer, ka šo sanāksmi apmeklēs pēc iespējas vairāk valstu vai valdību vadītāju.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*EL*) Debates Eiropas Parlamentā apstiprina, ka kapitāla un Eiropas "vienvirziena ceļa" politiskie spēki atbalsta straujāku kapitālistisku pārstrukturēšanu un elastīgākus darba līgumus saistībā ar Lisabonas stratēģiju un iekšējā tirgus izveides pabeigšanu. Tie veicina kapitāla un ES stratēģisko izvēli pārlikt krīzes nastu uz darba ņēmēju pleciem.

Māstrihtas Līgums un Stabilitātes pakts ir tramplīns vispārējam uzbrukumam strādnieku tiesībām un darbaļaužu ģimeņu ienākumiem, aizbildinoties ar nepieciešamību samazināt deficītu. Komisijas nesenajiem lēmumiem par pastāvīgiem izdevumu samazinājumiem būs sāpīgas sekas attiecībā uz sabiedrības veselību un veselības aprūpi, kā arī uz darba ņēmēju apdrošināšanas tiesībām un pensijām, kas kopā ar prasībām paaugstināt nodokļus krasi samazinās sabiedrības zemāko slāņu dzīves kvalitāti.

Mērķis atrisināt krīzi ar zaļās ekonomikas palīdzību, proti, enerģētika, platjoslas tīkliem un jauninājumiem, nozīmē ļaut lielajiem uzņēmumiem apgūt jaunas peļņu nesošas nozares, nevis aizsargāt vidi un apmierināt sabiedrības zemāko slānu vajadzības.

Darba ņēmēji nedrīkst uzņemties nekādus ziedojumus plutokrātijas labā, un tiem ir jādodas pretuzbrukumā un jāorganizē sava cīņa, jāsoda partijas, kas atbalsta Māstrihtas Līgumu un Eiropas "vienvirziena ceļu", un jāraida signāls par nepakļaušanos Eiropas Savienībai, atbalstot Grieķijas Komunistisko partiju Eiropas Parlamenta vēlēšanās jūnijā.

SĒDI VADA: DIANA WALLIS

Priekšsēdētāja vietniece

Jean-Marie Le Pen (NI). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, mūsu kolēģis, Eiropas Parlamenta Sociālistu grupas priekšsēdētājs *Schulz* kungs, vēlas panākt izmaiņas EP Reglamentā, jo es būtu visvecākais deputāts nākamajā Parlamenta sastāvā. Tomēr, lai to atbalstītu ...

(Priekšsēdētāja pārtrauc runātāju)

Priekšsēdētāja. - Šis jautājums nav darba kārtībā.

Jean-Marie Le Pen (NI). – (*FR*) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, šajā sakarā *Schulz* kungs izdarīja dažus apmelojošus paziņojumus un apsūdzēja mani tādā noziegumā kā zaimošana. Es vēlos teikt, ka šis arguments nav pamatots un ka es tikai teicu, ka gāzes kameras bija viena no pasaules kara vēstures detaļām, kas ir fakts.

(Dažādas reakcijas)

Es vēlos norādīt, priekšsēdētājas kundze, ka šajā sakarā man piesprieda maksāt EUR 200 000 lielu kompensāciju, kas liecina par to, kādā stāvokli Eiropā un Francijā ir uzskatu brīvība un vārda brīvība. Jūsu klaigāšana nevarēs noslēpt jūsu atbildību par krīzi — jūsu aizstāvētā eirointernacionālisma krīzi. Tādēļ, lūdzu, ļaujiet man runāt.

Priekšsēdētājas kundze, es aicinu Eiropas Parlamenta Sociālistu grupas priekšsēdētāju atvainoties par nepamatotu apsūdzēšanu.

Martin Schulz (PSE). – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, viss ir ļoti vienkārši. Ikvienam, kurš nevēlas, lai šis cilvēks vadītu Eiropas Parlamenta oficiālo atklāšanas sēdi, būtu jāatbalsta mans priekšlikums izdarīt izmaiņas Reglamentā.

(Aplausi)

3. Balsošanas laiks

Priekšsēdētāja. – Nākamais darba kārtības punkts ir balsošana.

(Par rezultātiem un citām ziņām par balsošanu sk. protokolu)

- 3.1. Kopīgā konsulārā instrukcija: biometriskie identifikatori un vīzas pieprasījumi (A6-0143/2009, Sarah Ludford) (balsošana)
- 3.2. Eiropas Investīciju bankai piešķirtā Kopienas garantija (A6-0109/2009, Esko Seppänen) (balsošana)
- 3.3. Eiropas aviācijas sistēmas efektivitāte un ilgtspējība (A6-0002/2009, Marian-Jean Marinescu) (balsošana)
- Pirms balsošanas:

Marian-Jean Marinescu, *referents*. – (*RO*) Parlaments panāca vienošanos ar Padomi, un šo vienošanos atbalsta piecas politiskās grupas. Es atsaucos uz abiem ziņojumiem, kas sekos.

Pateicoties grozījumiem, ko iesniedza divi no mūsu kolēģiem — šo grozījumu saturs jau ir iekļauts kompromisā, kas panākts ar Padomi —, mums šodien jābalso par vairākiem pantiem.

Noteikumi, kurus es uzskatu par nepareiziem, nozīmē, ka balsošanas kārtībā dažos pantos ir iekļauts teksts no Transporta un tūrisma komitejas pirmā un pēc tam no kompromisa teksta. Es vēlētos, lai mēs šodien balsotu par kompromisa tekstu, jo to faktiski atbalsta piecas politiskās grupas, lai abas regulas tādējādi stātos spēkā pirms šī parlamentārā sasaukuma termiņa beigām.

Priekšsēdētāja. – Paldies par jūsu komentāriem. Mēs panāksim to, ko jūs vēlaties, sekojot balsošanas sarakstam un balsojot par grozījumiem.

- 3.4. Lidlauki, gaisa satiksmes pārvaldība un aeronavigācijas pakalpojumi (A6-0515/2008, Marian-Jean Marinescu) (balsošana)
- 3.5. Jauni pārtikas produkti (A6-0512/2008, Kartika Tamara Liotard) (balsošana)
- 3.6. Vielas, kas noārda ozona slāni (pārstrādāta redakcija) (A6-0045/2009, Johannes Blokland) (balsošana)
- 3.7. ABB-ABM metode kā budžeta līdzekļu piešķiršanas pārvaldības instruments (A6-0104/2009, Kyösti Virrankoski) (balsošana)
- 3.8. 2007.-2013. gada finanšu shēmas termiņa vidusposma pārskatīšana (A6-0110/2009, Reimer Böge) (balsošana)
- 3.9. EK CARIFORUM ekonomisko partnerattiecību nolīgums (balsošana)
- Pirms balsošanas par grozījumu Nr. 13:

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze, runājot par grozījumu Nr. 13, kas pievienojams pēc 22. punkta, es vēlētos, lai šo grozījumu uzskatītu par papildinājumu, nevis sākotnējā teksta aizstāšanu. Ar šādu nosacījumu mēs to varētu atbalstīt.

Faktiski, jau ļausiet piebilst, šis pats grozījums un tieši tāds pats priekšlikums no manas grupas attiektos uz vienu grozījumu gandrīz ikvienā ziņojumā, par ko mums jābalso. Es nezinu, vai es varētu nolasīt šo grozījumu sarakstu vai arī man būtu ikreiz jāpieceļas ar tiešu tādu pašu prasību. Tas ir jūsu ziņā.

Priekšsēdētāja. – *Guardans Cambó* kungs, uzskatīsim šo par izmēģinājumu. Man jāprasa tiem, kas ierosināja šo grozījumu, vai tiek piekrīt jūsu papildinājumam.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Priekšsēdētājas kundze, atbilde ir "jā".

(Mutisko grozījumu pieņēma.)

- Pirms balsošanas par grozījumu Nr. 2:

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze, man ir mutisks grozījums grozījumam Nr. 2, proti, pareizības dēļ jāsvītro pēdējais teikums, jo tas vairs nav pareizs. Mums vajadzētu svītrot teikumu "uzskata, ka šādai uzraudzībai vajadzētu sākties pēc katra pagaidu EPN pieņemšanas". Šajā gadījumā tas tā nav. Šis ir pilnvērtīgs EPN, nevis pagaidu EPN, tādēļ faktiskās realitātes dēļ mēs vēlamies, lai šis teikums tiktu svītrots.

(Mutisko grozījumu pieņēma.)

3.10. Atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgums starp EK un Kotdivuāru (balsošana)

3.11. EK–Ganas atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgums (balsošana)

3.12. Pagaidu partnerattiecību nolīgums starp Klusā okeāna valstīm un Eiropas Kopienu (balsošana)

- Pirms balsošanas par grozījumu Nr. 8:

Glyn Ford (PSE). – Priekšsēdētājas kundze, lai taupītu laiku, grozījumus Nr. 8 un Nr. 10 sociālisti ir sagatavojuši kā papildinājumus, bet mēs balsosim pret, ja tos kā papildinājumus nepieņem PPE-DE grupa.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Es piekrītu šai procedūrai.

(Priekšlikumu pieņēma.)

- Pirms balsošanas par grozījumu Nr. 19:

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (*FR*) Priekšsēdētājas kundze, 39. punktā kompromisa grozījums Nr. 19 mūsu grupai būtu pieņemams, ja attiecībā uz nevalstiskajām organizācijām mēs varētu iekļaut vārdu "dalība". Tad grozījums būtu šāds: "39.a jo īpaši uzsver ĀKK parlamentu un nevalstisko organizāciju dalību EPN uzraudzībā un vadībā"; pārējā daļa paliktu tāda pati.

Es domāju, ka referents Ford piekrīt.

(Mutisko grozījumu pieņēma.)

3.13. EK–Dienvidāfrikas attīstības kopienas (DAK) EPN valstu ekonomisko partnerattiecību nolīgums (balsošana)

- Pirms balsošanas par grozījumu Nr. 13:

Kader Arif (PSE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, ja grozījums Nr. 4 būtu papildinājums, tad grozījumi Nr. 14 un Nr. 8 nebūtu bijuši lieki un mums būtu bijis jābalso par grozījumiem Nr. 14 un 8.

Priekšsēdētāja. – Šķiet, ka grozījums ar papildinājumu aptver visu tekstu. Ja jūs tiešām vēlaties balsot par sākotnējo tekstu, mēs varam atgriezties atpakaļ, bet man šķiet, ka vispārējais noskaņojums ir turpināt.

Robert Sturdy (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, es labprāt turpinātu. Es domāju, ka tas ir aptverts.

Priekšsēdētāja. – Tādēļ mēs turpināsim.

3.14. EK–Austrumāfrikas un Dienvidāfrikas valstu ekonomisko partnerattiecību nolīgums (balsošana)

3.15. EK–Austrumāfrikas Kopienas partnervalstu ekonomisko partnerattiecību nolīgums (balsošana)

3.16. EK–Centrālās Āfrikas ekonomisko partnerattiecību pagaidu nolīgums (balsošana)

3.17. EK un CARIFORUM ekonomisko partnerattiecību nolīgums (A6-0117/2009, David Martin) (balsošana)

- Pirms balsošanas:

David Martin, *referents.* – Priekšsēdētājas kundze, es zinu, ka kolēģi ir ļoti pieķērušies savām pusdienām — vai arī otrādi, nezinu —, bet vēlos izmantot tikai divas minūtes.

Pirmdienas vakarā mums bija ļoti nozīmīgas debates par to, vai mēs varam vai nevaram piekrist *CARIFORUM*. Komisija un Padome — un ir svarīgi, ka šādu apņemšanos pauda abas iestādes — mums apsolīja, ka, runājot par palīdzības solījumiem, tās parūpēsies par palīdzības kvalitāti un to darīs savlaicīgi. Tās mums apliecināja, ka nekas šajos ekonomisko partnerattiecību nolīgumos neietekmēs Karību jūras reģiona valstu piekļuvi zālēm. Tās mums apliecināja, ka vislielākās labvēlības režīma klauzulas piemērošanai nebūs nekādas ietekmes uz tirdzniecību starp dienvidu valstīm un ka piecu gadu pārskatīšana šī EPN pirmās stadijas beigās būs īsta pārskatīšana, kurā ņems vērā attīstības mērķus.

Pamatojoties uz abiem šiem solījumiem un, protams, ar nosacījumu, ka tie tiek reģistrēti Parlamentā un ka gan Padome, gan Komisija apsola šīs saistības ievērot un pildīt, es uzskatu, ka Parlaments ar lielu balsu vairākumu šodien var piekrist Karību jūras reģiona EPN.

Es vēlētos pateikties komisārei *Ashton* par viņas neierobežoto sadarbību šajā jautājumā, elastību, ko viņa izrādīja, un viņas apņēmību. Tas, ka viņa ir šeit šajā balsojumā, par viņu daudz liecina. Šis balsojums bija paredzēts otrdien. Es zinu, ka viņa attiecās no svarīgiem pasākumiem, lai varētu šodien būt šeit, un viņa attiecībā uz Parlamentu ir uzņēmusies būtiskas saistības. Es vēlos pateikties Komisijai par sadarbību un lūdzu deputātus balsot par piekrišanu.

Helmuth Markov (GUE/NGL). – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, šis ir darba kārtības jautājums. Es vēlos nolasīt citātu no vēstules, ko priekšsēdētājs *Pöttering* nosūtīja man kā Starptautiskās tirdzniecības komitejas priekšsēdētājam. Nebaidieties, es nelasīšu visu vēstuli.

"AFCO sniegtā interpretācija Reglamenta 47. pantam, uz ko jūs atsaucaties, tika paziņota Parlamenta 2009. gada 18. februāra sēdē, un, tā kā nebija iebildumu, to uzskatīja par pieņemtu. [...] Priekšlikumus par abiem EPN [tas ir, *David Martin* un *Erika Mann* ziņojumi] oficiāli paziņoja un nosūtīja jūsu komitejai [tas ir, Starptautiskās tirdzniecības komitejai] tikai 2009. gada 19. februāra sēdē. Ievērojot iepriekš minēto interpretāciju, 47. pantu vairs nebūs iespējams piemērot šīm abām procedūrām, nedz arī jebkādām turpmākām procedūrām."

(DE) Tādēļ oficiālajos dokumentos ir jāsvītro visas atsauces uz 47. pantu. Tas attiecas gan uz dokumenta titullapu, gan saturu, kā arī uz atzinuma lapu un procedūras lapu, kas ir Starptautiskās tirdzniecības komitejas pēdējā lapa. Es vēlos, lai tas tiktu reģistrēts protokolā.

Priekšsēdētāja. – Paldies, *Markov* kungs. Man bija jāinformē Parlaments, ka šī ziņojuma visu valodu tekstos tika veikts kļūdas labojums, svītrojot atsauci uz 47. pantu. Tādēļ tas, ko jūs teicāt, tiks atrisināts. Tā kā starp mums nav nekādu pretrunu, mēs varam turpināt.

3.18. Atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgums starp EK un Kotdivuāru (A6-0144/2009, Erika Mann) (balsošana)

Erika Mann, *referente.* – Priekšsēdētāja kundze, es runāšu ļoti īsi. Vēlos pateikties saviem kolēģiem un ierosināt pozitīvu balsojumu piekrišanas procedūrā. Tomēr es vēlētos no komisāres *Ashton* vēlreiz saņemt apstiprinājumu attiecībā uz jautājumiem, ko mēs izvirzījām mūsu debatēs pirmdien — jo īpaši, komisāres kundze, kad jūs apņēmāties Kotdivuārai piešķirt tādas pašas priekšrocības, kurām jūs jau piekritāt attiecībā uz **DAK**. Jūs piekrītoši mājat ar galvu, ļoti labi! Liels paldies.

Priekšsēdētāja. – Esam vienojušies, tādēļ varam turpināt balsošanu.

3.19. EIB un ERAB 2007. gada pārskati (A6-0135/2009, Gay Mitchell) (balsošana)

3.20. Automobiļu rūpniecības nākotne (balsošana)

- Pirms galīgās balsošanas:

Martin Schulz (PSE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, es atsaucos uz mūsu Reglamenta 146. pantu un pateicos par to, ka devāt man vārdu. Es jo īpaši lūdzu savus kolēģus no Vācijas Federatīvās Republikas būt iecietīgiem pret to, ka es lūdzu tagad atļauju runāt.

Šīs balsošanas sākumā runāja *Jean-Marie Le Pen* kungs. *Le Pen* kungs savas runas laikā atkārtoja, ka tas, ka Aušvicā bija gāzes kameras, ir pasaules vēstures detaļa. Atsaucoties uz Reglamenta 146. pantu, kurā aprakstīts, kā šī Parlamenta deputātiem šeit jāuzvedas, es lūdzu Parlamenta Prezidijam pārbaudīt, vai šādi izteikumi ir pieļaujami deputātu palātā, kurā jāievēro samierināšanās gars un izpratne un cieņa pret upuriem, jo īpaši Hitlera fašisma upuriem. Es būtu pateicīgs, ja Parlamenta Prezidijs varētu ieteikt, kā rīkoties.

(Aplausi)

Joseph Daul (PPE-DE). – (FR) Lūdzu, izrādiet nedaudz cieņas tiem, kas mira Aušvicā un citās vietās. Mums vēl ir divas minūtes, Izrādiet nedaudz cieņas.

Es tikai gribu teikt, ka es pilnībā piekrītu Schulz kungam un ka tas, ko mēs šodien šeit dzirdējām, ir nevietā.

(Aplausi)

- Pēc galīgās balsošanas:

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Wallis kundze, uzskatu, ka ir ārkārtīgi nožēlojami, ka jūs dodat vārdu *Daul* kungam un *Schulz* kungam, bet ne man. Tā tiešām ir, ka jūs apliecinājāt kādā ziņojumā, ka esat eksperte šī Reglamenta interpretācijā, kas vieniem paredz vienus noteikumus, bet citiem citus.

Tādēļ, tikai turpinot *Schulz* kunga teikto, es vēlos ierosināt pārdēvēt Vinstona Čērčila ēku, jo savos 12 sējumu memuāros, kas veltīti Otrā pasaules kara vēsturei, Vinstons Čērčils neuzrakstīja nevienu rindiņu par gāzes kameru vēsturi.

4. Balsojumu skaidrojumi

Mutiski balsojumu skaidrojumi

- Ziņojums: Sarah Ludford (A6-0143/2009)

Daniel Hannan (NI). – Priekšsēdētājas kundze, precīzi noteiktas ārējās robežas ir svarīgs nācijas priekšnoteikums. Dažāda veida citas funkcijas var uzticēt vietējai valdībai vai par deleģēt starptautiskām apvienībām, taču valsts, kura vairs nenosaka, kas var šķērsot tās robežas un apmesties tās teritorijā, nav nekāda valsts.

Eirofederālisti, tostarp šī ziņojuma autore Baronese *Ludford*, šo jautājumu ļoti labi saprot, tādēļ pēdējo piecu gadu laikā to galvenie centieni bija veltīti tieslietu un iekšlietu saskaņošanai. Izmantojot Orvela cienīgu Taisnības ministrijas stila nosaukumu "brīvības, drošības un tiesiskuma telpa", tie ir saskaņojuši migrācijas un patvēruma jautājumus, tie ir izveidojuši Eiropas prokurora amatu, visas Eiropas mēroga tiesu sistēmu, vienotu krimināltiesību sistēmu un par Eiropolu — kopīgus policijas spēkus. Protams, no viņu viedokļa — no to cilvēku viedokļa, kas vēlas vienotu Eiropas valsti, — viss ir loģiski, taču es vēlos, lai viņiem pietiktu drosmes un pieklājības vispirms pajautāt tautai un nodot Lisabonas Līgumu balsošanai. *Pactio Olisipiensis censenda est*!

Alexander Alvaro (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze, neraugoties uz to, ko teica *Martin Schulz*, es vēlētos aicināt Parlamenta priekšsēdētāju uzskatīt, ka mums jāievēro Voltēra principi, jo īpaši tādēļ, ka esmu no Liberāļu grupas: pat ja es it nemaz nepiekrītu tam, ko teica šis cilvēks, es uzskatu, ka viņam ir tiesības paust savu viedokli tāpat, kā darīja abi pārējie. Es atbalstu vienlīdzīgu attieksmi, un viens viedoklis mums nevar kaitēt. Mēs nedrīkstam atņemt vārda brīvību par šo jautājumu, pat ja es vispār nepiekrītu tam, ko viņš saka.

Priekšsēdētāja. - Paldies, Alvaro kungs. Es skaidri pateicu, ka katrā ziņā došu Gollnisch kungam vārdu, bet tikai vēlējos pabeigt balsošanu.

- Zinojums: Esko Seppänen (A6-0109/2009)

Daniel Hannan (NI). – Priekšsēdētājas kundze, mēs tikko nobalsojām par Eiropas Investīciju bankas kapitāla dubultošanu. Ir vērts apstāties un pajautāt; kam paredzēta Eiropas Investīciju banka? Teorētiski tās uzdevums ir ar atvieglotiem nosacījumiem piešķirt aizdevumus uzņēmumiem, kuri nonākuši grūtībās, taču kas ir faktiskie saņēmēji?

Deviņdesmitajos gados vienīgais lielākais EIB līdzekļu saņēmējs Apvienotajā Karalistē bija British Airways, ko diez vai varētu nosaukt par mazu uzņēmēju, kas strādā ar mazu peļņu. Nevaru nepiebilst, ka visa šī perioda laikā British Airways bija arī galvenais sponsors kampaņai par eiro ieviešanu Apvienotajā Karalistē.

Es jautāju vēlreiz: kāds ir Eiropas Investīciju bankas mērķis? Domāju, ka atbilde uz šo jautājumu ir tāda, ka EIB mērķis ir savu darbinieku nodarbināšana. Tā ir kļuvusi par daļu no Briseles reketa — daļu no šī masīvā mehānisma naudas ņemšanai no nodokļu maksātājiem un sadalīšanai tiem, kuriem palaimējies strādāt šajā sistēmā. ES varbūt kādreiz bija ideālistisks — vai vismaz ideoloģisks — projekts, taču tā jau sen ir kļuvusi par ērtu veidu, kā pelnīt iztiku, un tieši šī iemesla dēļ ir to ir tik grūti izmainīt.

- Ziņojums: Marian-Jean Marinescu (A6-0002/2009)

Michl Ebner (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, vēlos Hannan kungam teikt, Eiropas Centrālā banka ir arī laba lieta, jo mums nebija valūtas vērtības krišanās, ko pēdējo mēnešu laikā diemžēl nācās piedzīvot sterliņu mārciņai. Tas varbūt liecina, ka viņam sava nostāja būtu jāpārskata.

Runājot par Marinescu ziņojumu, es ar nodomu balsoju par Marinescu ziņojumu. Es uzskatu, ka funkcionālie gaisa telpas bloki ir pareizā atbilde šodienas problēmām. Tie nāk vēlu, taču labi, ka tie vispār nāk. Tie sniedz tādas svarīgas priekšrocības kā gaidīšanas rindu un pieblīvētu koridoru samazināšanu, un tie nāks par labu videi un nodrošinās zemas aviobiļešu cenas. Šī iemesla dēļ es uzskatu, ka aeronavigācijas dienesti šajā ziņā būs ļoti noderīgi.

- Ziņojums: Marian-Jean Marinescu (A6-0515/2009)

Michl Ebner (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, es vēlētos šo izdevību izmantot ne vien tādēļ, lai paskaidrotu, ka es balsoju par, bet arī lai izvirzītu kādu man ļoti svarīgu problēmu, proti, aviācijas degvielas aplikšanu ar nodokļiem. Šis jautājums joprojām tiek reglamentēts ar 1944. gada Čikāgas Konvenciju. Es nespēju saprast, kādēļ mums joprojām jāievēro šis regulējums un kādēļ Amerikas Savienotās Valstis mums kaut ko uzspiež vai neļauj mums mainīt kaut ko, kas bija jāmaina jau ļoti sen, jo nav taisnīgi, ka degviela automašīnām, transporta sistēmām un tā tālāk ir jāapliek ar nodokļiem, bet aviācijas degviela nav. Tas ir konkurences kropļojums, un mums ir jāievieš nodoklis par aviācijas degvielu un jāpanāk labāka konkurence 27 valstu Savienībā, vismaz pārejas stadijā.

- Ziņojums: Kartika Tamara Liotard (A6-0512/2009)

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, ar regulu par jauniem pārtikas produktiem tiek saskaņota šo jauno pārtikas produktu un sastāvdaļu apstiprināšana un izmantošana Eiropas Savienībā. Tas ir svarīgs solis ceļā uz visaptverošu pārtikas nekaitīguma nodrošināšanu. Bez šīs regulas mums nebūtu kontroles pār apstiprinājumiem un nebūtu iespējams tos ierobežot. Mēs ar šo regulu esam nodrošinājuši, ka pastāv stingri kritēriji, kas kalpo patērētāju aizsardzībai. Piešķirot apstiprinājumus, Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde pieņems galīgo lēmumu par jaunu pārtikas produktu nekaitīgumu, tādējādi ļaujot panākt saskaņošanu visā Eiropā.

Papildus nekaitīguma apsvērumiem svarīgi ir arī ētikas apsvērumi attiecībā uz jauniem pārtikas produktiem. Tas attiecas uz jautājumu par izmēģinājumu ar dzīvniekiem novēršanu vai klonētu pārtikas produktu izmantošanas nepieļaušanu. Es tādēļ atzinīgi vērtēju to, ka apstiprināšanas laikā tiek ņemti vērā šie ētikas aspekti. Mēs vēlējāmies, lai gadījumos, kad pastāv ētiskas iebildes, tiktu ņemts vērā Eiropas Dabaszinātņu un jauno tehnoloģiju ētikas grupas atzinums.

Es priecājos, ka tas tika iekļauts, un tāpēc varēju balsojumā atbalstīt visu ziņojumu kopumā.

- Ziņojums: Reimer Böge (A6-0110/2009)

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze, izmantojot to, ka mēs runājam par budžetu, es uzskatu, ka mums ir jāsagatavojas sarunām par atbalsta turpināšanu oglēm nākamajā gadā — tas ir svarīgs vietējais enerģijas avots.

Es to saku ar atbilstošu iepriekšēju brīdinājumu, jo kāda augstu stāvoša amatpersona nevietā atļāvās paust savu viedokli, kas bija pretējs, un šis viedoklis nonāca kādā ekonomikas izdevumā, tādējādi samulsinot sabiedrisko domu.

Tā nekādā gadījumā nav. Pēc 2012. gada mums būs jāturpina sniegt atbalstu oglēm no manas valsts, un es vēlos, lai ziņojumā par Parlamenta darbu tas būtu pieminēts. Amatpersonas, lūdzu, turpiniet īstenot spēkā esošo plānu, bet no 2012. gada — instrumentu, ko mēs šajā nozarē sāksim apspriest nākamajā gadā.

Mario Borghezio (UEN). – (*IT*) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, Eiropas Parlamentam kā budžeta iestādei ir jāveic savs novērtējums, lai sniegtu ieguldījumu 2007.–2013. gada finanšu shēmā.

Saistībā ar šo novērtējumu es vēlos lūgt referentu, kā arī — vēl svarīgāk — prezidentūru sniegt kaut kādas ziņas par kādām jaunām bažām, proti, ka varētu notikt saistību neizpilde, pilnīga vai daļēja, nezinu, no EP deputātu brīvprātīgā papildu pensijas fonda puses.

Vai tā tiešām ir, ka trūkst līdzekļu, ka ir veikti Luksemburgas fondos, Dievs zina kādos? Vai tā ir patiesība, ka struktūras, kas ir atbildīgas par fondu, kurš ir jāuzrauga Eiropas Parlamenta, ir veikušas ieguldījumus fondos, kuri nonākuši tādās pašās finanšu problēmās kā tās, ko mēs cenšamies atrisināt?

Es ceru, ka ne, taču manas bažas nav par manu vai par citu deputātu pensijām — man bažas rada tas, ka Eiropas nodokļu maksātāji nākotnē tiks ar Eiropas Parlaments starpniecību spiesti lūgt papildu līdzekļus no Eiropas Savienības, lai aizpildītu caurumu, taču šie līdzekļi būtu jāmaksā tiem, kuri šo caurumu radīja un kuriem būtu par to jāuzņemas atbildība. Mēs esam uzraudzības iestāde — sakārtosim vispirms paši savu māju un apsvērsim līdzekļus, ko maksājis Eiropas Parlaments un tā deputāti.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, vienmēr ir liels prieks būt kopā ar jums balsojumu skaidrojumu laikā. Cilvēki drīz sāks runāt.

Pašreizējā finanšu krīze ir skaidri parādījusi problēmas, kas saistītas ar tik ilgu finanšu shēmas laikposmu. Kurš pirms pāris gadiem būtu varējis paredzēt to, kādu kaitējumu radīs kredītdeficīts un kādas būs tā sekas? Es uzskatu, ka šī pārskatīšana mums Parlamentā sniedz lielas iespējas un skaidri raksturo problēmu. Patiesībā mēs šo problēmu esam radījuši paši.

Briselē tagad tiek veidota jauna nozare. Tā nav ražošanas nozare, lai gan tā rada dažas darbavietas. Tā ir nozare, kuras pamatā ir lobētāji un jo īpaši NVO. Tā ir diezgan draudīga nodarbošanās. Tās būtība ir tāda, ka tā ir pilnīgi pašpietiekama. Komisija apspriežas ar NVO par kādu jautājumu, NVO aicina rīkoties, tās lobē, lai panāktu EP deputātu politisko atbalstu šim aicinājumam, Komisija galu galā attiecīgajā jomā īsteno programmu un jā, jūs uzminējāt — NVO, kuras Komisijai teica, ka šī programma ir vajadzīga, pašas pieteicās šo programmu īstenot. Tā ir garām palaista iespēja, jo mēs būtu varējuši pateikt, ka nākotnē mēs tā nedarīsim.

Philip Claeys (NI). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, Böge kunga ziņojums nav nekas cits kā aicinājums piešķirt Eiropas Savienībai lielāku finansējumu, kas, protams, nav nekāds pārsteigums. Tomēr tas, kas mani sevišķi satrauc, ir tas, ka mūsu priekšā atkal ir ziņojums, kurā nepārprotami minēts Lisabonas Līgums — līgums, kuru noraidīja referendumā Īrijā. Tā kā nav šaubu, ka īri pirmajā reizē kļūdījās, viņi balsos atkal jaunā referendumā rudenī. Varētu cerēt, ka Eiropas Parlaments vismaz izliktos, ka gaida vēlētāju lēmumu pirms tāda teksta apstiprināšanas, kurā ir atsauce uz Lisabonas Līgumu. Vakar mēs apstiprinājām kādu citu ziņojumu par dialogu ar pilsoņiem Eiropā. Tādēļ, ja mēs tiešām vēlamies, lai šis dialogs darbotos, mums ir vismaz jāciena vēlētāju lēmums.

Jim Allister (NI). – Priekšsēdētājas kundze, es balsoju pret šo ziņojumu divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, dēļ tā pārsteidzīgajām un neapdomīgajām prasībām piešķirt vēl vairāk līdzekļu ES izšķērdīgajiem tēriņiem — Apvienotajai Karalistei tas, protams, nozīmē prasības pēc vēl lielākas gada neto iemaksas, kas vēl vairāk palielina mūsu deficītu.

Otrs iemesls, kādēļ es balsoju pret šo ziņojumu, ir pieņēmums, kas tajā izdarīts par Lisabonas Līguma īstenošanu, neņemot vērā to, ka šis līgums neatbilst tā noteiktajiem ratifikācijas kritērijiem. Turklāt nav šaubu, ka arī pats Lisabonas Līgums būtiski palielinātu izdevumus, jo tiktu īstenotas jaunas kompetences un jauni pasākumi, piemēram, izšķērdīgi tēriņi kosmosa politikai, kas būtu tā darbības jomā, un jauna politika saistībā ar klimata pārmaiņām. Šo iemeslu dēļ es nobalsoju pret šo ziņojumu.

Neena Gill (PSE). – Priekšsēdētājas kundze, es finanšu shēmas pārskatīšanu vērtēju atzinīgi, lai gan es piedzīvoju vilšanos tādēļ, ka grozījums, kurā tika aicināts radikāli reformēt kopējo lauksaimniecības politiku, šodienas balsojumā cieta neveiksmi. Es uzskatu, ka ir steidzami jāreformē ES finansēšanas sistēma un ka nākas ar nožēlu konstatēt, ka daudzi no finansējuma avotiem ir vecas un vēsturiskas saistības ar ļoti mazu pievienoto vērtību.

Mēs nepiešķiram prioritāti jaunām problēmām, kurām nav pietiekamu resursu. Mums ir steidzami jāfinansē enerģētikas un klimata pārmaiņu programmas un jāveic būtiski ieguldījumi zaļajās tehnoloģijās. Tomēr vislielākās bažas man rada 4. izdevumu kategorija, kurai daudzus gadus ir hroniski pietrūcis finansējums. Lai gan Eiropas Savienība vēlas kļūt par vienu no lielākajiem globālajiem dalībniekiem, šo centienus grauj tas, ka šo mērķu sasniegšanai trūkst līdzekļu, Mani satrauc arī tas, ka tiek īstenota politika, kas paredz izmantot ārējus pakalpojumus visām ārējā finansējuma programmām. Tam ir negatīva ietekme uz ES kā globāla dalībnieka lomu jaunattīstības valstīs. Tomēr es šo ziņojumu atbalstīju.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0141/2009 (EPN - CARIFORUM valstis)

Marian Harkin (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze, es vēlos komentēt grozījumu Nr. 9 rezolūcijai par CARIFORUM un arī grozījumu Nr. 4 rezolūcijai par Kotdivuāru. Tas parādījās turpmākajās sešās rezolūcijās.

Šajā grozījumā tiek aicināts nekavējoties sākt eksporta subsīdiju pakāpenisku atcelšanu. Es šo grozījumu nevarēju atbalstīt, jo mūsu politika Eiropas Savienībā ir tās pakāpeniski atcelt līdz 2013. gadam. Tieši tagad Komisija palielina eksporta maksājumus piensaimniecības nozarē, jo piena cena pasaulē ir samazinājusies zem ražošanas izmaksām.

Šajā grozījumā ir arī teikts, ka ES eksporta subsīdijas ir nopietns šķērslis ĀKK ražotājiem mājlopu un piensaimniecības nozarē.

Mēs visi zinām, ka šis ir liels pārspīlējums. Faktiski, ja mēs nekavējoties atceltu visu veidu eksporta subsīdijas, mēs iznīcinātu savu piensaimniecības nozari un pārtikas nekaitīgumu šajā nozarē, un es nopietni šaubos, vai tas ir tas, ko Parlaments tiešām vēlas darīt.

Syed Kamall (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, pirms es sāku, es vēlos teikt dažus atzinības vārdus iepriekšējam runātājam *Jim Allister*. Es ne vienmēr piekrītu viņa uzskatiem, kad tie tiek izteikti krasā formā, taču man jāsaka, ka tad, ja es būtu Ziemeļīrijas vēlētājs, es, iespējams, teiktu, ka Ziemeļīrijai nav lielāka drauga par *Jim Allister* no šī Parlamenta.

Attiecībā uz šo balsojumu un ES un *CARIFORUM* vienošanos es uzskatu, ka mums ir jāatzīst, ka, lai gan par šo vienošanos bija daudz bažu, proti, ka ES ir agresīva, cenšoties atvērt savus tirgus, tajā vienlaikus tiek noteikts termiņš liberalizācijas ieviešanai un tas liek daudzām Karību jūras reģiona valstīm saprast, ka tām jācenšas panākt dažādību. Tās ir pārāk ilgi paļāvušās uz Lielbritānijas un citu bijušo koloniālo saimnieku vainu, lai saņemtu preferenciālu režīmu banāniem un cukuram.

Nevar turpināt būt par tā saukto "deserta ekonomiku" un vienlaikus vēlēties konkurēt globalizētajā digitālajā pasaulē, un es atzinīgi vērtēju šo ekonomisko partnerattiecību nolīguma aspektu.

Neena Gill (PSE). – Priekšsēdētājas kundze, es nobalsoju par EPN rezolūciju, jo tikai ar vienlīdzīgām partnerattiecībām mēs varam palīdzēt citām valstīm gūt ekonomiskā progresa priekšrocības. Es atzinīgi vērtēju apliecinājumus, kas no mūsu jaunās komisāres *Cathy Ashton* tika saņemti, lai mazinātu bažas, kuras daudziem bija par EPN. Viņa ir pelnījusi aplausus par vienprātības panākšanu šajā jautājumā.

Rezolūcijā ir ierosināts daudz kas tāds, kas vērsts pret negatīvajiem noteikumiem sākotnējā tekstā. Klauzulas par intelektuālā īpašuma tiesībām padarīs piekļuvi ģeneriskām zālēm vieglāku un drošāku, un ierosinājums, ka valstis pašas var izvēlēties savu attīstības tempu, novērsīs pēkšņu un graujošu liberalizāciju.

Eiropai partnerattiecības jāveido arī ar ĀKK valstīm, ja šīs attiecības nerada risku, ka šīs valstis varētu kļūt nabadzīgākas intelektuālajā, sociālajā vai ekonomiskajā ziņā. Nesenā ĀKK misijā uz Gajanu tika konstatēts, ka tirdzniecībai, ja to izmanto labiem nolūkiem, var būt ļoti spēcīga ietekme, bet tirdzniecības nolīgumiem jābūt atklātiem, jāparedz atklāts dialogs un jābalstās uz savstarpēju cieņu.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0148/2009 (EPN - Kotdivuāra)

Syed Kamall (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, tāpat kā attiecībā uz lielāko daļu citu ekonomisko partnerattiecību nolīgumu bija lielas bažas par ES pieeju tirgu asimetriskai atvēršanai. Sevišķi Kotdivuāras gadījumā bija bažas par to, ka faktiski šajā valstī nebija stabilas valdības, un bija bažas par to, vai var slēgt nolīgumu ar valsti, kas atrodas šādā situācijā.

Taču atkal jāatzīst, ka ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem ir tāda priekšrocība, ka pirmoreiz rodas iespēja uzklausīt patērētājus un uzņēmējus šajās valstīs, nevis klausīties valdībās. Taču, runājot ar uzņēmējiem daudzās no šīm valstīm tie saka: lūdzu, dodiet mums piekļuvi precēm un pakalpojumiem, kas jums pašlaik pieejami ziemeļos vai rietumos, lai mēs tad varētu veidot labklājību, radīt darbavietas un ilgtermiņā vairs nebūtu atkarīgi no palīdzības.

Tikai palīdzot uzņēmējiem, tiem, kas šajās valstīs rada labklājību, mēs varam palīdzēt šīm valstīm izkļūt no ilgtermiņa nabadzības.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0143/2009 (EPN - Klusā okeāna valstis)

Martin Callanan (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, man žēl, ka ar saviem balsojuma skaidrojumiem neļaujam jums doties pusdienās.

Kā ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas Politisko lietu komitejas priekšsēdētājam man bija daudz diskusiju ar daudzām no mazajām, perifēriskajām un ārkārtīgi tālajām valstīm Klusā okeāna dienvidu daļā. Tām nav bagātīgu dabas resursu, un, protams, tās visas ir ārkārtīgi tālas un nepieejamas, un tādēļ ir svarīgi, lai mēs šo valstu produktiem atvieglotu piekļuvi mūsu tirgiem un ļautu mūsu produktiem palīdzēt un attīstīt pašiem savus tirgus minētajās valstīs. Mums ir jāņem vērā to unikālais ģeogrāfiskais statuss un jāveic pasākumi, lai mazinātu problēmas, ko rada to stāvoklis, kā arī jāpalīdz tām nonākt uz ekonomikas attīstības ceļa un baudīt labklājību, ko baudām mēs.

Šie ekonomisko partnerattiecību nolīgumi paredz daudz labu lietu, un esmu priecīgs, ka varēju nobalsot par šo ziņojumu.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0142/2009 (EPN - Gana)

Syed Kamall (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, par Ganas nolīgumu es vēlētos teikt, ka ir kāds svarīgs jautājums, jo diezgan bieži tiek apgalvots, jo īpaši no EP Sociālistu grupas puses, ka mums nevajadzētu atbalstīt importa tarifu pazemināšanu daudzās no šīm valstīm.

Ņemot par piemēru Ganu, jāatzīst, ka šajā valstī tiek ražoti tikai 30–35 % no rīsa, ko patērē tās iedzīvotāji. Ja mēs turpinām atbalstīt importa tarifus rīsam, tad tas, ko mēs patiesībā sakām šīs valsts ļoti nabadzīgajiem iedzīvotājiem, ir, ka viņiem jāmaksā vairāk par savu pārtiku un savām zālēm.

Es uzskatu, ka tas ir kauns, ka EP sociālisti turpina atbalstīt importa tarifus, kas visnabadzīgākos cilvēkus padara vēl nabadzīgākus. Tiem būtu jāatbalsta tirgu atvēršana un jānodrošina, ka mēs atbalstām uzņēmējus un atbalstām nabadzīgos iedzīvotājus.

- Ziņojums: Gay Mitchell (A6-0135/2009)

Marian Harkin (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze, es vēlos izteikt atbalstu *Mitchell* ziņojumam, jo īpaši attiecībā uz to, ka referents norāda, ka ir nepieciešama plašāka sadarbība starp abām bankām, lai nodrošinātu, ka to darbības nepārklājas. Taču jo īpaši es vēlētos paust atzinību par aizdevumu palielināšanu MVU par 50 %. EUR 5 miljardi, kas tika paziņoti sākotnēji, tagad ir paaugstināti līdz EUR 7,5 miljardiem gadā četru gadu laikposmā. EIB ir norādījusi, ka ir pieejams vairāk līdzekļu.

Tās ir ļoti labas ziņas MVU Īrijā, jo mēs varam sagaidīt, ka turpmāko nedēļu laikā MVU tiks ieguldīti EUR 300 miljoni. Ir svarīgi, lai nauda nokļūtu līdz MVU — kā teica kāds no iepriekšējiem runātājiem — un pēc iespējas ātrāk, jo tie ir nonākuši grūtā stāvoklī un daudzi no tiem nevar gaidīt.

- Rezolūcijas priekšlikums: RC-B6-0152/2009 (Automobiļu rūpniecības nākotne)

Martin Callanan (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, es paveicu lielu darbu ar automobiļu rūpniecību, kad man palaimējās būt par ēnu referentu *Sacconi* kunga ziņojumam par CO₂ emisijām no automobiļiem, un tas mani vairāk nekā jebkas cits pārliecināja par ārkārtīgi lielo stratēģisko un komerciālo vērtību, ko automobiļu rūpniecība mums sniedz Eiropā. Es to saku jo sevišķi tādēļ, ka esmu no Anglijas Ziemeļaustrumiem, kur mums ir lielā *Nissan* ražošanas rūpnīca Vašingtonā, Tainas un Vīras grāfistē, — visražīgākā un visefektīvākā automobiļu rūpnīca Eiropā.

Taču pēdējo desmit gadu laikā automobiļu ražošanas rūpniecību apgrūtina ļoti daudzi papildu noteikumi un normas un slogi no šīs vietas. Ir vairāk nekā vienkārši ironiski tagad konstatēt, ka Komisija žēlojas par ārkārtīgi nožēlojamo stāvokli, kādā šī rūpniecība ir nonākusi. Tomēr es neuzskatu, ka atbilde būtu protekcionisms, tostarp arī tādēļ, ka būtu daudz citu nozaru, kas arī stātos rindā pēc finansiālas palīdzības no nodokļu maksātājiem.

Konkrētāk, es vēlētos pieminēt prezidenta *Sarkozy* kaunpilno rīcību Francijā, piešķirot saviem ražotājiem valsts atbalstu ar nepārprotamu nosacījumu, ka tie izbeigs ražošanu citās dalībvalstīs. Tas ir šausmīgs ceļš protekcionisma virzienā, kas beigu beigās Eiropā nevienam nepalīdzēs.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, kā redzat, mani kolēģi ir greizsirdīgi par mūsu attiecībām, un tādēļ šajā pēcpusdienā rīkojas kā mūsu aizbildņi. Es ceru, ka jūs manus vārdus apstiprināsiet.

Mēs visi zinām, ka automobiļu rūpniecība saskaras ar nopietnām finansiālām problēmām. Par tām katru dienu raksta visu mūsu valstu laikrakstos. Reģionā, ko es pārstāvu, ir liela *Toyota* rūpnīca Bernastonā, Dārbšīras grāfistē, kur jau ir veikti daudzu un dažādi pasākumi, lai samazinātu izdevumus un tādējādi iekļautos jaunajā finanšu vidē. Lieliskajā jaunajā Apvienotās Karalistes Deiventrijas parlamentārajā vēlēšanu apgabalā atrodas *McClaren Formula 1* augsto tehnoloģiju motoru rūpnīca, kurā strādā vairāk nekā 600 cilvēku.

Tādējādi ikviens no mums šeit zina vai pārstāv noteiktu automobiļu rūpniecības daļu, un mēs zinām par pastāvošajām finanšu problēmām. Taču mēs faktiski esam tās šeit sajaukuši, labajos laikos pieņemot regulu pēc regulas, neskatoties uz priekšu, kad tik labi neklāsies. Automobiļu rūpniecība nespēj tikt galā ar regulējumu, ko mēs tai esam uzspieduši.

Paldies par man piešķirto papildu laiku. Zinu, ka tas, ko teicu sākumā, varbūt man maksāja dažas sekundes.

Priekšsēdētāja. – Jūs pamanījāties šeit iepīt arī Deiventriju. Varētu teikt, ka pēc manām domām jūs un abi jūsu kolēģi pēc visa šī man varētu būt parādā pusdienas.

Syed Kamall (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, abi mani kolēģi un es pats būtu priecīgi izmaksāt pusdienas jums un abiem jūsu kolēģiem jums abās pusēs, lai gan neesmu pārliecināts, vai jums mūsu sabiedrība patiktu daudz vairāk nekā mūsu runas.

Mēs visi zinām, kādā nopietnā situācijā pašlaik atrodas daudzas nozares attiecībā uz kredītu saņemšanu. Ir daudz dzīvotspējīgu uzņēmumu, kuri pirms kredītu krīzes būtu guvuši fantastisku peļņu. Reāli runa ir tikai par kredītu pieejamību, nevis kaut kādām nopietnām problēmām saistībā ar to uzņēmējdarbības modeli. No otras puses, ir pietiekami daudz uzņēmumu, kas gadiem ilgi bijuši uz bankrota robežas un ko balstīja valsts atbalsts vai kas strādāja ar zaudējumiem.

Runājot par Amerikas piemēru, kur atbalsts ir piešķirts dažiem no visneefektīvākajiem ražotājiem, kas nav ņēmuši vērā dažādos apstākļus, nepieļausim, ka mēs atkārtojam tās pašas kļūdas un piešķiram jebkādu valsts atbalstu uzņēmumiem, kam nav ilgtermiņa dzīvotspējīgas nākotnes. Protams, mums ir jārūpējas, lai mums būtu ilgtermiņa dzīvotspējīgas darbavietas, taču jānodrošina, lai mēs nesniegtu atbalstu neefektīviem uzņēmumiem.

Neena Gill (PSE). - Priekšsēdētājas kundze, tas jums nebūs nekāds pārsteigums, ka es atbalstīju ziņojumu par automobiļu rūpniecības nākotni — par nozari, ko daži dažreiz apmelo, bet ko es uzskatu par ārkārtīgi svarīgu ražošanas nozari tādā reģionā kā manējais, proti, Vestmidlendā.

Visā Eiropā šī nozare atbilst vairāk nekā 20 % no ražošanas. Šī nozare pēc manām domām var kalpot par paraugu tam, kā nozare var pati pārveidoties, kā es pati redzēju, kad nesen apmeklēju *Jaguar Land Rover* ražotni *Castle Bromwich*, kur mani tiešām pārsteidza arodbiedrību tālejošā domāšana un to partnerība ar vadību, lai nodrošinātu pastāvīgus pētījumus un attīstību zaļo automobiļu jomā.

Es esmu arī mudinājusi Komisiju apstiprināt Apvienotās Karalistes valdības atbalstu automobiļu rūpniecībai un atzinīgi vērtēju to, ka tas ir noticis. Taču mums ir arī nepieciešams labāks regulējums un principi turpmākajiem ES tiesību aktiem attiecībā uz transportlīdzekļiem.

Mūsu pieejai rūpniecībai šīs ekonomiskās lejupslīdes laikā jābūt visaptverošai. Automašīnu sastāvdaļas ir tikpat svarīgas kā pati automobiļu rūpniecība, tādēļ ir jānodrošina arī piegādes ķēdes nākotne. Pagājušajā nedēļā es apmeklēju *Michelin* riepu rūpnīcā *Stoke*, un mani atkal pārsteidza pētniecības un attīstības fonds un centieni uzlabot riepu efektivitāti, lai nodrošinātu vides un sociālo ilgtspēju. Nav lielas jēgas aizsargāt lielās nozares, nenodrošinot pienācīgu atbalstu mazajiem uzņēmumiem piegādes ķēdes zemākajos posmos.

Rakstiski balsojumu skaidrojumi

- Ziņojums: Sarah Ludford (A6-0143/2009)

Guy Bono (PSE), *rakstiski.* – (FR) Es nobalsoju par šo ieteikumu, ko Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupas locekle no Apvienotās Karalistes Baronese *Ludford* iesniedza par tematu "Kopīgā konsulārā instrukcija: biometriskie identifikatori un vīzas pieprasījumi".

Šī vienošanās otrajā lasījumā ļauj mums apstiprināt mūsu vēlmi ieviest biometriskos datus Eiropas vīzu informācijas sistēmā. Pateicoties Kopīgajai konsulārajai instrukcijai, mums beidzot ir garantija, ka visas dalībvalstis vairāk nekā 100 valstu pilsoņiem vīzas izdos saskaņā ar līdzīgiem kritērijiem un īpašībām.

Tādēļ šis dokuments ļauj ieviest ļoti svarīgus pasākumus Eiropas pilsoņu aizsardzībai, kā arī noteikumus, kas nodrošina trešo valstu pilsoņu privātās dzīves un personas datu ievērošanu.

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Biometriskie dati var padarīt pasu un ceļojuma dokumentu viltošanu grūtāku un tādējādi palīdzēt apkarot organizēto noziedzību un nelegālo imigrāciju. Tomēr tas ir iespējams tikai tad, ja biometriskie dati tiek reģistrēti pareizi. Šajā ziņā joprojām ir problēmas. Tā kā hakeri pašlaik internetā lielās par to, cik viegli uz Vācijas reģistrācijas formām var viltot pirkstu nospiedumus, un norāda, ka tad, ja identitātes kartes samazina līdz kredītkartes formātam, fotogrāfijas var apstrādāt digitāli, apgrūtinot biometrisko datu lasāmību, var viegli rasties šaubas par šo tehnoloģiju. Jebkurā gadījumā biometrisko datu lietošanas laikā ir jānodrošina parasto iedzīvotāju datu aizsardzība. Šajā ziņā es piekrītu šim ziņojumam.

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski*. – (*IT*) Rūpīgi izskatījis ieteikumu otrajam lasījumam par biometriskajiem datiem un vīzu pieteikumiem attiecībā uz Kopīgo konsulāro instrukciju, es nolēmu nobalsot par. Es tiešām uzskatu, ka *Ludford* kundzes ziņojums – atvieglojot vīzu pieteikumu organizēšanu, pieņemšanu un apstrādi – ir vērtējams ļoti atzinīgi.

- Ziņojums: Esko Seppänen (A6-0109/2009)

Luca Romagnoli (NI), rakstiski. - (IT) Es nespēju pilnībā atbalstīt *Seppänen* kunga ziņojumu par Kopienas garantiju Eiropas Investīciju bankai pret zaudējumiem saistībā ar aizdevumiem un aizdevumu galvojumiem projektiem ārpus Kopienas, taču es nevēlos arī balsot pret. Es tādēļ izvēlējos atturēties.

- Ziņojums: Marian-Jean Marinescu (A6-0002/2009)

John Attard-Montalto (PSE), rakstiski. – Lai gan Malta un Gozo teritorijas ziņā ir vismazākā ES valsts, tās kontrolē plašu gaisa telpu. Es domāju, ka ir svarīgi nodrošināt aviācijas sistēmas efektivitāti un ilgtspējību. Kā norādīja Transporta un tūrisma komiteja, tiek uzskatīts, ka visefektīvākais un visizdevīgākais veids, kādā izveidot Vienotas Eiropas debesis, ir ar lejupejošu pieeju. Tomēr, tā kā šādai pieejai nav bijis iespējams panākt politisku atbalstu, mērķim tagad jābūt paātrināt procesu, kas uzsākts, pamatojoties uz augšupejošas pieejas.

Mums ir jānodrošina, lai paredzētā Eirokontroles reforma notiktu pirms šīs regulas stāšanās spēkā. Ir arī jāīsteno centieni Vienotas Eiropas debesis veidot saskaņā ar SESAR (Single European Sky ATM Research Programme) izstrādes stadiju.

Alessandro Battilocchio (PSE), *rakstiski.* – (*IT*) Es atbalstu *Marinescu* kunga ziņojumu, jo ES paplašināšanās politika kopā ar aktīvu kaimiņattiecību politiku ir paplašinājusi Eiropas aviācijas tirgu, aptverot 37 valstis.

Šāds pieaugošais vienotais aviācijas tirgus padara ES par globālu dalībnieku. Vienoto Eiropas debesu (VED) iniciatīvu sāka īstenot 2000. gadā, un tās rezultātā gaisa satiksmes pārvaldībai sāka piemērot kopīgu transporta politiku. Eiropas gaisa pārvadājumu nozares konkurētspējas nodrošināšanai ir nepieciešama pilnīgas sistēmas pieeja: kopējs redzējums, mērķi un tehnoloģijas, kuru pamatā ir stabils tiesiskais regulējums.

Šajā ziņā Komisija ir izvirzījusi vairāku priekšlikumu paketi, kuras dažus elementus varētu pilnveidot, piemēram, funkcionālās neatkarības nodrošināšanu valstu uzraudzības iestādēm un visu pušu iesaistīšanas pastiprināšanu. Lai sasniegtu VED mērķi, ir svarīgi īstenot sadarbību politiskajā, sociālajā un tehniskajā līmenī.

Tāpat kā referents es uzskatu, ka Komisijai galvenā uzmanība jāpievērš konkrētu un sasniedzamu visas Kopienas mēroga mērķu noteikšanai. Šiem mērķiem jābūt vērstiem uz problēmu risināšanu visās svarīgajās jomās, piemēram, drošības, vides, kapacitātes un rentabilitātes jomā.

Guy Bono (PSE), *rakstiski.* – (*FR*) Es nobalsoju par Eiropas aviācijas sistēmas efektivitāti un ilgtspējību, ko sniedza man kolēģis no Rumānijas *Marinescu* kungs.

Šis teksts ir daļa no paketes "Vienotās debesis II", un tās mērķis ir uzlabot Eiropas aviācijas sistēmas efektivitāti.

Tas ļauj risināt vairākas problēmas: vides problēmas, īstenojot pasākumus, kas ļauj samazināt CO₂ emisijas; darbības problēmas, jo tā mērķis ir racionalizēt gaisa satiksmi, palielinot kapacitāti un optimāli plānojot gaisa maršrutus, un, visbeidzot, problēmas, kas saistītas ar Eiropas pasažieru drošību, aicinot īstenot sadarbību un koordināciju starp dažādajiem dalībniekiem.

Pēc paketes "Vienotās debesis I" šo ziņojumu raksturo dinamisks pašreizējo uzdevumu redzējums, ierosinot ilgtermiņa risinājumus aviācijas nozares efektīvai pārveidei.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Es nobalsoju par man kolēģa Marian-Jean Marinescu ziņojumu, jo šī normatīvā pakete ir paredzēta, lai uzlabotu Eiropas aviācijas sistēmas efektivitātes un ilgtspējības uzlabošanai. Efektīvāks regulējums nozīmēs īsākus lidojumus, īsāku kavēšanos un mazāku degvielas patēriņu.

Jörg Leichtfried (PSE), rakstiski. – (DE) Es balsoju par Eiropas aviācijas sistēmas efektivitāti un ilgtspējību. Gaisa satiksmes pārvaldība ir bijusi daļa no kopējās transporta politikas kopš 2004. gada, pamatojoties uz Vienoto Eiropas debesu regulu. Pēc paplašināšanās Eiropas aviācijas tirgus ir palielinājies, aptverot 37 valstis, un ES tādēļ ir kļuvusi par globālu dalībnieku. Tādēļ bija steidzami nepieciešama aktualizācija, lai atspoguļotu šīs pārmaiņas.

Viens no Vienoto Eiropas debesu pamatelementiem ir funkcionālo gaisa telpas bloku izveide (FGTB), pamatojoties uz satiksmes plūsmām, nevis valstu robežām. Jābūt iespējamam bloku un kontroles centru pašreizējo skaitu samazināt no 60 līdz 15–20.

Tas ne vien atbilst kopējās Eiropas koncepcijai, bet arī ļauj ietaupīt laiku, naudu un degvielu. Agrāk gaisa telpas sadrumstalotības dēļ katrs lidojums ir bijis vidēji par 49 km garāks nekā vajadzīgs. Komisija paredz, ka CO₂ emisijas samazināsies par 7–12 %.. Funkcionālie gaisa telpas bloki ir svarīgi, jo tie ļauj vairāku dalībvalstu gaisa satiksmes kontroles sistēmas integrēt vienā Eiropas transporta sistēmā. Līdzīgi TEN koordinatoriem ir jāievieš arī FGTB koordinators.

David Martin (PSE), *rakstiski.* – Es atbalstu šajā ziņojumā pausto atziņu, ka ir jāuzlabo lidojumu efektivitāte un pēc iespējas jāsamazina gaisa satiksmes kavēšanos. Es atzinīgi vērtēju efektivitātes mērķu ieviešanu gaisa satiksmes pārvaldībai, kam jānodrošina efektīvāks aviācijas tīkls, lai aizsargātu vidi un nodrošinātu ekonomisko progresu.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Es nobalsoju par man kolēģa Marian-Jean Marinescu ziņojumu, kura mērķis ir uzlabot Eiropas aviācijas sistēmas efektivitāti un ilgtspējību.

Pateicoties Vienoto Eiropas debesu iniciatīvai, pēdējo gadu laikā ir audzis un attīstījies vienotais aviācijas tirgus. Tomēr ir bijis ļoti maz progresa attiecībā uz Eiropas maršrutu sistēmas un tās izmantošanas vispārējo efektivitāti, un gaisa telpas lietotājiem un pasažieriem šī iemesla dēļ rodas nevajadzīgi izdevumi.

Es atzinīgi vērtēju Komisijas priekšlikumus, kuru mērķis ir noteikt saistošus efektivitātes mērķus aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, izveidot Eiropas tīkla pārvaldības funkciju, lai nodrošinātu konverģenci starp valstu tīkliem un noteikt skaidrus termiņus dalībvalstīm efektivitātes uzlabošanai.

Es sveicu Marian-Jean Marinescu kungu par šī ziņojuma sagatavošanu.

Es atzinīgi vērtēju referenta priekšlikumus par tādas iniciatīvas izstrādi, kas paredzētu pilnas sistēmas pieeju drošības jomā, lai uzturētu gaisa pārvadājumu drošību un ilgtspējību.

Es atbalstu referenta iniciatīvu, kas paredz pilnīgu maksas pārredzamību. Noteiktajām izmaksām ir jāatbilst konverģences kritērijiem, pamatojoties uz efektivitātes uzlabošanas shēmas.

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski.* – (*IT*) Es nobalsoju par *Marinescu* kunga ziņojumu par Eiropas aviācijas sistēmas efektivitāti un ilgtspējību.

Es piekrītu referenta uzskatam, ka nepieciešams pārskatīt Vienoto Eiropas debesu (VED) iniciatīvas normatīvu regulējumu, jo kopš tās pieņemšanas 2000. gadā tas nav devis iecerētos rezultātus; es jo īpaši runāju par lidojumu efektivitātes uzlabošanu, izmaksu samazināšanu un sadrumstalotības likvidēšanu, kā arī par vispārējiem trūkumiem, kas joprojām pastāv gaisa pārvadājumu sistēmā. Šie trūkumi diemžēl izraisa augstas izmaksas naudas, laika un patērētās degvielas ziņā tiem, kas izmanto Vienotās Eiropas debesis.

Es arī uzskatu, ka mums ir jāpanāk šī tiesiskā regulējuma pārskatīšana saskaņa ar Komisijas priekšlikumiem, kas cita starpā vērsti uz valstu uzraudzības iestāžu neatkarību, drošības prasību saskaņošanu, vienotu Eiropas lidojumu informācijas reģionu, kā arī sociālo partneru plašāku iesaistīšanu sistēmiskajā pieejā. Es to saku tādēļ, ka mēs manām domām tikai tad, ja tiek panākta plaša vienprātība pašā pamatā, var pārvarēt pašreizējos tehniskos un politiskos šķēršļus, lai sasniegtu šīs iniciatīvas tālejošos mērķus.

Carl Schlyter (Verts/ALE), *rakstiski.* – (*SV*) Šajā ziņojumā ir uzsvērts, ka integrēta pieeja nodrošinās lielāku drošību un efektīvāku gaisa telpas izmantošanu un tādējādi ļaus samazināt rindā pavadīto laiku. Vienlaikus sistēmas pamatā ir pieņēmums, ka pastāvīgi pieaugs gaisa satiksme, taču es tik un tā balsoju par šo ziņojumu, jo pozitīvie aspekti atsver negatīvos. Mēs Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupā apņēmīgi rīkosimies, lai gaisa pārvadājumus ierobežotu ar citiem līdzekļiem, piemēram, iesniedzot priekšlikumus par dažādiem vides un transporta nodokļiem.

- Ziņojums: Marian-Jean Marinescu (A6-0515/2008)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), rakstiski. – (CS) Vienotās Eiropas debesis ir Eiropas valstu mēģinājums uzlabot gaisa telpas pārvadājumu kapacitāti civilās aviācijas jomā. 2000. gadā bija pirmais mēģinājums gaisa telpā virs Eiropas izveidot individuālus funkcionālos blokus, kas tiktu kopīgi kontrolēti. Čehijai sāka piemērot Konvenciju par vidēja augstuma gaisa satiksmes pārvaldību virs Centrāleiropas, un es tolaik Čehijas Parlamentā biju referents saistībā ar šīs konvencijas noslēgšanu. Kā referents Marinescu norāda vienā no saviem ziņojumiem, šie līgumi neizpildīja to mērķi. No līguma, kuram es biju referents, dažādās puses savstarpēji vienojoties atteicās, jo tas bija pilnībā novecojis. Saskaņā ar 6. Pamatprogrammu tika uzsākta plaša programma gaisa satiksmes kontroles attīstībai virs visas Eiropas ar nosaukumu SESAR, un šī projekta rezultāts darbībā ieviesīs pakāpeniski, sākot no 2014. gada. Tādēļ ziņojumiem, kas attiecas uz iniciatīvu "Vienotas Eiropas debesis", ir tāds pats grafiks. Papildus spiedienam liberalizēt pakalpojumus attiecīgajā jomā (gaisa pārvadājumi) GUE/NGL grupai ir sevišķi kritiska attieksme pret to, ka ziņojumos prioritāte tiek piešķirta darbības rentabilitātei, nevis drošībai.

Mēs arī nepiekrītam tam, ka uzmanība tiek pievērsta tikai un vienīgi gaisa satiksmes kontrolieriem, jo attiecīgās izmaiņas ietekmēs pilnīgi visus, kas strādā gaisa satiksmes kontroles jomā. Visbeidzot, pirms izmaiņām ir nepieciešams veikt plašu apspriešanos ar darbinieku pārstāvjiem.

Jörg Leichtfried (PSE), *rakstiski.* – (*DE*) Es balsoju par ziņojumu par lidlaukiem, gaisa satiksmes pārvaldību un aeronavigācijas pakalpojumiem.

Gaisa satiksmes pārvaldība ir bijusi daļa no kopējās transporta politikas kopš 2004. gada, pamatojoties uz Vienoto Eiropas debesu regulu. Pēc paplašināšanās Eiropas aviācijas tirgus ir palielinājies, aptverot 37 valstis, un ES tādēļ ir kļuvusi par globālu dalībnieku. Tādēļ bija steidzami nepieciešama aktualizācija, lai atspoguļotu šīs pārmaiņas.

Otrais ziņojums šajā paketē paplašina darbības jomu, saskaņojot lidlauku un to operatoru kontroli. Šie jaunie noteikumi attiecas arī uz Austrijas lidlaukiem.

Ekonomiskās krīzes laikā pozitīvi ir tas, ka virkne Parlamentā ierosinātu grozījumu atļauj avansa maksājumus par ieguldījumiem infrastruktūrā gadījumos, kad ir pieejami citi ieguldījumu avoti, papildus lietotāju maksām un saskaņā ar stingriem nosacījumiem. Tas būtiski ļaus pārvarēt šo ekonomikas krīzi.

Luca Romagnoli (NI), rakstiski. – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, es atbalstu Marinescu ziņojumu par lidlaukiem, gaisa satiksmes pārvaldību un aeronavigācijas pakalpojumiem, jo tas atbilst plašākajai Vienoto Eiropas debesu iniciatīvai, kurai es jau paudu savu atbalstu.

Es piekrītu referentam, ka, lai risinātu nākotnē paredzamās problēmas aviācijas tirgū, pirmkārt, gaisa drošības jomā, Eiropas līmenī ir jāievieš saskaņotu noteikumu sistēma. Pašlaik ir daudz atšķirību starp valstu drošības procedūrām, ko būtu vēlams izskaust, paturot prātā Komisijas priekšlikumus, jo īpaši tos, kas attiecas uz Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (EADA) pienākumiem, kas katrā ziņā ir ļoti svarīgs instruments gaisa pārvadājumu drošības uzlabošanai Eiropā.

Es tomēr vēlos pievienoties *Marinescu* kungam, norādot uz nepieciešamību attiecībā uz šiem jautājumiem nodrošināt proporcionalitāti, aizsargājot vietējo zināšanu un pieredzes izmantošanu, kā arī nodrošināt sadarbību starp EADA un Eirokontroli, lai novērstu lieku birokrātiju un uzdevumu un pienākumu neefektīvu dubultošanos.

- Ziņojums: Kartika Tamara Liotard (A6-0512/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *rakstiski.* – (*IT*) Es atbalstu Komisijas priekšlikumu grozīt Regulu (EK) Nr. 258/97 par jauniem pārtikas produktiem un jaunām pārtikas produktu sastāvdaļām ar mērķi vienkāršot un centralizēt procedūras atļauju izsniegšanai jauniem pārtikas produktiem un to laišanai tirgū.

Jaunas regulas pieņemšana aizsargās patērētājus, ieviešot augstu pārtikas nekaitīguma, vides aizsardzības un dzīvnieku veselības aizsardzības līmeni, vienlaikus vienmēr ievērojot piesardzības principu, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulā (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu.

Komisijas priekšlikuma mērķis ir padarīt atļauju izsniegšanas procedūru efektīvāku un pārredzamāku un to labāk īstenot. Tas veicinās regulas labāku īstenošanu un dos patērētājiem vairāk iespēju un plašāku izvēli, jo viņu rīcībā būs vairāk informācijas.

Edite Estrela (PSE), *rakstiski.* – (*PT*) Es nobalsoju par Eiropas Parlamenta normatīvo rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par jauniem pārtikas produktiem, jo ar to tiek vienkāršota procedūra atļauju izsniegšanai jauniem pārtikas produktiem un to laišanai tirgū. Tā arī padara atļauju izsniegšanas procedūru efektīvāku un pārredzamāku, tādējādi dodot patērētājiem iespēju izdarīt apzinātu izvēli.

Jāuzsver, ka jaunus pārtikas produktus drīkst laist tirgū tikai tad, ja tie ir nekaitīgi patērētājiem un tos nemaldina. Turklāt gadījumos, kad jauni pārtikas produkti kalpo citu produktu aizstāšanai, uzturvērtības ziņā tie nedrīkst būt sliktāki.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*PT*) Mēs nobalsojām par šo ziņojumu, jo tajā pret jauniem pārtikas produktiem ir pozitīva attieksme un nav pieņemti labējo vissliktākie priekšlikumi, kuri centās uzstāt uz GMO.

Kā mēs norādījām Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejā, ģenētiski modificētus organismus tajā nedrīkst iekļaut un jauni pārtikas produkti nedrīkst radīt nekādus draudus veselībai vai maldināt patērētājus. Turklāt tad, kad tos patērē citu produktu vietā, uzturvērtības ziņā tie nedrīkst būt neizdevīgi patērētājiem.

Pēc referenta domām mērķi jaunajai regulai par jauniem pārtikas produktiem ir panākt augstu pārtikas nekaitīguma, patērētāju aizsardzības, vides aizsardzības un dzīvnieku veselības aizsardzības līmeni, vienlaikus vienmēr ievērojot piesardzības principu, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulā (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu. Visi pārējie mērķi ir otršķirīgi.

Turklāt jauni pārtikas produkti nedrīkst apdraudēt vai maldināt patērētājus. Gadījumos, kad jauni pārtikas produkti kalpo citu produktu aizstāšanai, uzturvērtības ziņā tie nedrīkst būt sliktāki no patērētāju viedokļa.

Jörg Leichtfried (PSE), *rakstiski.* – (*DE*) Es balsoju par *Kartika Tamara Liotard* ziņojumu par jaunu pārtikas produktu nekaitīguma nodrošināšanu.

Mums ir vajadzīgas stingrākas prasības jaunu pārtikas produktu apstiprināšanai, piemēram, produktiem no klonētas gaļas un nanotehnoloģiju izmantošanai.

Termins "jauni pārtikas produkti" tagad ietver dažādus pārtikas produktus, kas ražoti, izmantojot jaunas metodes, kuras Eiropas tirgū pašlaik ir pārstāvētas ļoti margināli vai vispār nav, kā arī pārtikas produktus, kas Eiropas patērētājiem vienkārši nav zināmi. Tomēr tie ietver arī produktus no klonētiem dzīvniekiem, bet šādu produktu ilgtermiņa sekas pašlaik faktiski nav izpētītas. Kopš 1997. gada ir iesniegti vairāk nekā 100 pieteikumi par jaunu pārtikas produktu apstiprināšanu un vairāk nekā 20 ir apstiprināti.

Es atbalstu atsevišķu regulu produktiem, kas izgatavoti no klonētas gaļas, un to, ka jaunu atļauju izsniegšana tiek apturēta līdz brīdim, kad šāda regula stājas spēkā. Pārtikas produkti, kas satur nanomateriālus, ir jāaizliedz līdz brīdim, kad tiks atrasta dzīvniekiem nekaitīga un droša novērtēšanas metode. Ja šādus produktus laiž tirgū, tiem jābūt attiecīgam marķējumam, lai patērētajiem būtu tiešā veidā pieejama visa informācija par to izcelsmi.

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Tagad nevienam nevar būt šaubu, ka dokumenti, ko iesniedz apstiprināšanas procedūrās, bieži vien ir "piepušķoti" un ka nav ilgtermiņa secinājumu. Kad pēdējā laikā dzirdam nemitīgos un neatlaidīgos centienus izveidot gēnu monopolu ģenētiski modificētām sēklām, ir jākļūst ļoti piesardzīgiem, kad sāk runāt par klonētu gaļu.

Jebkurā gadījumā klonētas gaļas sekas, tostarp mijiedarbību ar ģenētiski modificētu lopbarību vai pesticīdiem un radiāciju, nevar paredzēt. Papildus tam klonēti dzīvnieki nebūtu saderīgi ar ES tiesību aktiem par dzīvnieku labturību. Kopumā dzīvnieku klonēšana pārtikas ražošanas vajadzībām ir jānoraida, bet, ja to izmanto, jābūt atbilstošam marķējumam, lai pilsoņi var brīvi izlemt. Šo iemeslu dēļ es nobalsoju par *Liotard* kundzes ziņojumu.

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski*. – (*IT*) Es nobalsoju par *Liotard* kundzes priekšlikumu par jauniem pārtikas produktiem. Es piekrītu apgalvojumam, ka ir jānodrošina augsts pārtikas nekaitīguma, patērētāju aizsardzības, vides aizsardzības un dzīvnieku veselības aizsardzības līmenis, vienlaikus vienmēr ņemot vērā piesardzības principu. Es arī teiktu, ka ir svarīgi, lai jauni pārtikas produkti neapdraudētu patērētāju dzīvību un viņus nemaldinātu, jo tad tiktu pakļauta briesmām pilsoņu veselība un aizsardzība.

- Ziņojums: Johannes Blokland (A6-0045/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), rakstiski. – (IT) Ja ar Monreālas protokolu, kas stājās spēkā pirms 20 gadiem un ko parakstīja 193 valstis, nebūtu aizliegti produkti, kas veicina ozona slāņa samazināšanu, mūsu planēta būtu piedzīvojusi katastrofisku scenāriju.

Vielas, kas visvairāk veicina atmosfēras ozona noārdīšanu, ir halogēnogļūdeņraži — ķīmiskas vielas, ko 1928. gadā izgudroja kā dzesētājus. Astoņdesmitajos gados, kad atklāja caurumu ozona slānī, pētnieki konstatēja, ka šīs ķīmiskās sastāvdaļas, kas zemes virsmas līmenī ir faktiski neaktīvas, spēj mijiedarboties ar ozona molekulām atmosfērā, iznīcinot slāni, kas darbojas kā aizsardzības ekrāns pret UV starojumu. Lai šo situāciju labotu, 1987. gadā parakstīja Monreālas protokolu, kas stājās spēkā divus gadus vēlāk.

Viens ir skaidrs — mēs darījām visu iespējamo, lai mūsu gaisu padarītu neelpojamu. Šajā posmā svarīga loma bija progresam, nodrošinot mums virkni preču un pakalpojumu, kas pēdējo desmitgažu laikā ir veicinājuši mūsu klimata sistēmas stāvokļa pakāpenisku pasliktināšanos. Siltumnīcas efekts, caurums ozona slānī un klimata sasilšana ir tikai dažas no parādībām, kam pēc iespējas ātrāk jānonāk mūsu uzmanības centrā, jo tās skar mūsu līdzpilsoņus un nākamās paaudzes Eiropā. Tādēļ es balsoju par.

Šarūnas Birutis (ALDE), rakstiski. — (LT) Tā kā šīs pārskatīšanas galvenie mērķi ir regulu vienkāršot un pieņemt jaunā redakcijā un vienlaikus samazināt nevajadzīgo administratīvo slogu, tādējādi pildot Komisijas pienākumu uzlabot tiesisko regulējumu, nodrošināt atbilstību Monreālas protokolam, kas grozīts 2007. gadā, nodrošināt, lai tiktu atrisinātas nākotnē iespējamās problēmas ar mērķi savlaicīgi reģenerēt ozona slāni un novērst negatīvu ietekmi uz cilvēku veselību un ekosistēmām, es nobalsoju par šo normatīvo aktu.

Edite Estrela (PSE), *rakstiski.* – (*PT*) Es nobalsoju par Eiropas Parlamenta normatīvo rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par vielām, kas noārda ozona slāni. Šī pārstrādātā regula ir galvenais Kopienas instruments, ar ko nodrošināt atbilstību Monreālas protokolam par vielām, kas noārda ozona slāni. Tā nodrošina ne vien lielāku aizsardzību pret UV starojuma kaitīgo iedarbību, bet arī siltumnīcas efekta samazināšanu. Eiropas Savienībai ir jāsaglabā vadošā loma pasaulē, kā tas šajā jomā bijis arī agrāk.

Jörg Leichtfried (PSE), rakstiski. – (DE) Es balsoju par ziņojumu par vielām, kas noārda ozona slāni.

Šī ir pārstrādātā redakcija regulai par vielām, kas noārda ozona slāni, — galvenajam ES instrumentam, ar ko transponē Monreālas protokolu, kurš nosaka, ka pakāpeniski jābeidz izmantot ozona slāni noārdošas vielas. Galvenais mērķis ir nodrošināt atbilstību 2007. gada protokola noteikumiem, tādējādi panākot, ka ozona slānis var atjaunoties un tiek novērsta kaitīgā iedarbība uz cilvēku veselību un ekosistēmām.

Luca Romagnoli (NI), rakstiski. – (IT) Es balsoju par Blokland kunga ziņojumu par vielām, kas noārda ozona slāni. Es piekrītu projekta mērķim aizsargāt stratosfēras ozona slāni un novērst klimata pārmaiņas, jo aizliegtajām vielām ir ne vien augsts ozona noārdīšanas potenciāls (ONP), bet arī globālās sasilšanas potenciāls (GSP).

Turklāt es piekrītu iesniegtajiem grozījumiem, kuru mērķis ir vēl vairāk uzlabot regulu, ievērojot attiecīgās problēmas, lai ES varētu izvirzīt vēl tālejošākus mērķus un ieņemt vadošo lomu pasaulē.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Es nobalsoju par Eiropas Parlamenta normatīvās rezolūcijas projektu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par vielām, kas noārda ozona slāni (pārstrādātā redakcija) (COM(2008)0505 - C6-0297/2008 - 2008/0165(COD)), jo es uzskatu, ka ozonu noārdošo vielu emisijas ir jāsamazina vai pat jāizbeidz, lai dzīvībai uz Zemes ļautu attīstīties normālos apstākļos. Šādi rīkojoties, mēs pildām savu pienākumu gan pret pašreizējo, gan nākamajām paaudzēm.

- Ziņojums: Kyösti Virrankoski (A6-0104/2009)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Neapšaubot nepieciešamību nodrošināt, lai Kopienas finanšu resursi tiktu izmantoti atbilstoši un savlaicīgi (diemžēl tas tā nenotiek), ziņojumā tiek pausti daži zināmā mērā kļūdaini un pilnīgi neskaidri apsvērumi.

Piemēram, ir jāprecizē, ka "ierobežotos" resursus nosaka ES. Konkrētāk, tos nosaka tā sauktā "sešu valstu vēstule", kurā Kopienas budžets ir noteikts apmēram 1 % no IKP.

Ir arī jāprecizē, ko nozīmē "mazāk svarīgas prioritātes" un "vairāk svarīgas prioritātes", bez kā nav iespējams pieņemt principu, kas paredz, ka šīs "mazāk svarīgās prioritātes" būtu "būtu jāierobežo, lai dotu vietu vissvarīgākajām prioritātēm".

Ja "mazāk svarīgās prioritātes" nozīmē, piemēram, "jaunas prioritātes", piemēram, "Lisabonas stratēģijas" neoliberālās politikas īstenošanu, "Eiropas cietokšņa" drošības politiku vai ES militarizāciju, mēs varētu teikt, ka pilnībā piekrītam. Taču tad, ka tās ir tā saucamās "vairāk svarīgās prioritātes" un "visi daudzgadu un stratēģiskie mērķi" (kas tās faktiski arī ir), tad mēs esam kategoriski pret.

Luca Romagnoli (NI), rakstiski. – (IT) Es nolēmu atturēties no balsošanas par Virrankoski kunga ziņojumu par ABB-ABM metodi kā budžeta līdzekļu piešķiršanas pārvaldības instrumentu.

Es pilnībā piekrītu referentam, ka ir katrā ziņā nepieciešama skaidra informācija par sasniegtajiem rezultātiem un resursiem, kas vajadzīgi to sasniegšanai, un ka ir nepieciešams, lai pilsoņi būtu pilnībā informēti par Eiropas Savienības dažādo politiku izmaksām. Tomēr neesmu pārliecināts, ka attiecīgā sistēma šo problēmu var atrisināt, un šī iemesla dēļ es nebalsošu ne par, ne pret to.

- Ziṇojums: Reimer Böge (A6-0110/2009)

Richard James Ashworth (PPE-DE), rakstiski. – Apvienotās Karalistes konservatīvie atbalsta Böge kunga ziņojumu, un mēs īpaši atzinīgi vērtējam referenta priekšlikumus padarīt budžetu elastīgāku un tādu, kas spēj labāk reaģēt uz mainīgajiem apstākļiem. Mēs uzskatām, ka viņa priekšlikums par 5 gadu finanšu perspektīvu būs pozitīvi vērtējamas izmaiņas. Mēs atzinīgi vērtējam arī to, ka viņš atzīst ierobežojumu "1 % no NKI", un uzsveram, ka tad, ja šī formula atspoguļos NKI samazināšanos dalībvalstīs, tad tas pats par sevi atspoguļosies arī ES budžetā.

Tomēr mēs atkārtojam savas iebildes attiecībā uz Lisabonas Līgumu, kam mēs esam pret, un ierosināto KĀDP finansējuma palielinājumu. Mēs paužam nožēlu, ka referents neizmantoja šo iespēju, lai Padomei un Komisijai atgādinātu to pienākumus, par ko panākta vienošanās 2006. gada Iestāžu nolīgumā, proti, sniegt savlaicīgu un pienācīgu apliecinājumu par ES naudu, kas iztērēta saskaņā ar kopīgās pārvaldības nolīgumiem.

John Attard-Montalto (PSE), rakstiski. – 2007.–2013. gada finanšu shēmas vidusposma pārskatīšana ir nepraktiska un nereāla tādēļ, ka nav skaidrības par: Lisabonas līguma ratifikācijas procesu, pašreizējā parlamentārā sasaukuma termiņa beigām, Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātiem un jaunās Komisijas izveidi pašreizējā ekonomiskajā kontekstā.

Es varu pilnībā piekrist, ka budžeta tālejošai pārskatīšanai jābūt jaunā Parlamenta un Komisijas steidzamai prioritātei.

Alessandro Battilocchio (PSE), rakstiski. – (IT) Es nobalsoju par.

Darbs pie Eiropas Savienības institucionālās nākotnes tika atsākts 2007. gada jūnija Eiropadomes sanāksmē, kad 27 dalībvalstis nolēma sasaukt starpvaldību konferenci, lai, pamatojoties uz konstitūcijas projektu, izstrādātu jaunu līgumu. Ja ratifikācijas procedūras turpināsies, kā plānots, jaunais līgums varētu stāties spēkā 2009. gada vidū, apmēram vienlaikus ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Ja ratifikācijas process iestrēgst, tam būs neparedzamas sekas Eiropas projekta nākotnei. Tādēļ pārskatīšanas procesā ir jāņem vērā šis jaunais konteksts.

Ja tiek ievērots Eiropadomes secinājumos noteiktais grafiks, tad jaunā līguma stāšanās spēkā, jaunā Parlamenta vēlēšanām (2009. gada jūnijs) un jaunās Komisijas iecelšanai jānotiek 2009. gada otrajā pusē, un šādā gadījumā iestāžu debates par pārskatīšanu varētu atlikt, lai nepieļautu sajukumu.

Es uzskatu, ka šis Parlamenta sastāvs ir sniedzis būtisku ieguldījumu ar darbu, ko veica tā Pagaidu komiteja saistībā ar paplašinātās ES politikas uzdevumiem un budžeta līdzekļiem 2007.—2013. gadam, kā arī ar gada budžetiem un konsekventu likumdošanas darbu. Tādēļ šajā patstāvīgajā ziņojumā, kas ir aizejošā Parlamenta sastāva atstāts mantojums, ir jāatspoguļo līdz šim panāktais, kā arī jānorāda uz nepilnībām, kas joprojām pastāv.

Katerina Batzeli (PSE), rakstiski. – (EL) 2007.–2013. gada finanšu shēmas termiņa vidusposma pārskatīšana ir kompromiss ar 2005.gada lēmumu, un pašreizējā situācijā ekonomiskās krīzes dēļ to var uzskatīt par nepieciešamu. Tomēr to nekādā gadījumā nedrīkst izmantot kā alibi tam, lai pārdalītu resursus starp dalībvalstīm un politikām, piemēram, struktūrfondu politikām un kopīgo lauksaimniecības politiku — politikām, kas cita starpā nodrošina kohēziju, nodarbinātību, teritoriālo konverģenci un sabiedriskā un privātā sektora tēriņu aktivizēšanu.

Mūsu prioritātei jābūt padziļināt un labāk pārvaldīt pašreizējās politikas, piemēram, struktūrfondu politiku, kuru īstenošana arī ir aizkavējusies līdzekļu trūkuma dēļ, kā arī, protams, veicināt ieguldījumus zaļajā attīstībā, kas pašreizējām Kopienas politikām piešķirs jaunu attīstības dimensiju.

Tomēr nedrīkst pieļaut un nevar pieņemt jaunu politiku ieviešanu vides un klimata aizsardzībai un politiku ieviešanu ekonomiskās krīzes novēršanai, nepalielinot Kopienas budžeta resursus, kas ir palikuši nemainīgi pat pēc ES pēdējās paplašināšanās. Eiropai ir jāuzdrošinās palielināt tās resursus kopīgajām Kopienas politikām, un tā nedrīkst vienkārši pārdalīt resursus starp vecajām un jaunajām politikām.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark un Anna Ibrisagic (PPE-DE), rakstiski. – (SV) Mēs nobalsojām par ziņojumu par 2007.–2013. gada finanšu shēmas termiņa vidusposma pārskatīšanu, jo tajā tiek nepārprotami aicināts nodrošināt lielāku pārredzamību un skaidrāku saikni starp mūsu izvirzītajām prioritātēm un rezultātu.

Atšķirībā no tā, kas teikts ziņojumā, mēs uzskatām, ka viena procenta modelis ir pareizs. Mēs uzskatām, ka tas, ka budžetam jābūt ierobežotam, ir ārkārtīgi svarīgi.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Šis ir svarīgs Parlamenta patstāvīgais ziņojums, kura mērķis ir uzsākt debates ne vien par pašreizējo, bet galvenokārt arī par nākamo daudzgadu finanšu shēmu. Saistībā ar to rodas daudz jautājumu, ko nevar aplūkot šajā balsojuma skaidrojumā.

Kā jau teicām, ziņojumā, lai gan ļoti mērenā veidā, tiek izvirzīti daži svarīgi jautājumi, kas atbilst tam, ko mēs esam jau ļoti ilgi teikuši: pašreizējais Kopienas budžets ir mazāks, nekā nepieciešams, un katru gadu budžetā netiek iekļautas ievērojamas summas (laikā no 2007. līdz 2009. gadam ir pietrūkuši apmēram EUR 29 miljardi). Tomēr tie, kas ir atbildīgi par šo situāciju, to slēpj, proti, Eiropas Komisija, Parlaments un Padome kā budžeta iestādes. Tādēļ Parlaments tagad nedrīkst atteikties uzņemties atbildību.

Parlaments arī uzsver, ka "papildu politikas stratēģijām nevajadzētu nedz mainīt līdzsvaru starp galvenajām spēkā esošās DFS kategorijām, nedz apdraudēt pašreizējās prioritātes", lai gan tas svītroja — jo mēs balsojām pret — atsauci uz "galvenajām 1.b un 2. izdevumu kategorijas politikas jomām", proti, konverģenci un lauksaimniecību un zivsaimniecību. No otras puses tas uzsvēra "jaunas prioritātes" — citiem vārdiem,

"Lisabonas stratēģijas" neoliberālos mērķus (tostarp tā saucamās "valsts un privātās partnerības"), "klimata pārmaiņas" un ES militarizāciju.

Luca Romagnoli (NI), rakstiski. – (IT) Es nobalsoju pret Böge kunga zinojumu par 2007.–2013. gada finanšu shēmas termiņa vidusposma pārskatīšanu.

Man radīja vilšanos tas, ka ne visas jaunās paaudzes programmas, kas saistītas ar 2007.–2013. gada finanšu shēmu, ir pieņemtas, un tas jo īpaši attiecas uz svarīgo Galileo programmu, kurai nav piešķirti pietiekami līdzekļi, un uz pamattiesību un tiesiskuma pamatprogrammu. Faktiski būtu vajadzīgas plašākas saistības, lai tās varētu pieņemt paredzētajā laikā.

Es arī uzskatu, ka Parlamentam jāīsteno stingrāka kontrole pār Eiropas Savienības budžetu, veicot regulārākas un stingrākas pārbaudes, lai nodrošinātu, ka publiskie naudas līdzekļu tiek pareizi pārvaldīti.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0141/2009 (EPN - CARIFORUM valstis)

Bruno Gollnisch (NI), rakstiski. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, mēs nebalsojām ne par vienu no tekstiem, kas attiecas uz jaunajiem partnerības nolīgumiem ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm, kas ir visnabadzīgākās valstis pasaulē.

Mūsu balsojums nav vērsts pret šīm valstīm, kas ir pelnījušas atbilstošu sadarbības un attīstības politiku, kas tām palīdzēs izvest savus iedzīvotājus no nabadzības, uzlabot to neattīstītās teritorijas un pārvarēt ekonomiskās grūtības. Tās ir pelnījušas arī tādas tirdzniecības attiecības, kurās tiek ņemtas vērā to individuālā situācija, kā arī mūsu pašu intereses un jo īpaši mūsu tālāko reģionu intereses, kas mūsu politikā ir atstātas novārtā.

Tas, ko jūs tām piedāvājat, ir nolīgumi, kuri atbilst neaizskaramajiem Pasaules Tirdzniecības organizācijas noteikumiem, kuru mērķis ir tās padarīt par daļu no ultraliberālas globalizācijas. Jūsu dēļ tām nākas eksportēt graudaugus un tām nākas ciest badu, un jūs to bagātības pakļaujat starptautisku uzņēmumu ekspluatācijai, kuri jau ilgi nav kalpojuši nevienai atsevišķai valstij, bet ir bezvalstiski un anonīmi un rīkojas tikai atbilstoši savām finansiālajām interesēm.

Šīm valstīm ir tiesības izvēlēties tempu, kādā tiek atvērtas to robežas un tiek liberalizēta to ekonomika. Kādēļ neizvēlēties citu ceļu — pamatotu protekcionismu un attiecības, kas ir savstarpēji izdevīgās, jo balstās uz savstarpīguma principu? Tas ir ceļš, ko mēs pieprasām Francijai un arī Eiropai.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), rakstiski. – (PL) Es nobalsoju par rezolūciju par EK un CARIFORUM ekonomisko partnerattiecību nolīgumu. Apgalvojumi, ka uz Karību reģiona valstīm tika izdarīts spiediens un ka tās tika piespiestas parakstīt nolīgumu, ir nepatiesi. Es to redzēju, kad apmeklēju ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas pirmo reģionālo tikšanos ar Karību reģiona valstīm.

Karību valstu sarunu dalībnieku un iestāžu pārstāvji nepārprotami norādīja, ka tie nolīgumu parakstīja pēc savas gribas un ar pārliecību, kas tas ir izdevīgs visām pusēm. Tie apzinājās, ka pastāv noteikts spiediens, taču tas bija laika spiediens, un tas skāra visas nolīguma puses. Turklāt tas, ka bija nepieciešams parakstīt jaunus nolīgumus par ekonomiskajām partnerattiecībām, bija rezultāts lēmumiem, kas pieņemti neatkarīgi no Eiropas Savienības. Bez tam tas bija plaši zināms jau daudzus gadus.

David Martin (PSE), rakstiski. – Es atzinīgi vērtēju solījumu par elastību, ko deva Komisija, pārejot no pagaidu uz pilntiesīgiem EPN, un solījumu, ka sarunu pamatā būs ar attīstību saistīti apsvērumi.

Luca Romagnoli (NI), *rakstisk*i. -(IT) Es nobalsoju pret rezolūciju par Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Cariforum valstīm, no otras puses.

Es uzskatu, ka EPN ir jāatbalsta Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu ilgtspējīga attīstība un jāsekmē to līdzdalība starptautiskajā tirdzniecībā un to ekonomikas dažādošana. Taču es nedomāju, ka konkrētais nolīgums nav atbilstošs, jo tas attiecīgajām valstīm nepalīdz izveidot pašpietiekamu ekonomiku, kas spētu sevi uzturēt bez atkarības no ārējas palīdzības.

Turklāt pēc manām domām nolīgumā izklāstītie instrumenti ne iestādēm, ne vietējam privātajam sektoram nepalīdz piedalīties, kas nozīmē, ka tie netiks pietiekami iesaistīti savu reģionu attīstības procesā.

Kathy Sinnott (IND/DEM), rakstiski. – Ir ārkārtīgi svarīgi, lai EPN nolīgumos tiktu ņemtas vērā katras ĀKK valsts individuālās vajadzības. Šī iemesla dēļ es nobalsoju pret šo nolīgumu. CARIFORUM EPN ir ticis apspriests šeit, taču to vēl nav ļauts apspriest nevienas CARIFORUM valsts parlamentam. Aiz cieņas pret šiem parlamentiem es uzskatu, ka mums ir jāatturas no šīs rezolūcijas pieņemšanas.

Ir svarīgi arī piebilst, ka Eiropas Komisija uz daudzām ĀKK valstu valdībām izdarīja spiedienu, lai panāktu pagaidu nolīgumu parakstīšanu pirms atteikšanās termiņa beigām.

Ir tiešām svarīgi, lai šie jautājumi tiktu rūpīgi apsvērti un apspriesti ar katru ĀKK valsti pirms to apstiprināšanas no ES puses.

Margie Sudre (PPE-DE), *rakstiski.* – (*FR*) Saskaņā ar EPN cukuram un banāniem no ĀKK valstīm 10 gadus būs liegta piekļuve Francijas tālāko reģionu (TR) tirgiem un šo termiņu varēs pagarināt, tādējādi aizsargājot šo abu ārvalstu lauksaimniecības pīlāru ražošanu.

Šī konkrētā aizsardzības klauzula, kas ļauj bloķēt importu, ja tas kaitē vai traucē TR tirgiem, ir jāprecizē, lai samazinātu tās piemērošanas termiņu.

Mūsu Parlamenta aicinājumi tādējādi ir nodrošinājuši, ka sarunu laikā tika ņemtas vērā TR prasības.

TR sociāli profesionālie dalībnieki uzskata, ka tiem ir jācieš no ražošanas ierobežojumiem, kas atbilst Eiropas standartiem, padarot tos mazāk konkurētspējīgus nekā to tiešie konkurenti. Es viņus saprotu, taču tomēr aicinu pilnībā iesaistīties sadarbībā ar viņu ĀKK kaimiņiem, lai saistībā ar kopējiem mērķiem varētu veidot papildinošas un atbalstošas attiecības.

Tā vietā, lai stingri pieķertos aizsardzības pozīcijai, TR var ļoti daudz iegūt, strādājot vienādos konkurences apstākļos ar saviem konkurentiem. Tas jādara ar nosacījumu, ka Eiropas Savienība tiešām nodrošina, ka tiek ieviestas atbilstošas uzraudzības un strīdu izšķiršanas metodes, lai nepieļautu nekāda veida negodīgu konkurenci.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0148/2009 (EPN - Kotdivuāra)

Philip Claeys (NI), rakstiski. – (NL) Šis Parlaments sarunās par atspēriena punktu ekonomisko partnerattiecību nolīgumam ar Kotdivuāru vēlas izvirzīt jautājumu par darba vīzu izdošanu Kotdivuāras pilsoņiem, kas būtu derīga vismaz 24 mēnešus. Attiecīgie Kotdivuāras pilsoņi tad varētu strādāt aprūpes jomā vai tamlīdzīgās profesijās. Lai kā uz to raugāmies, tas atkal ir jauns imigrācijas avots, kas pēc manām domām pats par sevi ir pietiekams iemesls, lai balsotu pret šo rezolūciju. Eiropā jau tagad ir miljoniem bezdarbnieku, un darbaspēka papildu importēšana no Eiropas Savienības ārpuses pastāvošās problēmas tikai pasliktinās. Vakances attiecīgās profesijās pilnībā var aizpildīt mūsu pašu darba ņēmēji,

Hélène Goudin un Nils Lundgren (IND/DEM), rakstiski. – (SV) Mēs uzskatām, ka mūsu galvenajam ieguldījumam ilgstošas attīstības veicināšanā pasaules nabadzīgākajās valstīs jābūt ES tirgu atvēršanai importam no šīm pasaules daļām. Palīdzība, kad tā uzskatāma par saderīgu ar vēlmi palielināt brīvu tirdzniecību, jāsniedz pēc dalībvalstu, nevis ES ierosmes un lēmuma. Tomēr gadījumos, kad ES uzstāj uz palīdzības izplatīšanu un kontrolēšanu, to nekādā gadījumā nedrīkst saistīt ar tādu nosacījumu kā tirdzniecība ar saņēmējām valstīm. Taču noteikumi, kas paredzēti, lai pārejas laikā aizsargātu svarīgas nozares jaunattīstības valstīs, var būt pieņemami. Tomēr principā mums ir jāatturas izmantot jebkādu protekcionistisku regulējumu, kas var padraudēt brīvu piekļuvi tirgum.

Šādi viedokļi bija pamatā mūsu pieņemtajai nostājai pret šiem priekšlikumiem par rezolūcijām attiecībā uz tirdzniecības nolīgumiem, ko Komisija pašlaik gatavo.

Mēs iebilstam pret neveiksmīgajiem formulējumiem, kuru mērķis ir tikai palielināt Eiropas Parlamenta ietekmi uz tirdzniecības politiku. Taču mēs nolēmām balsot par visām šīm rezolūcijām, jo tās ilustrē pastāvīgas brīvas tirdzniecības svarīgumu laikā, kad pastiprinās protekcionisma tendences.

Luca Romagnoli (NI), rakstiski. - (IT) Es nobalsoju par rezolūcijas priekšlikumu par atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Kotdivuāru, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses.

Es piekrītu, ka muitas savienība starp Rietumāfrikas valstīm varētu būt ļoti izdevīga Kotdivuārai, kas ir šī apgabala ekonomiskais un tirdzniecības līderis, — tomēr, ņemot vērā to, ka starptautiskā tirdzniecība ir tikai ļoti maza daļa no Kotdivuāras kopējā tirdzniecības apjoma, būtu vēlams palielināt reģionālās tirdzniecības saiknes, lai attīstītu pastāvīgu un ilgtspējīgu izaugsmi ilgtermiņā,

Ir arī vēlams, lai Eiropas Savienība Kotdivuārai sniegtu lielāku un labāku tehnisko un administratīvo palīdzību, tādējādi nodrošinot, ka tās ekonomika ir pielāgota maksimāli izmantot priekšrocības, ko sniegs atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgums.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0142/2009 (EPN - Gana)

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski.* – (*IT*) Es nobalsoju pret *Fjellner* kunga ziņojumu par atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Ganu, no otras puses.

Tas ir tādēļ, ka es uzskatu, ka šāda veida nolīgums ar Ganu varētu apdraudēt kohēziju un vājināt ECOWAS reģionālo integrāciju, kas mums būtu jāatbalsta, jo tieši tā spētu visvairāk radīt pozitīvu ietekmi uz vietējo ekonomiku vidējā un ilgākā termiņā, sniedzot vietējām struktūrām lielākas līdzdalības iespējas.

Kathy Sinnott (IND/DEM), rakstiski. – Ir ārkārtīgi svarīgi, lai EPN nolīgumos tiktu ņemtas vērā katras ĀKK valsts individuālās vajadzības. Šī iemesla dēļ es nobalsoju pret šo nolīgumu. Katrai ĀKK valstij ir citādas vajadzības, un daudzas labāk neapspriestu intelektuālā īpašuma tiesības un Singapūras jautājumus. Daudzas no šīm tautām vēlas arī stiprināt noteikumus, kas attiecas uz pārtikas nekaitīgumu un jaunām nozarēm. Visbeidzot, šiem nolīgumiem ir vajadzīga pārskatīšanas klauzula, kas paredzētu ilgtspējīgas attīstības ietekmes novērtējumu un iespēju, pamatojoties uz šī novērtējuma rezultātiem, nolīgumu grozīt. Mums ir jāstrādā, lai nodrošinātu, ka ar šiem nolīgumiem tiek panākts tas, kas vislabāk atbilst šo valstu vajadzībām, un ir jāvairās no spiediena izdarīšanas uz tām, lai tās paraksta nolīgumus, ar kuriem netiek panākts tas, kas tām vajadzīgs.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0144/2009 (EPN - DAK)

Luca Romagnoli (NI), rakstiski. - (IT) Es nobalsoju pret rezolūciju par pagaidu ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Dienvidāfrikas attīstības kopienas (DAK) EPN valstīm, no otras puses.

Es nedomāju, ka ekonomisko partnerattiecību nolīgums ir radījis lielas priekšrocības tiem, kas no ĀKK valstīm eksportē uz Eiropas Savienību, kopš 2008. gada sākumā beidzās Kotonū tirdzniecības nolīgumu darbība, pat ja preces no ĀKK valstīm var ievest ES tirgū bez muitas tarifiem vai kvotām.

Konkrētāk, šis nolīgums nepalīdz veicināt šo valstu pastāvīgu attīstību — radīt spējas, kas nākotnē attiecīgajām valstīm ļaus turpināt attīstīties arī bez ārējas palīdzības. Turklāt es domāju, ka tās nereti neatbilst tādiem nosacījumiem kā laba pārvaldība, politisko amatu pārredzamība un cilvēktiesību ievērošana, bez kuriem pastāv risks, ka kaitējums šo valstu iedzīvotājiem var būt lielāks nekā palīdzība, ko viņi saņem.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *rakstisk*i. – (*EL*) Kapitālisma krīzes un imperiālistiskās iekšējās cīņas eskalācijas laikā ES mēģina stiprināt Eiropas monopolu stāvokli un iegūt jaunu stāvokli globālajā tirgū. Tā izmanto klaji imperiālistisku iejaukšanos kombināciju visā pasaulē gan ar militāriem, gan nemilitāriem līdzekļiem un ekonomisku intervenci, ko monopoli īsteno starptautiskajā tirdzniecībā un saimnieciskajos darījumos.

Pagaidu ekonomisko partnerattiecību nolīgumi ir visnežēlīgākais nolīgumu veids, ko ES līdz šim ir pieprasījusi no jaunattīstības valstīm. To mērķis ir uzspiest kapitāla spēku un līdz pēdējam ekspluatēt šo valstu cilvēkresursus un bagātības radīšanas resursus. Despotiskie noteikumi pieprasa liberalizēt tirgus un privatizēt visus pakalpojumus, jo īpaši enerģētiku, ūdensapgādi, veselības aprūpi, izglītību un kultūru.

Dienvidāfrikas attīstības kopienas (DAK) un Austrumu un Dienvidu Āfrikas kopējā tirgus (COMESA) piemēri ir tipiski gadījumi. Skaldi un valdi. ES īsteno spiedienu un piespiež pieņemt nolīgumu grafikus un saturu, ar katru valsti slēdzot atsevišķu nolīgumu un paredzot citādus noteikumus.

Mēs balsojam pret pagaidu ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem, jo tos paraksta kapitāla peļņas labā un par sliktu cilvēkiem. Tie vēlreiz pierāda, ka globālā tirdzniecība, kas pakļauta imperiālisma suverenitātei un monopoliem, nevar notikt uz abpusēja izdevīguma pamatiem.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0145/2009 (EPN - Austrumāfrikas un Dienvidāfrikas valstis)

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski*. – (*IT*) Es nobalsoju pret rezolūciju par ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Austrumāfrikas un Dienvidāfrikas valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses.

Esmu pārliecināts, ka šis ekonomisko partnerattiecību nolīgums nespēj palīdzēt sasniegt tādu mērķi kā attiecīgo valstu attīstības veicināšana, jo vēl ir jāapsver un jāatrisina dažādi pretrunīgi jautājumi, piemēram, vislielākās labvēlības režīma klauzula un eksporta tarifi, kas nesekmē patiesi brīva tirgus izveidi, kurš varētu dot labumu visiem attiecīgajiem iedzīvotājiem.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0146/2009 (EPN - Austrumāfrikas Kopienas partnervalstis)

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski*. – (*IT*) Es nobalsoju pret rezolūciju par ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Austrumāfrikas Kopienas partnervalstīm, no otras puses.

Es uzskatu, ka patiesa reģionāla un starpreģionāla tirgus attīstība šajās valstīs ir svarīga, lai radītu apstākļus ilgtspējīgai izaugsmei, kas nebūtu pilnībā atkarīga no ārējas palīdzības, taču šis nolīgums nerada nepieciešamos priekšnoteikumus tam, lai tas notiktu, jo daudzos gadījumos plānotie pasākumi paredz ļoti mazu attiecīgo iestāžu un vietējā privātā sektora iesaistīšanu.

Turklāt, neraugoties uz to, ka pastāv kontroles mehānismi, es domāju, ka šīs valstis nereti neatbilst tādiem nosacījumiem kā laba pārvaldība, politisko amatu pārredzamība un cilvēktiesību ievērošana, bez kuriem rodas risks, ka mēs drīzāk nodarīsim kaitējumu lielākajai daļai šo valstu iedzīvotāju, nevis sniegsim reālu palīdzību.

- Rezolūcijas priekšlikums: B6-0147/2009 (EPN – Centrālā Āfrika)

Luca Romagnoli (NI), rakstiski. - (IT) Es nobalsoju par rezolūcijas priekšlikumu par atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Centrālo Āfriku, no otras puses.

Es esmu pilnīgi pārliecināts, ka atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgums ir sniedzis lielas priekšrocības Centrālās Āfrikas valstu eksportētājiem, jo īpaši kopš 2008. gada janvārī beidzās Kotonū nolīgumu darbība, palielinot to iespējas eksportēt uz Eiropas Savienību. Globāli EPN vienmēr jāuzskata par papildinošiem pasākumiem, nevis alternatīvām nolīgumiem, kuru pamatā ir Dohas Attīstības darba kārtība, attiecībā uz ko mēs aicinām pēc iespējas ātrāk atsākt sarunas.

Es piekrītu arī pārejas laika noteikšanai maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai tiem dotu laiku pielāgoties pārmaiņām, ko rada nolīgums, un kopumā es atzinīgi vērtēju atbalstu, kas attiecīgajām valstīm jāsniedz MVU.

- Ziņojums: David Martin (A6-0117/2009)

Marie-Arlette Carlotti (PSE), *rakstiski.* – (*FR*) Gadiem ilgi kopā ar mūsu Āfrikas kolēģiem mēs, sociālisti, esam apvienojuši spēkus, lai EPN padarītu par reāliem attīstības instrumentiem.

Mēs esam stingri un apņēmīgi veikuši sarunas ar Komisiju, lai panāktu taisnīgus nolīgumus, kas veicina Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu.

Mēs to darījām, izvēloties selektīvu reģionalizāciju, ko vadīja pašas ĀKK Valstis.

Mēs to darījām, pildot mūsu saistības attiecībā uz 2005. gadā apsolīto ar tirdzniecību saistīto palīdzību, nevis tērējot EAF līdzekļus.

Šodien mūsu cīņa lielā mērā ir devusi rezultātus, jo tirdzniecības komisāre ir Eiropas Komisijas vārdā uzņēmusies saistības attiecībā uz:

- svarīgo mērķi attīstīt nolīgumus,
- nu jauna veikt sarunas par nolīgumu strīdīgajiem punktiem, pamatojoties uz atvērtu un elastīgu pieeju,
- pārtikas nekaitīgumu un ĀKK valstu neaizsargāto nozaru aizsardzību.

Protams, mēs būtu vēlējušies vairāk garantiju attiecībā uz to, kā valstu parlamenti un ĀKK un ES Asambleja tiks iesaistīta nolīgumu īstenošanas uzraudzībā.

Tomēr tikai dažu nedēļu laikā tika panākts ievērojams progress.

Es to atzīstu.

Tomēr es iecerējusi cieši sekot tā īstenošanai.

Tādēļ nebūs nekāda uzticības avansa — es atturējos.

Richard Corbett (PSE), *rakstiski*. – Balsot par to, ka Parlaments piekrīt EPN un pagaidu EPN, es šodien varēju tikai jaunās komisāres *Cathy Ashton* apliecinājumiem un saistībām un tādēļ, ka attiecīgās valdības un valstis lielā mērā uzskata, ka tas, lai arī nepietiekams, tomēr ir solis uz priekšu.

Ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem jākļūst par rīkiem, ar ko mazināt un izskaust nabadzību, vienlaikus iekļaujot tādus mērķus kā ĀKK valstu ilgtspējīga attīstība un pakāpeniska integrācija pasaules ekonomikā.

Mums ir jānodrošina, lai tirdzniecības nolīgumi, ko mēs slēdzam ar ĀKK valstīm, būtu izdevīgi to interesēm un — kas ir ļoti svarīgi — lai tos izmantotu kā rīkus attīstībai.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), *rakstiski.* – (*ES*) Es nobalsoju pret ziņojumiem par EPN ar Karību jūras salām, kā arī citu starpā pret pagaidu nolīgumu ar Kotdivuāru. Piemēram, Parlaments ir nobalsojis par pagaidu nolīgumu ar Kotdivuāru, kas ir valsts, kurā plosās iekšēji konflikti un kurai nav likumīgas valdības.

Šādos apstākļos es uzskatu, ka nav piemērots brīdis slēgt starptautisku nolīgumu ar ilgtermiņa sekām. Pasaules Tirdzniecības organizācijas spiediena dēļ Eiropas Savienība ir atkāpusies no sadarbības nolīgumiem ar ĀKK valstīm un tos aizstājusi ar ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem ar atsevišķām valstīm, daudzos gadījumos kaitējot reģionu spēkam.

Pirmos Eiropas uzspiestos līgumus asi kritizēja NVO un pētnieki šajās valstīs, un šodien Parlaments tos ir pārskatījis.

Glenys Kinnock (PSE), *rakstiski.* – Es piekritu *CARIFORUM* EPN un Kotdivuāras pagaidu EPN, atbildot uz garantijām, ko šonedēļ sniedza komisāre *Ashton*.

Kopš komisāre Ashton nomainīja komisāru Mandelson, ir mainījies stils un tonis, un tagad mēs saņemam skaidrus signālus arī par to, ka ir notikušas izmaiņas pēc būtības.

CARIFORUM EPN gadījumā komisāre referentam *David Martin* deva skaidrus apliecinājumus attiecībā uz viņa bažām par piekļuvi ģeneriskām zālēm, pārskatīšanas klauzulu un elastību attiecībā uz vislielākās labvēlības režīma klauzulas darbību.

Pirms piekrišanas Kotdivuāras nolīgumam mums tika dots skaidrs un nepārprotams apstiprinājums, ka Kotdivuārai būs tiesības jebkādā veidā izmantot ikvienu citu EPN. Ir svarīgi, ka **DAK EPN gadījumā tika panākta vienošanās par vairāku strīdīgu klauzulu pārskatīšanu.** Tas ietver jauno nozaru aizsardzību, iespēju ieviest jaunus eksporta nodokļus, lai veicinātu rūpniecības attīstību, un eksporta kvotas.

Mani lēmumi netika pieņemti vieglprātīgi, bet rūpīgi izvērtējot saistības nodrošināt, lai EPN varētu kļūt par attīstības rīku un atspoguļotu mūsu partnerību un savstarpēju cieņu ar ĀKK valstīm.

Bernard Lehideux (ALDE), *rakstiski.* – (*FR*) Mūsu nostāja pret ekonomisko partnerattiecību nolīgumu joprojām ir kritiska. Mēs uzskatām, ka sarunas tika uzsāktas ar sliktu startu, nepievēršot vērību mūsu partneru īpašajiem apstākļiem. Mēs arī joprojām esam pārliecināti, ka mums nav jāsteidzina sarunas ar tiem un pirmkārt nevajadzētu tiem uzspiest pēkšņas reformas, kas varētu izrādīties katastrofālas to sociālajai kohēzijai un to ekonomikai.

Tomēr mūsu balsojumā tiek ņemtas vērā ļoti pretimnākošās nostājas, ko komisāre *Ashton* pieņēma plenārsēdē pirmdien, 23. martā. Tādēļ mēs atturējāmies un nebalsojām pret, kā mēs katrā ziņā būtu darījuši vēl tikai pirms dažām nedēļām.

Tomēr mūsu atturēšanās ir brīdinājums — mēs vēlamies spriest par Komisijas rīcību, pamatojoties uz faktiskiem pierādījumiem, un negribam tai dot uzticības avansu nākotnei.

David Martin (PSE), rakstiski. – Apliecinājumi, ko es saņēmu attiecībā uz ģeneriskajām zālēm, pārskatīšanas klauzulu un elastību attiecībā uz to, kā darbosies vislielākās labvēlības režīma klauzula, nozīmēja, ka es varu atbalstīt šo ziņojumu, kam es biju referents. Ziņojumā ir jāpanāk līdzsvars starp taisnīga darījuma panākšanu Eiropas Savienībai, bet arī starp tā nodrošināšanu, lai attīstība būtu nolīguma sastāvdaļa un *Cariforum* valstis varētu plaukt un baudīt priekšrocības, ko sniedz taisnīga tirdzniecība ar ES.

Rovana Plumb (PSE), rakstiski. - (IT) Es nobalsoju par šo ziņojumu, ticot, ka, pamatojoties uz EP piekrišanu ekonomisko partnerattiecību nolīguma (EPN) noslēgšanai starp Cariforum valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, tiks nodrošināts, ka:

- saistību īstenošana jomās, kas vēl netiek regulētas saskaņā ar *CARICOM* Vienoto tirgu un ekonomiku (*CSME*), vai saistības, kas nav pilnībā īstenotas, ieskaitot finanšu pakalpojumus, citus pakalpojumus, ieguldījumus, konkurenci, valsts iepirkumu, e-tirdzniecību, intelektuālo īpašumu, preču brīvu apriti un vidi, tiks atliktas līdz brīdim, kad tiks pabeigts vienotais tirgus un ekonomika šajās jomās;
- CARIFORUM valstīs tiks izveidots neatkarīgs uzraudzības mehānisms, kura rīcībā būs resursi, kas nepieciešami analīzes veikšanai, lai noteiktu apjomu, kādā EPN sasniedz tā mērķus;
- tiek agrīni noteikta un sniegta taisnīga daļa no resursiem "Palīdzība pret tirdzniecību". Šie līdzekļi ir papildu resursi, nevis tikai EAF finansējuma pārstrukturēšana;
- tie atbilst *CARIFORUM* prioritātēm un to izmaksāšana notiks savlaicīgi, paredzami un atbilstoši valstu un reģionālo stratēģiskās attīstības plānu izpildes grafikiem. Šie līdzekļi jāizmanto efektīvi, lai kompensētu muitas ieņēmumu zaudēšanu.

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski.* — (*IT*) Es nobalsoju par *Martin* kunga ieteikumiem par EK/CARIFORUM ekonomisko partnerattiecību nolīgumu. Eiropas Parlamentam ir pienākums noslēgt šo nolīgumu ar nosacījumu, ka Komisija un Padome piekrīt šādus nolīgumus ik pēc pieciem pārskatīt, ka Eiropas Savienībai tiek atcelts vislielākās labvēlības režīms un — vissvarīgākais — ka tiek ātri noteikti un piešķirti dažādas summas no resursiem "Palīdzība pret tirdzniecību".

- Ziņojums: Erika Mann (A6-0144/2009)

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski*. — (*IT*) Es nolēmu atturēties no balsojuma par *Mann* kunga priekšlikumu ieteikumam par atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp EK un Kotdivuāru. Priekšlikumā faktiski ir vairāki punkti, kuriem es nepiekrītu. No otras puses, tā mērķi ir vērtējami atzinīgi, tādēļ es nevēlos balsot pret šo ieteikumu.

- Ziņojums: Gay Mitchell (A6-0135/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), rakstiski. – (IT) Es nobalsoju par šo ziņojumu.

Šī ir pirmā reize, kad Parlaments vienā ziņojumā ir aplūkojis jautājumus, kas saistīti gan ar Eiropas Investīciju banku (EIB), gan Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku (ERAB). Abas bankas arvien vairāk finansē darbības vienos un tajos pašos ģeogrāfiskajos reģionos ārpus Eiropas Savienības, piemēram, Austrumeiropā, Dienvidkaukāzā, Krievijā, Rietumbalkānos un Turcijā.

Sadarbība starp abām bankām ir veidojusies uz reģionāla pamata, un tādēļ veids, kādā tā notiek, atšķiras atkarībā no attiecīgā apgabala. Valstīs, kurās tās darbojas kopīgi, starp EIB un ERAB notiek trīs veidu sadarbība: Saprašanās protokols Austrumeiropā, Rietumbalkānos izmantotā metode un elastīgas sadarbības metodes.

Tā nav pozitīvi vērtējama attīstība. Tā vietā būtu lietderīgāk, ja tiktu organizēta visaptveroša pārskatīšana, lai apsvērtu to, kā varētu uzlabot sadarbību starp abām bankām un citām attiecīgajām pusēm, ņemot vērā ES un saņēmēju valstu intereses. Turklāt abu šo institūciju darbības sadalīšanu un sadarbību nevar vienkārši pārvaldīt uz reģionāla pamata vai nošķirot aizdevumus publiskajam un privātajam sektoram.

Luca Romagnoli (NI), *rakstiski.* – (*IT*) Es nobalsoju pret *Mitchell* kunga ziņojumu par Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas 2007. gada pārskatiem. Tā vietā, lai runātu par sadarbību starp abām bankām un citām ieinteresētajām pusēm, es domāju būtu atbilstoši vispirms nodrošināt, lai tiktu veiktas pārbaudes pirms līdzekļu piešķiršanas, tās laikā un pēc tās, tā kā abas bankas 2007. gadā aizdeva ļoti ievērojamas summas. Finansiālā atbalsta sniegšana bez attiecīgo valstu pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanas var tikai pasliktināt situāciju šajās valstīs tā vietā, lai to uzlabotu.

Šajā ziņā es atzinīgi vērtēju Mitchell kunga priekšlikumu, ka Komisijai būtu katru gadu jāziņo Parlamentam un Padomei par finansēšanas operāciju ietekmes novērtējumu. Tomēr ar šo aspektu nepietiek, lai es balsotu par šo ziņojumu.

- Rezolūcijas priekšlikums: RC-B6-0152/2009 (Automobiļu rūpniecības nākotne)

Guy Bono (PSE), *rakstiski.* – (*FR*) Es nobalsoju par šo kopīgo rezolūciju attiecībā uz automobiļu rūpniecības nākotni.

Šajā tekstā ir uzsvērta nepieciešamība Eiropas līmenī pieņemt skaidru un saskaņotu politiku, lai pārvarētu krīzi, ar ko saskaras visas ES dalībvalstis. Tiek lēsts, ka 12 miljoni darbavietu Eiropa ir tieši vai netieši atkarīgas

no automobiļu rūpniecības. Pārdošanas apjomi ir samazinājušies, krājumi pieaug, un arvien vairāk cilvēku tiek atlaisti no darba. Nav nekādu brīnumzāļu sociālajai katastrofai, kas sāk parādīties, un nozari var glābt tikai ar koordinētiem pasākumiem.

Tādēļ es nobalsoju par šo kopīgo rezolūciju, kurā Eiropas iestādes tiek aicinātas kopā ar dalībvalstīm strādāt, lai ieviestu pasākumus, kas ļaus nodrošināt Eiropas automobiļu rūpniecības nākotnes konkurētspēju un pastāvīgu nodarbinātību šajā nozarē.

Tomēr šī rezolūcija tiek pieņemta nedaudz par vēlu un neatbilst visām cerībām. Tādēļ debates vēl ne tuvu nav beigušās un droši vien būs ļoti asas, īpaši tad, ja ņem vērā pašreizējās sociālās problēmas un atkārtoti uzsvērto nepieciešamību veidot sociālu Eiropu, kura aizsargā savus pilsoņus.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), *rakstiski.* – (RO) Es nobalsoju par šo rezolūciju par automobiļu rūpniecības nākotni, jo tajā ES dalībvalstis tiek aicinātas īstenot saskaņotas un koordinētas ierosmes attiecībā uz Eiropas automobiļu rūpniecību un izveidot reālu Eiropas rīcības plānu.

Edite Estrela (PSE), *rakstiski.* – (*PT*) Es nobalsoju par šo kopīgo priekšlikumu rezolūcijai par automobiļu rūpniecības nākotni. Tā kā ES ir pasaules lielākais mehānisko transportlīdzekļu ražotājs un tā kā automobiļu rūpniecība ir viens no vislielākajiem privātajiem darba devējiem, atbalstam šai nozarei ir izšķirīga nozīme pašreizējās finansiālās un ekonomiskās krīzes novēršanai.

Es tādēļ atbalstu koordinētu politisko rīcību Eiropas līmenī, lai veicinātu to, ka tiek pieņemti pasākumi šīs nozares atbalstam, piemēram: kredīta pieejamības nodrošināšana automobiļu ražotājiem un piegādātājiem, pieprasījuma stimulēšana pēc jauniem transportlīdzekļiem, tostarp ar sistēmu veco automobiļu nodošanai metāllūžņos un "zaļo" automašīnu pirkšanai, finansiāls atbalsts kvalificētiem darbiniekiem, pilnībā izmantojot Globalizācijas pielāgošanas fondu un Eiropas Īpašo fondu, un pētniecības un ieguldījumu veicināšana.

Bruno Gollnisch (NI), *rakstiski*. – (FR) Mēs nobalsojām par rezolūciju par automobiļu rūpniecību, bet neesam aizmirsuši, ka tie, kuri šodien izliekas, ka vēlas to glābt, patiesībā ir tie, kas ir atbildīgi par šo katastrofu.

Tie ir atbildīgi par globalizēto, uz finansēm balstīto un no realitātes pilnīgi atrauto ekonomiku, kurā lielas peļņas garantijas akcionāriem pārņem industriālās stratēģijas vietu un kurā akciju cenas pieaug pēc paziņojumiem par sociālajiem plāniem, kamēr vadītāji, kas ne vienmēr ir pietiekami spējīgi, sev piešķir prēmijas un milzīgas kompensācijas. Tie ir radījuši šo sistēmu, kurā darbinieku darbavietas un algas ir kļuvušas tikai par vienu no bilances mainīgajiem. Tie ir atbildīgi par mājsaimniecību iedzīšanu nabadzībā, kas nopietni kaitē pieprasījumam, neļaujot izkļūt no šī apburtā loka.

Pat tagad, kad apdraudētas ir simtiem tūkstošu darbavietu, Komisija skandē konkurences dogmu, traucējot valstu pasākumiem, kas paredzēti darbavietu zaudēšanas nepieļaušanai, un pieprasot paskaidrojumus no Renault, lai pārliecinātos, ka ražošanas pieaugums vienā rūpnīcā nav darbības pārcelšanas rezultāts.

Ja tikai tāds pats sašutums būtu ticis izrādīts tad, kad Eiropas uzņēmumi savu darbību pārcēla uz citām vietām visā pasaulē, meklējot zemākas izmaksas un gandrīz nepastāvošo sociālo regulējumu.

Ir pienācis laiks mainīt politiku — Eiropas un galvenokārt Eiropas iedzīvotāju labā.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *rakstiski.* – (*PL*) Pašreizējās ekonomiskās krīzes dēļ automobiļu rūpniecība ir nonākusi ārkārtīgi grūtā situācijā. Arī prognozes šim gadam nav optimistiskas. Tās liecina par turpmāku jauno automobiļu noieta samazināšanos.

Eiropas Komisija un Eiropas Parlaments uzskata, ka rūpniecībai krīze būtu lielā mērā jāpārvar pašai. Konkrētāk, pašai rūpniecībai ir jārod risinājums strukturālajām problēmām, kas saistītas ar ražošanas efektivitāti un ražošanas spēka izmantošanu, lai ilgtermiņā uzlabotu konkurētspēju un stabilitāti.

ES un dalībvalstu veiktie pasākumi var tikai atbalstīt to, ko dara paši ražotāji. Tas jo īpaši attiecas uz tiem pasākumiem, kuri paredzēti finansējuma pieejamības atjaunošanai ar pieņemamiem nosacījumiem, pieprasījuma stimulēšanai pēc jauniem transportlīdzekļiem, kvalifikācijas standartu uzturēšanai un darbavietu aizsardzībai, kā arī sociālo izmaksu samazināšanai.

Vairākas valstis ir pieņēmušas plānus palīdzības sniegšanai automobiļu nozarei, bet, kā norādīja Komisija, šiem plāniem jāatbilst ES tiesību aktiem un spēkā esošajiem konkurences principiem, jo īpaši principiem, kas attiecas uz valsts atbalsta piešķiršanu, lai netraucētu Eiropas iekšējā tirgus darbībai. Visiem pasākumiem, kas saistīti ar finansēšanu, nodokļu piemērošanu vai nodošanu metāllūžņos, ir papildus jāsekmē un jāveicina

tehnoloģiskiem pārveidojumiem nozarē, jo īpaši dzinēju degvielas efektivitātes un emisiju samazināšanas jomā.

Marine Le Pen (NI), *rakstiski.* – (*FR*) Eiropas Parlaments gatavojas apstiprināt Eiropas Komisijas diktātu, kas stingri ierobežo jebkādus dalībvalstu centienus aizsargāt savu nacionālo automobiļu rūpniecību.

Cilvēkiem ir jāsaprot, ka Komisijas un Parlamenta ultraliberālā politika ir fantastiski iedarbīgs līdzeklis tam, lai paātrinātu Francijas uzņēmumu pārcelšanu uz ekonomiski "dzīvotspējīgākām" valstīm.

Laikā, kad automobiļu nozarē un apakšuzņēmēju nozarēs ir tiešā veidā apdraudētas tūkstošiem darbavietas, šāda pret valstu interesēm vērsta izvēle ir morāli nosodāma un faktiski nozīmē ekonomisku pašnāvību.

Tām dalībvalstīm, kas atbalsta šādu rūpniecības un sociālo sagraušanu, būs par to jāatbild darba ņēmēju un viņu ģimeņu priekšā, kuri ir šo valstu ideoloģiskā akluma tiešie upuri.

Luís Queiró (PPE-DE), rakstiski. — (PT) Ievērojot automobiļu rūpniecības svarīgumu Eiropas ekonomikai, Eiropas valstu valdību un pašas Eiropas Savienības apņemšanās reaģēt uz pašreizējo situāciju ir saprotama. Tās mēģina novērst šīs krīzes sekas — par ko tās cer un cenšas panākt, ka tā ir pagaidu krīze, — un mēģina nepieļaut, ka tā šo nozari padara par neatjaunojamu. Šīm bažām ir mūsu atbalsts. Tomēr jābūt noteiktām garantijām. Lai gan pirmais mērķis ir aizsargāt darbavietas, tam ir jāatbilst galvenajam mērķim nodrošināt dzīvotspējīgu nozaru izdzīvošanu. Tas nozīmē, ka ārkārtas ieguldījumu šajā nozarē ir jāizmanto, lai to atjaunotu, modernizētu un sagatavotu lielākai konkurencei. Domāt par to, ka ir iespējams vai vēlams kādu ekonomikas nozari izolēt un aizsargāt no konkurences, lai gan tā ir funkcionējoša un taisnīga konkurence, ir ekonomiska kļūda un politiska maldināšana.

Neraugoties uz visām problēmām, krīzes pārvarēšana automobiļu rūpniecībā, kā arī krīzes pārvarēšana kopumā un gatavošanās nākamajam posmam ir viens no Lisabonas stratēģijas galvenajiem aspektiem — labāka konkurētspēja, vairāk jauninājumi, vairāk darbavietu. Mums ir jāpalīdz automobiļu rūpniecībai atveseļoties, bet mums nav jācenšas no jauna izgudrot riteni.

Peter Skinner (PSE), *rakstiski.* – Automobiļu ražošana Eiropas Savienībā ir atkarīga no tādu standartu sasniegšanas, kas var atvieglot stingrāku vides noteikumu ieviešanu. Tas nav pretrunā konkurētspējīgas nozares idejai, bet drīzāk uzskatāms par ieguldījumu tās izdzīvošanā. Ir daudz Eiropas instrumentu, ko var izmantot, lai palīdzētu automobiļu rūpniecībai un jo īpaši tās darbiniekiem. Starp tiem ir līdzekļi, ko var izmantot apmācībai ar mūžizglītības palīdzību.

Ir svarīgi, lai būtu atbilstošs darbaspēks, kas tic ilgtspējīgai ražošanas nākotnei. Es zinu, ka automobiļu ražotājiem Anglijas Dienvidaustrumos tagad ir iespēja izmantot finanšu mehānismus, kas var veicināt nākotnes automobiļu ražošanu. Tas ir jālīdzsvaro ar vides un sociālajiem nosacījumiem.

Bart Staes (Verts/ALE), rakstiski. — (NL) Zaļie politiķi ir pārliecināti, ka mēs nevaram ekonomikas un vides krīzi aplūkot atsevišķi. Lai ekonomikai palīdzētu atveseļoties, mums ir vajadzīga "jauna zaļā vienošanās". Automobiļu nozarē ir milzīgs potenciāls virzīties zaļā virzienā. Tomēr, lai šo potenciālu izmantotu, valdībām ir automobiļu ražotāji jāspiež veikt ieguldījumus jauninājumos un šajā ziņā jāsniedz palīdzība. Lielākā daļa EP deputātu nolēma, ka Eiropas Savienībai ir jāiegulda lielas naudas summas tās automobiļu rūpniecībā. Tomēr šāds uzticības kredīts, protams, nav nekāds risinājums. Mēs nedrīkstam subsidēt vecas tehnoloģijas, kurām ir laiks aiziet. Tā vietā mums ir jāveic pasākumi, lai piespiestu automobiļu ražotājus veikt ieguldījumus jauninājumos. Tā rīkojoties, mēs nodrošinām šīs nozares nākotni un reāli palīdzam miljoniem eiropieši, kas strādā automobiļu rūpniecībā.

Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupa ierosināja, ka nauda jāpiešķir tikai ar nosacījumu, ka automobiļu rūpniecība būtiski uzlabo savus vides efektivitātes rādītājus. Transports ir atbildīgs par apmēram trešdaļu no visām CO₂ emisijām Eiropas Savienībā. Es nobalsoju pret vairākuma pieņemto rezolūciju, jo tajā netika noteikts, ka vides efektivitātes uzlabošana ir priekšnosacījums publisko naudas līdzekļu saņemšanai.

5. Balsojumu labojumi un nodomi balsot: sk. protokolu

(Sēdi pārtrauca plkst. 14.15 un atsāka plkst. 15.05)

SĒDI VADA: M. MAURO

Priekšsēdētāja vietnieks

6. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana: sk. protokolu

7. Transatlantisko attiecību stāvoklis pēc vēlēšanām Amerikas Savienotajās Valstīs (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais darba kārtības punkts ir ziņojums (A6-0114/2009), ko Mill*in Mon* Ārlietu komitejas vārdā sagatavojis par transatlantisko attiecību stāvokli pēc vēlēšanām Amerikas Savienotajās Valstīs (2008/2199(INI)).

Francisco José Millán Mon, referents. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, pirmkārt, es vēlos pateikties ēnu referentiem, proti, Severin kungam, Lambsdorff kungam un Lagendijk kungam, kā arī Ārlietu komitejai un atzinumu izstrādātājiem García-Margallo kungam un Quisthoudt-Rowohl kundzei. Es viņiem visiem pateicos par viņu sadarbību, gatavojot šo ziņojumu par attiecībām starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm.

Mums tādējādi ir izdevies sagatavot ziņojumu ar plašu vienprātību par šādu svarīgu tematu. Tādēļ ziņojums, par ko mēs rīt balsosim, ir spēcīgs un pārliecinošs vēstījums no Eiropas Parlamenta ļoti atbilstošā laikā. To, ka šis ir svarīgs temats, es saku tādēļ, ka ir skaidrs, ka Eiropas Savienība un Amerikas Savienotās Valstis ir divi ļoti svarīgi dalībnieki uz pasaules skatuves, kuriem ir jāstrādā cieši kopā, kā jārīkojas tiem, kam ir kopīgi principi un vērtības un daudz kopīgu interešu.

Ziņojuma svarīgākā vēsts ir tā, ka pašlaik ir ļoti izdevīgs brīdis stiprināt transatlantiskās attiecības. Tam ir trīs galvenie iemesli. Pirmais ir Amerikas Savienoto Valstu jaunā administrācija, kas ir pragmatiska, kas zina, ka neviena valsts nevar viena pati atrisināt visas globālās problēmas un kas radījusi lielas cerības plašākos sabiedrības slāņos Eiropā visā pasaulē. Otrais ir spēcīgāka Eiropas Savienība, kas ārpolitikas jomā spēj rīkoties efektīvāk nekā 1995. gada ES, kad tika panākta vienošanās par jauno transatlantisko darba kārtību, turklāt ES drīz vēl vairāk nostiprinās Lisabonas Līgumā paredzētie ārpolitikas un aizsardzības instrumenti. Trešais iemesls ir jauns konteksts, ko raksturo tādas globālas problēmas kā ekonomiskā krīze un klimata pārmaiņas, nevis tikai militārās problēmas vien, kā bija agrāk.

Risinot šīs problēmas, sadarbība ar Eiropas Savienību Amerikas Savienotajām Valstīm būt ļoti noderīga. Transatlantiskās attiecības ir jāstiprina divās dimensijās: institucionālajā dimensijā un fiziskajā dimensijā, kas ietver praktisku sadarbību. Mums ir jāizmanto Lisabonas Līgums, lai stiprinātu institucionālās struktūras: divi samiti gadā, nevis tikai viens, un tajos piedalīsies jaunais Eiropadomes pastāvīgais priekšsēdētājs, transatlantiskās politiskās padomes izveide, kurā reizi ceturksnī tiekas augstais pārstāvis, Komisijas priekšsēdētāja vietnieks un valsts sekretārs, likumdevēju dialoga aktualizēšana, izveidojot transatlantisku asambleju, un uzlabojumi Transatlantiskajā Ekonomikas padomē. Visi šie uzlabojumi ļaus intensificēt un padarīt efektīvāku koordināciju — tie ir jāapvieno ar jauno transatlantiskās asociācijas nolīgumu, un sarunām jāsākas uzreiz pēc Lisabonas Līguma stāšanās spēkā.

Ziņojuma otrais mērķis ir stiprināt praktisko sadarbību. Tas nozīmē izstrādāt darba kārtību dažādu problēmu un konfliktu kopīgai risināšanai, kā arī attiecībā uz divpusējiem jautājumiem. Lai sagatavotu šo kopīgo darba kārtību, Padomei un Komisijai tuvākajos mēnešos ir jāpastiprina to kontakti ar jauno valdību Vašingtonā. Mani tādēļ iepriecina samits Prāgā 5. aprīlī, kurā piedalīsies prezidents Obama, kā norādīts manas grupas iesniegtajā grozījumā.

Ziņojumā ir minētas vairākas globālas problēmas, attiecībā pret kurām Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Savienībai jāmeklē kopīga pieeja, piemēram, ekonomiskā krīze, efektīvs daudzpusīgums, lai iekļautu attīstības valstis, Tūkstošgades attīstības mērķi, klimata pārmaiņas, cilvēktiesību veicināšana u. c. Tajā ir minētas arī dažādas reģionālās problēmas, kas mums jārisina koordinētā veidā, — runa ir par tādiem konfliktiem kā tas, kas norisinās Tuvajos Austrumos, un ir pieminētas arī Irānas un Afganistānas kodolprogrammas un attiecības ar Krieviju un Latīņamerikas valstīm. Arī atbruņošanās un drošība ir jomas, kurās nepieciešama labāka koordinācija, un tas attiecas arī uz cīņu pret nopietniem terorisma draudiem, kura jāīsteno, pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības un respektējot cilvēktiesības.

Dāmas un kungi, ziņojumā ir minēti arī daži divpusēji jautājumi tieslietu un iekšlietu jomā, tostarp vīzu problēma. Tajā ir arī uzsvērts, ka transatlantiskajām partnerattiecībām ir vajadzīgs plašs pilsoniskās sabiedrības un jo īpaši jauniešu atbalsts. Ziņojumā ir iekļautas arī ekonomiskās un tirdzniecības attiecības un ir uzsvērts,

ka mums jāpanāk progress transatlantiskā tirgus integrācijas jomā. Attiecībā uz šiem jautājumiem es, protams, esmu iekļāvis daudzus ierosinājumus, ko izteica Ekonomikas un monetāro jautājumu komiteja un Ārlietu komiteja.

Dāmas un kungi, noslēgumā vēlos teikt, ka es uzskatu, ka gadījumā, ja šis ziņojums rīt tiks pieņemts, Parlaments raidīs skaidru signālu. Mēs aicinām stiprināt Eiropas Savienības un Amerikas Savienoto Valstu attiecības, tostarp institucionālā līmenī. Es uzskatu, ka šī stiprināšana būs izdevīga abām pusēm, kā arī starptautiskajai sabiedrībai kopumā.

Alexandr Vondra, *Padomes pašreizējais priekšsēdētāja*. – Priekšsēdētāja kungs, es atvainojos, ka esmu nedaudz aizkavējies, tā kā piedalījos Komiteju priekšsēdētāju konferences sanāksmē, kas notika šeit, Es tikai šorīt ierados no Vašingtonas. Es vēlos pateikties par uzaicinājumu piedalīties šajās svarīgajās debatēs, kas īstajā brīdī notiek par transatlantiskajām attiecībām, un jo īpaši pateikties referentam *Millán Mon* kungam par vērtīgo un plašo ziņojumu, ko es sava brauciena laikā izlasīju ar lielu interesi. Ziņojumā ir daudz kā tāda, kam prezidentūra un Padome var piekrist.

Neatkarīgi no mūsu politiskās piederības mēs visi zinām, ka transatlantiskās attiecības ir ļoti svarīgas mūsu nākotnei — Eiropas nākotnei. Sešus gadu desmitus šīs stabilās transatlantiskās partnerattiecības ir bijušas vadošais spēks miera, stabilitātes un labklājības nodrošināšanai Eiropai un Ziemeļamerikai, kā arī visai pasaulei. Es uzskatu, ka tā nav tikai vēsture. Tā ir vislabākā iespējamā darba kārtība arī 21. gadsimtam. Transatlantiskās attiecības mums ļauj kopā sasniegt rezultātus, ko neviens no partneriem nespēju sasniegt atsevišķi. Šajā sakarā vēlos citēt viceprezidentu *Joe Biden*, kurš savā pirmajā braucienā uz Minheni skaidri pateica, ka Amerikai ir vajadzīga Eiropa un Eiropai ir vajadzīga Amerika. Domāju, ka mēs spējam ļoti labi saprast šāda veida apgalvojumu. Kad esam vienisprātis, mēs varam noteikt globālo darba kārtību. Kad mēs neesam vienisprātis, ir grūti izvirzīt jebkādu darba kārtību, tādēļ transatlantiskās attiecības mums ļauj sasniegt rezultātus, ko mēs nevaram sasniegt katrs atsevišķi.

ASV prezidenta vēlēšanas pagājušā gada novembrī radīja vēl nepieredzētu entuziasmu, cerības un interesi šeit Eiropā. Tas tā ir tādēļ, ka ASV prezidenta izvēle ir svarīga Eiropas iedzīvotājiem. Prezidents Obama ir norādījis uz jaunu pieeju problēmām, ar kurām mēs saskaramies. Eiropā daudzus piesaistīja šīs pārmaiņas un pārmaiņu gars. Abās Atlantijas okeāna pusēs radās daudz cerību. Šīs cerības ir iespēja mūsu savstarpējai sadarbībai laikā, kad tā mums vajadzīga visvairāk. Taču tās ir rūpīgi jāpārvalda, jo nekas nevarētu mūsu attiecībām kaitēt vairāk nekā nepiepildītas cerības, un jo lielākas cerības, jo grūtāk tās piepildīt.

Jaunā administrācija savu darbu ir sākusi ļoti enerģiski. Kā jau bija paredzams, prezidenta darba kārtības lielākā daļa attiecas uz ekonomikas un finanšu krīzi. Bija daudzsološi redzēt jau pašā sākumā pieņemtos lēmumus par Gvantanamo bāzi — mēs par to šeit runājām tikai pirms dažām nedēļām —, jaunu apņemšanos iesaistīties Tuvo Austrumu procesā, un konferences sasaukšanu par Afganistānas jautājumiem, kas 31. maijā notiks Hāgā. Visas šīs iniciatīvas ir tas, ko ir prasījuši daudzi eiropieši.

No jauna tika pastiprināts dialogs ar ASV. No daudzajiem kontaktiem ar jauno administrāciju, tostarp tikšanās reizēs ar viceprezidentu *Biden* un valsts sekretāri *Klintoni* šeit Briselē, ir kļuvis skaidrs, ka ASV vēlas jaunu toni attiecībās ar ES un mūsu partneriem. Es atzinīgi vērtēju pragmatisko pieeju, kas raksturo šos pirmos kontaktus.

Lai gan toņa izmaiņas ir svarīgas, tās protams nerada konkrētu rezultātu. Ja mēs vēlamies konstruktīvi sadarboties, mums ir kopā jāpārskata mūsu politiskās prioritātes un no jauna jāizvērtē veids, kādā darbojas transatlantiskās partnerattiecības. Jūsu ziņojums ir vērtīgs ieguldījums šajā procesā. Tas, protams, ir process, kas ES pusē sākās pagājušajā gadā, kad ārvalstu ministri apsprieda transatlantiskās attiecības divās neoficiālās sanāksmēs Aviņonā un Marseļā. Es domāju, ka noteikta pateicība pienākas gan Francijas prezidentūrai, kas to ierosināja, gan Portugālei, kurai arī bija noteikta loma. Tas ir process, kuram jāturpinās un kurš jāattīsta turpmāko mēnešu laikā. Lieliska izdevība būs nākamajā nedēļā, kad valstu un valdību vadītāji neoficiāli tiksies ar ASV prezidentu Prāgā. Transatlantiskās attiecības ir bagātas un dažādas un ietver vairākas politikas jomas. Es nevaru pieminēt tās visas, taču vēlētos uzsvērt tās, kuras mēs vēlētos īpaši apspriest paredzamajā tikšanās reizē Prāgā.

Pirmkārt, energoapgādes drošība un klimata pārmaiņas. Šie savstarpēji saistītie temati ir svarīgi ļoti daudziem eiropiešiem. Energoapgādes drošība ir svarīga prioritāte, kas jāīsteno ar vispusīgu stratēģiju, kura ietver energoefektivitāti un atjaunojamo enerģijas resursu veicināšanu, kā arī enerģijas piegāžu, avotu un maršrutu dažādošanu. Kad vien tas ir iespējams un vajadzīgs, ES un ASV būtu šajās jomās jāsadarbojas un jāveicina kopēja darba kārtība. Attiecībā uz klimatu šim gadam būs izšķiroša nozīme. Apvienoto Nāciju Organizācijas

Klimata konference, kas decembra beigās notiks Kopenhāgenā, ir vēsturiska iespēja pārskatīt un paplašināt saistošu starptautisko mērķu piemērošanu ar klimata pārmaiņām saistīto problēmu risināšanai.

ES vēl pirms konferences ir uzņēmusies tālejošas saistības enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā. Prezidenta Obamas paziņojumi un amatpersonu iecelšana saistībā ar klimata pārmaiņām liecina par svarīgu politiskā kursa maiņu, taču darāmā vēl ir ļoti daudz. Protams, atbalsts no ASV puses šajā jautājumā ir svarīgs, taču ar to nepietiek. Mums ir nepieciešams atbalsts arī no attīstības valstīm, piemēram, no Ķīnas.

Otrkārt, ekonomiskā un finanšu krīze. Pašreizējā krīze ir gan smaga, gan globāla, un tai ir nepieciešama spēcīga politiskā reakcija visos līmeņos un visā pasaulē. ES un ASV ir īpaša atbildība šajā kontekstā gan attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic vietējā līmenī, gan attiecībā uz starptautisko sadarbību. Mums ir jāsadarbojas ar ASV, lai nodrošinātu, ka mēs koordinētā veidā reaģējam uz pašreizējo globālo krīzi un finansiālajām problēmām. Mums ir jāsadarbojas, lai risinātu problēmu, kas saistīta ar finanšu sistēmas pārraudzību un starptautisko finanšu institūciju reformu. Mums ir arī jākoordinē mūsu politikas izaugsmes un nodarbinātības palielināšanai. Mums jānodrošina, lai pieejas, ko mēs izvēlamies, būtu saderīgas ar konkurenci transatlantiskajā tirgū un to nekropļotu. Liela daļa šī darba tiks veikta tādās grupās kā G8 un G20, jo īpaši G20 samitā Londonā, ar kuru sāksies prezidenta Obamas Eiropas apmeklējums. Taču ir skaidrs, ka transatlantiskās attiecības būs galvenais faktors, kas noteikts plašāko politisko darba kārtību.

Treškārt, Afganistāna ir svarīga jautājums gan Eiropai, gan ASV. Tā ir kopīga problēma — saknes teroristu uzbrukumiem gan ASV, gan Eiropā ir meklējamas šajā reģionā. Visi Eiropas politiskie līderi saskaras ar svarīgu un sarežģītu problēmu, proti, kā saviem pilsoņiem paskaidrot, ka viņu drošība ir jāaizstāv Kabulā. Afganistāna bija galvenais temats arī ES trijotnes neoficiālajā tikšanās reizē ar viceprezidentu Biden Briselē 10. martā. Viceprezidents pauda cerību, ka Afganistāna paliks par vienu no svarīgākajiem jautājumiem ES darba kārtībā. Viņš skaidri norādīja, ka ASV vēlas ne vien mūsu atbalstu vispārējai stratēģijai Afganistānā, bet arī apņemšanos šo atbalstu apliecināt ar konkrētiem resursiem. Zinot, ka jautājums par Afganistānas pilsoņu drošību ir ļoti svarīgs, mēs esam uzņēmušies saistības palielināt mūsu policijas misijas lielumu šajā valstī. Papildus EUPOL civilajai misijai ir vajadzīga arī militārā policija — "žandarmērijas", par ko mēs runājam. Šajā sakarībā viena no iespējām ir kā ES ieguldījumu NATO misijā nosūtīt uz šo valsti militārās policijas instruktorus, un prezidentūra šo iespēju apspriež ar nesen iecelto īpašo sūtni Pakistānā un Afganistānā un starp ES valstīm. Es, piemēram, esmu ticies ar Pierre Lellouche no Francijas, un mēs to apspriežam arī ar Dick Holbrooke. Mums ir arī jānodrošina, lai tiktu radīti apstākļi sekmīgām prezidenta vēlēšanām Afganistānā, un mēs nedrīkstam aizmirst par reģionālo aspektu, jo īpaši turpinot sniegt atbalstu ilgtspējīgas civilās pārvaldības izveidei Pakistānā. Šī reģionālā dimensija ir ļoti svarīga, un mēs to ņemam vērā papildus valsts mēroga, kā arī globālajai dimensijai.

Ceturtkārt, daudzpusējai atbildei ir liela nozīme, lai varētu novērst masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanos. ES un ASV ir paudušas pieaugošas bažas tieši par Irānas kodolaktivitātēm un par to, ka tā neievēro starptautiskās saistības kodolenerģijas jomā. ES un ASV ir kopīgi jānodrošina, lai kodoltehnoloģiju attīstība notiktu tikai leģitīmām, civilām vajadzībām. Labākais veids, kā to sasniegt, ir pieņemt stingrus, starptautiski saistošus noteikumus, ko papildinātu uzticami pārbaužu mehānismi. Tajā pašā laikā ES un ASV ir gatavas īstenot ar Irānu konstruktīvu pieeju šim jautājumam un citām problēmām šajā reģionā.

Vēl viena problēma, ar ko mēs saskaramies, ir tās, kā kopīgi strādāt, lai stiprinātu uz noteikumiem balstīta daudzpusīguma praktisku piemērošanu, pamatojoties uz mūsu kopīgajām vērtībām. Šajā ziņā ir daudz kā tāda, ko mēs varam darīt kopā. Es piekrītu prezidenta Obamas uzskatam, ko uzsvērusi gan valsts sekretāre Klintone, gan viceprezidents *Biden*, ka jebkāda izvēle starp drošību un ideāliem ir maldinoša. Šajā sakarā es respektēju prezidenta Obamas nodomu virzīties uz Gvantanamo bāzes slēgšanu.

Mēs atzinīgi vērtējam arī prezidenta Obamas agri pausto apņemšanos risināt Arābu valstu un Izraēlas konfliktu, tostarp *George Mitchell* iecelšanu par īpašo sūtni šajā reģionā. Noturīgam mieram, kurā ņemtas vērā gan Izraēlas iedzīvotāju, gan palestīniešu vēlmes, ir liela nozīme šī reģiona tautām, un tas ir viens no galvenajiem mērķiem gan ES, gan ASV. Miera noslēgšana var sniegt arī plašākas priekšrocības, tostarp labāku sapratni starp rietumiem un islāma pasauli.

Es ar interesi izlasīju daudzos ieteikumus, kas jūsu ziņojumā sniegti attiecībā uz transatlantisko attiecību institucionālo struktūru. Es pilnīgi piekrītu, ka institucionālajām saiknēm starp ES un ASV ir jāatspoguļo šo attiecību svarīgums. Čehijas prezidentūras izvirzītās iniciatīvas apliecina šo aspektu. Mēs no paša sākuma visos līmeņos iesaistījāmies dialogā ar ASV un jauno administrāciju. Turklāt pēc 10 dienām prezidentūra Prāgā uzņems prezidentu Obamu neoficiālā samitā, kurš viņš tiksies ar ES valstu un valdību vadītājiem. Kā jau teicu, tā būs iespēja novērtēt vairākas transatlantisko attiecību dimensijas un apstiprināt mūsu vēlmi sadarboties. Šīs diskusijas turpināsies, piemēram, rīkojot ES un ASV ārlietu ministru regulāras neoficiālas

tikšanās. Es arī uzskatu, ka būtu atzinīgi vērtējami regulārāki un ciešāki kontakti starp Eiropas Parlamentu un ASV Kongresu.

Es esmu pateicīgs Eiropas Parlamentam par pastāvīgo atbalstu transatlantisko attiecību attīstībai un it sevišķi par jūsu ziņojumu. Mums šogad ir jauna iespēja turpināt attīstīt šīs attiecības. Šī prezidentūra un Padome vienmēr ir uzskatījušas, ka transatlantiskajām attiecībām ir stratēģiska nozīme Eiropai kopumā.

Es varu jums apliecināt, ka Čehijas prezidentūra ir cieši apņēmusies nodrošināt, lai tā paliktu mūsu vispārējās ārējās stratēģijas svarīgākais aspekts, un tai būs izšķiroša loma to daudzo uzdevumu un problēmu risināšanā, ar ko mēs šodien saskaramies globālā līmenī.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – Priekšsēdētāja kungs, jaunā administrācija prezidenta Obama vadībā ES un ASV attiecībām ir devusi jaunu, pozitīvu startu. Mēs Komisijā ļoti daudz strādājam pie tā, lai sniegtu savu ieguldījumu mūsu kopīgajā no jauna iedzīvinātajā darba kārtībā. Tādēļ es augstu vērtēju arī šodienas debates. Esmu iepriecināta, ka Parlaments un Komisija šeit ir vienisprātis par daudzām prioritātēm.

Mēs paredzam, ka būs ļoti rosīgs ES un ASV attiecību kalendārs. Savās ievada piezīmēs galveno uzmanību pievēršu mūsu tūlītējam darāmā sarakstam, taču sākumā vēlētos arī uzsvērt divus jautājumus, kas attiecas uz ES un ASV institucionālajām struktūrām. Pirmkārt, es uzskatu, ka sekmīgām transatlantiskajām attiecībām ir svarīgas ciešākas saiknes starp ES un ASV likumdevējiem. Otrkārt, es sekošu līdzi tam, kas tiks darīts saistībā ar ziņojumā minētajiem ieteikumiem par 1995. gada jaunās transatlantiskās darba kārtības pārskatīšanu.

Tāpat kā daudzi citi es jau esmu vairākkārt tikusies ar valsts sekretāri Klintoni un esmu runājusi arī ar viceprezidentu *Biden*, kad viņš pavisam nesen bija ieradies Briselē. Viens ir skaidrs: šī ASV administrācija, risinot visas globālās un reģionālās problēmas, meklēs uzticamus partnerus, un tā uzskata, ka Eiropa ir viens no uzticamākajiem partneriem. Mums šī iespēja ir jāizmanto.

Taču tajā pašā laikā tā arī vēlēsies, lai Eiropas Savienība nāktu klajā ar konkrētu ieguldījumu, tostarp attiecībā uz tādiem sarežģītiem jautājumiem kā Afganistāna un Gvantanamo bāzes slēgšana. Tādēļ mums ir jāizstrādā skaidra nostāja, pamatojoties uz mūsu pašu kopīgajām interesēm, un jārunā vienā balsī. Teikšu atklāti: šīs svarīgās transatlantiskās attiecībās nav "vienvirziena" iela. Eiropai un Eiropas Savienībai ir jāsniedz savs ieguldījums.

Spēcīga ES tādējādi ir svarīgs ASV partneris globālo problēmu risināšanā. Es uzskatu, ka sākumā mums ir jāpievērš uzmanība ierobežotam prioritāšu skaitam.

Ārkārtīgi grūtais pasaules ekonomikas stāvoklis, protams, ir ļoti negatīvs fons visam, ko mēs darām. Galvenais mērķis ir plašāka sadarbība starp Eiropas Savienību, Amerikas Savienotajām Valstīm un citiem lielākajiem dalībniekiem tādās jomās kā makroekonomika un finanšu nozares regulējuma reformas. Mums ir jāpanāk labāka koordinācija, lai veicinātu pieprasījuma un nodarbinātības atjaunošanu, un mums ir jānodrošina, lai mūsu politikas viena otru atbalstītu un nekropļotu tirdzniecību. Ir jāpretojas protekcionisma elementiem abos Atlantijas okeāna krastos. Eiropas Savienībai ir ASV ir cieši jāsadarbojas, lai īstenotu nākamajā nedēļā paredzētā G20 samita rezultātus, ieskaitot savstarpēji saderīgas pieejas izstrādi finanšu nozares regulējuma reformēšanai. Pēdējā Eiropadomes sanāksmē Briselē šajā ziņā tika panākts liels progress.

Mums ir jārūpējas par transatlantisko ekonomiku, kas atbilst pusei no visas pasaules produkcijas un tirdzniecības. Jūsu ziņojumā šis jautājums ir pilnīgi pamatoti uzsvērts. Mums ir jāstimulē Transatlantiskās Ekonomikas padomes (TEP) darbs, lai to padarītu efektīvāku tādā ziņā kā regulatīvo barjeru likvidēšana un izaugsmes veicināšana, vienlaikus padarot stratēģiskāku tās vispārējo redzējumu. TEP, kā to dēvē, jāspēj apspriest, piemēram, tas, kā valstu ekonomikas atveseļošanas plānos pārvarēt politiku "izputini savu kaimiņu".

Runājot par klimata politiku, pirmo reizi desmit gadu laikā ES un ASV politika sāk tuvināties. Mums ir jāpievēršas tam, lai decembrī Kopenhāgenā panāktu vispārēju vienošanos. Mums ir kopīgi jāiet pa priekšu, lai, piemēram, panāktu, ka Ķīna un Indija pievienojas daudzpusējam nolīgumam un ka tiek izveidots integrēts oglekļa tirgus kā daļa no nākotnē paredzamā globālā tirgus. Abām pusēm ir jāveicina izpratne, ka tīrām, efektīvām tehnoloģijām un "zaļām darbavietām" var būt liela nozīme ekonomikas atveseļošanā. Prezidents Obama šo aspektu jau ir pamatoti uzsvēris. Tas nozīmē arī to, ka jāpanāk ciešāka sadarbība starp mūsu enerģētikas pētniecības programmām un jāstiprina mūsu dialogs par energoapgādes drošību, kā arī jau teica prezidents.

Attiecībā uz ārējo palīdzības un attīstības politiku gan prezidents Obama, gan valsts sekretāre Klintone ir uzsvēruši tās kā vispusīgas ārpolitikas sastāvdaļas svarīgumu. Tas lielā mērā ir saistīts ar ES kā pasaulē lielākā līdzekļu devēja spēkiem. Mums ir jācenšas panākt jaunas ASV saistības attiecībā uz Tūkstošgades attīstības

mērķiem un atjaunot ES un ASV dialogu par attīstības sadarbību, pievēršot uzmanību tādiem jautājumiem kā palīdzības efektivitāte un politikas saskaņotība.

Ekonomika ir viena no prezidenta Obamas darba kārtības prioritātēm, taču ASV ir arī nekavējoties pārskatījušas galvenos ārpolitikas jautājumus.

Attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu jaunā administrācija piekrīt tam, ka ir nepieciešama plašāka politika, lai paralēli militārajiem pasākumiem īstenotu arī civilus pasākumus. Jaunais ASV uzsvars un civilo resursu attīstību un reģionālā pieeja, lielu uzmanību pievēršot Pakistānai, atbilst pastāvīgai ES politikai. Komisijas centieni Afganistānā ietver atbalstu policijas apmācībai, tiesu sistēmas reformu un alternatīvu saimniecību veicināšanu lauku apgabalos, piemēram, lai apkarotu narkotiku audzēšanu. Esmu saņēmusi arī skaidru signālu par ASV atbalstu — tostarp no paša viceprezidenta *Biden* — mūsu aktīvajam darbam, gatavojot iespējamu ES vēlēšanu novērošanas misiju Afganistānā, ja tiks izpildīti drošības nosacījumi. Es aktīvi raugos, vai mēs visās šajās jomās varam nodrošināt papildu finansējumu. Mēs to nesen apspriedām arī ar *Richard Holbrooke*, īpašo sūtni gan Afganistānā, gan Pakistānā. Mēs piedalīsimies reģionālajā konferencē Hāgā, kā arī konferencē par Pakistānu, kas notiks Tokijā.

Arī Tuvajos Austrumos mēs no paša sākuma esam prasījuši ciešāku ASV iesaistīšanos. Mums vieš cerības valsts sekretāres Klintones klātbūtne Šarmelšeihas Konferencē, kā arī viņas aktīvā iesaistīšanās ar savu klātbūtni pirmajā "kvartetā". Mums ir jāapspriež tas, kā vislabāk veidot dialogu ar jauno Izraēlas valdību — un, cerams, arī ar Palestīnas nacionālās vienotības valdību —, lai attīstītu divu valstu risinājumu. Mēs atzinīgi vērtējam to, ka Obamas administrācija vēlas veidot dialogu ar pārējo reģionu, ieskaitot Sīriju. Kā jau teikts, mums ir arī jāsadarbojas ar ASV dialoga veidošanā ar Irānu, tostarp arī lai nepieļautu kodolieroču izplatīšanos šajā reģionā, pastiprinot mūsu darbu attiecībā gan uz stimuliem, gan sankcijām.

Eiropas Savienībai ir svarīga loma arī mūsu austrumu kaimiņattiecībās. Mēs cieši sadarbosimies ar ASV mūsu darbā attiecībā uz demokrātisku un uz tirgu vērstu reformu veicināšanu šajā reģiona, tostarp ar Austrumu partnerattiecību starpniecību, kuru mērķi ir politiskā asociācija un ekonomiskā integrācija ar mūsu sešiem kaimiņiem austrumos.

Mēs ar ASV runāsim vairāk nekā agrāk par to, kā veidot dialogu ar tādiem stratēģiskajiem partneriem kā Krievija un Ķīna, kā arī Latīņamerika. Tieši tagad es vēlos nodrošināt, lai Eiropas Savienības tikšanās ar prezidentu Obamu 5. aprīlī Prāgā uzskatāmā veidā pavirzītu uz priekšu mūsu attiecības, uzmanību pievēršot jau konkrētiem rezultātiem. Tas radīs pamatu sekmīgam ES un ASV samitam Vašingtonā, kas varētu notikt jūnijā.

Jūnijā būs arī iespēja izstrādāt atjaunotu transatlantisko darba kārtību un ilgtspējīgu programmu ES un ASV praktiskās sadarbības jomā.

Albert Deß, Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinuma sagatavotājs. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze, dāmas un kungi, es vēlētos vispirms pateikties referentam Millán Mon par šī lieliskā ziņojuma iesniegšanu, kurā aplūkoti visi jautājumi, kas nepieciešami taisnīgām transatlantiskajām attiecībām. Šis rezolūcijas projekts par transatlantisko attiecību stāvokli pēc vēlēšanām ASV liecina par to, cik šīs attiecības ir svarīgas.

Saskaņā ar Komisijas rīcībā esošajiem skaitļiem gandrīz 14 miljoni darbavietu Eiropas Savienībā un ASV ir atkarīgas no šīm transatlantiskajām ekonomikas un ieguldījumu attiecībām. Es ceru, ka jaunais Amerikas Savienoto Valstu prezidents, kā viņš teica savā pirmsvēlēšanu runā Berlīnē 2008. gada jūlijā, šīs attiecības vērtēs ļoti augstu. Šajā runā viņš teica, ka Amerikai nav labāka partnera par Eiropu.

Rezolūcijas priekšlikumā var lasīt, ka šīs partnerattiecības ir ārkārtīgi svarīgas stratēģiskas partnerattiecības arī Eiropai. Šīs partnerattiecības tiešām ir priekšnosacījums globālo problēmu risināšanai, jo īpašu pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos. Tomēr priekšnosacījums dzīvotspējīgām transatlantiskām partnerattiecībām ir tas, ka arī amerikāņi atzīst Eiropas pamatotās bažas par transatlantisko tirdzniecību.

Eiropas Savienībā mums ir sevišķi augsti standarti, piemēram, tādās jomās kā patērētāju aizsardzība, dzīvnieku labturība un vides aizsardzība. Mēs vēlamies, lai šiem standartiem atbilst arī produkti, ko no ASV piegādē Eiropai. Es ceru, ka jaunais prezidents un viņa jaunā administrācija strādās pie tā, lai šos standartus ieviestu ASV. Tad arī mums nebūs nekādu problēmu.

Es esmu pārliecināts, ka šis rezolūcijas priekšlikums rīt tiks pieņemts, jo uzskatu, ka tajā ir iekļauts viss, kas vajadzīgs labām attiecībām.

José Manuel García-Margallo y Marfil, Ekonomikas un monetāro jautājumu komitejas atzinuma sagatavotājs. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, es vispirms vēlētos pateikties referentam par darbu, ko viņš veicis, lai šodien Parlamentam iesniegtu pilnīgu, konsekventu un tieši laikā izstrādātu ziņojumu.

Prezidentūra un komisāre minēja tikšanās, kas mums paredzamas, sākot no sanāksmes Londonā un pēc tam Prāgā, kad Eiropas Savienība un Amerikas Savienotās Valstis sāks jaunas attiecības pēc prezidenta Obamas ievēlēšanas.

Es vēlos galveno uzmanību pievērst Ekonomikas un monetāro jautājumu komitejai, kas ir paveikusi ļoti labu darbu, kuru pieņēma vienprātīgi un kuram ir turpmāk minētie mērķi.

Pirmais mērķis ir pārvarēt krīzi. Vai nu mēs to pārvaram kopā, vai arī mēs to nespēsim pārvarēt. Pašlaik mēs esam liecinieki lielākajām fiskālajām paketēm, ko mūsu paaudze ir piedzīvojusi kopš 1929. gada krīzes. Tām būs lielāka ietekme un zemākas izmaksas nodokļu maksātājiem, ja mēs spēsim koordinēt mūsu centienus.

Otrais mērķis ir reformēt finanšu institūciju arhitektūru, kas pašreizējas krīzes laikā ir izrādījusies neveiksmīga, un atjaunot pārredzamību mūsu produktiem, struktūrām un tirgiem. Vai nu mēs to darām kopā, vai arī mēs to nespēsim izdarīt. Kā mums atgādināja komisāre, mēs esam lielākais ekonomiskais bloks pasaulē un, kā teica referents, mums ir kopīgas vērtības, kas ļaus īstenot šādu tuvināšanos.

Trešais mērķis ir finanšu tirgu integrācija, lai izturētu konkurenci no jauno tirgu puses. Lai to izdarītu, ir nepieciešams tuvināt regulatīvos tirgus, kas ļauj praksē piemērot savstarpējās atzīšanas principu un labāku pārraudzību no iestāžu puses abos Atlantijas okeāna krastos.

Komisāre minēja ceturto mērķi un raksturoja to labāk, nekā varētu es: mums ir kopīgi jāpārvar protekcionisma kārdinājums, un būtu lietderīgi pieņemt kopēju nostāju Dohas kārtā.

Visbeidzot, komisāres kundze, mums ir kopīgi jāatrisina problēmas, kas saistītas ar globālā līdzsvara trūkumu, kas lielā mērā ir šīs krīzes cēlonis.

Mums ir jāizveido jauna starptautiskā monetārā sistēma, un būtu žēl, ja, nepanākot vienprātību ar mūsu galveno sabiedroto, mūsu balss globālajās debatēs tiktu pazaudēta.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *PPE-DE grupas vārdā.* –(*ES*) Priekšsēdētāja kungs, partnerattiecības starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Savienību lielā mērā balstās uz vērtībām un milzīgu ekonomisko potenciālu.

Abu reģionu kopējā produkcija sasniedz EUR 23 miljardus, kas atbilst 60 % no pasaules kopprodukta. Abi reģioni pārstāv 60 % no pasaules tirdzniecības un ir spējuši mobilizēt 75 % no pasaules neto ieguldījumiem.

Konsekvento un līdzsvaroto ziņojumu, ko mums iesniedza referents Millin Mon, nevarēja sniegt vēl izdevīgākā brīdī, kā viņš tikko teica, jo tas sakrīt ar nesen ievēlētā Amerikas Savienoto Valstu prezidenta pirmo braucienu uz Eiropu, lai piedalītos G20 sanāksmē, NATO 60. gadskārtas atzīmēšanā un ārkārtas samitā starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm.

Eiropas Savienībai un Amerikas Savienotajām Valstīm ir jāspēj rīkoties, lai stiprinātu savu vadošo lomu, kuras trīs aspekti, manuprāt, ir jāatjauno.

Pirmkārt, mums ir jāaizsargā principi un vērtības, kas stiprina šo transatlantisko aliansi.

Otrkārt, mums ir vajadzīgi tālejošāki mērķi transatlantiskajā dialogā par tematiem, kurus minēja gan referents, gan komisāre, proti, Irāna, Irāka, Tuvie Austrumi, Afganistāna u. c.

Treškārt, mums jācenšas ierosināt jaunu dialogu par stratēģiskiem aspektiem, kas attiecas uz globālām problēmām, piemēram, nabadzības apkarošana, pārtikas nekaitīgums un energoapgādes drošība, klimata pārmaiņu apkarošana utt.

Priekšsēdētāja kungs, ir pilnīgi skaidrs, ka Eiropa, ko mēs vēlamies izveidot kā "spēku", nespēs konkurēt ar Amerikas Savienotajām Valstīm, bet tā vietā tai jāstrādā blakus Amerikas Savienotajām Valstīm kā diviem partneriem, kam ir kopīgs noteikts pasaules redzējums, noteiktas vērtības, kā arī savstarpēja cieņa vienam pret otru.

Tas, priekšsēdētāja kungs, nenozīmē, ka Eiropas Savienībai būtu jādod kāds uzticības kredīts: tai ir jāaizstāv sava pozīcija, kad tas ir vajadzīgs, piemēram, attiecībā uz tādiem jautājumiem kā nāves sods, Starptautiskā

Krimināltiesa, Kioto Protokols, Gvantanamo un likumi ar ekstrateritoriālu spēku, un Amerikas Savienotajām Valstīm būs jārespektē Eiropas Savienība kā stabilitātes un līdzsvara faktors pasaulē.

Priekšsēdētāja kungs, jaunā valsts sekretāre Hilarija Klintone to ļoti labi apkopoja — un es tūlīt pabeigšu —, kad viņa Senāta Ārlietu komitejā teica: "Amerika nevar vissvarīgākās problēmas atrisināt viena pati, bet pasaule tās nevar atrisināt bez Amerikas".

Adrian Severin, *PSE grupas vārdā.* — Priekšsēdētāja kungs, Amerikas Savienotajām Valstīm ir vajadzīgas spēcīgas Eiropas Savienotās Valstis. Eiropas Savienībai ir vajadzīga spēcīga Amerikas Savienība. Kopā Amerikas Savienotās Valstis un Eiropas Savienība varētu būt garantija pasaules drošībai un stabilitātei un piedāvāt globālās kārtības modeli.

Šis ziņojums nav tikai par transatlantisko attiecību stiprināšanu, bet arī par to līdzsvarošanu. Starp abiem Atlantijas okeāna krastiem pastāv noteikta asimetrija, kas negatīvi ietekmē transatlantisko sadarbību. Tādēļ nākotnes sadarbībai ar Amerikas Savienotajām Valstīm ir svarīgi stiprināt politisko Eiropas Savienību. Tā ļaus labāk sadalīt slogu, ievērojot abu pušu starptautiskās saistības.

Starp abiem šiem objektīvajiem stratēģiskajiem partneriem ir nepieciešamas dziļākas un labāk strukturētas attiecībās, kā arī šo attiecību institucionalizācija. Ziņojumā, ko mēs šodien izskatam, tiek ieteiktas ciešākas stratēģiskās partnerattiecības un pie tām vedošais process. Saskaņā ar šiem ieteikumiem mums vajadzētu domāt par patiesi konfederatīvas transatlantiskas struktūras izveidi starp mums un Amerikas Savienotajām Valstīm.

Tajā pašā laikā stratēģisko transatlantisko partnerattiecību nostiprināšanai būtu jāsniedz jaunas iespējas sadarbības attīstīšanai ar trešo lielāko dalībnieku ziemeļu puslodē, proti, Krieviju. Amerikas Savienoto Valstu un Eiropas Savienības attiecības nedrīkstētu uzskatīt par transatlantisku aliansi pret Krieviju, bet drīzāk par sākumpunktu trīspusējas sadarbības formulas izstrādāšanai, lai pasaulē saglabātu drošību un stabilitāti.

Noslēgumā norādīšu, ka mūsu prioritāte ir nevis paust pašapmānam pielīdzināmas vēlmes, bet balstīties uz reālistiskiem pieņēmumiem par to, ko Eiropas Savienība un Amerikas Savienotās Valstis varētu panākt, vienlaikus palielinot mūsu spēju sniegt savu ieguldījumu. No šāda viedokļa es atbalstu ziņojumā paustos ieteikumus. Ļaujiet man personīgi pateikties *Millįn Mon* kungam par plašo un laipno sadarbību, ko viņš mums sniedza, lai formulētu šos ieteikumus.

Sarah Ludford, *ALDE grupas vārdā.* – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos runāt par tieslietu un drošības jautājumiem, kas aplūkoti šajā ziņojumā — ne tādēļ, ka mani neinteresē ekonomiskie aspekti, bet tādēļ, ka manā rīcībā ir tikai trīs minūtes.

Nav šaubu, ka ir nepieciešama transatlantiskā sadarbība, lai apkarotu terorismu un liela mēroga noziegumus, taču tas jādara, pilnībā ievērojot tiesiskumu — vietējā un starptautiskā līmenī — un pamattiesības. Tomēr attiecībā uz datu sniegšanu jābūt stabilam un saistošam datu aizsardzības tiesiskajam regulējumam.

Skaidrākais apliecinājums, ko prezidents sniedzis par pieejas maiņu, ir nodoms slēgts Gvantanamo līča bāzi. Tas vērtējams ļoti atzinīgi, un Eiropas Parlaments ir aicinājis dalībvalstis pozitīvi atbildēt uz ASV oficiālo lūgumu izvietot apmēram 60 zema riska vai bezriska bijušos ieslodzītos, kuri netiks tiesāti. Šis lūgums pagājušajā gadā tika oficiāli izteikts priekšsēdētāja vietnieka *Barrot* un ministra *Langet* vizītes laikā, un es ceru, ka mēs drīz redzēsim rezultātus. Es saprotu, ka šajā ziņā tagad palīdz amerikāņu gatavība pašiem izvietot dažus ieslodzītos, piemēram, 17 uigurus.

Būtu arī labi, ja prezidents Obama varētu iet tālāk par viņa janvāra rīkojumiem un paziņot par visu CIP aizturēšanas centru slēgšanu un ārkārtas pārsūtīšanu pilnīgu izbeigšanu. Lai nodrošinātu, ka nekas tāds neatkārtosies un jo īpaši ka neatkārtosies slepenas vienošanās no Eiropas puses, ir nepieciešams pilnībā darīt zināmu viss, kas notika pēdējo septiņu ar pusi gadu laikā, tostarp kaunpilnā spīdzināšanas izmantošana trešās valstīs.

Šajā ziņojumā, kurā iekļauts kāds manis iesniegts grozījums, jaunā ASV administrācija tiek mudināta ratificēt un pieņemt Starptautiskās Krimināltiesas Statūtus. Tas šo tiesu katrā ziņā nostiprinātu. Arī tas, ja ASV atceltu nāves sodu, būtu piemērs visai pasaulei.

Ja drīzumā stātos spēkā ES un ASV izdošanas un tiesiskās palīdzības nolūgumi, tas būtu stimuls sadarbībai krimināltiesību jomā, kā arī likvidētu pelēko sfēru, kuras dēļ kļuva iespējamas ārkārtas pārsūtīšanas. Taču šādu sadarbību var atbalstīt tikai tad, ja tā nodrošina taisnīgu attieksmi. Manā vēlēšanu apgabalā ir kāda persona, kurai draud izraidīšana un gadu desmiti augstākās drošības cietumā, jo viņš bija ielauzies Pentagona

datoros. Tas rada lielas bažas, ka viņam tas izdevās, taču viņš ir datoru urķis, nevis terorists un viņam ir Aspergera sindroms. ASV būtu jāatsauc savs izdošanas pieprasījums un jāļauj viņu notiesāt Apvienotajā Karalistē, ja tas vispār būtu jādara.

Visbeidzot, es vēlos pievērsties ALDE grupas grozījumu tematam, proti, tiešsaistes azartspēlēm. Ir svarīgi panākt ātru risinājumu šim strīdam, kurš attiecas uz ASV ieviestiem aizliegumiem un vajāšanām, kas nelegāli selektīvos kriminālvajāšanas procesos skar tikai Eiropas interneta azartspēļu operatorus. ASV Pasaules Tirdzniecības organizācijā apgalvo, ka ASV ir aizliegtas jebkādas azartspēles internetā, taču tā nav taisnība. Tiešsaistes zirgu sacīkšu totalizatori, ko rīko ASV uzņēmumi, un arī oficiālas štatu loterija tiek atļautas, taču vajāti tiek tikai ārvalstu pakalpojumu sniedzēji.

Man nav īpašu simpātiju pret interneta azartspēlēm — faktiski tās pat mani satrauc —, bet diskriminējošai attieksmei, klaji neievērojot PTO noteikumus, nav vietas transatlantiskajās attiecībās. Starp citu tas attiecas arī uz vīzām, tādēļ ceru, ka ļoti drīz tiks atceltas vīzas visiem ES pilsoņiem.

Konrad Szymański, *UEN grupas vārdā.* – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, iespējams, ka nav nevienas svarīgas starptautiskas problēmas, ko mēs varētu atrisināt vieni paši. Es nerunāju tikai par Irānu, Irāku vai Afganistānu. Starptautiskā terorisma dēļ tiek ietekmēti paši starptautiskās kārtības principi. Ir jāreformē Ženēvas Konvencija, lai varētu labāk reaģēt uz draudiem, kas nav saistīti ar konkrētu valsti.

Neraugoties uz optimistiskajiem paziņojumiem, šodien nav skaidrības par NATO nākotni. Ja šī alianse arī turpmāk garantēs mūsu drošību, tad Eiropas valstīm ir jāatjauno to politiskās un militārās saistības. Tomēr mūsu sadarbībai jābūt pragmatiskai — mums jāatzīst, ka Amerika pārstāv atšķirīgu, bet vienlīdz atzīstamu demokrātijas modeli, un jārīkojas apvaldīti, kad mēs dodam padomus par starptautiskajām tiesībām, Starptautisko Krimināltiesu vai nāves sodu.

Joost Lagendijk, Verts/ALE grupas vārdā. — (NL) Priekšsēdētāja kungs, mēs stāvam uz sliekšņa jaunām attiecībām starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm. Mēs labi zinām, kādu kaitējumu šīm attiecībām nodarīja astoņi gadi, kuru laikā Baltajā namā saimniekoja Džordžs Bušs. Tādēļ tik daudz eiropiešu priecājās par Baraka Obamas ievēlēšanu un viņa solījumu vairāk jomām pievērsties pilnīgi citādā veidā. Millán Mon kunga ziņojumā ir apkopoti visi šie svarīgie jautājumi. Kā piemērus var minēt kopīgu pieeju klimata pārmaiņām un finanšu un ekonomikas krīzei. Ir arī citi piemēri — nepieciešamība īstenot jaunu stratēģiju Afganistānā un Pakistānā un Gvantanamo līča aizturēšanas bāzes slēgšana. Pēdējā no minētajām problēmām, Gvantanamo līcis, bija viena no kļūdām, kas ļoti sabojāja Amerikas Savienoto Valstu morālajai autoritātei visā pasaulē. Tas pats attiecas uz tādām problēmām kā spīdzināšana un pārvietošana. Prezidents Obama ir paredzējis šādu praksi izbeigt, un šādu soli ļoti atzinīgi vērtē arī mana grupa.

Ir vēl viens lēmums, kas, iespējams, nav tik acīmredzams, taču, manuprāt, arī ir kaunpilns un ir jāpārskata, turklāt pēc iespējas ātrāk. Tas, ko es šajā gadījumā domāju, ir Amerikas Savienoto Valstu atteikums sadarboties ar Starptautisko Krimināltiesu (SK) Hāgā. Vēl sliktāk, ASV Kongress atriebās, tikai vienu mēnesi pēc SK izveides 2002. gada jūlijā pieņemot Likumu par ASV personāla aizsardzību.

Kas šajā likumā ir teikts? Tas aizliedz ASV institūcijām un pilsoņiem sadarboties ar SK vai sniegt tai informāciju. Tas uzliek ASV pilsoņiem pienākumu saņemt starptautisku imunitātes garantiju pirms piedalīšanās Apvienoto Nāciju Organizācijas operācijās. Citiem vārdiem, ar šo likumu tiek padarīta neiespējama ASV pilsoņu notiesāšana. Valstis, kas parakstījušās par SK, var par to tikt sodītas, un Amerikas Savienotās Valstis tās tiešām par to soda. Visbeidzot, ir kāds aspekts, kas manā valstī, Nīderlandē, radīja vislielāko satraukumu, proti, tas, ka šajā likumā ASV prezidentam tiek dota atļauja vai iespēja izmantot visus līdzekļus, kas nepieciešami, lai atbrīvotu jebkādu ASV personālu, ko aizturējusi Starptautiskā Krimināltiesa. Tādēļ Nīderlandē šis likums ir pazīstams kā "Hāgas iekarošanas likums"

Mēs par to varētu daudz jokot, un to tiešām esam darījuši, turklāt pamatoti. Tomēr tas var novest pie tā, ka mēs visus šos apstākļus novērtējam par zemu. Šis likums bija ārkārtīgi antagonistiska un ļoti simboliska prezidenta Buša reakcija uz SK izveidi. Tagad mums nepieciešama vienlīdz simboliska, taču, es ceru, ļoti draudzīga reakcija no prezidenta Obamas puses. Es viņu mudinu atsaukt minēto likumu un sadarboties ar SK un aicinu Komisiju un Padomi šo jautājumu apspriest ar prezidentu, kad to pārstāvji ar viņu tiksies nākamajā nedēļā.

Jiří Maštálka, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (*CS*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es lasu šo ziņojumu ar lielu interesi un varu atklāti pateikt, ka tas manī rada noteiktu apjukumu. Ziņojumam ir 61. punkts, un tas ir izsmeļošs, taču pēc manām domām ļoti neskaidrs. Tajā pilnīgi netiek aplūkoti vai pat vispār nav iekļauti jautājumi, kas visvairāk ietekmē ierindas cilvēkus Čehijā un Eiropā. Es nevaru atrast nekādu konkrētu viedokli

par pašreizējo globālo ekonomikas krīzi un ES un ASV pieeju. Es nevaru atrast nekādu nostāju attiecībā pret karu, ko dažas ES valstis kopā ar ASV uzsākušas Afganistānā. Ziņojumā paustā nostāja neizskaidrojamu iemeslu dēļ ir ļoti piesardzīga. Ko nozīmē aicinājums "izstrādāt jaunu kopēju stratēģisko koncepciju"? Apgalvojums, ka "mēs atzinīgi vērtējam *Richard Holbrooke* iecelšanu par vienīgo īpašo sūtni Pakistānas un Afganistānas reģionā", ir pilnīgi nepieņemams šāda veida ziņojumā un nav nekas cits kā savstarpēja pieglaimošanās mazas politiķu grupas starpā, kas pirms 10 gadiem pieņēma lēmumu bombardēt Dienvidslāviju. Trūkst arī jebkādas skaidras nostājas par ASV nacionālās pretraķešu aizsardzības sistēmas elementu būvēšanu Centrāleiropā, kas, starp citu, ir kļuvusi par strīdus ābolu starptautiskajās attiecībās un pamatu kosmosa militarizācijas programmai.

Lai gan ziņojumā var ievērot pāreju no dubultstandartu politikas attiecībā uz Austrumeiropu un tajā tiek vairāk uzsvērtas starptautiskās tiesības, kopumā ziņojums izskatās kā aizstāvības dokuments ES augstajam pārstāvim Javier Solana. Šis darbs ir labi padarīts, un nekādas īpašas izmaiņas nav vajadzīgas. Dokumentā ir iekļauti aicinājumi izveidot divas apvienotas ES un ASV struktūras un priekšlikums, kā to darīt. Pēc manām domām šāda veida literārus gara darbus nevajadzētu iesniegt Eiropas Parlamentam. Tā vietā mums ir vajadzīga rezolūcija, kā rīkoties attiecībā uz visiem svarīgajiem jautājumiem, kas šodien skar pasauli.

Bastiaan Belder, IND/DEM grupas vārdā. – (NL) Priekšsēdētājas kundze, es pilnībā piekrītu domai, kas caurvij Millán Mon kunga ziņojumu, proti, par to, cik Eiropas Savienībai ir svarīgas labas transatlantiskās attiecības. Viņš pareizi atsaucas uz patiesi kopīgām politiskajām un sociālajām vērtībām.

Bez šiem atzinības vārdiem man ir arī daži kritiski komentāri. Manuprāt, ir žēl, ka referents tikai garāmejot 35. punktā piemin kopīgu transatlantisku pieeju Ķīnai. Tajā nav konkrētu priekšlikumu, turklāt šīs globālās krīzes laikā un pirms G20 sanāksmes Londonā, kur visu uzmanība būs pievērsta finanšu pakalpojumiem un Pekinas ietekmei. Protams, 47. punktā referents norāda uz kopīgām transatlantiskās tirdzniecības interesēm, piemēram, intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu. Bet kā ar kopīgu interešu jomu Millin Mon kungs?

Mans otrais komentārs attiecas uz daudzpusīguma perspektīvas izmantošanu — ideju, ko tik bieži aizstāv šajā Parlamentā. Tikai Amerikas Savienotās Valstis, pamatojoties uz savu politisko gribu un militāro spēku, vēlas un spēj nodrošināt globālu stabilitāti un drošību. Izdarīsim ātru salīdzinājumu ar Eiropu. Eiropas uzdevums ir tikai atbalstīt Vašingtonu atbildīgā un uzticamā veidā. Manuprāt, tā ir tikai reāla transatlantiskā sadarbība, jo, lai gan Amerikas Savienotajām Valstīm tiešām ir vajadzīga Eiropa, mums ir jāapzinās, ka Eiropai amerikāņi ir vajadzīgi daudz vairāk, nekā viņiem esam vajadzīgi mēs. Mums vajadzētu to saprast.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Dāmas un kungi, es apsveicu Millán Mon kungu par lietderīgu un iedvesmojošu ziņojumu par transatlantisko attiecību stāvokli. Tā kā nav laika veikt detalizētu analīzi, es vēlos izteikt tikai dažus komentārus. Rezolūcijas B punktā nevajadzētu ar tādu pārliecību teikt, ka stāsies spēkā Lisabonas Līgums. Mēs to vēl nezinām. Otrkārt, tajās daļās, kur runa pilnīgi pareizi ir par nepieciešamību reformēt starptautisko finansiālo sistēmu, Pasaules Banku un SVF, nav pieminēts tas, ka ir vajadzīgas vērtēšanas aģentūru reformas un stingrs regulējums. Šīs aģentūras bankām un apdrošināšanas sabiedrībām piešķīra maksimālo pozitīvo vērtējumu, proti, trīskāršu A, pat tad, kad tās bija pilnas ar toksiskiem aktīviem, de facto bankrotējušas un maksāja miljardus saviem vadītājiem. Treškārt, 24. punktā ir atsauce uz ziņojumu, ko 16 ASV ziņu aģentūru padome sniedza par globālajām tendencēm laikposmā līdz 2025. gadam. Jānorāda, ka līdzīgas analīzes ir veiktas arī Krievijā un Ķīnā, taču ziņojumā šādi ziņojumi netiek pietiekami ņemti vērā. Ķīnai jebkurā gadījumā būtu jāpievērš lielāka uzmanība. Es vēlos norādīt, ka saskaņā ar šīs nedēļas Financial Times pasaules trīs lielākās bankas, vērtējot pēc tirgus kapitalizācijas lieluma, ir Ķīnas bankas. Ķīnas IKP tuvojas ASV IKP. ES ir attiecīgi jāpielāgo sava rīcība. Ceturtkārt, 31. un 32. punktā ir virkne konkrētu plānu attiecībā uz Krieviju. Tiek runāts par konstruktīvas sadarbības nepieciešamību, taču jau 33. punktā ES un ASV tiek aicinātas attīstīt kopēju stratēģiju attiecībā uz sešām bijušās Padomju Savienības valstīm, kurās plaši runā krievu valodā un kur ir arī krievu tautības iedzīvotāji. Dāmas un kungi, saskaņā ar šo ziņojumu šī stratēģija ir jāīsteno bez Krievijas Federācijas. Ja tā ir, tad, manuprāt, mēs diemžēl runājam nevis par konstruktīvu sadarbību, bet par sēklas sēšanu virknei konfliktu, un es ceru, ka mēs to nevēlamies.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze, Padomes priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, Eiropas Savienība un tās dalībvalstis un Amerikas Savienotās Valstis ir brīvības un demokrātijas spēki. Tām ir vairāk kopēju vērtību nekā jebkurai citai valstu kopienai uz šīs planētas.

Amerikas Savienotās Valstis pagājušajās vēlēšanās atkal pierādīja, ka tām šajā procesā, kura pamatā ir vērtības un demokrātija, ir atjaunošanās un atjaunināšanās potenciāls. Šajā globālajā pasaules kārtībā, kā to no jauna pierādīja kredītdeficīts, ir ārkārtīgi svarīgi, lai mēs, eiropieši, ciešāk sadarbotos ar amerikāņiem un saistītu

savas intereses, jo tikai tādā veidā mēs varam pieņemt kopīgus standartus un padziļināt attiecībās starp mūsu valstīm.

Tādēļ es uzskatu, ka šajā posmā *Millán Mon* ziņojums ir ārkārtīgi svarīgs. Mums ir jācenšas turpināt Transatlantiskās Ekonomikas padomes darbs un jāpiemēro politika, ar ko tiek atceltas ar tarifiem nesaistītas tirdzniecības barjeras, lai mēs tādējādi varētu nodrošināt, ka mūsu intereses tiek sasaistītas, tiek izveidots transatlantisks tirgus un līdz ar to tiek pastāvīgi padziļinātas arī politiskās attiecības.

Mums ir šeit jāatzīst, ka tas notiks tikai tad, ja tiks iesaistīti parlamenti, jo tikai ar parlamentu starpniecību var piemēroti pieņemt lielāko daļu regulējuma, un ka šis process un priekšlikumi attiecībā uz Transatlantisko likumdevēju dialogu un Transatlantisko Asambleju ir ārkārtīgi svarīgi.

Turklāt ir ļoti svarīgi, lai mēs šodien attīstītu ilgtermiņa stratēģiju, lai mēs spētu izstrādāt kopējus plānus un lai abas puses zinātu, kādas būs mūsu kopīgās intereses pēc 10–20 gadiem, tā lai mēs varētu uz tām balstīt mūsu praktisko politiku. Es arī uzskatu, ka tas dos Čehijas prezidentūrai iespēju šos jautājumus izvirzīt tikšanās reizē ar amerikāņiem 5. aprīlī, lai mēs kopējās interesēs varētu sasniegt spēcīgākas saiknes.

Pēdējais komentārs: viss tas darbosies tikai tad, ja Eiropas Savienība būs spēcīgāks un uzticamāks partneris, ja tai būs kaut kas līdzīgs Lisabonas Līgumam un ja tā iegūs rīcības brīvību ārpolitikas jomā. Es tādēļ vēlētos arī lūgt, lai mēs šajā brīdī aizsargātu mūsu intereses un atcerētos, ka mums ir jāpanāk progress, lai mēs varētu nodibināt patiesas un līdztiesīgas partnerattiecības ar Amerikas Savienotajām Valstīm.

Erika Mann (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos teikt dažus vārdus par mūsu ekonomiskajām attiecībām. Vēlos pateikties manam kolēģim *Millin Mon* kungam par viņa lielisko ziņojumu.

Mums ir jāatceras, ko mēs vēlamies sasniegt. Es ar to domāju, ka tas bija tieši Eiropas Parlaments — ko daudz vēlāk sāka atbalstīt Padome un Komisija —, kurš nāca klajā ar domu par spēcīgākām ekonomiskajām attiecībām un transatlantiska tirgus izveidi. Domai par transatlantisku tirgu sekoja Transatlantiskā Ekonomikas padome (TEP). Katra no šīm iniciatīvām var izdzīvot tikai tad, ja ir stingrs atbalsts no abām pusēm. Tas, ka Amerikas Savienotajās Valstīs ir jauna valdība, automātiski nenozīmē, ka mums spēcīgs atbalsts minētajai padomei, jo mēs pašlaik nodarbojamies ar problēmām, ko radījusi milzīga ekonomikas un finansiālā krīze.

Tādēļ es mudinu gan Komisiju, gan Padomi nodrošināt, lai Transatlantiskajai Ekonomikas padomei tiktu dots viss nepieciešamais atbalsts, jo tas netiek dots automātiski.

Vēlos tikai jums atgādināt trīs darba kārtības punktus, kas ir ļoti svarīgi un kas mums kaut kādā veidā jāatrisina. Viens no tiem ir tirdzniecības strīdu jautājumi. Šie jautājumi ir ļoti plaši, bet es vēlētos uzmanību pievērst vienam tematam, kas ir ļoti svarīgs, un tā ir *Airbus-Boeing* lieta, kura ir iesniegta izskatīšanai PTO un kuras nemitīgi atliek. Es jūs aicinu rast risinājumu. Tas nav iekļauts TEP darba kārtībā, bet risinājums ir jārod pēc iespējas ātrāk, citādi mums radīsies grūtības svarīgā nozarē.

Mans otrs aicinājums ir nodrošināt, lai mums beigu beigās būtu ceļa karte un pārredzamība attiecībā uz to, kāda veida temati tiek apspriesti TEP. Mēs to esam lūguši daudzas reizes. Es zinu, ka Padome pie tā strādā, taču mēs joprojām neesam panākuši vērā ņemamu progresu. Mēs vēlamies lai pēc iespējas drīzāk notiktu uzklausīšana par konteineru drošību abās pusēs. Par to tika panākta vienošanās pēdējā TEP sanāksmē, taču ir jāveic turpmāki pasākumi.

Pēdējais, ko gribu teikt, ir tas, ka jums ir jānodrošina, lai attiecībā uz energointensīvām nozarēm TEP tiktu informēta par domu kopīgi noteikt kritērijus. Tas ir vienīgais veids, kādā varēs atrisināt problēmas energointensīvās nozarēs.

SĒDI VADA: M. A. DOS SANTOS

Priekšsēdētāja vietnieks

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – Priekšsēdētāja kungs, nākamajā nedēļā Amerikas Savienoto Valstu prezidents Obama dosies uz Eiropu savā pirmajā ārvalstu vizītē, lai apliecinātu savu atbalstu transatlantiskajai aliansei un dialogam.

Līdz ar viņa ievēlēšanu par prezidentu nāca cerības un pārmaiņas — ne vien Amerikas Savienotajām Valstīm, bet arī visai pasaulei un arī Eiropai. Ir absolūti nepieciešams, lai ES izveidotu komunikācijas tīklus, lai ar Amerikas Savienotajām Valstīm uzturētu intensīvu dialogu par daudziem svarīgiem jautājumiem, piemēram, konflikts Tuvajos Austrumos, ekonomikas krīze un klimata pārmaiņas. Šie jautājumi ir globālas problēmas

un tādēļ ir jāapspriež, īstenojot starptautisku sadarbību ar Amerikas Savienotajām Valstīm, Eiropas Savienību, Eiropas valstīm, Ķīnu, Indiju un visām pasaules valstīm.

Bogusław Rogalski (UEN).—(*PL*) Priekšsēdētāja kungs, līdz ar prezidenta vēlēšanām Amerikas Savienotajās Valstīs ienāca jauna ēra attiecību vēsturē ar šo valsti un jauna ēra arī pašā valstī. Es ceru, ka Amerikas Savienotajās Valstīs tās būs evolucionāras, nevis revolucionāras pārmaiņas.

Tomēr mani māc bažas par dīvainajām, arvien ciešākajām attiecībām starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Krieviju uz to starptautisko nolīgumu rēķina, kas noslēgti ar tādām Eiropas valstīm kā Poliju un Čehiju, piemēram, attiecībā uz jautājumu par pretraķešu vairoga būvniecību, kurā Amerikas Savienotās Valstis ir atkāpušās no saistībām, ko tās agrāk uzņēmušās pret šīm valstīm. Atgādināšu arī par vīzām, ko Amerikas Savienotās Valstis joprojām pieprasa attiecībā uz dažām dalībvalstīm. Tas nedrīkst notikt transatlantiskajās attiecībās starp ES un ASV.

Transatlantiskās sadarbības stiprināšanai jābūt sevišķi svarīgam jautājumam cīņā pret terorismu, un tās pamatā pirmkārt jābūt starptautisko tiesību ievērošanai. Kā teica Baraks Obama: "neviena nācija, lai cik liela un spēcīga tā arī nebūtu, nespēj šādas problēmas atrisināt viena pati". Tas jāatceras arī mums šajā Parlamentā, jo man nereti šķiet, ka mēs domājam, ka Eiropas Savienība spēs šo globālo problēmu atrisināt viena pati.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, savā dokumentā mūsu kolēģis *Millán Mon* kungs, kā arī komisāre un ministrs ir izklāstījuši iespējamus risinājumus, stratēģijas un mērķus, kas mums būtu jāievēro mūsu sadarbībā ar Ameriku. Es vēlos pievērsties kādai citai domai un dalīties tajā ar jums.

Es domāju, ka Baraka Obamas vēlēšanu sauklis — "Pārmaiņas, kas mums nepieciešamas" — attiecas arī uz mums, eiropiešiem. Es šeit domāju par pārmaiņām mūsu attieksmē pret ASV. No vienas puses, mēs apbrīnojam šīs vēsturiski jaunās nācijas bagātību, ekonomiku, zinātni, kino, mūziku un brīvību. No otras puses, pastāv nepatika un pat naidīgums, jo īpaši no daudziem kreisā spārna deputātiem, pret Amerikas politiku, Amerikas reliģiozitāti un Amerikas kapitālismu. Paradoksāli, Krievija vienmēr ir draugs, lai ko tā arī nedarītu, ieskaitot vissliktākos uzbrukumus, piemēram, žurnālistu nogalināšanu, bet Amerika ir partneris, kas apģērbts ienaidnieka drēbēs — tāda ienaidnieka, kurš, protams, palīdzēja atbrīvot Eiropu no nacistiem un kuram nebija pienākuma šādi uzupurēties, bet kurš tā gribēja pēc paša vēlmes. Tā tiek uzskatīta par ienaidnieku, kas palīdzēja pārbūvēt Eiropu, taču, neraugoties uz to, nav nopelnījusi pastāvīga koalīcijas partnera titulu.

Es tādējādi runāju par atbilstošiem standartiem un spriedumiem, kuru pamatā ir veselais saprāts, nevis tikai pareizā un taisnīgā ideoloģija, it kā mēs būtu Maskavas atbalss. Viss, kas ASV ir slikts vai nepareizs, ir attiecīgi jānovērtē, taču viss, kas ir labs un kas varētu mums palīdzēt īstenot ES mērķus, ir jāvērtē pozitīvi. Sadarbības pamatā jābūt reālām lietām, bet vienlaikus arī stabilai vēlmei kopīgi risināt problēmas. Daudzie paziņojumi, aplausi, grozījumi un veselas rezolūcijas, ko pēdējo četru gadu laikā ierosinājuši kreisie un kam man ir bijusi iespēja būt lieciniekam, bieži vien bija balstīti uz negatīvu, vispārinātu attieksmi, nevis uz konkrētiem faktiem. Ļaujiet pateikt pēdējo teikumu, priekšsēdētāja kungs, — Baraks Obama kļuva par prezidentu tikai atbilstoši nācijas gribai, tādas nācijas gribai, ar kuru ir vērts sadarboties un kura aizsargā vērtības, kas ir svarīgas arī mums.

Libor Rouček (PSE). – (*CS*) Dāmas un kungi, Eiropa un ASV saskaras ar veselu virkni globālu problēmu un globālu uzdevumu. Finansiālā un ekonomikas krīze, globālās sasilšanas, terorisma un kodolieroču izplatīšanās problēmas, neatrisinātās problēmas Tuvajos Austrumos, Irākā un Afganistānā un daudzas citas problēmas. Ne ES, ne ASV nespēj nevienu no šīm problēmām atrisināt bez nepieciešamās sadarbības, piemēram, tāda veida stratēģiskas sadarbības un stratēģiskām partnerattiecībām, par kādām šeit jau runāts. Šādu partnerattiecību pamatā ir tādas kopīgas vērtības kā brīvība, cilvēktiesības, pilsoņu tiesības un demokrātija — vērtības, kas sevi pierādījušas vairāk nekā 60 gadu laikā.

Līdz ar jauno administrāciju Amerikas Savienotajās Valstīs šeit ir parādījusies ārkārtīgi liela vēlme sadarboties. Pirms dažām nedēļām vairākiem no mums bija iespēja apmeklēt Vašingtonu un runāt ne vien ar Valsts departamenta sekretāra vietniekiem, bet arī ar mūsu kolēģiem Kongresā, Senātā un dažādās zinātniskās institūcijās. Pastāv vēlme sadarboties, kopīgi rīkoties un kopīgi risināt problēmas. Tādēļ arī es vēlētos pievienoties aicinājumam EP deputātiem īstenot daudz ciešāku un intensīvāku sadarbību ar ASV kolēģiem.

Taču Eiropas un ASV stratēģisko sadarbību nedrīkst vērst pret trešām valstīm, pret tādiem partneriem kā Krievija un Ķīna. Piemēram, atbruņošanās vai kodolieroču kontroles problēmas nevar atrisināt bez sadarbības ar Krieviju. Es tādēļ atzinīgi vērtēju, piemēram, sarunu atjaunošanu par START līgumu, kā arī atzinīgi vērtēju diskusijas ar mūsu Krievijas partneriem par ASV pretraķešu aizsardzības sistēmām Eiropā. Tas viss ir svarīgi.

Noslēgumā es vēlos novēlēt Čehijas prezidentūrai sekmes paredzamajā samitā Prāgā, kā arī pateikties Millįn Mon kungam par šo ziņojumu.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, Gordons Brauns kādā runā Amerikas Savienotajās Valstīs, Vašingtonā, kā pirmais Eiropas līderis, kas runāja šajā galvaspilsētā, nesen teica, ka politiskajā atmiņā nav laika, kad Eiropa būtu bijusi tik pozitīvi noskaņota pret Amerikas Savienotajām Valstīm. Tas tā tiešām ir. Nekad nav bijis tik daudz proamerikānisma, tik daudz amerikāniskam, mēs varētu teikt, mūsu sabiedrībā kopumā un, protams, arī visā mūsu politiskajā, kultūras un sociālajā elitē.

Mums šis apstāklis būtu jāizmanto. Šīs ir kopīgas jūtas, kas ir kaut kas vairāk nekā personīgas simpātijas pret jauno valdību un kas ir apvienotas ar plašu kopīgu darba kārtību, pie kuras mēs varam strādāt un kura ir šeit ļoti labi izskaidrota ziņojumā, par ko mēs balsosim rīt.

Tomēr ir arī ļoti svarīgi ļoti labi apzināties to, ka, lai gan mums ir daudz kopīga, mūsu intereses ne vienmēr ir vienas un tās pašas un ka tādēļ dažās jomās kā draugiem, kas tagad viens ar otru runā, skatoties tieši acīs, un kas spēj sadarboties, pastāv noteikti jautājumi, attiecībā uz kuriem mēs joprojām neesam vienisprātis. Tas tā ir jo sevišķi tādēļ, ka mēs kalpojam atšķirīgām sabiedrībām, un šajā ziņā es runāju tieši par ekonomikas un tirdzniecības jomām — šeit pastāv neatrisināti jautājumi, kas būs jārisina, īstenojot pēc iespējas labāku sadarbību, taču neaizmirstot par katras puses nostāju.

Šajā kontekstā Eiropas Savienībai jābūt paškritiskai attiecībā uz to, kas tai jādara un kas tai jāuzlabo, lai tā būtu uzticama. Mēs zinām, ka pēc Lisabonas Līguma pieņemšanas mūsu rīcībā būs skaidrāki instrumenti un mēs tad spēsim tos likt lietā. Tomēr jau tagad mums ir jāsaprot, ka tad, ja vēlamies, lai mūs respektētu un lai mēs būtu Amerikas Savienoto Valstu redzeslokā, mums ir jāreformē arī tas, kā mēs darbojamies.

James Elles (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, es domāju, ka mūsu priekšā ir ļoti svarīgs ziņojums, jo mūsu referents *Francisco Millán Mon* kungs ir spējis panākt, ka šo ziņojumu Ārlietu komitejā pieņem gandrīz vienprātīgi. Es nezinu, kad tā agrāk būtu bijis — visas grupas apvieno savus spēkus, lai parādītu, ka tās ir par spēcīgākām transatlantiskajām partnerattiecībām. Es tiešām esmu ievērojis, ka šajā ziņojumā mēs tagad pirmo reizi tās saucam par visstratēģiskākajām partnerattiecībām, kādas mums ir. Mums ir daudz un dažādu citu partnerattiecību, taču šīs mums Eiropas Savienībā ir vissvarīgākās.

Kā jau tika minēts, tagad ir jauns tonis, taču es arī sajūtu, ka tas ir tonis no amerikāņu puses, kas raugās, ko Eiropa var darīt kā partneris globālajā sistēmā, un ka mums tagad ir jādomā par to, ko mēs darīsim, lai spētu sniegt savu ieguldījumu šajā procesā.

Es domāju, ka vissvarīgāko šajās debatēs pateicāt jūs, komisāres kundze, sakot, ka tas, ko mēs vēlamies ir stratēģiskāks dialogs, spēja saskatīt ilgtermiņa tendences, kā, piemēram, Nacionālās izlūkošanas padomes (NIC) ziņojumā par 2025. gadu, spēja būt tālredzīgākiem, lai saprastu, ka mums var būt kopīga analīze, spēja tās rezultātā vienoties par kopīgu rīcību. Man ir aizdomas, ka tam būs nepieciešams noteikts darbs Eiropas Savienībā, varbūt mūsu atbalsts 2010. gada budžetā, lai mēs spētu formulēt mūsu ilgtermiņa domāšanu, jo tagad ir ļoti maz ilgtermiņa domāšanas gan Komisija, gan arī Eiropas Parlamentā par tādām ilgtermiņa tendencēm kā tās, kas minētas NIC ziņojumā.

Šādi rīkojoties, mēs atradīsim veidu, kādā radīt atbilstošāku pamatu eiropiešu un amerikāņu iesaistīšanai šajās debatēs. Pēdējo piecu gadu laikā Briselē ir parādījušies daudzi ASV ideju ģeneratori (think tanks), kas mums saka, kā mums būtu jārīkojas attiecībā uz konkrētiem politikas aspektiem, taču ir ļoti maz eiropiešu Vašingtonā, kas spētu izskaidrot amerikāņiem to, kādas ir mūsu domas par Eiropas politikas veidošanu. Mums ir tam jāpievērš uzmanība, lai paredzētu pietiekamus budžeta līdzekļus šāda veida ietekmes panākšanai un lai mēs nodrošinātu līdzsvarotu ieguldījumu mūsu transatlantiskajās diskusijās.

Ana Maria Gomes (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, transatlantiskās attiecības, ko Obamas ievēlēšana izglāba no Buša administrācijas atstātajiem pelniem, vairs nav pietiekamas, lai atrisinātu galvenās problēmas, ar ko saskaras cilvēce, taču tas joprojām ir vajadzīgs.

Eiropai ir jāizmanto šī izdevība un kopā ar ASV jārod risinājums iziešanai no globālās krīzes, saglabājot drošību cilvēkiem, — un tas nozīmē ne vien starptautiskās finanšu sistēmas reformēšanu, bet arī visa globalizācijas procesa regulēšanu un ieguldījumus ilgtspējīgā ekonomikā globālā mērogā.

Mums ir vajadzīga spēcīgāka Eiropa, lai palīdzētu Obamam slēgt Gvantanamo bāzi, slēgt slepenos cietumus un definēt alternatīvu stratēģiju drošības problēmām Afganistānā, Pakistānā, Irānā un Sudānā, kā arī panākt tiesiskumu un mieru izraēliešiem un arābiem.

Mums ir vajadzīga spēcīgāka Eiropa un patiesas partnerattiecības ar ASV, lai īstenotu Tūkstošgades attīstības mērķus. Tikai ar tādu ES, kas spēj dalīt nastu un uzņemties tās globālos pienākumus, un ES, kas nav tikai tās sastāvdaļu summa, mūs Vašingtonā uztvers nopietni un mēs spēsim ietekmēt Obamas administrācijas politiku un varēsim izveidot patiesas transatlantiskās partnerattiecības, kas joprojām nepieciešamas pasaulei.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Runā, ko Baraks Obama sniedza pagājušajā gada Berlīnē, viņš teica, ka Amerikai pasaulē nav labāka drauga par Eiropu. Arī mums ir pienācis laiks teikt, ka mums pasaulē nav labāka vai svarīgāka partnera par Amerikas Savienotajām Valstīm. Mums ir jāmeklē sabiedrotie starp tiem, ar ko mums ir kopīgas vērtības un kopīgas intereses, nevis starp tiem, kas no mums ir ļoti tālu.

Eiropai nav alternatīvu transatlantiskajām attiecībām. Visa rietumu pasaule saskaras ar nopietnām problēmām: starptautiskais terorisms, kodolieroču izplatīšanās, klimata pārmaiņas un ekonomikas krīze. Šajā ziņā mēs gūsim sekmes un sasniegsim rezultātus tikai tad, ja mēs rīkojamies kopā.

Ciktāl runa ir par ekonomikas krīzi, protekcionisma kārdinājumu var just ikvienā valstī. Arī Amerikas Savienotajās Valstīs, kā zināms, ir izsludināta programma "Pērc Amerikas preci!". Mums ir kopīgi jārīkojas pret protekcionismu, jo galu galā protekcionisms mūs nevis aizsargā, bet mums visiem kaitē.

Ar Obamas kunga pirmo Eiropas apmeklējumu un došanos uz dažādām Eiropas valstīm tiek saistītas lielas cerības. Mēs ceram, ka G20 samitā tiks likti pamati kopējai institucionālai atbildei un tiks pieņemti kopīgi noteikumi, kas mums ļaus pārvarēt globālo ekonomikas krīzi.

Eiropas mērķis ir kļūt par svarīgu starptautisko dalībnieku. Lisabonas Līgumā ir paredzēti tam vajadzīgie institucionālie priekšnosacījumi, bet nekas nevar notikt bez politiskās gribas. Mums ir jāuzņemas lielāka loma starptautiskajā dzīvē, jo tikai tad mēs spēsim sasniegt mūsu mērķus.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Es vēlos pateikties Francisco José Millin Mon kungam par viņa lielisko ziņojumu par transatlantiskajām attiecībām.

Kā Eiropas Parlamenta deputātiem mums ir jāuzstāj, lai Eiropas Savienība un Amerikas Savienotās Valstis attīstītu kopīgu stratēģiju attiecībā uz sešām Austrumeiropas valstīm: Moldovu, Ukrainu, Gruziju, Armēniju, Azerbaidžānu un Baltkrieviju, kas ir Eiropas kaimiņattiecību politikas centrā, lai varētu panākt konkrētus ilgtermiņa rezultātus, īstenojot Austrumu partnerattiecības, kā arī saistībā ar Melnās jūras sinerģiju. Es atzinīgi vērtēju to, ka ziņojumā tika iekļauts mans grozījums par šo tematu, un vēlos pateikties maniem kolēģiem par šīs domas atbalstīšanu.

Vēl viens sevišķi interesants aspekts ir referenta priekšlikums atcelt vīzas visiem Eiropas pilsoņiem, kuri vēlas doties uz Amerikas Savienotajām Valstīm. Pret visiem Eiropas pilsoņiem jābūt vienādai attieksmei. Nav pieņemami, ka pret dažiem Eiropas Savienības pilsoņiem izturas kā pret otršķirīgiem pilsoņiem.

Es vēlos uzsvērt konkrēto un svarīgo progresu, kas sasniegts attiecībā uz bezvīzu režīma panākšanu. Piemēram, Rumānijā 2009. gada janvārī tika ieviestas jaunas biometriskas pases, kurās ir mikroprocesori, kas glabā pilsoņu personas datus, ietverot 50 drošības elementus — par 18 vairāk nekā pašreizējās pasēs. Tomēr es domāju, ka biometriskām pasēm nav jābūt nosacījumam iekļaušanai bezvīzu programmā.

Visu Eiropas dalībvalstu iekļaušanai bezvīzu programmā jābūt prioritātei dialogā starp Eiropas Komisiju un Amerikas Savienotajām Valstīm.

Józef Pinior (PSE). – (PL) (sākumā izslēgts mikrofons) (...) kā prezidents Baraks Obama nosaucis savu vēstījumu G20 samitā Londonā. Ekonomikas krīze ir kļuvusi par visas pasaules problēmu, taču tā ir arī iespēja padziļināt un pārstrukturēt transatlantiskās attiecības. Mon kunga ziņojumā tiek aplūkoti stratēģiskie aspekti partnerattiecībām starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm. Tajā tiek nepārprotami apliecināts svarīgums, ko Eiropas Parlaments piešķir transatlantiskajām attiecībām.

Šī jaunā sadaļa attiecībās starp ES un ASV būtu jāizmanto arī tam, lai palielinātu ES institūciju aktivitāti Amerikas Savienotajās Valstīs. Es šeit domāju par Eiropas iestādēm, Eiropas universitātēm un Eiropas fondiem. Tas ir laiks, kad varam pārformulēt mūsu partnerattiecības, lai Eiropa pašā Vašingtonā un Amerikas Savienotajās Valstīs varētu parādīt šodienas Eiropas Savienības potenciālu un Eiropas zinātnes, Eiropas kultūras un Eiropas civilizācijas potenciālu. Mums būtu jāizmanto tas apstāklis, ka Amerikas Savienotajām Valstīm ir jauns prezidents — prezidents, kas par Ameriku runā tā, kā Eiropa to vienmēr redzējusi, proti, kā par demokrātijas un brīvības simbolu.

Toomas Savi (ALDE). – Priekšsēdētāja kungs, prezidents Obama teica: "Amerikai nav labāka partnera par Eiropu". Es domāju, ka es runāju daudzu vārdā, kad saku, ka šāda attieksme ir abpusēja. Līdz ar prezidenta Obamas ievēlēšanu sākās jauna sadaļa transatlantiskajās attiecībās, kas bija piedzīvojušas nopietnus triecienus. Kā priekšsēdētāja vietnieks delegācijai attiecībā ar Kanādu man pat vienā brīdī nācās būt lieciniekam situācijai, kurā Kanāda rīkojās kā starpnieks starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm.

Otra lieta, ko gribu teikt. Es atzinīgi vērtēju prezidenta Obamas apņemšanos jautājumus saistībā ar Irānas Islāma Republiku risināt diplomātiskā ceļā. Tomēr kā "Brīvas Irānas draugu" atbalstītājs es ceru, ka tiks iesaistīta arī Irānas demokrātiskā opozīcija. Sarunām ar Irānu jābūt visādā ziņā pārredzamām. Cerams, ka šī jaunā ēra ES un ASV attiecībās skars arī ASV attiecības ar trešām valstīm. Eiropas lielajām cerībām, kas saistītas ar prezidentu Obamu, jāseko konkrētai rīcībai.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Jaunā transatlantiskā darba kārtība bija jauna 1995. gadā. Pa šiem gadiem daudz kas ir mainījies, un mums tādēļ ir vajadzīgs jauns partnerattiecību nolīgums.

Kopš Berlīnes mūra krišanas ir pagājuši divdesmit gadi, un pēc šī notikuma sekoja Eiropas Savienības vēsturiskā paplašināšanās. Šajā laikposmā mēs esam kļuvuši liecinieki traģiskajam terorisma pieaugumam un jauniem draudiem mieram reģionā. Turklāt mēs esam sākuši apzināties klimata pārmaiņas un esam saskārušies ar finanšu, ekonomikas un enerģētikas krīzēm. Būtu lietderīgi, ja mēs izdarītu kopsavilkumu par to, kas noticis pēc komunisma sabrukuma, un situāciju pasaulē uzlūkotu, lielāku vērību pievēršot globālo dalībnieku savstarpējai atkarībai. Mūsu ciešākās partnerattiecības ar ASV būtu jāattīsta jauno problēmu un jauno atziņu kontekstā.

Mums pašlaik nav tikai finanšu un ekonomikas krīze vien. Mums ir arī globāla līderības krīze. Mums ir nepieciešams progress vairākās frontēs vienlaikus. Mēs nespēsim reformēt starptautisko finanšu sistēmu, ja nebūs progresa Dohas procesā un ja mēs nespēsim sekmīgāk īstenot tādus mērķus kā miers un nabadzības izskaušana.

Runājot par efektīvu daudzpusīgumu, tas jāattīsta tā, lai nodrošinātu, ka visi ir ieguvēji. "Jā, mēs varam".

Šajā ziņā es atbalstu regulāras politiskas konsultācijas starp abiem partneriem un jo īpaši sadarbības parlamentārās dimensijas stiprināšanu, izveidojot transatlantisku asambleju. Ciktāl runa ir par ziņojumu, mani sevišķi iepriecina tas, ka ir uzvērta nepieciešamība likvidēt ierobežojumus ieguldījumiem un transatlantiskajiem finanšu pakalpojumiem.

Noslēgumā vēlos izteikt atzinību par ziņojumā vēlmi īstenot ciešāku sadarbību attiecībā uz kosmosa programmām, jo īpaši starp Eiropas Kosmosa aģentūru un NASA. Tas nenozīmē, ka es gribu kļūt par astronautu, bet gan ka mani interesē jaunas tehnoloģijas.

Helmut Kuhne (PSE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, lielākā daļa Eiropas Savienības iedzīvotāju, iespējams, lielākā daļa Eiropas Savienības valstu valdību un pilnīgi noteikti vairākums EP deputātu novembrī cerēja, ka par prezidentu ievēlēs Baraku Obamu. Tas jāvērtē labi, pat ja dažās no runām šajās debatēs bija jūtams neliela skepse par to, vai tas viss tiešām ir tik labi.

Protams, Eiropai nākotnē ir apzināti jāpauž pašai savas nostājas, taču laiks naidīgiem komentāriem par Amerikas Savienotajām Valstīm ir pagājis, jo mēs vairs nevaram visā ērti vainot Džordžu Bušu, un tas mums uzliek noteiktus pienākumus. Transatlantisko attiecību politika no Eiropas Savienības puses un no EP puses vairs nevar izpausties tikai kā dažādu prasību izteikšana Amerikas Savienoto Valstu virzienā — tagad arī mums ir jāatbild un jāsaka, ko mēs vēlamies ieguldīt, lai panāktu, ka šīs partnerattiecības ir efektīvas.

Kā piemēru var minēt Afganistānu, par ko runāja vairāki deputāti. Ko mēs vēlamies, lai Eiropas Savienība dara, lai palielinātu un stiprinātu policijas misijas, lai attīstītu civilo atbalstu un civilo rekonstrukciju šajā valstī? Tas būtu mūsu kā Eiropas Savienības uzdevums — NATO var parūpēties par militāro pusi. Tas ir kaut kas, kas mums jāapspriež ļoti konkrēti. Ko mēs varam piedāvāt?

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, 50 pēckara gados domas par drošību Rietumeiropā balstījās uz ciešu aliansi ar Amerikas Savienotajām Valstīm un principu, ka drošība ir nedalāma, ka Amerikas Savienoto Valstu drošība ir tieši saistīta ar Eiropas drošību. Tomēr šķiet, ka no šī principa nevar atteikties arī tagad, kad beidzies aukstais karš un kad Eiropā paredzamā nākotnē, cerams, nav iespējams liels konflikts. Tieši otrādi, šis princips ir jāsaglabā un ir jāievēro, domājot par mūsu kopējo drošību.

Otrkārt, vēlos atsaukties uz to, ko pirms brīža teica *Kuhne* kungs. Amerikas Savienotās Valstis ir beigušas vienpusējas politiskās rīcības ēru un ir gatavas dialogam ar Eiropu, kā arī ir gatavas pieņemt kopīgus lēmumus

sadarbībā ar Eiropu. Jautājums ir tāds — vai mēs esam tam gatavi un vai mēs esam gatavi būt tādiem, uz kuriem var uzticēties šo kopējo lēmumu īstenošanā?

Tunne Kelam (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, *Millán Mon* mums ir iesniedzis svarīgu un lielisku ziņojumu. Tagad jājautā, kā to, nezaudējot laiku, īstenot.

Globālā ekonomikas krīze ir praktisks stimuls abām pasaules lielākajām demokrātijām apvienot spēkus, balstoties uz kopīgām vērtībām un līdzīgām ekonomikas sistēmām, jo vairāk nekā puse no pasaules IKP tiek radīta Amerikas Savienotajās Valstīs un ES. *Severin* kungs ļoti labi raksturoja šo stratēģisko savstarpīgumu, proti, ka Eiropai ir vajadzīgas spēcīgas Amerikas Savienotās Valstis, bet ASV ir vajadzīga spēcīga Eiropa. Ja abi šie partneri savu darbību varētu koordinēt labāk un efektīvāk, tam būtu dziļi pozitīva ietekme uz stabilitāti pasaulē, kā arī uz tik daudzām konkrētām reģionālām problēmām.

Jā, lielāka interese attiecībā uz Eiropu, lielāka elastība un atvērtība, ko piedāvā jaunā ASV administrācija, ir atzinīgi vērtējama iespēja, kas būtu jāizmanto. Taču vienmēr jāatceras, ka attiecības ar ASV joprojām ir ES vissvarīgākās stratēģiskās partnerattiecības. Tomēr šis nav laiks deklarācijām, tas ir laiks rīcībai un šajā ziņojumā ir uzsvērtas trīs konkrētas prioritātes. Mēs aicinām vienoties par kopēju darba kārtību attiecībā uz īstermiņa un ilgtermiņa mērķiem, attiecībā uz globāliem un reģionāliem jautājumiem. Mēs aicinām 14 gadus vecās attiecības aizstāt ar jaunu transatlantisko partnerattiecību nolīgumu, kurā būtu jāparedz arī Ekonomikas padome, un mēs aicinām izveidot Transatlantisko Politisko padomi, kā arī transatlantiskas asamblejas veidā atjaunināt parlamentārās attiecības.

Martí Grau i Segú (PSE). – (*ES*) Priekšsēdētāja kungs, prezidenta Obamas ievēlēšana ir vēsturisks brīdis Amerikas Savienotajās Valstīs, kura īpašo svarīgumu lielā mērā izjūt arī Eiropā.

Prezidents Obama šodien ir pilnīgi vienisprātis ar Eiropu attiecībā uz politisko rīcību, kuras pamatā ir tādi saukļi kā "rekonstrukcija" un "atjaunošana".

Runa, ko vakar Eiropas Parlamentā teica premjerministrs Gordons Brauns, ir skaidrs pierādījums pastāvošajai savstarpējai sapratnei. Nav šaubu, ka šie vārdi "rekonstrukcija" un "atjaunošana" ir pelnījuši visu iespējamo aktīvo atbalstu pašreizējās krīzes laikā, saistībā ar kuru mēs plānojam attīstīt zaļo ekonomiku gadījumos, kad izaugsme un vides aizsardzība nav divi nesavienojami jēdzieni, bet viens otru papildina.

Mēs tomēr domājam arī par to, ka "jārekonstruē" un "jāatjauno" tilti starp Eiropu un Amerikas Savienotajām Valstīm, kas pēdējo desmit gadu laikā daudz cietuši.

Amerikas Savienoto Valstu atgriešanās pie daudzpusīguma principiem ir ļoti laba zīme Eiropai un palielina iespējas īstenot mūsu mērķus attiecībā uz mieru, tiesiskumu un labklājību visā pasaulē. Tomēr pēdējo gadu laikā ir arī palielinājusies plaisa starp pilsoniskajām sabiedrībām abos Atlantijas okeāna krastos.

Mums, Eiropas iestādēs, būtu jāsekmē mijiedarbība starp visu veidu organizācijām, akadēmiskajām aprindām, plašsaziņas līdzekļiem un tiem, kas aktīvi darbojas sociālajā jomā, lai nodrošinātu, ka šo plaisu var likvidēt.

Luís Queiró (PPE-DE). – (*PT*) Atšķirībā no Gomes kundzes, kas tikko runāja un teica, ka līdz ar prezidenta Obamas ievēlēšanu transatlantiskās attiecības ir atdzimušas, es uzskatu, ka ziņas par šo attiecību beigām bija ļoti pārspīlētas. Šis ziņojums to no jauna pierāda, un es tādēļ apsveicu referentu.

Ilgu laiku Eiropas un Amerikas Savienotās Valstis ir bijušas sabiedrotie, kas ir svarīgi labklājībai, attīstībai un globalizācijai. Ilgu laiku Eiropai un Amerikas Savienotajām Valstīm ir bijušas kopīgas problēmas un pat kopīgi ienaidnieki, lai gan daži, jo īpaši šajā Atlantijas okeāna pusē, nevēlētos to atzīt. Ilgu laiku gan eiropieši, gan amerikāņi ir zinājuši, kas jādara, lai atrisinātu problēmas pasaulē, kura joprojām ir netaisnīga, nevienlīdzīga un bīstama un kura pašlaik piedzīvo globālu krīzi.

Tomēr šīs krīzes dēļ mēs nedrīkstam atkāpties, nedz arī mazināt mūsu diplomātisko stingrību vai politiskās un militārās saistības, kas atbilst mūsu kā sabiedroto pienākumiem, mēs arī nedrīkstam pagriezt muguru kolektīvai ekonomikai vai atļaut atjaunoties protekcionismam, kas būtu liktenīgs mūsu ekonomiku izaugsmes atjaunošanai.

Pateicoties ekonomikai, kas tagad ir izveidojusies globālā mērogā, Eiropai un Amerikas Savienotajām Valstīm tagad ir uzticami sabiedrotie Japānā, Indijā, Brazīlijā un dažādās Āzijas valstīs.

Neraugoties uz pašreizējo krīzi, pasaulē ir daudz nāciju, kas joprojām raugās uz mūsu valstīm un cer, ka kādreiz varēs dzīvot tāpat kā mēs. Visām šīm nācijām Eiropai un Amerikas Savienotajām Valstīm ir vēlreiz jākļūst par aliansi, kas vada un globalizē labklājības ekonomiku un ar to dalās.

Šī iemesla dēļ nākamais G20 samits ir tik svarīgs, un nevis tādēļ, ka tā ir iespēja noskaidrot, kurš Barakam Obamam ir vistuvākais, bet tādēļ, ka tā ir iespēja pierādīt, ka mēs varam sniegt atbildes un uzņemties līderu lomu — mēs sadarbosimies ar jaunajiem spēkiem nepieciešamo reformu jomā, taču mums ir jāapzinās, ka tikai tāds ekonomikas modelis, kura pamatā ir cilvēces radošais spēks, ļaus nodrošināt labklājību — un es domāju labklājību, nevis alkatību —, darbavietas un attīstību un pārvarēt krīzi.

Priekšsēdētāja kungs, cita ceļa nav, ja mēs vēlamies noturīgu risinājumu, lai radītu darbavietas vai izrādītu solidaritāti ar tiem, kam šajā grūtajā laikā palīdzība vajadzīga visvairāk.

Dushana Zdravkova (PPE-DE). – (BG) Komisārs kundze, es vēlos pateikties referentam Millįn Mon kungam par viņa vispusīgo ziņojumu un par stingro nostāju, kas pausta attiecībā uz vīzu režīma atcelšanu.

Četrus gadus pēc sarunu sākšanas par vīzu atcelšanu starp ASV un Eiropas Savienību 80 miljoniem dalībvalstu pilsoņu joprojām jāstāv rindās un jālūdz Amerikas vīza savā pasē. Neraugoties uz to, ka līdz šim jau ir gūti būtiski rezultāti, ASV administrācija atsakās spert pēdējo soli un piemērot savstarpīguma principu atlikušajām piecām dalībvalstīm un iekļaut tās bezvīzu programmā.

Savā 2008. gada 22. maija rezolūcijā mēs aicinājām veikt sarunas par to, lai visu dalībvalstu iekļaušana bezvīzu programmā tiktu pabeigta pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām jūlijā. Līdz šim novērojamais progresa trūkums attiecībā uz šo jautājumu rada noteiktas bažas, tāpat kā daudzās norādes presē, ka nav paredzamas ASV politikas reālas izmaiņas.

Es vēlos arī uzsvērt vizīti uz Vašingtonu, kurā pagājušajā nedēļa devās komisārs *Barrot* un kurā tika turpinātas sarunas par vīzu režīma atcelšanu. Tomēr vēl nav skaidrs, kādi konkrēti rezultāti sekos šai vizītei. Baidos, ka, neraugoties uz Komisijas centieniem, mūsu izvirzītie mērķi netiks sasniegti līdz šī parlamentārā sasaukuma termiņa beigām.

Tomēr vēlos pateikt, ka dažu atsevišķu dalībvalstu rīcība diemžēl palīdz mūsu Amerikas partneriem saglabāt viedokli, ka Eiropas Savienība nav uzskatāma par vienu veselu. Tādēļ es izmantoju šo gadījumu, lai visas Eiropas valdības aicinātu mainīt savu politiku un veikt konkrētus pasākumus, lai sniegtu reālu atbalstu Eiropas Komisijas pārstāvjiem.

Turklāt es mudinu visus deputātus atbalstīt deklarāciju, kuru ierosinājuši daži deputāti, tostarp arī es, un kurā Amerikas Savienotajām Valstīm tiek prasīts atcelt vīzu režīmu visu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem.

Urszula Gacek (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, prezidenta Obamas ievēlēšana izraisīja entuziasmu gan ASV, gan Eiropā, tomēr no ASV 44. prezidenta tiek gaidīts ļoti daudz. Viņa priekšā ir virkne tādu problēmu, kādas vēl nevienam šīs nācijas miera laika līderim, cik vien var atcerēties, nav nācies risināt. Viņa valstī it finanšu un ekonomikas krīze, ko papildina finanšu tirgu sabrukums un kas ir ietekmējusi visas pasaules ekonomiku un vēl ne tuvu nav atrisināta. Viņš ir apņēmies rast risinājumu kara plosītajai Afganistānai un šī konflikta ietekmei, kas novērojama Pakistānā. Viņam jārēķinās ar draudiem no Irānas puses, kas arvien vairāk tuvojas kodolvalsts statusam.

Mēs ticam, ka ir nepieciešamas transatlantiskas attiecības, kuru pamatā ir mūsu kopīgās vērtības, proti, demokrātija un brīvā tirgus ekonomika. Mēs respektējam prioritātes, ko sev izvirzījuši prezidents Obama un viņa administrācija. Mūs neaizskar tas, ka ASV uzskata, ka dažus no šiem mērķiem var īstenot tikai ar sadarbību starp ASV un Krieviju. Eiropa sniedz roku Amerikas Savienotajām Valstīm. Tikai pirms dažām nedēļām mēs Eiropas Parlamentā paziņojām, ka esam gatavi sadarboties, lai slēgtu Gvantanamo bāzi un izvietotu bijušos ieslodzītos.

Dalībvalstis no bijušā Austrumu bloka Amerikas Savienotajām Valstīm ir parādā īpašu pateicību. Mēs transatlantiskajā kopienā iesaistījāmies vairākus gadus pirms tam, kad kļuvām par ES dalībvalstīm. Piemēram, Polija savu pateicību ir paudusi, izrādot gatavību atbalstīt ASV visur, kur tas nepieciešams, tostarp ar militārām saistībām Irākā un Afganistānā. Es aicinu jauno administrāciju neuzskatīt, ka šis atbalsts ir pats par sevi saprotams. Jaunā poļu paaudze, kas augusi demokrātijas apstākļos, ir ātri aizmirsusi par šo pateicības parādu. Īstenojot savus plašākos mērķus, ASV nevajadzētu aizmirst, ka šiem lojālajiem sabiedrotajiem ir atsevišķi jūtīgi punkti, jo sevišķi tad, kad tās piespiež ASV un Krievijas "restart" pogu.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos teikt dažus piesardzības vārdus, jo īpaši jaunajai Obamas administrācijai. 60 gadu garumā Amerikas Savienotajām Valstīm ir bijusi dažāda attieksme pret Eiropas integrāciju. Protams, tās uz to var lūkoties no malas un var pat iedomāties — domāju, ka kļūdaini —, ka šis process ir līdzīgas pašas Amerikas vēsturiskajai pieredzei. Šādu viedokli veicina federālisma tendence,

kas dominē ES iestādēs. Pastāv risks, ka sarunu partneri no ASV puses to, ko saka ES, var uztvert kā faktu, nevis dokumentālu izklāstu, kurā ir daudz maldinoša un izdomāta satura.

ASV ir jāsaprot, ka daudzi no mums domā, ka ES virzās nepareizā virzienā un ka tās centieni izveidot valsti, ko sauc par Eiropu, neatspoguļo mūsu pilsoņu vēlmes, kuri ir pilnīgi pamatoti pieķērušies mūsu nāciju suverenitātei un savai iespējai ievēlēt un atcelt valdības.

Amerikas Savienoto Valstu interesēs nav arī tas, lai brīvprātīgās saistības, ko daudzas Eiropas valstis uzņēmušās attiecībā pret koalīciju, uzurpētu citādi domājoša Eiropas Savienība.

Man jāsaka, ka es ļoti cienu Millin Mon kungu, un es varu paust atbalstu lielai daļai no tā, kas teikts viņa zinojumā, taču ne tā galvenajam virzienam, proti, Eiropas Savienību kā institūciju pacelt līdz tādam statusam, ka tā būtu mūsu vienīgais pārstāvis attiecībās ar Amerikas Savienotajām Valstīm.

Ioan Mircea Paşcu (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, lai gan Rietumu vienotība mums palīdzēja atgūt neatkarību un izbeigt auksto karu, laikā, kad mūsu valstis pievienojās gan NATO, gan ES, transatlantiskās attiecības nebija labākajā stāvoklī.

Pašreizējā krīze un ar to saistītās problēmas — drošības vides pasliktināšanās, tādas globālas problēmas kā enerģētika, klimata pārmaiņas, kodolieroču izplatīšanās un jauni spēka centri, kā arī tādi reģionāli jautājumi kā Tuvie Austrumi, Afganistāna, Pakistāna, Irāna un Āfrika — prasa transatlantisko sadarbību padarīt maksimāli intensīvu.

Šajā kontekstā šis ziņojums sniedz pozitīvu ieguldījumu, pirmkārt ierosinot veidus, kā šīs attiecības varētu institucionalizēt, kā veidot kopīgu pieeju attiecībā pret Krieviju un sešām Austrumeiropas valstīm, kā panākt vienotu transatlantisku tirgu, kā pakāpeniski integrēt mūsu finanšu tirgus un paplašināt ASV bezvīzu programmu, lai tā attiektos uz visām ES dalībvalstīm.

Mums nedrīkst neizdoties. Tas Rietumiem nozīmētu zaudēt iniciatīvu uz pasaules skatuves, iespējams, ka uz loti ilgu laiku.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Paturot prātā to, kas pēdējo gadu laikā noticis Eiropas Savienībā, ASV administrācijā un kopumā globālā līmenī, es domāju, ka mums ir pienācis laiks pārskatīt transatlantiskās partnerattiecības un tās pielāgot jaunajai realitātei.

Šajā sakarā es atzinīgi vērtēju mana kolēģa Millán Mon ziņojumu un vēlos izmantot šo iespēju, lai viņu apsveiktu. Ar šo ziņojumu ļoti lietderīgā dokumentā tiek apkopotas Eiropas prioritātes tās attiecībās ar Amerikas Savienotajām Valstīm. Mani iepriecina arī tas, ka ziņojumā ir iekļauti manis ierosinātie grozījumi.

Vēlos izteikt dažus apsvērumus.

Pirmkārt, ir jāturpina sadarbība drošības jomā. Ir pienācis laiks, kad Eiropai jāsniedz lielāks ieguldījums karadarbībā Afganistānā, kur tiek izcīnīts reģiona nākotnei ļoti svarīgs karš. Es vēlos arī piebilst, ka mana valsts, Rumānija, ir sniegusi atbalstu Amerikas Savienoto Valstu centieniem gan Irākā, gan Afganistānā.

Otrkārt, attiecībā uz enerģētikas jautājumiem es uzskatu, ka ir nepieciešama kopīga rīcība, lai koordinētu pētniecības centienus un identificētu jaunus tīras enerģijas avotus.

Runājot par attiecībām ar Krieviju, es domāju, ka ir izdevīgs brīdis pieņemt konsekventu pieeju attiecībām starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropu, no vienas puses, un Krieviju, no otras puses.

Visbeidzot, vēlos paust atzinību par īpaši konstruktīvajiem priekšlikumiem par transatlantisku konsultāciju struktūru izveidi, tostarp gan ārlietu, gan drošības politikas jomā.

Luis Yañez-Barnuevo García (PSE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, mums būtu jākliedz: "Labas ziņas, labas ziņas!" Ir vēl kāds brīnums, ko paveicis prezidents Obama, proti, viņam pēc daudziem gadiem ir izdevies Eiropas Parlamentu un Eiropas Savienību vienot kopīgam mērķim — stiprināt transatlantiskās attiecības.

Līdzīgs brīdis bija arī agrāk, kad Bils Klintons un Felipe González 1995. gadā parakstīja Transatlantisko darba kārtību — toreiz par nākotni bija liels optimisms. Tad sekoja Buša prezidentūras astoņi gadi. Viņš ļoti sašķēla Eiropas valdības, taču ne tik daudz sabiedrisko domu. Viņa valdība pastāvīgi atteicās no principiem, kas ir svarīgi Eiropas Savienībai, piemēram, daudzpusīgums, atbalsts Apvienoto Nāciju Organizācijai un starptautiskā likumība.

Viss tas tagad tiek atjaunots, un mums ir pamatotas cerības par nākotnes attiecībām starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm. Es tādēļ apsveicu *Millin Mon* kungu par šo lielisko ziņojumu, kas tiek iesniegts tieši laikā, lai varētu stiprināt attiecības starp abiem kontinentiem.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE-DE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, arī es vēlos pievienoties saucieniem par labajām ziņām, par ko runāja *Yańez-Barnuevo Garcķa* kungs, jo es uzskatu, ka šis ziņojums ir pagrieziena punkts attiecībās ar Amerikas Savienotajām Valstīm.

Kāds tuvs draugs man nesen teica, ka viņa bijusi Amerikas Savienotajās Valstīs un ka viņu pārsteidzis zināšanu trūkums par jaunajām institūcijām un jaunajām procedūrām, kas paredzētas Lisabonas Līgumā.

Ja man būtu kaut kas īpaši jāslavē, ļoti pozitīvi jānovērtē viens atsevišķs aspekts lieliskajā ziņojumā, ko sagatavojis Millán Mon kungs, tad tas ir šis: šajā ziņojumā transatlantiskās attiecības mums tiek saistītas ar Lisabonas Līgumu un tajā ir izklāstīti visi galvenie Lisabonas Līgumā paredzētie mehānismi, kas Eiropas Savienībai ļauj uzturēt tuvas attiecības ar Amerikas Savienotajām Valstīm.

Tajā mums, eiropiešiem, ir paredzēti rīki, kas mums vajadzīgi, lai formulētu šo Eiropas vēlmi, kura bija tik nepieciešama agrāk, ir tāda pati šodien un bez šaubām būs nepieciešama arī nākotnē.

Arī es vēlos apsveikt Milljn Mon kungu par viņa sagatavoto lielisko ziņojumu.

Alexandr Vondra, Padomes pašreizējais priekšsēdētājs. – Priekšsēdētāja kungs, es pateicos par jūsu ieguldījumu un komentāriem šajās debatēs. Esmu iepriecināts, ka Eiropas Parlaments, Komisija un prezidentūra lielā mērā ir vienisprātis par vissvarīgākajiem jautājumiem, kuri attiecas uz stratēģisko dialogu starp ES un ASV. Mani iepriecina stingrais atbalsts tematiem, ko mēs izvēlējāmies mūsu pirmajai neoficiālajai tikšanās reizei ar prezidentu Obamu, proti: pirmkārt, energoapgādes drošība un klimata pārmaiņas, otrkārt, ekonomiskā sadarbība un, treškārt, sadarbība drošības un ārējo attiecību jomā.

Es uzmanīgi ieklausījos arī citos komentāros, piemēram, par nepieciešamību veidot jaunu transatlantisko darba kārtību, padziļināt sadarbību attiecībā uz ārējo palīdzību un attīstības politiku, īstenot sadarbību tieslietu un iekšlietu jomā, izmantot stimulu Transatlantiskās Ekonomikas padomes attīstīšanai, izskatīt iespēju izveidot Transatlantisko Politisko padomi utt. Mēs tos ņemsim vērā, kad gatavosimies kārtējam ES un ASV samitam, kurš notiks jūnijā.

Tie no jums, kuri vēlas izvirzīt citus jautājumus, piemēram, par bezvīzu režīmu — jo tas neattiecas uz visām ES dalībvalstīm —, var atcerēties, kā pirms gada manas valsts vadībā tika īstenoti centieni to panākt. Tas bija arī temats debatēm Eiropas Parlamentā, tādēļ varu juma apliecināt, ka mēs turpināsim šo jautājumu izvirzīt arī sarunās ar ASV valdību.

Noslēgumā es vēlētos minēt vēl šādus apsvērumus. Šķiet skaidrs, ka jaunā ASV administrācija ir ņēmusi vērā daudz ko no tā, ko mēs viņiem esam pēdējo mēnešu un gadu laikā teikuši par transatlantiskajām attiecībām. Viņi tagad atbild. Piemēram, mums lūdz sniegt lielāku stratēģisko ieguldījumu Afganistānā. Ir arī skaidrs, ka no mums tiek sagaidīts, ka stratēģiskais ieguldījums tiks papildināts ar ļoti praktiskām saistībām, tādēļ es uzskatu, ka jūs to atcerēsieties, kad mēs runāsim par mūsu praktisko ieguldījumu turpmākajā misijā Afganistānā. Tam nevajadzētu būt nekādam pārsteigumam, ja mēs patiešām esam iesaistījušies dziļās un nopietnās debatēs. Kad prezidents Obama pagājušajā gadā Berlīnē teica, ka Amerikai nav labāka partnera par Eiropu, viņš nerunāja tikai par principu, bet arī aicināja Eiropu to pierādīt.

Otrkārt, mums visiem ir skaidrs, ka mēs saskaramies ar aizvien vairāk problēmām un ka tās kļūst sarežģītākas. Atgriežoties pie tā, ko teicu savā uzrunā, norādīšu, ka tad, kad ES un ASV ir vienisprātis, mēs varam palīdzēt noteikt globālo darba kārtību. Tas nozīmē, ka arī mums jāuzņemas daļa no līderības un jāvada citi, lai tiem sniegtu atbalstu un nodrošinātu līdzekļus izvirzīto mērķu sasniegšanai. Taču, lai ES to varētu izdarīt un būtu uzticams ASV partneris, tai ir pēc iespējas jārunā vienā balsī.

Čehijas prezidentūra turpinās nodrošināt, lai transatlantiskās partnerattiecības paliktu par vienu no ES ārpolitikas stūrakmeņiem. Ceru, ka spēsim vēl vairāk attīstīt šīs partnerattiecības, saskaroties ar jaunām kopīgām problēmām, kā arī ceru, ka šajā sakarā varēsim turpināt sadarbību arī ar Eiropas Parlamentu.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – Priekšsēdētāja kungs, kā jau daudzi teica, šīs debates ir apliecinājušas, ka runa ir par jautājumu, kā mēs varam kopīgi risināt vissvarīgākās problēmas ar tādu nozīmīgu stratēģisko partneri kā Amerikas Savienotās Valstis.

Tā kā es sākumā izteicu vairākas ļoti skaidras un praktiskas piezīmes, tad tagad es izteikšu tikai dažas konkrētas piebildes.

Pirmkārt, ļoti svarīga ir likumdevēju loma un ES un ASV attiecību institucionalizācija. Principā, mēs viennozīmīgi atbalstām ciešākas saiknes starp ES un ASV likumdevējiem. Protams, galvenajai iniciatīvai šajā ziņā jānāk no pašiem likumdevējiem. Es zinu, ka Eiropas Parlaments ir gatavs to darīt, un šādai iniciatīvai ir jānāk arī no Kongresa. Tomēr es ierosinu, ka ES likumdevējiem būtu vērts veidot intensīvākus kontaktus arī ar Senātu, kam ir ilgāks vēlēšanu cikls, kā arī ar kongresmeņiem, kuru nozares pieredze varētu virzīt uz priekšu Transatlantiskās Ekonomikas padomes darba kārtību.

Lisabonas Līgums, ja un kad tas stāsies spēkā, kā jau teikts, arī pastiprinās EP lomu ES un ASV dialoga veidošanā, jo īpaši attiecībā uz regulatīviem jautājumiem, un, kā jau minēts, ideju ģeneratori (think-tanks), protams, būs ļoti svarīgi ne vien no ASV puses attiecībā pret mums, bet arī no ES puses attiecībā pret ASV.

Runājot par kopīgām ES un ASV institūcijām, es pirmkārt vēlētos brīdināt, ka transatlantiskās darba kārtības pamatā jābūt saturam, nevis procesam. Tādēļ mūsu pirmajās tikšanās reizēs ar prezidentu Obamu, kā jau iepriekš teicu, būs svarīgi pierādīt spēju koncentrēties uz rezultātiem.

Tomēr esmu ņēmusi vērā jūsu aicinājumu pilnībā pārskatīt pašreizējos mehānismus, izstrādājot jaunu transatlantisko darba kārtību. Esmu iecerējusi ierosināt šo struktūru pārskatīšanu, lai padarītu tās efektīvākas, un Komisija nāks klajā ar atbilstošiem priekšlikumiem.

Ļaujiet man teikt arī dažus vārdus par Transatlantisko Ekonomikas padomi (TEP). Verheugen kungs 2009. gada 23. martā jau tikās ar savu jauno ASV kolēģi Froman kungu. Galvenie TEP uzdevumi saistībā ar jauno administrāciju ir šādi. Pirmkārt, ir nepieciešams piešķirt lielāku prioritāti politiski stratēģiskiem jautājumiem, vienlaikus samazinot tehnisko jautājumu slodzi samitu darba kārtībā. Otrkārt, ir nepieciešams laika grafiks nākotnē paredzamajai darba programmai — šajā ziņā Verheugen vēlas ieviest ilgtermiņa perspektīvu, taču tā jānosaka atbilstoši šīs Komisijas pilnvaru termiņam un mums ir nepieciešami noteikti īstermiņa rezultāti. Visbeidzot, jāatrisina jautājums par to, ko darīt ar spiedienu no dalībvalstīm — kam mēs esam apsolījuši, bet vēl neesam iesnieguši vidusposma programmu —, kuras vēlas, lai tās vairāk iesaistītu TEP darbā.

Otrkārt, vēlos norādīt, ka mēs esam Kopiena, kurai ar ASV ir kopīgas vērtības, taču ir vēl daudz darāmā. Tādēļ mums ir jāturpina mudināt ASV parakstīt ANO cilvēktiesību konvencijas, tostarp tās, kas attiecas uz sieviešu diskrimināciju un bērnu tiesībām, pieminot tikai dažas no tām. Tas ietver arī mūsu nostāju attiecībā uz Starptautisko Krimināltiesu, kā jau vairākkārt uzsvērts, tiekoties ar Buša administrāciju, taču šis jautājums tiks izvirzīts no jauna.

Treškārt, runājot par bezvīzu režīmu un vīzu savstarpīgumu, par ko bija daudz komentāru: mēs zinām, ka, pateicoties ievērojamiem centieniem no dalībvalstu puses un ES līmenī, 2008. gada novembrī un decembrī bezvīzu programmā tika iekļautas septiņas dalībvalstis. Tomēr vēl ir piecas dalībvalstis, kurām nav iespēju bez vīzām doties uz ASV. Tādēļ mēs turpināsim izvirzīt šo jautājumu.

Varu jums pateikt, ka priekšsēdētāja vietnieks *Barrot* un Čehijas ministrs *Langer* šo jautājumu atkal izvirzīja pagājušajā nedēļā Vašingtonā un ka ASV puse kopumā ir izrādījusi sapratni attiecībā uz mūsu nostāju, vienlaikus uzsverot, ka Federālās Valdības rīcības pamatā ir likumu prasības, kas skaidri nosaka regulējumu turpmākajai programmas paplašināšanai un ko cieši uzrauga Kongress. Sekretārs *Napolitano* mūs informēja, ka iekļaušanai bezvīzu programmā ļoti tuvu ir vēl viena dalībvalsts.

Visbeidzot, attiecībā uz Afganistānu: mēs esam daudz darījuši ne vien agrāk, bet, kā jau teicu, esam gatavi arī sniegt savu ieguldījumu civiliedzīvotāju meklēšanā un būs papildu finansējums, ko mēs no sava Āzijas budžeta atradīsim vēlēšanām, policijai un, pats galvenais, lauksaimniecībai, jo ir svarīgi, lai būtu papildu alternatīvas saimniecības.

Es esmu vienmēr gatava uzklausīt jaunas idejas, un viens piemērs, kas minēts jūsu ziņojumā, būtu aktualizēt ārvalstu ministru sanāksmes transatlantiskā politiskajā padomē, kurā lielāku uzmanību pievērstu stratēģiskiem tematiem. Kā jau iepriekš teicu, mēs esam iecerējuši izskatīt iespēju šādā perspektīvā pārskatīt transatlantisko darba kārtību saistībā ar Jaunā transatlantiskā nolīguma 15. gadskārtu 2010. gadā.

Francisco José Millán Mon, referents. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, vispirms vēlos pateikties par runām un par apsveikumiem, ko es saņēmu. Par šo debašu vissvarīgāko aspektu es uzskatu to, ka ir plaša vienprātība par to, cik svarīgas ir attiecības starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm, kā arī par to, ka ir nepieciešams tās stiprināt — ne vien ar kopīgu darba kārtību nopietnu problēmu un nopietnu konfliktu risināšanai, bet arī ar jauniem institucionālajiem mehānismiem.

Ar vienu izņēmumu es neredzēju nekādus būtiskus iebildumus nedz pret diviem samitiem gadā vai transatlantiskas politiskās padomes izveidi, nedz, protams, pret to, ka jāuzlabo vai jāaktualizē līmenis dialogam starp likumdevējiem, lai to padarītu strukturētāku, izveidojot transatlantisku asambleju, kā ieteikts ziņojumā.

Šajā sakarībā es atzinīgi vērtēju arī to, ka komisāres kundze uzskata, ka šāda dialoga stiprināšana starp likumdevējiem ir ļoti lietderīga, un ka nedz viņa, ne Padomes pārstāvis iebilst pret citu institūciju stiprināšanu, kas pēc manām domām ir nepieciešama lielā mērā tieši Lisabonas Līguma dēļ. Tas ir ļoti ieteicami un būs izdevīgi abām pusēm.

Es nevaru vienas minūtes laikā atbildēt uz visiem komentāriem, ko dzirdēju, taču attiecībā uz Krieviju es vēlos teikt, ka ziņojumā, kā *Severin* kungam zināms, ir ieteikta konstruktīva sadarbība, taču, protams, nekaitējot cilvēktiesībām un starptautiskajām tiesībām. Attiecībā uz Ķīnu ir gan tiešas, gan netiešas norādes, kad es runāju par jauno attīstības spēku iesaistīšanu globālajā pārvaldībā. Protams, ziņojumā nevar aplūkot visus tematus, un šis komentārs lielā mērā attiecas uz grozījumiem, kurus es saņēmu un kuru laimīgā kārtā nebija daudz.

Ziņojumā jāizvēlas prioritātes, un tas jau tagad ir pārāk garš, taču prioritāšu noteikšana nozīmē izvēlēšanos, atlasīšanu un dažreiz arī svītrošanu. Es nevaru jaukt kopā tematus, kas ir ļoti svarīgi, ar tematiem, kas, lai gan arī ir svarīgi, tomēr nav tik svarīgi. Ziņojumam jābūt lasāmām. Tādēļ, kā mēs sakām spāniski, tas nedrīkst "krist ārā no rokām", kad to lasa, jo ir pārāk smags.

Dāmas un kungi, es uzskatu, ka sadarbība ar Amerikas Savienotajām Valstīm ir ārkārtīgi svarīga — premjerministrs Gordons Brauns mums to atgādināja vakar. Es uzskatu, ka, rīt pieņemot šo ziņojumu, Parlaments pildīs savu pienākumu: raidīt signālu, ka mēs vēlamies un aicinām īstenot vēl ciešākas stratēģiskās partnerattiecības ar Amerikas Savienotajām Valstīm. Ziņojumā mums tiek atgādināts — un Elles kungs to teica pirms dažām minūtēm —, ka vissvarīgākās stratēģiskās attiecības, kas Eiropas Savienībai ir, ir tās attiecības ar Amerikas Savienotajām Valstīm.

Esmu pārliecināts, ceru un ticu, ka Komisija un Padome darīs visu iespējamo tuvākajos mēnešos un nedēļās, kas ir tik svarīgas, lai stiprinātu šīs attiecības, tostarp ar institucionālās dimensijas palīdzību.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Corina Crețu (PSE), *rakstiski.* – (RO) Prezidenta *Barack Obama* ievēlēšana varētu būt jauna laikmeta sākums ASV un Eiropas Savienības savstarpējās attiecībās, ja abas puses savus labos nodomus un labvēlīgos ziņojumus pārvērtīs konkrētākos pasākumos ar mērķi stiprināt sakarus un izveidot efektīvāku sadarbību.

Ekonomiskā krīze un pašreizējais ģeogrāfiski stratēģiskais klimats rada bažas par transatlantisko sadarbību, jo nopietnās problēmas skar mūs visus. ASV un ES ir saistītas ar abām pusēm būtiski svarīgām partnerattiecībām, kas ietver ikvienu darbības jomu no tirgus līdz militārajai aliansei.

Šādus apstākļos es uzskatu, ka pats svarīgākais ir novērst pēdējās diskriminācijas pazīmes ASV un ES attiecībās. Fakts, ka sešu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem joprojām ir nepieciešamas vīzas, lai ieceļotu ASV, ir jānosaka par prioritāti dialogā, kuru Komisija un Eiropas Parlaments risina ar ASV valsts iestādēm, lai panāktu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem ES dalībvalstu iedzīvotājiem, balstoties uz neierobežotu savstarpīgumu. Šajā sakarā es atzinīgi vērtēju ziņojumā iekļauto pieprasījumu ASV atcelt vīzu prasības sešām valstīm, kuras vēl nav iekļautas vīzu režīma atcelšanas programmā.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), rakstiski. – Prezidents Barack Obama 2008. gada jūlijā Berlīnē paziņoja, ka "Amerikai nav labāka partnera par Eiropu". Savukārt Eiropai nav labāka partnera par Ameriku. Tas ir galvenais secinājums šajā lieliskajā ziņojuma un tā devīze.

Eiropa un Amerikas Savienotās Valstis 21. gadsimta globālajā pasaulē saskaras ar kopīgām problēmām, bet tām ir arī vienotas vērtības un ideāli. Tāpēc visi ziņojumā izteiktie priekšlikumi ES un ASV attiecību uzlabošanai ir ne tikai vērtējami atzinīgi, bet arī ļoti nepieciešami.

Cita starpā, es uzskatu, ka tiešais kontakts starp cilvēkiem ir galvenais risinājums ilgstošām attiecībām un sadarbībai. Tāpēc es atkārtoti uzstāju un arī pilnībā atbalstu aicinājumu, ka Amerikas Savienoto Valstu varas iestādēm pēc iespējas ātrāk ir pilnībā jāatceļ vīzu režīms ES pilsoņiem. Nav pieņemams, ka piecu ES dalībvalstu pilsoņiem joprojām ir jāsaskaras ar šķēršļiem un ir nepieciešamas vīzas, lai ceļotu uz Amerikas Savienotajām

75

un brīvībām. Ļaujiet cilvēkiem mijiedarboties, pētniekiem sadarboties un uzņēmumiem rast kopīgus risinājumus saistībā

ļaujiet cilvekiem mijiedarboties, petniekiem sadarboties un uzņemumiem rast kopigus risinājumus saistība ar pašreizējo ekonomisko krīzi. Pārvietošanās brīvība starp diviem kontinentiem ir kļuvusi neatliekama un ir jānosaka par prioritāru tēmu jau Prāgas sanāksmē 2009. gada 5. aprīlī.

Csaba Sógor (PPE-DE), *rakstiski*. – Pēdējo 18 gadu laikā ASV ir tikusi ļoti nopelta, un varbūt prezidenta *George Bush* vadītās republikāņu administrācijas gadījumā tas daudzos gadījumos ir bijis ļoti pamatoti.

Es vēlētos atgādināt, ka bez ASV atbalsta un iesaistīšanās dažas problēmas Eiropas kontinentā joprojām nebūtu atrisinātas. Iepriekš minētajā laika posmā ļoti bieži atklājies, ka Eiropas Savienība var būt bezspēcīga un nespēj atrisināt konfliktus, kas radušies tās iekšienē, mūsu kontinentā.

Bez Amerikas Savienoto Valstu iesaistīšanās un Deitonas vienošanās Bosnijā varbūt joprojām būtu karš. Un esmu pārliecināts, ka man nav kārtējo reizi jāuzsver – Kosovas statuss joprojām nebūtu skaidrs un tādējādi liktu vilties ne tikai Kosovas iedzīvotājiem, bet arī Eiropas varas iestādēm.

Neskatoties uz daudzajām demokrātijas nepilnībām, ASV ir panākusi to, par ko mēs pašlaik varam tikai sapņot – tās ir ievēlējušas melnādainu prezidentu. Es paļaujos uz transatlantiskajām attiecībām un patiesi ceru, ka situācija uzlabosies gan priekš ES, gan ASV.

8. Pagaidu tirdzniecības nolīgums ar Turkmenistānu – Pagaidu nolīgums ar Turkmensitānu (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais jautājums ir kopīgas debates par:

- jautājumu, uz kuru jāatbild mutiski un kuru uzdeva Jan Marinus Wiersma, Erika Mann, Daniel Caspary, Robert Sturdy, Cristiana Muscardini un Eugenijus Maldeikis PSE grupas, PPE-DE grupas un UEN grupas vārdā Padomei par Pagaidu tirdzniecības nolīgumu starp ES un Turkmenistānu (O-0024/2009 B6-0019/2009);
- jautājumu, uz kuru jāatbild mutiski un kuru uzdeva Jan Marinus Wiersma, Erika Mann, Daniel Caspary, Robert Sturdy, Cristiana Muscardini un Eugenijus Maldeikis PSE grupas, PPE-DE grupas un UEN grupas vārdā Padomei par Pagaidu tirdzniecības nolīgumu starp ES un Turkmenistānu (O-0025/2009 B6-0020/2009);
- Starptautiskās tirdzniecības komitejas vārdā izstrādāto *Daniel Caspary* ziņojumu (A6-0085/2006) par Padomes un Komisijas lēmuma priekšlikumu par Pagaidu nolīguma par tirdzniecību un ar to saistītajiem jautājumiem noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un Eiropas Atomenerģijas kopienu no vienas puses, un Turkmenistānu, no otras puses (05144/1999 C5-0338/1999 1998/0304(CNS)).

Jan Marinus Wiersma, *autors.* – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, šodienas debates par Eiropas Parlamenta nostāju jautājumā par Pagaidu tirdzniecības nolīgumu ar Turkmenistānu ir pamatotas; Parlaments un Eiropas Savienība tās ir atlikuši jau ilgi. Padome un Komisija cer uz progresu šajā jautājumā un vēlas, lai Eiropas Parlaments dod savu piekrišanu vai pozitīvu atzinumu par šī pagaidu nolīguma noslēgšanu, jo tas varētu palīdzēt uzlabot attiecības ar Turkmenistānu.

Jautājums ir ticis atlikts jau ilgu laiku, un tam ir attiecīgs iemesls. Parlaments līdz šim ir svārstījies balsot par šo nolīgumu, jo mēs esam patiešām neapmierināti ar cilvēktiesību situāciju Turkmenistānā, it īpaši iepriekšējā prezidenta/diktatora *Turkmenbashi* valdīšanas laikā, kurš norobežoja valsti no pārējās pasaules un ļoti necilvēcīgi izturējās pret savu tautu. Jautājums, bez šaubām, ir par to, vai jaunā valdība, kas savus pienākumus sāka pildīt pēc *Turkmenbashi* nāves, šo situāciju ir mainījusi. Un es gribētu dzirdēt no Padomes un Komisijas, kādas pārmaiņas un uzlabojumus viņi pēdējos gados ir novērojuši un vai tas patiešām ir pietiekams iemesls, lai šobrīd slēgtu un parakstītu tirdzniecības nolīgumu.

Katrā ziņā Komisijai un Padomei ir divi spēcīgi argumenti attiecībā uz pārskatīšanu. Ir mainījies stratēģiskais konteksts. Tagad mēs lūkojamies uz Vidusāziju citādāk nekā pirms pieciem gadiem. Pati komisāre ieguldījusi daudz pūļu šajā reģionā, bet es arī apzinos, ka prezidentūra uzskata — Eiropas Savienība šo reģionu nedrīkst atstāt Ķīnas vai Krievijas varā. Arto ir saistītas arī mūsu intereses, un reģionā tās tiek atzītas. Pirms neilga laika es biju Kazahstānā, un tur bija skaidri manāma ieinteresētība attiecību uzlabošanā ar Eiropas Savienību.

Otrs Komisijas izvirzītais būtiskais arguments ir tas, ka patlaban nav nopietna juridiskā pamata mūsu attiecībām ar Turkmenistānu. Mēs joprojām izmantojam līgumu, kas noslēgts padomju laikos, un tas nav

pieņemami. Tiek argumentēts, ka bez labāka līguma mēs neesam spējīgi uzsākt pienācīgu dialogu par cilvēktiesībām.

Jautājums vēl aizvien ir neatrisināts — vai cilvēktiesību situācija ir uzlabojusies līdz tādai pakāpei, ka mums ir jāsper šis nozīmīgais solis un jāiesaka Parlamentam atbalstīt tirdzniecības nolīgumu? Es uzskatu, ka šis jautājums joprojām nav atrisināts un šajā saistībā gaidu arī Komisijas un Padomes reakciju. Manas šaubas paliks nemainīgas. Man ar šīs tēmas referentu *Daniel Caspary* no Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu grupas bijušas garas sarunas par šo jautājumu. Daudzos punktos, kurus viņš arī minēs, mēs joprojām gaidām precizējumus no Padomes, proti, saistībā ar plašsaziņas līdzekļu situāciju Turkmenistānā, izglītību, Sarkanā Krusta piekļuvi cietumiem un tā tālāk. Mēs uzskatām, ka šajās jomās nepieciešami patiesi uzlabojumi, un to palīdzētu sasniegt attiecīgs tirdzniecības nolīgums, kā arī dialogs par cilvēktiesībām ar Turkmenistānu.

Es vēl gribu pieminēt pēdējo punktu, un mēs esam to arī skaidri norādījuši rezolūcijā, kuru izstrādājām kopā ar Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupu un Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu grupu. Mēs vēlamies noteiktu garantiju, ka tad, ja piekritīsim sniegt labvēlīgu atzinumu saistībā ar šo tirdzniecības nolīgumu, ir iespējama atkāpšanās pozīcija. Mēs vēlamies, lai tad, ja nonākam pie secinājuma, ka Komisijas un Padomes ierosinātās metodes nedarbojas un cilvēktiesību situācija Turkmenistānā patiešām neuzlabojas, Parlaments var aicināt Komisiju un Padomi nolīgumu pārtraukt. Ja mēs šajā ziņā nevarēsim panākt vienošanos, man būs grūti pārliecināt savu grupu šīvakara grupas sanāksmē balsot par šo tirdzniecības nolīgumu. Tādā gadījumā mēs varbūt atliksim balsošanu. Mums patiešām ir ļoti svarīgi panākt šo vienošanos, ka gadījumā, ja situācija Turkmenistānā pasliktināsies vai ievērojami neuzlabosies, mēs varēsim uzsākt jaunas debates par jautājumu attiecībā uz nolīguma pārtraukšanu. Parlamentam ir jābūt tiesīgam šajā saistībā iesniegt lūgumrakstu Padomei un Komisijai.

SĒDI VADA: M.A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Priekšsēdētāja vietnieks

Bogusław Rogalski, *autor*s. – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, nolīguma ratifikācija ar Turkmenistānu ir strīdīgs jautājums, jo Turkmenistānā tiek pārkāpti demokrātiskie principi un cilvēka pamattiesības. Neskatoties uz to, ir jārisina sarunas ar šo valsti un jāparaksta nolīgums. Īpaša uzmanība attiecībā uz Turkmenistānu ir jāvelta faktam, ka dzīves līmenis valstī pasliktināsies, ja nepastāvēs ekonomiskā sadarbība starp ES un Turkmenistānu. Savukārt nolīguma ratifikācija noteikti palīdzēs uzlabot iedzīvotāju dzīves līmeni.

Atcerēsimies, ka sociālajā ziņā tur ir parādījušās pozitīvas iezīmes. Turkmenistānā nesen pieņemtie tiesību akti par bērnu darba aizliegumu ir viena no šādām iezīmēm. Turkmenistānai, protams, joprojām ir jāratificē un jāīsteno daudzas Starptautiskās darba organizācijas konvencijas - tas nav apspriežams. Tomēr vēl aizvien uztraucošs ir fakts, ka Turkmenistānā ieviestās pārmaiņas notikušas lēnāk nekā mēs bijām gaidījuši. Ir privatizēti tikai daži uzņēmumi, valdība joprojām stingri kontrolē daudzas ekonomikas nozares, un ārvalstu tiešie ieguldījumi vēl ir ļoti zemā līmenī. Par spīti faktiem, ka Turkmenistānā ir vienas no lielākajām dabasgāzes rezervēm un tā ir viena no lielākajām kokvilnas eksportētājvalstīm, atcerēsimies, ka apmēram puse iedzīvotāju dzīvo nabadzībā, es gribētu piebilst – ārkārtējā nabadzībā. Arī politiskā iekārta nebūt nav apmierinoša, it īpaši attiecībā uz politisko partiju, izņemot valdošo partiju, ilgstošo apspiešanu, kā arī dažādu reliģisko grupu apspiešanu.

Neskatoties uz to visu, manuprāt, ir jāizveido un jāratificē nolīgums ar Turkmenistānu, jo mēs varam ne tikai runāt un sniegt Turkmenistānai zināmu piemēru, bet arī palīdzēt šai valstij nākotnē pievienoties demokrātisko valstu saimei.

Robert Sturdy, *autor*s. – Priekšsēdētāja kungs, es atvainojos, jo neaptvēru, ka man ir jāuzstājas par attiecīgo tematu. Es tikai gribētu izteikt savas domas par iepriekšējā runātāja teikto. Manuprāt, ir būtiski atbalstīt tiesību aktus, kuri tiks izdoti, lai pietuvinātu mūs Turkmenistānai. Attiecībā uz visām šāda veida valstīm mums ir jāpārliecinās, ka ļoti grūtos apstākļos tās ir nodrošinātas.

Šeit es vēlētos pateikties *Daniel Caspary*, kurš nenogurdinoši darbojās, lai panāktu šo tiesību aktu apstiprināšanu. Es zinu, ka viņš uzstāsies pēc dažām minūtēm, bet viņš izstrādāja šos tiesību aktus Starptautiskās tirdzniecības komitejā.

Brīdī, kad pasaule cieš no lieliem finanšu pakalpojumu ierobežojumiem un citām problēmām, mums ir jānodrošina šo valstu drošība, kā arī jāpārliecinās, ka tās piekrīt *Daniel Caspary* ierosinātajiem tiesību aktiem. Man vairs nekas nav piebilstams, un es patiešām atvainojos par kavēšanos.

Daniel Caspary, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, mēs Eiropas Parlamentā jau gandrīz trīs gadus esam risinājuši jautājumu par pagaidu nolīgumu ar Turkmenistānu. Pirms gandrīz trim gadiem mēs nonācām pie tā, ka Starptautiskās tirdzniecības komiteja pieņēma ziņojumu, bet to noraidīja plenārsēdē. Viens no iemesliem bija Padomes un Komisijas daba pārtraukšana pie šī jautājuma, kā rezultātā Parlaments nolēma – ja Komisija un Padome darbu neturpina, tad tas nav jādara arī mums.

Esmu sevišķi gandarīts, ka šodien situācija ir citādāka, pat ja situācija Turkmenistānā vēl ilgi neatbildīs mūsu standartiem. Daudzās jomās joprojām netiek ievērotas cilvēktiesības, un demokrātisko struktūru trūkums valstī vēl arvien ir pamatoti kritizējams. Cilvēka brīvības ir ļoti ierobežotas. Informācijas brīvība šajā valstī varētu būt daudz labāka. Patlaban nevalstiskās organizācijas mūs ir informējušas, ka ir sagatavota kampaņa, lai novāktu satelītantenas un tādējādi kavētu turpmāku piekļuvi brīvajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Izglītības sistēma joprojām nav sasniegusi mums vēlamo standartu, lai izglītotu cilvēkus par demokrātiju un cilvēktiesībām pamācošā un, vissvarīgāk, informētā veidā. Joprojām pilnīgi neapmierinoša un nenoskaidrota ir arī situācija cietumos un jautājums par politieslodzītajiem un Sarkanā Krusta piekļuvi šiem cietumiem.

No otras puses, līdz mums nonāk arī ļoti daudz nepamatotas kritikas. Pēdējo gadu laikā no tā sauktajām nevalstiskajām organizācijām ir saņemti daudzi nepatiesi ziņojumi. Vairākas nevalstiskās organizācijas ir radījušas iespaidu, ka tās darbojas tādu uzņēmumu labā, kuru interesēs ir darīt visu iespējamo, lai kavētu sarunu uzsākšanu starp ES un Turkmenistānu.

Man rodas iespaids, ka aiz daudziem paziņojumiem un lielākās daļas nepatiesās informācijas, kas nokļūst līdz Eiropas Savienībai, slēpjas apzināta ieinteresētība traucēt sarunas starp ES un Turkmenistānu. Ar to es domāju ziņojumus, ka valstī ir slēgtas visas slimnīcas, izņemot divas galvaspilsētā, ka ir slēgtas visas bibliotēkas, izņemot divas, ka šausmīgā medicīniskā stāvokļa dēļ it kā ir bijis mēra uzliesmojums. Visi šie ziņojumi ir izrādījušies nepatiesi.

Tātad – kas ir galvenā problēma? Ir pilnīgi neiespējami gūt patiesu priekšstatu par šo valsti galvenokārt tādēļ, ka tās valdība mums neļauj to rūpīgāk aplūkot un mums, Eiropas Savienībai, tur nav starptautiska biroja nepieciešamo pasākumu veikšanai.

Tomēr mēs varam redzēt, ka jaunais prezidents ir sācis vairākas reformas. Pirms kāda laika šeit, Parlamentā, pieņemtā Eiropas Savienības stratēģija Vidusāzijai ir vērsta uz Vidusāzijas valstīm. Šis pagaidu nolīgums varētu būt pirmais nelielais solis, lai parādītu turkmēņiem, ka mēs pārņemam vadību pār dialogu, turpinām dialogu un vēlamies palīdzēt viņiem turpināt lēno, bet, cerams, pastāvīgo ceļu pretī cilvēktiesībām un demokrātijai.

Mūsu izstrādātajā rezolūcijā, kuru Parlamentā iesniedza vairākas grupas, skaidri uzrunāti daudzi kritikas iemesli. Tajā ir arī skaidri uzrunāta pozitīvā attīstība, ko varam novērot, bet mums galvenais ir tas, ka mēs nevēlamies tikt izmantoti. Mēs pavisam noteikti nevēlamies Turkmenistānas dēļ kļūt neuzticīgi vērtībām, mēs vēlamies aizsargāt un saglabāt mūsu vērtības. Tādēļ Partnerības un sadarbības nolīgumam nevajadzētu būt neizbēgamam secinājumam un, kā teica iepriekšējais runātājs, Komisijai un Padomei vajag paust skaidru nostāju par iespējamu pagaidu nolīguma pārtraukšanu, ja Parlaments kaut kad nākotnē to pieprasītu.

Parlaments ir izstrādājis daudzus rakstiskus jautājumus Komisijai un Padomei. Es būtu iepriecināts, ja jūs varētu tos izskatīt un sniegt mums pavisam konkrētas atbildes, lai mēs, cerams, nākotnē varētu kopīgi īstenot šo pagaidu nolīgumu.

Alexandr Vondra, Padomes priekšsēdētājs. - Priekšsēdētāja kungs, es patiešām atzinīgi vērtēju Parlamenta deputātu interesi jautājumā par ES attiecībām ar Turkmenistānu un esmu gandarīts par iespēju Padomes vārdā atsaukties uz dažādajiem Parlamenta izvirzītajiem jautājumiem un problēmām.

Turkmenistānas nozīme daudzējādā ziņā kļūst arvien svarīgāka. Ilgu laiku tā ir bijusi ļoti tuvredzīga valsts. Bet pēdējo divu gadu laikā tā ir spērusi vairākus nozīmīgus soļus, lai kļūtu pieejamāka ārpasaulei. Tās valdība ir arvien atsaucīgāka pret sadarbību. Tas atspoguļojas lielākos centienos rīkoties konstruktīvāk saistībā ar ES stratēģiju Vidusāzijai.

Neskatoties uz šīm pārmaiņām, mūsu līgumattiecības ar Turkmenistānu 20 gadus ir saglabājušās nemainīgas. Kā paziņoja Jan Marinus Wiersma, to pamatā joprojām ir novecojušais nolīgums ar Padomju Savienību par tirdzniecību un tirdzniecisko un ekonomisko sadarbību.

Mēs varam stiprināt mūsu divpusējās attiecības, ņemot vērā pozitīvo attīstību Turkmenistānā. Pagaidu nolīgums, kas tika parakstīts 1999. gadā, ir provizoriski piemērots ar tirdzniecību saistītajām Partnerības un sadarbības nolīguma pusēm. Arī šo līgumu parakstīja 1999. gadā, un tikai trīs dalībvalstis to vēl nav ratificējušas.

ES attiecībām ar Turkmenistānu ir vairāki aspekti. Cilvēktiesību veicināšana un demokrātija, saprotams, ir šo divpusējo attiecību pamatā, jo tās ir stratēģijas Vidusāzijai atslēga. Fakts, ka Turkmenistāna robežojas ar Afganistānu, padara to par stratēģiski nozīmīgu valsti. Vienlaikus Turkmenistāna piedalās Afganistānas atjaunošanā un starptautisko drošības uzturēšanas spēku ietvaros (pārlidojumi), kā arī uz divpusēju attiecību pamata nodrošina daudzu ES dalībvalstu pasākumiem vai darbībai nepieciešamo loģistiku. Turkmenistāna ir kritiska pret reģionālo drošību un cīņu pret narkotiku tirdzniecību. Tās ekonomiskā izaugsme nodrošina iespējas ES uzņēmumiem. Pie tam Turkmenistāna ir svarīgākais partneris ES attiecību dažādošanā enerģētikas un energodrošības jomā. Šīs ir nozīmīgas jomas, kuru attīstība ir mūsu pašu interesēs.

Turklāt kopš prezidenta vēlēšanām 2007. gada februārī Turkmenistāna ir iesaistījusies neskaitāmās būtiskās reformās, to skaitā arī veicot grozījumus konstitūcijā. Daudzi no jaunajiem noteikumiem konstitūcijā un citas pasludinātās reformas uzsver, ka valsts dodas pareizā virzienā, kaut arī tas būs ilgtermiņa process un vēl daudz ir jāpaveic.

Jautājumā par cilvēktiesībām Turkmenistāna ir konstruktīvi iesaistījusies cilvēktiesību dialogā ar ES par plašu problēmu loku. Šim dialogam ir sekojusi pozitīva attīstība valstī. Jo īpaši dažu politieslodzīto atbrīvošana un ciešāka sadarbība ar ANO. Tāpat Turkmenistāna ir pieļāvusi ANO referenta reliģijas brīvības jautājumos apmeklējumu, tā ir iekļauta arī ANO periodiskajā pārskatā, un Ašhabadā ir izveidots ANO Preventīvās diplomātijas centrs. Piedevām ir ieviesti atvieglojumi iekšzemes ceļojumu ierobežojumos, uzsākts dialogs ar SSKS un pēc reformām izglītības sistēmā atkal ir atjaunota desmit gadu ilga vidusskolas un piecu gadu ilga universitātes līmeņa izglītība. Turkmenistāna ir pievienojusies tādām starptautiskajām konvencijām kā Starptautiskā Pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām Otrajam fakultatīvajam protokolam un Konvencijai par sieviešu politiskajām tiesībām.

Tas viss liecīna, ka Turkmenistāna gūst sekmes. Skaidrs, ka cilvēktiesību jomā un attiecībā uz tiesiskuma un demokrātijas ievērošanu vēl ir daudz darāmā. Mēs turpināsim it īpaši uzstāt uz visu politieslodzīto atbrīvošanu, SSKS brīvu piekļuvi cietumniekiem, ārzemju ceļojumu ierobežojumu atcelšanu un plašsaziņas līdzekļu un pilsoniskās sabiedrības brīvību.

Prezidentūra pauž pārliecību, ka pastāvīga sadarbība ir labākais veids, kā nodrošināt Turkmenistānas iesaistīšanos šajos jautājumos. Mums ir jābūt spējīgiem uz atklātu dialogu un nepieciešamības gadījumā skaidri jāpauž sava nostāja, ja Turkmenistāna vēlas pilnībā virzīties uz starptautisko standartu pārņemšanu.

Tieši tāpēc ir jāatjauno mūsu attiecības, kā arī mūsu pašu instrumenti un līdzekļi. Pašreizējās līgumsaistības ar Turkmenistānu nodrošina tikai elementāru divpusēju dialogu. Vienīgais uz līgumu pamatotais dialogs ir apvienotās komitejas sanāksme ierēdņu līmenī reizi gadā.

Pagaidu nolīgums padarītu cilvēktiesības par būtisku attiecību elementu un tādējādi sekmētu mūsu spēju ietekmēt Turkmenistānas turpmāko attīstību šajā jomā. Stājoties spēkā Partnerības un sadarbības nolīgumam, tiktu nodrošināts visaptverošs politiskais dialogs.

ES stratēģijā Vidusāzijai, ko pieņēma 2007. gada jūnijā, minēts, ka, "lai pastiprinātu sadarbību ar Vidusāzijas valstīm, ES ar dažādu KĀDP instrumentu palīdzību pilnībā izmantos potenciālu, kāds ir partnerības un sadarbības nolīgumiem". Šādi nolīgumi jau pastāv ar Kazahstānu, Kirgizstānu un Uzbekistānu. Un ar Tadžikistānu pastāv pagaidu nolīgums, līdz tiks ratificēts un stāsies spēkā Partnerības un sadarbības nolīgums.

ES stratēģijas Vidusāzijai veiksmīgai īstenošanai ir nepieciešams iesaistīt visas Vidusāzijas valstis, un tādēļ it būtiski radīt apstākļus, lai iesaistītos arī Turkmenistāna. Bez tās mūsu mērķu un interešu īstenošana Vidusāzijā būs ļoti sarežģīta.

Prezidentūra pauž pārliecību, ka mums tagad, sākot ar pagaidu nolīgumu, ir jānosaka piemērots tiesiskais regulējums attiecībām ar Turkmenistānu. Tas dos mums iespēju balstīties uz valstī notiekošo attīstību un stiprināt plašāku sadarbību ar Vidusāziju.

Pagaidu nolīgums ir efektīvākais veids, kā nodrošināt progresu Turkmenistānā dažādās jomās, kuras es uzsvēru, tai skaitā arī attiecībā uz cilvēktiesību ievērošanu, demokrātiju un tiesiskumu. Es zinu, ka jūs piekrītat šiem mērķiem, un tādēļ ceru uz jūsu atbalstu to veicināšanā.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, godājamie deputāti, kopš prezidenta *Gurbanguly Berdymukhamedov* ievēlēšanas Turkmenistāna ir sācies jauns attīstības posms, un ir redzamas dažas pozitīvu pārmaiņu iezīmes.

Jaunie vadītāji patiešām izrāda atklātāku attieksmi. Viņi, piemēram, ir atcēluši dažus pārvietošanās brīvības ierobežojumus valsts iekšienē, veikuši grozījumus konstitūcijā, lai pastiprinātu parlamenta lomu, radījuši demokrātijas un cilvēktiesību institūtu, Ašhabadā izveidojuši ANO Preventīvās diplomātijas centru un pagājušā gada decembrī pirmoreiz atļāva starptautiskajiem novērotājiem uzraudzīt parlamenta vēlēšanas. Turklāt, kā jūs zināt, valdības prioritātes tagad ir reformas izglītības un veselības aprūpes jomās.

Eiropas Parlaments 2006. gadā Turkmenistānas iestādēm ierosināja īstenot vairākus pasākumus, lai Parlaments beidzot varētu apstiprināt Pagaidu tirdzniecības nolīgumu. Turklāt pēdējo divu gadu laikā kopš jaunā prezidenta ievēlēšanas tikuši īstenoti daži no ierosinātajiem pasākumiem — es nevēlos atkārtot Padomes priekšsēdētāja jau nosauktos pasākumus, jo īpaši saistībā ar SSKS. Reformas ir uzsāktas arī izglītības jomā, modernizējot mācību sistēmu, izglītojot skolotājus ārzemēs, pagarinot izglītības ilgumu un ieviešot skolās internetu.

Dāmas un kungi, daži cietumnieki tika atbrīvoti, ieskaitot nesen atbrīvoto *Valery Pal*, kura atbrīvošanu mēs bijām pieprasījuši. Bez tam 2008. gada septembrī – atkal, pirmoreiz – apmeklējuma atļauja tika piešķirta ANO īpašajam referentam reliģijas vai ticības brīvības jautājumos, kurš secināja, es citēju, "indivīdi un kopienas joprojām saskaras ar daudzām grūtībām, lai gan situācija kopš 2007. gada ir ievērojami uzlabojusies".

Vēl viens pozitīvs punkts ir tādu jaunu strukturētu dialogu uzsākšana kā tas, kuru uzklausījām par cilvēktiesībām. Protams, jūs varat būt droši, ka šajās sanāksmēs mēs vēl risināsim mūs uztraucošās problēmas, it īpaši saistībā ar politieslodzīto situāciju, pulcēšanās, plašsaziņas līdzekļu, pārliecības un minoritāšu brīvību, un katrā gadījumā uzsvērsim mūsu pienākumu nodrošināt cilvēktiesību ievērošanu un to nozīmi ilgtermiņa ekonomiskajā un sociālajā attīstībā.

Situācija Turkmenistānā ir izraisījusi pamatotas bažas, kuru rezultātā Parlaments ir atlicis savu lēmumu par pagaidu nolīgumu. Principā mani daļēji nomāc tās pašas raizes, un es atzīstu arī to, ka Turkmenistānai vēl aizvien ir daudz darāmā līdz tā demokrātijas un cilvēktiesību ziņā pilnībā atbildīs starptautiskajiem standartiem

Lai gan attīstība ir ierobežota, tā tomēr ir pozitīva, kas liecina par vēlmi gūt panākumus un kļūt pieejamiem pārmaiņām. Mēs uzskatām to par iespēju, kas būtu jāizmanto, lai sadarbotos ar Turkmenistānas iestādēm un tās atbalstītu. Esmu cieši pārliecināts, ka Eiropas Savienībai ir jāuzņemas papildu saistības, lai veicinātu pozitīvu attīstību.

Pagaidu tirdzniecības nolīguma piemērošana, ar ko es domāju ar tirdzniecību saistītos Partnerības un sadarbības nolīguma noteikumus, būtu pirmais pozitīvais solis, kas dotu mums iespēju vairāk sadarboties ar Turkmenistānu un enerģiskāk veicināt sadarbību, reformas un modernizāciju kopumā. Turklāt pagaidu nolīgumā ir ietverta būtiska cilvēktiesību klauzula, un es saprotu jūsu bažas par iespēju pārtraukt nolīgumu.

Šajā sakarā es gribētu norādīt, ka Pagaidu tirdzniecības nolīguma 1. pantā un Partnerības un sadarbības nolīguma 2. pantā ir ietvertas klauzulas, kuras attiecas uz demokrātijas un pamattiesību ievērošanu, kas ir katra nolīguma būtisks elements. Bet, pirmām kārtām, abos nolīgumos ietvertas klauzulas, kas katrai pusei īpaši steidzamos gadījumos, kad ir nopietni pārkāpti noteikumi, ļauj veikt atbilstīgus pasākumus bez iepriekšējas apspriešanās ar apvienotajām komitejām.

Tādēļ ir iespējama nolīgumu pārtraukšana vispāratzīta, ilgstoša un nopietna cilvēktiesību klauzulas pārkāpuma gadījumā. Tomēr Pagaidu tirdzniecības nolīgums noteikti nav vispārējs līdzeklis. Tas, zināms, neatrisinās visas cilvēktiesību problēmas Turkmenistānā, bet palīdzēs nodrošināt starptautisko standartu atbilstību, jo sevišķi tiesiskuma un cilvēktiesību jomā.

Pastāv vēl divi svarīgi iemesli, kāpēc mums vajadzētu stiprināt attiecības ar Turkmenistānu, lai aizsargātu mūsu intereses: drošība un enerģētika. Turkmenistāna atrodas starp Eiropu un Āziju, un vieni no tās kaimiņiem ir Irāna un Afganistāna. Tai ir svarīgi būt aktīvi neitrālai ļoti saspīlētā reģionā, kas ir gatavs destabilizācijai.

Tāpēc mēs veiksmīgi sadarbojamies ar Turkmenistānu robežu pārvaldības jomā un cīņā pret terorismu, islāma ekstrēmismu, narkotiku kontrabandu un cilvēku tirdzniecību. Šī sadarbība ir vēl vairāk nepieciešama, ņemot vērā nesen atjaunoto starptautiskās sabiedrības iesaistīšanos darbībā Afganistānā un Pakistānā, un ļoti drīz Hāgā un Tokijā par to notiks reģionāla līmeņa konferences.

Kā zināms, Vidusāzija varētu būt nozīmīga loma saistībā ar energoapgādes drošību. Kopš valsts iekārtas maiņas Turkmenistānā mēs šajā jomā esam paplašinājuši sadarbību. Eiropas Savienība dara visu iespējamo, lai Dienvidu gāzes koridors tiktu izveidots kā daļa no plašākas politikas enerģijas avotu un tranzīta ceļu dažādošanai. Turkmenistānai nepārprotami ir izšķiroša nozīme, lai gūtu panākumus šajā projektā.

Tātad attiecībām ar Turkmenistānu ir jābūt pielāgotām gan mūsu vērtībām, gan interesēm. Tādēļ es turos pie pārliecības, ka, sadarbojoties ar Turkmenistānu, mēs būsim labākā pozīcijā, lai izvirzītu argumentus atvērtākas sabiedrības atbalstīšanai šajā valstī.

Mums ir jāturpina mudināt valsts iestādes uz progresu citās jomās kā, piemēram, attiecībā uz reformām kriminālkodeksā un civilkodeksā, tiesību aktiem par reliģiju, plašsaziņas līdzekļu brīvību, politieslodzīto atbrīvošanu, atļauju izsniegšanu starptautiskajiem novērotājiem iekļūt cietumos un NVO lielāku klātbūtni valstī.

Visu šo iemeslu dēļ es jūs lūdzu apstiprināt pagaidu nolīgumu ar Turkmenistānu.

Priekšsēdētājs. – Komisāre, dāmas un kungi, pirms es dodu vārdu šo debašu dalībniekiem, es kā atbildīgais par daudzvalodības jautājumiem Prezidijā atļaušos jums nolasīt dažus padomus no pamācības, kas sagatavota jaunajiem deputātiem par to, kā uzstāties, lai tiktu nodrošināts pareizs mutiskais tulkojums un šis brīnums, kam nav salīdzinājuma vai precedenta citās institūcijās, turpinātu darboties ik reizi.

Tās gan nav plāksnes, kuras Mozus nonesa no kalna, bet pamācībās ir teikts: "Runājiet normālā ātrumā un ne pārāk ātri. Ja iespējams, runājiet dzimtajā valodā. Uzstāšanās laikā izvairieties no valodu maiņas. Runāšana ir labāka nekā nolasīšana, bet, ja lasīšanai nav alternatīvas, pārliecinieties, ka mutiskajiem tulkiem ir pieejams teksts. Skaidri nosauciet norādes uz dokumentiem. Skaidri izrunājiet katru minēto skaitli. Paskaidrojiet saīsinājumus, kurus jūs izmantojat runā. Atcerieties, ka jokus ir sarežģīti iztulkot, un runājiet ar mutiskajiem tulkiem. Arī tad, kad jūs vadāt sēdi, uzgaidiet brīdi pirms dodiet vārdu nākamajam runātājam, lai mutiskie tulki var pabeigt runu un pieslēgties atbilstošam kanālam."

Paldies par jūsu tulkojumu un es vēlētos izmantot šo iespēju, lai paustu atzinību mutiskajiem tulkiem, kuri ar savu tik sarežģīto un efektīvo darbu padara iespējamu mūsējo.

Alexandru Nazare, *PPE-DE grupas vārdā.* – (RO) Vispirms es vēlētos izteikt atzinību – un tā nav nekāda sagadīšanās saistībā ar šīm debatēm – par pēdējā Eiropas Padomes sanāksmē panākto kompromisu attiecībā uz Nabuko gāzes cauruļvada finansēšanu.

Esmu apmierināta, ka Nabuko projekts ir noteikts par prioritāti un mūsu, Eiropas Parlamenta deputātu, pūles šī projekta atbalstīšanā ir devušas rezultātus.

Atgriežoties pie šodienas debatēm es tomēr uzskatu, ka mūsu galvenās bažas par Turkmenistānu citu problēmu vidū ir veltītas ekonomiskajai sadarbībai, it īpaši naftas un gāzes jomā, kā arī sociālajam progresam un cilvēktiesībām šajā valstī kā jau minēja arī komisāre.

Es atzinīgi vērtēju šo ziņojumu un izsaku atzinību par to Daniel Caspary.

Es arī uzskatu, ka apspriestais nolīgums nodrošina labāku pamatu mijiedarbībai ar Turkmenistānu nekā pašreizējais. Bet es gribētu uzsvērt, ka nav pāragri apspriest īpašu veidu sadarbībai ar Turkmenistānu un tās iekļaušanu Eiropas Savienības enerģijas projektos. Šodien pārrunātais nolīgums ir vērtējams sevišķi atzinīgi kā līdzeklis ekonomiskās sadarbības paātrināšanai starp ES un šo valsti.

No ziņojuma saprotam, ka Ašhabadas iestādes ir gatavas sarunām par cilvēktiesību un pilsoņu brīvību jautājumu. Balstoties uz ES līdzšinējo pieredzi, ir skaidrs, ka progresu šajos jautājumos visātrāk var gūt tad, ja tie būs daļa no plašākām pārrunām par citiem jautājumiem, to skaitā arī par ilgtermiņa ekonomiskās sadarbības perspektīvām.

Turkmenistānas enerģētikas politika un ārpolitika ir cieši saistītas. Mēs varam nodarboties ar tām vienlaikus, stiprinot ekonomisko sadarbību un pieņemot īpašus pasākumus, kā arī izrādot pastāvīgu ieinteresētību cilvēktiesību jautājumā.

Es atzinīgi vērtēju novērtēšanas kritērijus saistībā ar Turkmenistānas progresu un tos, kas saistīti ar ES intelektuālā īpašuma standartiem. Es gribētu zināt, vai nebūtu lietderīgi ieviest līdzīgus kritērijus arī ekonomiskās integrācijas līmenī, bet tādus, kas būtu reālistiski un ilgtermiņa vai arī saistīti ar progresu pilsoņu brīvībās.

Erika Mann, *PSE grupas vārdā.* – Priekšsēdētāja kungs, es pateicos komisārei un Padomes pārstāvim *Aleksandr Vondra* par viņu skaidrojumu, bet esmu pārliecināta, ka viņi manīja mūsu vilcināšanos sniegt pilnīgu atbalstu. Domāju, ka to ir viegli saprast, jo lieta ir pavisam vienkārša. Rodas sarežģījumi, jo Parlamentam būs jādod sava piekrišana Partnerības un sadarbības nolīgumam (*PCA*), bet ar Pagaidu tirdzniecības nolīgumu lieta ir citāda mūsu juridisko saistību dēļ.

Tādēļ, runājot ar Pagaidu tirdzniecības nolīgumu, mēs rezolūcijā varam tikai uzsvērt savu viedokli, izteikt bažas un atbalstu saistībā ar zināmiem tematiem, bet minēto iemeslu dēļ Parlaments un sevišķi manis pārstāvētā politiskā grupa vilcinās sniegt pilnīgu atbalstu Pagaidu tirdzniecības nolīgumam.

Es ceru, ka jums tas ir saprotams un jūs šo problēmu varēsiet atrisināt. Es zinu, jums ir ļoti grūti vai pat neiespējami veikt atkārtotas sarunas juridiskā procesa un jūsu jau parakstītā juridiskā pamata dēļ. Mēs to pilnībā apzināmies, bet es esmu pārliecināta - jūs varat atrast kādu saistību veidu, ieskatīties turpmākajā attīstībā un izpētīt juridisko pamatu, kas ļautu mums nostāties jūsu pusē, jo mēs visi apzināmies Turkmenistānas lielo nozīmi un jau esam snieguši atbalstu saistībā ar citiem nolīgumiem. Nav tā, ka mēs pilnībā neapzināmies notikušo, un nav tā, ka neapzināmies Turkmenistānas nozīmi, bet šis gadījums ir ļoti problemātisks.

Es vēlētos, lai jūs šo lietu pārskatiet un tāpēc es jūs īpaši lūdzu izdarīt man pakalpojumu – ieskatieties 11. punktā, kur mēs paužam bažas par juridiskajām saistībām un atšķirībām starp Pagaidu tirdzniecības nolīgumu un Partnerības un sadarbības nolīgumu.

Lūdzu, atzīstiet mūsu rezolūcijas 9. punktu, kurā ir runa par cilvēktiesību klauzulas iekļaušanu Partnerības un sadarbības nolīgumā. Komisāre, es saprotu jūsu viedokli un iepazinos ar to, bet esmu pārliecināta, ka jūs varat kaut ko darīt, lai veiktu turpmākus pētījumus par šī konkrētā punkta stiprināšanu.

Tas pats attiecas arī uz 10. punktu, un tas ir svarīgs arī Padomei. Mēs vēlētos pārskatīšanas klauzulu. Es zinu, kas tā nav iekļauta, bet es atkārtoju - lūdzu, atbalstiet mūs, pārskatiet to un padomājiet, ko jūs varētu darīt, kad turpināsiet sarunas.

Mēs būtu ļoti pateicīgi, ja kaut ko varētu pasākt saistībā ar 8. punktu. Tas ir saistīts ar pārraudzību, kas mums vienmēr ir nepieciešama un kuru mēs pastāvīgi pieprasām. Pārraudzība nenozīmē, ka mēs vēlamies piedalīties sarunās. Mēs to esam darījuši citos apstākļos, tādēļ paraugieties, ko jūs varat šeit paveikt, kā jūs varat palīdzēt definēt, ko nozīmē novērošana, bet izdariet mums pakalpojumu un izskatiet šo lietu!

Starp citu, es uzskatu, ka jūs esat paveikuši lielisku darbu. Jaunajā ES un Vidusāzijas partnerības nolīgumā 21. gadsimtam ir iekļauti visi jautājumi. Jūs esat iekļāvuši pat SDO ieteikumu. Jūs esat ietvēruši cilvēktiesību problēmas, tāpēc esmu pārliecināta, ka mēs varēsim rast kompromisu, bet ir vēl nedaudz darāmā.

Hélène Flautre, *Verts/ALE grupas vārdā. – (FR)* Priekšsēdētāja kungs, es uzskatu, ka mums nevajadzētu sevi mānīt, bet ir jāsaprot - lai gan *Valery Pal* tika atbrīvots, Turkmenistānas valdība turpinās nolaupīt, ieslodzīt cietumā un spīdzināt cilvēkus par izdomātiem noziegumiem.

Kaut arī ANO īpašais referents reliģijas brīvības jautājumos ir apmeklējis Turkmenistānu, deviņi citi referenti joprojām gaida atļaujas, un tie ir cilvēki, kuri ir atbildīgi par tādām nozīmīgām jomām kā spīdzināšana, cilvēktiesību aizsardzība, tiesību neatkarība, izglītība, vārda brīvība un tā tālāk.

Dažas runas patiešām izklausījās pēc pašpārliecināšanas mēģinājumiem. Mēs turpinām saskarties ar vienu no represīvākajiem un noslēgtākajiem režīmiem pasaulē, pat ja ir gūti zināmi panākumi un pat ja mums ir jāatrod pareizā stratēģija to atbalstīšanai. Mēs noteikti nedrīkstam būt naivi, ne arī acīmredzot pieprasīt, ka Turkmenistāna kļūst par demokrātijas un cilvēktiesību paraugu pirms priekšlaikus panākam vienošanos ar to.

Tātad, ko mums darīt, lai nenonāktu šajās galējībās? Es gluži vienkārši ierosinu īstenot reālu ārpolitiku un panākt atbilstību ārkārtīgi precīziem kritērijiem, kas ir novērtējami, reālistiski un kurus noteicis Eiropas Parlaments. Es domāju par iebraukšanas atļaujām neatkarīgajām NVO un ANO īpašajiem referentiem, un Starptautiskajam Sarkanajam Krustam. Mēs zinām, ka tiek risinātas sarunas, bet tās nav beigušās. Es domāju par izglītības sistēmas pielāgošanu starptautiskajiem standartiem, kas ir jau uzsākta, bet joprojām ir ļoti neapmierinoša; visu politieslodzīto atbrīvošanu un pārvietošanās brīvību, īsāk sakot, par cilvēktiesību pamatelementiem. Manis pārstāvētās grupas priekšlikums ir gan tālejošs, gan reālistisks. To iespējams pārvērst vienkāršā formulā.

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju, lai pēc mutisko tulku lūguma aicinātu viņu runāt lēnāk)

Mēs nedrīkstam kaitēt mūsu pašu politikai, atsakoties no mūsu vērtībām. Runa nav par Turkmenistānas nošķirtības atbalstīšanu, bet sadarbošanos ar valsti. Tātad, kā mums to izdarīt? Mēs katrā rokā varētu paņemt pa zīmulim. Ar pirmo zīmuli mēs izstrādāsim plānu, kas noteiks nepieciešamos posmus, lai sasniegtu Parlamenta noteiktos kritērijus. Šie posmi ir jānosaka ilgtermiņā ar precīzu īstenošanas grafiku un tiks pārrunāti ar valsti cilvēktiesību apakškomitejās.

Kad būsim parakstījuši plānu, ar otru roku un otru zīmuli varēsim parakstīt mūsu priekšā esošo pagaidu nolīgumu. Es ticu, ka tad, kad Komisijai un Padomei pienāks laiks pārrunāt cilvēktiesību klauzulu nākotni, šīm klauzulām obligāti ir jābūt sistemātiskām un sistemātiski papildinātām ar konsultāciju mehānismu, kas vajadzības gadījumā var nodrošināt šī nolīguma pārtraukšanu.

Priekšsēdētājs. – *Hélène Flautre*, priekšsēdētājs neuzņem laiku runāšanas ātrumam, kādā uzstājas runātājs. Priekšsēdētājam pretī ir novietota lampiņa, ar kuras palīdzību mutiskie tulki sūta SOS signālu, kad viņi pārtrauc tulkot, jo nespēj turēties līdzi runātājam. Es neuzņemu runāšanas ātruma laiku. Man atsūtīja šo ārkārtas gadījuma signālu un es par to brīdinu deputātus, lai ikviens varētu sekot debatēm.

Kā parasti es pateicos par jūsu izpratni.

Helmuth Markov, *GUE/NGL grupas vārdā*. – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāj, komisāre, ir pagājis jau gads kopš Parlaments pavisam skaidri un nepārprotami izteicās, kāds progress tiek uzskatīts par nepieciešamu, lai starp ES un Turkmenistānu varētu panākt vienošanos par tirdzniecības nolīgumu. Tās bija diezgan viegli apmierināmas prasības: brīva un netraucēta Starptautiskā Sarkanā Krusta piekļūšana, politieslodzīto un to cilvēku atbrīvošana, kuri atsakās dienēt idejiskas pārliecības dēļ, visu valsts ceļošanas ierobežojumu atcelšana, vieglāka piekļuve un piemērotāki darba apstākļi NVO un ANO aģentūrām un visaptveroša izglītības sistēmas reforma. Es vaļsirdīgi atzīstu, ka prezidenta *Gurbanguly Berdymukhamedov* valdība ir panākusi progresu. Tas nav apstrīdams. Taču tagad, manuprāt, ar šī nolīguma apstiprināšanu mums nebūtu pietiekami. Gan Padomes priekšsēdētājs, gan jūs, komisāre, esat palaiduši garām lielu iespēju.

Es nebūt neatbalstu viņu viedokļus, bet, kā izteicās deputāti sociāldemokrāti, mēs — Parlaments - vēlamies no jums garantiju, ka tad, ja Parlaments pieprasīs šī pagaidu nolīguma anulēšanu, jūs piekritīsiet mūsu prasībai. *Alexandr Vondra* par to vispār neizteicās un jūs, komisāre, paskaidrojāt, ka līgumā noteikts — to ir iespējams izdarīt. Galvenais nav fakts, kas apliecina šādu iespēju, bet tas, ka jūs esat gatavi piekrist šai prasībai, ja Parlaments tādu izvirzīs. Tas ir galvenais.

Es aicinu savus godājamos draugus — ja mēs vēlamies sevi uztvert nopietni, rīt nepiekrist, ja vien komisāre sniegs rakstisku piekrišanu un skaļi nolasīs priekšā, ka šī prasība tiks apmierināta. Tas bija iekļauts vienošanās paketē, kas galu galā tika pieprasīta, bet jūs par to neko neesat teikuši. Jāteic, ka rodas priekšstats - jūs neuztverat mūs nopietni. Šajā saistībā jums vajadzēja vismaz paust savu nostāju.

Tādēļ man ir jāsaka – šādos apstākļos vienošanās par pagaidu nolīgumu nav iespējama. Es ceru, ka rīt mēs to varēsim vienprātīgi apstiprināt.

David Martin (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, es tāpat kā divi iepriekšējie runātāji baidos, ka Komisija un Padome pašreizējo situāciju Turkmenistānā iztēlojas pārāk rožaini.

Pašreizējais prezidents varbūt ir mazliet labāks nekā prezidents, kura vietā viņš stājās 2007. gada februārī, bet vai viņš ir tik labs, lai mēs apstiprinātu Pagaidu tirdzniecības nolīgumu kā partnerības un sadarbības nolīguma priekšteci? Kā teica Helmuth Markov un Hélène Flautre, mēs Starptautiskās tirdzniecības komitejā Turkmenistānai izvirzām piecus pavisam skaidrus uzdevumus, kuri ir jāizpilda pirms sniedzam savu piekrišanu.

Pirmkārt, mēs minējām, ka Starptautiskajam Sarkanajam Krustam ir nepieciešama brīva piekļuve Turkmenistānai. Ja vien Komisija un Padome man nevar pateikt ko citu, es secinu, ka Sarkanais Krusts Turkmenistānā līdz šim nav varējis apmeklēt nevienu cietumu vai cietumnieku.

Otrkārt, mēs minējām, ka viņiem ir jāpielīdzina izglītības sistēma starptautiskajiem standartiem. Padomei ir taisnība sakot, ka valsts ir pagarinājusi vidējās izglītības sistēmas ilgumu par vienu gadu, bet es uzskatu - par spīti nelielajiem uzlabojumiem izglītības sistēmā tie nav vērsti uz vairumu Turkmenistānas iedzīvotāju, bet gan eliti un to cilvēku sagatavošanu, kuri vēlas strādāt naftas un gāzes nozarē.

Treškārt, mēs lūdzām atbrīvot visus politieslodzītos. Daži ir tikuši atbrīvoti, bet ne pārāk daudzi, un burtiski simtiem, ja ne tūkstošiem politieslodzīto nīkuļo Turkmenistānas cietumos, joprojām gaidot taisnīgu tiesu.

Ceturtkārt, mēs minējām, ka vēlamies visu ārvalstu ceļojumu ierobežojumu atcelšanu. Interesanti – gan Padome, gan Komisija koncentrējas uz ceļošanu iekšzemē. Mēs teicām, ka ir nepieciešama arī brīva pārvietošanās saistībā ar ārvalstīm. Tas nav nodrošināts.

Beidzot, mēs minējām, ka neatkarīgajām NVO, ANO cilvēktiesību pārstāvjiem ir jānodrošina brīva piekļuve, jānodrošina preses brīvība. Preses brīvība nepastāv, NVO nav brīvas piekļuves un, ja ANO inspektoram reliģiskās tolerances jautājumos ir atļauts ieceļot valstī, ANO pieprasīto vizīšu skaits Turkmenistānā ir augstāks nekā jebkurā citā pasaules valstī.

Vai tā patiešām ir tāda valsts, ar kuru mēs varam veikt uzņēmējdarbību? Es pieņemu, ka vairākums šajā Parlamentā un citās institūcijās atbildētu ar skaidru "jā". Kā ir mainījušies apstākļi kopš Starptautiskās tirdzniecības komitejas rezolūcijas 2007. gadā? Ciniķi teiktu, ka tas ir Turkmenistānā atrastās gāzes un naftas dēļ, jo mēs vēlamies būvēt jaunu cauruļvadu, tā kā tas pēkšņi ir mūsu stratēģiskajās interesēs. Ja tā ir, tad neizliksimies, ka tas ir saistīts ar cilvēktiesību situācijas uzlabošanu. Tas ir saistīts ar savtību Eiropas Savienības līmenī.

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju)

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (*DA*) Priekšsēdētāja kungs, arī es pilnībā nepiekrītu priekšlikumam, ka Eiropas Parlamentam bez ierunām būtu jāapstiprina tirdzniecības nolīgums ar Turkmenistānu, par ko mēs galu galā šeit diskutējam. Savā pamatojumā mēs varam rakstīt, ko vien vēlamies, bet, tiklīdz dosim zaļo gaismu, lieta vairs nebūs mūsu rokās, ja no Komisijas nedabūsim garantiju, ka mums būs izdevība nolīgumu atcelt.

Kāds faktiski ir iemesls piekrist nolīgumam ar Turkmenistānu? Mēs esam dzirdējuši par visu veidu uzlabojumiem un ir taisnība, ka diktatūras režīms ir īstenojis dažus uzlabojumus un devis virkni solījumu. Tomēr, kā mūs galu galā ir informējusi *Amnesty International*, šie uzlabojumi ir īstenoti tikai ierobežotā apmērā. Kāds tam ir pamatojums? Tas tika pamatots ar faktu, ka arī trūkstošais nolīgums nav devis nekādus rezultātus. Manuprāt, tas ir absurds pamatojums, kas netieši aicina visus diktatorus nepakļauties, jo tādējādi mēs vienā brīdī padosimies. Es uzskatu, ka ir skaidri un gaiši jāpasaka — par gāzi varētu būt jāmaksā pārāk augsta cena un, ja šī cena ir nolīgums ar diktatūru Turkmenistānā, tad šī cena ir daudz par augstu.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (*LT*) Ir nožēlojami, ka Eiropas Savienības un citu starptautisko organizāciju pasākumiem saistībā ar cilvēktiesību aizsardzību Turkmenistānā vēl nav pozitīvu rezultātu. Žurnālistus un cilvēktiesību aizstāvjus tur piespiež klusēt. Sievietes un bērni vēl arvien kļūst par izvarošanas un cilvēku tirdzniecības upuriem.

Tomēr es esmu pārliecināts — attiecību pārtraukšanas un izolācijas politikas attiecībā uz Turkmenistānu nesola panākumus. Ne tādēļ, ka šajā valstī ir daudz gāzes, bet tādēļ, ka tikai saiknes veicināšana ar ārpasauli var radīt demokrātiskas pārmaiņas.

Tādēļ es atbalstu Eiropas Komisijas nostāju un pagaidu nolīgumu, kuru nepieciešamības gadījumā iespējams atcelt, reaģējot uz notikumiem valstī. Eiropas Savienības attieksmi pret enerģētiku saistībā ar Turkmenistānu noteikti nevajadzētu nošķirt no pārmaiņām cilvēktiesību jomā.

Charles Tannock (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, neizprotamajā Turkmenistānā ir daudz vairāk nekā tikai nafta un gāze. Tas, protams, nenozīmē, ka valsts ogļūdeņražu resursi nav svarīgi. Patiesībā tie Eiropas Savienībai ir stratēģiski svarīgi, ņemot vērā ES vēlmi un Turkmenistānas acīmredzamās alkas enerģijas piegādes ziņā atbrīvoties no Krievijas ēnas.

Turkmenistānas milzīgie un viegli pieejamie gāzes resursi paši par sevi ir pietiekams iemesls, lai pieprasītu ciešākas attiecības ar ES. Tomēr, pēc manām domām, ir arī citi iemesli, kādēļ mums vajadzētu panākt vienošanos par Pagaidu tirdzniecības nolīgumu ar Turkmenistānu. Šī valsts ir vislabākais miermīlīgas un stabilas musulmaņu valsts piemērs ar laicīgu valdību, kas apņēmusies apkarot islāma terorismu Afganistānā, kur notiek karš.

Saprotams, joprojām pastāv nopietnas bažas par cilvēktiesībām, demokrātiju un politiskajām brīvībām, bet šādas bažas pastāv arī attiecībā uz Krieviju un Ķīnu, un es neatceros, ka sociāldemokrāti šim jautājumam būtu pievērsušies nesenajās debatēs par Tibetu. Un tomēr mēs uzturam stratēģiskas attiecības ar šīm abām lielajām valstīm.

Turpmākas pārmaiņas Turkmenistānā mēs veicināsim ar dialoga un partnerības nevis izolācijas palīdzību. Tāpēc es kopumā atbalstu labākas attiecības starp ES un Āzijas valstīm. (Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju)

Alessandro Battilocchio (PSE). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es ceru, ka šīs debates par pagaidu nolīgumu mums dos iespēju padziļināti izpētīt situāciju Turkmenistānā un pieprasīt praktiskākus pasākumus, lai uzlabotu pašreizējo situāciju, kas ir ļoti negatīva.

Ašhabadas valdība nesen noraidīja virkni ieteikumu, tai skaitā arī par ieteikumu atbrīvot politieslodzītos, pārskatīt iepriekšējo politisko apcietinājumu gadījumus un atcelt nepamatotos ieceļošanas aizliegumus, kas noteikti cilvēktiesību aktīvistiem. Bez liekulības jāsaka, ka līdz šim valsts ir slēgta starptautisko organizāciju novērotājiem, kuri pēdējo desmit gadu laikā nav varējuši iekļūt valstī. Žurnālisti un aktīvisti nevar brīvi strādāt, un visi oponenti ik dienu ir apdraudēti.

Tagad Eiropas Savienība un starptautiskā kopiena pieprasa pamatīgas pārmaiņas saistībā ar cilvēktiesību ievērošanu. Nebūs viegli piekrist tīri ekonomiskas dabas nolīgumiem.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, ministr, komisāre, es uzskatu, ka mums jāpārstāj būt liekulīgiem šajā jautājumā.

Es pati 2006. gadā biju Eiropas Parlamenta delegācijā, kas devās uz Turkmenistānu, un mēs toreiz izteicām daudzus priekšlikumus, kurus jūs, komisāre, esat ņēmusi vērā.

Protams, es saprotu jūsu un Padomes izvirzītos argumentus, bet, salīdzinot izteiktos priekšlikumus un ziņojumu par Vidusāziju, par kuru šis Parlaments nobalsoja pirms pāris mēnešiem, 2008. gada 20. februārī un kurā mēs atkārtojām savas prasības saistībā ar cietumnieku atbrīvošanu, Sarkano Krustu un tā tālāk – vai tiešām ir manāms progress? Nē!

Kad es lasu "Ziņojumu par Turkmenistānu", es patiesībā lasu "Ziņojumu par Nabuko", jo beigu beigās mēs interesējamies par enerģiju un gāzi valstī, kas ir pasaulē trešās lielākās gāzes ražotāja. Turklāt es zinu, un tas mums Turkmenistānā tika labi izskaidrots, ka tad, ja Eiropas Savienība neinteresētos par Turkmenistānas gāzi, valsts atrastu citus pasūtītājus, kaut vai Ķīnā. Tāpēc centīsimies nebūt liekulīgi, būsim atklāti...

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju)

Christopher Beazley (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos piekrist savam kolēģim *Charles Tannock*. Ja viņš nebūtu pārtraukts, tad viņa noslēguma piezīmē būtu izskanējis pamudinājums ES būvēt – un Komisijai ar Padomi patiešām vajadzētu finansēt – Kaspijas cauruļvadus līdz Vidusāzijai, lai samazinātu risku būt atkarīgiem no monopolizēta avota, tādā veidā nekļūstot par upuri kādas kaimiņzemes ārpolitikas mērķiem.

Priekšsēdētājs. – Paldies, *Christopher Beazley*! Ir svarīgi piebilst *Charles Tannock* uzskatiem, kurš vienmēr ir bijis konstruktīvs cilvēks un Parlamenta iedvesmas avots.

Tagad vārds tiek dots pēdējam runātājam, David Martin.

Mēs Prezidijā izskatīsim jautājumu, vai šajā sadaļā vārds var tikt dots runātājiem, kuri debatēs jau ir piedalījušies, jo parasti viņi tās atkal atsāk. Bet, tā kā šajā gadījumā mēs esam nonākuši pie piektā runātāja un pieci runātāji ir tiesīgi uzstāties, es dodu vārdu *David Martin*.

David Martin (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, paldies par iespēju uzstāties. Es vēlējos atkārtoti uzstāties, jo gribēju uzdot konkrētu jautājumu Komisijai pirms tās pārstāvji atkal uzstājas. Es vēlos uzzināt, kā tieši var tikt piemērota un ieviesta kāda cilvēktiesību klauzula, par kuru mēs vienosimies? Vai tā būs Komisija, kas lems, vai ir noticis cilvēktiesību pārkāpums? Un, ja Komisija tā izlems, vai Padomes lēmums pārtraukt nolīgumu tiks pieņemts vienprātīgi vai ar kvalificētu balsu vairākumu? Cik praktiska tāda cilvēktiesību klauzula būs patiesībā? Cilvēktiesību klauzulas ir ietvertas daudzos mūsu starptautiskajos nolīgumos un līdz šim – izņēmums būs nākamajās debatēs – mēs gandrīz nekad neesam atsaukušas uz kādu no tām. Baltkrievija ir rets izņēmums.

Alexandr Vondra, *Padomes priekšsēdētājs.* – Priekšsēdētāja kungs, es uzskatu, ka debates bija lietderīgas. Debates galvenokārt tika koncentrētas uz cilvēktiesībām, un tas mūs nepārsteidz. Es vēlreiz gribētu uzsvērt to, ka pašreizējā cilvēktiesību klauzula nolīgumā paredz tā pārtraukšanu cilvēktiesību pārkāpuma gadījumā. Runājot par pašu pārtraukšanu – es uzskatu, ja situācija Turkmenistānā pasliktināsies, mums būs jāizturas nopietni pret jebkuru Parlamenta priekšlikumu.

Galīgo lēmumu, zināms, pieņems Padome, kas izvērtēs visas ierobežojošo pasākumu piedāvātās iespējas, tai skaitā arī pārtraukšanas iespēju, un šajā ziņā dažās citās Āzijas valstīs ir zināmi precedenti.

Daži no mums skāra jautājumu par sadarbību ar Sarkano Krustu. Mums nav viegli spriest par Sarkanā Krusta un Turkmenistānas sadarbību kaut vai tādēļ, ka Sarkanais Krusts šeit ievēro piesardzības pamatprincipu. Tātad, balstoties uz pieejamo informāciju, mums ir jāatzīst, ka šajā ziņā vēl ir daudz darāmā un nepieciešami daudzi uzlabojumi, bet vienlaikus mēs varam novērot pozitīvus apstākļus un attīstību.

Visbeidzot, cilvēktiesību situācija Turkmenistānā, dabiski, varētu būt labāka, bet šāda izolācija nedrīkst turpināties. Izvirzīt nosacījumus pagaidu nolīguma noslēgšanai, par kuru sarunas notiek jau 11 gadus, nav efektīvs līdzeklis, kā nodrošināt cilvēktiesību un demokrātijas progresu.

Mums, zināms, ir jāiesaistās dialogā ar Turkmenistānu par cilvēktiesībām, un to mēs cenšamies paveikt. Pavisam nesen pie mums viesojās Čehijas ministru prezidents. Ašhabadā viņš iesaistīja prezidentu tieši šāda veida sarunās.

Prezidentūra pauž pārliecību, ka patlaban ir iespējams sadarboties ar Turkmenistānu, un šāda pieeja ir vienīgais efektīvais veids, kā sākt atklātu dialogu par tādiem jautājumiem kā cilvēktiesības.

Turkmenistānas galvenie partneri Krievija vai Ķīna, kuras pēdējā laikā palielina savu ietekmi reģionā, visticamāk neiekļaus šos jautājumus savā darba kārtībā.

Tāpēc nozīmīgs solis pretī šādai iesaistīšanās politikai ir piemērotu līgumattiecību nodibināšana, sākot ar pagaidu nolīgumu. Negatīvs Parlamenta atzinums kaitētu mūsu topošajam dialogam ar Turkmenistānu un mazinātu iespēju nodrošināt progresu tādās nozīmīgās jomās kā stingāka cilvēktiesību ievērošana.

Tādēļ es pēc referenta *Daniel Caspary* ieteikuma vēlos mudināt Parlamentu izrādīt pilnīgu atbalstu pagaidu nolīguma noslēgšanai.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle*. – Priekšsēdētāja kungs, *Eleanor Roosevelt* reiz sacīja, ka tā vietā, lai lādētos par tumsu, kādam ir jāiededzina svece. Tas ir attiecināms arī uz Turkmenistānu. Cilvēktiesību veicināšanai un demokrātijas atbalstīšanai šajā valstī arī turpmāk ir jābūt mūsu prioritātei. Daudzi no jums, piemēram, *Hélène Flautre*, kura šeit vairs neatrodas, pamatoti izteicās, ka pārmaiņas notiek lēni. Jā, tā ir, bet tās notiek, un šīs pārmaiņas ir jāatzīst un jāsekmē.

Tātad mums ir jāpalīdz Turkmenistānai, lai tā var palīdzēt pati sev. Tādēļ mums ir jāsadarbojas ar šo valsti konstruktīvā, ilgstošā un stratēģiskā veidā. Ir jārada piemērots pamats mūsu līgumattiecībām, jo pašreizējais Tirdzniecības un sadarbības nolīgums ir tik ierobežojošs, ka tas nav iespējams.

Ļaujiet pateikt arī pāris vārdus par nolīguma pārtraukšanu vai iespējamu pārtraukšanu. Kā jūs zināt un kā tikko minēja priekšsēdētājs, lēmumu par šādiem jautājumiem, starp citu - vienbalsīgi, pieņem Padome. Komisija šajā nolūkā var iesniegt priekšlikumu.

Es vēlos atgādināt, ka, piemēram, pēc notikumiem Andidžanā Padome nolēma Uzbekistānai piemērot ierobežojošus pasākumus, tostarp ieroču embargo, kā arī ceļošanas ierobežojumus Uzbekistānas amatpersonām, kuru līdzdalība šajos notikumos tika pierādīta. Turklāt tika pārtrauktas Sadarbības komitejas un apakškomiteju tehniskās sanāksmes par Partnerības un sadarbības nolīgumu. Šie pasākumi tika pastāvīgi uzraudzīti un ik gadu atjaunoti vai attiecīgi grozīti.

Ja šajā sakarā notiktu līdzīgs gadījums vai situācija ievērojami pasliktinātos, Padome varētu veikt līdzīgus pasākumus vai pat apsvērt nolīguma pārtraukšanu, un Komisija neapšaubāmi izskatītu visas pieejamās iespējas, ieskaitot pārtraukšanu.

Īpašas ar cilvēktiesībām saistītas pārtraukšanas klauzulas iekļaušanai Partnerības un sadarbības nolīgumā būtu nepieciešams grozīt Partnerības un sadarbības nolīgumu. Mums šķiet, ka tas būs diezgan sarežģīti, jo nozīmētu sarunu atsākšanu ar Turkmenistānu, kas 2004. gadā jau parakstīja un ratificēja Partnerības un sadarbības nolīgumu, kā arī ar ES dalībvalstīm, no kurām 12 tāpat ir ratificējušas nolīgumu.

Tā kā mērķis ir noskaidrot, vai cilvēktiesību neievērošana var novest pie Partnerības un sadarbības nolīguma pārtraukšanas, es vēlētos vēlreiz atkārtot, ka gan Partnerības un sadarbības nolīgumā, gan pagaidu nolīgumā ir iekļauta klauzula, kas atzīst cilvēktiesību ievērošanu par būtisku elementu, kā es skaidri izteicos jau iepriekš. Partnerības un sadarbības nolīguma un pagaidu nolīguma klauzulās noteikts — ja viena no pusēm uzskata, ka otra puse nav izpildījusi savas nolīgumā noteiktās saistības, tā var veikt atbilstošus pasākumus, īpaši steidzamos gadījumos iepriekš pat nekonsultējoties ar apvienoto komiteju.

Pagaidu nolīgumā un Partnerības un sadarbības nolīgumā ir iekļauta kopīga deklarācija, kurā precizēts, ka par īpaši steidzamiem gadījumiem uzskata vienas puses būtiskus nolīguma pārkāpumus; abos izskaidrots, ka būtisks pārkāpums ir būtiska elementa pārkāpšana.

Tādēļ būtiska pārkāpuma steidzamos gadījumos puses ir tiesīgas veikt atbilstošus pārkāpumus. Mēs uzskatām, ka šie pasākumi varētu iekļaut arī nolīguma pārtraukšanu. Tālab es vēlreiz lūdzu jūs, godājamie deputāti, kā es to darīju jau iepriekš, dot piekrišanu šī Pagaidu tirdzniecības nolīguma īstenošanai ar Turkmenistānu.

Es esmu ar mieru no savas puses, Komisijas puses, piekrist politiskām saistībām uzraudzīt cilvēktiesību dialogu un regulāri sniegt pārskatu Parlamentam. Tas būtu tirdzniecības nolīguma atbalsta punkts ciešākai sadarbībai un būs vēl viens solis virzienā, lai pielīdzinātu struktūru dialogam ar Turkmenistānu tām, kuras esam izveidojuši ar citām reģiona valstīm. Neaizmirsīsim arī to!

Tikai ar ciešāku saistību palīdzību mēs spēsim ietekmēt pozitīvu attīstību un cilvēktiesību situācijas uzlabošanu.

SĒDI VADA: M.A. DOS SANTOS

Priekšsēdētāja vietnieks

Daniel Caspary, *referents.* – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, paldies par šodienas debatēm! Tās mūs ir pavirzījušas soli uz priekšu. Es vēlos pateikties arī visiem saviem kolēģiem, kuri mēnešiem ilgi ir strādājuši pie šīs tēmas.

Galvenais Padomes paziņojums, godātais *Alexandr Vondra*, man ir sevišķi palicis prātā — Turkmenistānas iedzīvotāji demokrātijas un cilvēktiesību nozīmi noteikti neiemācīsies no Ķīnas un Krievijas, arī ne Irānas. Pēdējo gadu laikā Parlaments ir noteicis konkrētus nosacījumus, pavisam nesen arī *Cem Özdemir* ziņojumā par stratēģiju Vidusāzijai, saskaņā ar kuriem mēs varam piekrist šim pagaidu nolīgumam.

No Eiropas Parlamenta puses tā būtu liela piekāpšanās, ja mēs tagad būtībā ignorētu pirms trim vai sešiem mēnešiem noteikto specifikāciju un teiktu, ka mēs tomēr apstiprinām manu ziņojumu par pagaidu nolīgumu. No otras puses, man ir skaidrs, ka šodien mēs runājam par pagaidu nolīgumu. Nebūtu pareizi atlikt balsojumu. Tāpat ir skaidrs, ka mēs nedrīkstam izmantot Turkmenistānu un pagaidu nolīgumu kā ķīlniekus, lai radītu varas līdzsvaru starp Eiropas institūcijām.

Man ir skaidrs, ka tas būtu precedents, ja Komisija un Padome piekristu prasībām, kuras daudzi no mums šodien ir izvirzījuši, kaut arī — un to es saku skaidri un gaiši — Parlamenta prasības, manuprāt, ir pilnīgi pamatotas. Tādēļ es sagaidu — vēlams, šovakar, cienījamā komisāre, godājamo Padomes priekšsēdētāj, - solījumu no Komisijas, ka gadījumā, ja Turkmenistānā tiks novērota situācijas pasliktināšanās un Parlaments aicinās Padomi pārtraukt šo pagaidu nolīgumu, Komisija iesniegs attiecīgu priekšlikumu Padomei. Es uzskatu, ka saskaņā ar pašreizējiem nolīgumiem tas būtu iespējams.

Es būtu ļoti iepriecināts, ja mēs jebkurā gadījumā saņemtu no Padomes solījumu, ka tā pēc Komisijas priekšlikuma nekavējoties iekļautu un apspriestu šo jautājumu kādā no savām nākamajām sanāksmēm. Šīs abas institūcijas noteikti spēj dot šos solījumus bez vispārējas iestāžu sadarbības uzsākšanas Eiropas Savienības mērogā. Es būtu ļoti pateicīgs, ja jūs šādu paziņojumu varētu sniegt šodien vai vēlākais rīt pirms balsojuma. Es nevēlētos rīt pirms balsošanas ieteikt saviem kolēģiem atlikt balsojumu par manu ziņojumu.

Priekšsēdētājs. – Es esmu saņēmis divus rezolūcijas priekšlikumus, kas iesniegti saskaņā ar Reglamenta 108. panta 5. punktu.

Debates tiek slēgtas.

Balsošana notiks rīt.

9. ES un Baltkrievijas dialoga pusgada novērtējums (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts ir Padomes un Komisijas paziņojumi par ES un Baltkrievijas dialoga pusgada novērtējumu.

Alexandr Vondra, *Padomes priekšsēdētājs*. – Priekšsēdētāja kungs, es pateicos Parlamenta deputātiem par iespēju sniegt jaunāko informāciju par notikumiem Baltkrievijā un ziņot par pagājušajā pirmdienā Padomē notikušo pārrunu iznākumu šajā jautājumā.

Kā daudzi no jums zina, pēc pagājušā gada oktobrī pieņemtā Padomes lēmuma uz laiku daļēji pārtraukt vīzu aizliegumus mēs Baltkrievijā esam redzējuši pozitīvus notikumus. Es jo īpaši vēlētos norādīt uz kustības For Freedom un Černobiļas iniciatīvu centra reģistrēšanu, tādu neatkarīgo laikrakstu iespiešanu un izplatīšanu kā Norodnaya Volya un Nasha Niva, apaļā galda sarunām ar EDSO pārstāvi plašsaziņas līdzekļu brīvības jautājumos par interneta pakalpojumu regulēšanu, pašreizējām ekspertu apspriedēm ar EDSO/Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību biroju par vēlēšanu likumu, kā arī konsultatīvo padomju izveidošanu, tostarp cilvēktiesību jautājumos, kas apvieno pilsoniskās sabiedrības un pat opozīcijas pārstāvjus.

Lai arī šie pasākumi dažiem varētu šķist salīdzinoši nenozīmīgi, tie ir nozīmīgi saistībā ar Baltkrieviju. To ir atzinuši vairāki Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības pārstāvji.

Taču ir bijuši arī gadījumi, kuri mums rada bažas. Nozīmīgajai cilvēktiesību NVO Viasna ir liegta atļauja reģistrēties, pastāv problēmas ar dažu neatkarīgo plašsaziņas līdzekļu akreditāciju un, kaut gan uzbrukumi pilsoniskajai sabiedrībai un opozīcijas aktīvistiem pašreiz ir mazinājušies, joprojām tiek veiktas īstermiņa aizturēšanas. Mēs arī neatlaidīgi sekojam līdzi opozīcijas sūdzībām par piespiedu iesaukšanu militārajā dienestā.

Mēs nevaram noliegt, ka rodas divējāds priekšstats. Tomēr mēs esam pārliecināti, ka iesaistīšanās politika ir jāturpina un pozitīvā attīstība ir jāsekmē. Tai būtu jābūt turpmākajai virzībai attiecībās ar Baltkrieviju. Apsverot mūsu turpmāko politisko virzienu, ir jāpatur prātā mūsu plašās stratēģiskās intereses reģionā, kā arī finanšu krīzes ietekme.

Mūsu 16. martā pieņemtais lēmums pamatojas uz šiem apsvērumiem. Lai gan ierobežojošie pasākumi tiek pagarināti par vienu gadu, šis lēmums paredz vēl deviņus mēnešus nepiemērot ieceļošanas pagaidu ierobežojumus atsevišķām Baltkrievijas amatpersonām.

Padziļinātā pārskatīšana, kas paredzēta šī deviņu mēnešu perioda beigās, tiks koncentrēta uz piecām jomām, kas minētas Padomes 2008. gada oktobra secinājumos. Tās ir: vēlēšanu reformas un citi konkrēti pasākumi saistībā ar demokrātisko vērtību, tiesiskuma, cilvēktiesību un pamattiesību ievērošanu, tostarp vārda un preses brīvības, pulcēšanās un politiskās biedrošanās brīvības ievērošanu.

Mēs patiešām ticam, ka ierobežojumu atcelšana, par kuru vienojāmies pagājušajā nedēļā, palīdzēs īstenot mūsu politikas mērķus. Tas mums dos iespēju kopā ar Baltkrievijas partneriem turpināt tās attīstības sekmēšanu cilvēktiesību jomā, par kuru esam nobažījušies. Īpaši nozīmīga būs cilvēktiesību dialoga uzsākšana nākamajā mēnesī.

Pēc divpusējo politisko kontaktu aizlieguma atcelšanas ir notikušas vairākas augsta līmeņa vizītes, tajā skaitā arī ministru trijotnes tikšanās janvāra beigās. Šo plašo kontaktu mērķis bija mudināt Baltkrieviju uz dialogu par izpratni saistībā ar atšķirīgām vēlmēm. Mēs ceram, ka nākamajos mēnešos dialogs turpināsies.

Mēs esam pārliecināti, ka pieejai pret Minsku ir jābūt konstruktīvai. Mēs esam reālistiski un negaidām dramatiskas pārmaiņas. Pārvērtībām ir nepieciešams laiks, un mūsu kopīgajās interesēs ir pie katras izdevības veicināt turpmāku pozitīvo attīstību.

Ir būtiski, ka mūsu iesaistīšanās politiku ir atklāti atbalstījuši Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, kuri nesen piedalījās ļoti noderīgās diskusijās ar Parlamenta deputātiem. Mēs arī uzturam pastāvīgus sakarus ar Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un plānojam turpināt šo dialogu, un atbalstīt Baltkrievijas pilsonisko sabiedrību un neatkarīgos saziņas līdzekļus.

Ļaujiet man nobeigumā bilst pāris vārdus par Austrumu partnerību, kuru Eiropadome atbalstīja pagājušajā nedēļā un kas tiks uzsākta augstākā līmeņa sanāksmē maijā. Baltkrievija ir viena no sešām Austrumu partnerības valstīm. Mēs patiesi ticam, ka Baltkrieviju jau no paša sākuma vajadzētu iesaistīt šajā jaunajā iniciatīvā. Bet tās līdzdalības apjoms divpusējā stratēģijā būs atkarīgs no daudziem faktoriem, it īpaši progresa dažās jomās, kuras es tikko norādīju.

Esmu pateicīgs par atklāto atbalstu, kuru Parlaments izrādīja Padomes lēmumam pagājušajā pirmdienā. Padziļinātā pārskatīšana, kas tiks veikta pēc deviņu mēnešu perioda būs pamats turpmākiem lēmumiem un būtiski ietekmēs mūsu turpmākās attiecības ar Baltkrieviju vispārībā. Padome ir patiesi gatava turpināt informēt Parlamentu par notikumiem un atzinīgi vērtē tā iespēju arī turpmāk veicināt šīs debates.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijas locekle. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Baltkrievija atrodas krustcelēs.

Mēs sekojam Padomes lēmumam par vīzu aizlieguma pagaidu atcelšanu līdz gada beigām un esam Eiropas Parlamenta pieņemtās rezolūcijas priekšvakarā. Pēc sankciju pārtraukšanas pirms sešiem mēnešiem, 2008. gada oktobrī, ir pienācis laiks veikt mūsu politikas sākotnēju pārskatīšanu un apsvērt, kas būtu jārisina nākamajos deviņos mēnešos.

Es personīgi esmu pārliecināta, ka Eiropas Savienības pagājušā gada oktobrī pieņemtais lēmums atcelt sankcijas bija pareizs un patiesībā šī atcelšana ir veicinājusi pozitīvu attīstību.

Baltkrievija ir sākusi īstenot pasākumus, kuri neapšaubāmi ir saistīti ar demokrātijas veicināšanu. Es it īpaši domāju par divu neatkarīgo laikrakstu atgriešanos avīžu stendos, par faktu, ka pat *Aliaksandr Milinkevich* organizācija beidzot ir atzīta par likumīgu, par sadarbību ar EDSO/Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību biroju attiecībā uz vēlēšanu likumu, kā arī dažādiem opozīcijas partiju vai NVO kongresiem, piemēram, Poļu savienības kongresu Baltkrievijā, kurus bija atļauts rīkot. Ir jāatzīst, ka šis progress ir ierobežots un nepietiekams, bet tam nav arī precedenta un kopumā mēs tāpat varam secināt, ka panākumi ir gūti.

Minēto iemeslu dēļ šī jauktā pārskatīšana ir saņēmusi jauktu atbildi no Eiropas Savienības un līdzsvarotu lēmumu, kas pieņemts Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes (VLĀAP) pēdējā sanāksmē. Uz laiku atliekot sankcijas, mums rodas iespēja saglabāt dialogu, ko nepārprotami lūdza pilsoniskā sabiedrība, tai skaitā Eiropas Parlamenta forumā, kas notika 4. martā.

Tajā pašā laikā mēs neatkāpjamies no mūsu rīcībā esošajiem instrumentiem, jo gada beigās sankcijas var tikt atjaunotas, ja nolemsim, ka līdz tam sasniegtais progress ir nepietiekams, un mēs turpināsim izskatīšanu, pievēršot pastāvīgu uzmanību faktiskajai situācijai, vai ir panākta attīstība piecās svarīgākajās jomās, kas pagājušā gadā tika ietvertas Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes secinājumos. Turklāt, pateicos mūsu delegācijai Minskā, Komisija aktīvi piedalās faktiskās situācijas analizēšanā.

Dāmas un kungi, es atzinīgi vērtēju Eiropas Parlamenta iniciatīvu nosūtīt Ārlietu komitejas locekļu delegāciju un Eiropas Parlamenta delegāciju attiecībām ar Baltkrieviju, kuras pēc desmit dienām dosies uz Minsku, lai tiktos ar iestāžu un dažādu partiju pārstāvjiem un gūtu priekšstatu par faktisko situāciju.

Vienlaikus es sūtīšu arī par šo reģionu atbildīgo direktoru, un viņš, protams, cieši sadarbosies ar Eiropas Parlamenta delegāciju. Jauna cilvēktiesību dialoga izveidošana ar Baltkrieviju ir vēl viens nozīmīgs solis uz priekšu, kas palīdzēs labāk strukturēt mūsu prasības un padziļinātu mūsu diskusijas.

Pirmajai dialoga daļai vajadzētu sākties pēc dažām dienām Minskā, un Eiropas Parlaments iesniegs apspriešanai visus jautājumus. Pirms un pēc dialoga mēs tiksimies ar pilsoniskās sabiedrības locekļiem, lai gūtu labumu no viņu kompetences.

Dāmas un kungi, lai izveidotu attiecības ar šo kaimiņu, kas atrodas Eiropas vidū, ir nepieciešams laiks reakcijai — arī ilgtermiņa — pret Baltkrievijas panākto progresu. Reakcijai, kas ļaus mums pietuvināt Baltkrieviju Eiropas saimei un tās vērtībām. Kā izteicās mūsu priekšsēdētājs, lai to panāktu, Eiropadome pagājušajā piektdienā pieņēma lēmumu iekļaut Baltkrieviju Austrumu partnerības iniciatīvā, precīzāk — tās daudzpusīgajās sastāvdaļās un platformās. Šī partnerība dos iespēju Baltkrievijai attīstīt jaunus atbalsta un sadarbības tīklus ar visiem tās kaimiņiem, tostarp arī Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības vārdā, kura vēlas beigt savu izolāciju un piedalīties forumā par pilsonisko sabiedrību.

Komisijas priekšlikuma teksts ir nepārprotams saistībā ar Baltkrievijas līdzdalību Austrumu partnerības divpusējā virzienā – divpusējo attiecību attīstība starp ES un Baltkrieviju ir un būs atkarīga no politiskās situācijas attīstības valstī.

Visbeidzot, ņemot vērā finanšu un ekonomisko krīzi, kas nopietni ietekmē arī visus mūsu austrumu kaimiņus, es personīgi atbalstu pasākumus Baltkrievijas ekonomiskajai veicināšanai. Starptautiskais Valūtas fonds ir spēris pirmo nozīmīgo soli, aktīvi atbalstot ES dalībvalstis ar aizdevumu USD 2 miljardu apmērā krīzes tiešo seku novēršanai, ar ko es domāju atlikuma maksājumu izbeigšanu. Nākamajā posmā vajadzētu dot Baltkrievijai iespēju piekļūt Eiropas Investīciju bankas aizdevumiem un Eiropas Rekonstrukciju un attīstības bankas pastāvīgajiem aizdevumiem, lai finansētu projektus saistībā ar Eiropas tīkliem, vienlaikus palīdzot dažādot valsts ekonomiskās saiknes.

Tajā pašā laikā Komisija padziļina tehniskos dialogus ar Baltkrieviju tādās kopējo interešu jomās kā enerģētika, transports, muita, standarti un ilgtermiņā – ekonomika.

Tātad, dāmas un kungi, lai stiprinātu šos dialogus, Parlaments nākamajā nedēļā pieņems rezolūciju par Baltkrieviju, un Komisija pievērsīs īpašu uzmanību jūsu ieteikumiem. Es no savas puses patiesi ceru, ka mēs nākamajos mēnešos turpināsim cieši sadarboties situācijas novērtējumos un dialogā ar Baltkrieviju, tās

iestādēm un pilsonisko sabiedrību. Es ceru – tas būs pirmais solis tādu savstarpēju saistību virzienā, kas pamatojas uz konkrētiem panākumiem.

Charles Tannock, *PPE-DE grupas vārdā.* – Priekšsēdētāja kungs, ES attiecības ar Baltkrieviju ir pamatoti saistītas ar abpusēju pragmatisku pārskatīšanu. Tagad Padome samērā novēloti ir secinājusi, ka gadiem ilgā izolētības politika ir cietusi neveiksmi. Katrā ziņā tā neko nedarīja, lai mazinātu Eiropas pēdējā pašizolējošā diktatora/prezidenta *Alexander Lukashenko* kontroli pār varu.

Pirms divām nedēļām Strasbūrā man bija iespēja tikties ar diviem ievērojamiem Baltkrievijas disidentiem, lai pārrunātu politiskos notikumus viņu valstī. Viens no viņiem, Alexander Kazulin, ir nesen atbrīvots politieslodzītais, kas bija viens no iemesliem, kāpēc ES ir sākusi labvēlīgāk raudzīties uz Alexander Lukashenko.

Bet politiskā apspiešana Baltkrievijā joprojām ir nopietna problēma. Tāpēc nav skaidrs, vai šī saskatāmā uzlabošanās attiecībās starp ES un Baltkrieviju kaut ko dos, jo *Alexander Lukashenko* varbūt rotaļājas ar Krieviju, vēloties vairāk saistīties ar Eiropas Savienību. Bet tas ir labāk nekā mūsu turēšanās pie nesekmīgās boikotēšanas politikas pēdējo desmit gadu laikā.

Ir būtiski, ka Padome pret Baltkrieviju saglabā savu draudu un pielabināšanās pieeju. Ja Alexander Lukashenko tiks piedāvāti konkrēti iekšpolitikas reformu veicināšanas pasākumi, viņš varētu tiem piekrist. Bet viņam ir arī jāzina, ka viņš nedrīkst turpināt rīkoties kā līdz šim un kaut mazākā autoritārās varas un apspiešanas palielināšana novedīs pie attiecību pārtraukšanas un ES atbalsta samazināšanas Baltkrievijas dalības mērķu sasniegšanai PTO ietvaros. Manuprāt, šajā posmā vēl būtu pāragri aicināt Alexander Lukashenko uz augstākā līmeņa sanāksmi Prāgā maijā, lai uzsāktu Austrumu partnerību. Režīmam no savas puses ir jādod patiess apliecinājums par apņemšanos mainīt paražas.

Baltkrievija ir arī jāpārliecina par to, ka Gruzijas Abhāzijas un Dienvidosetijas reģionu neatkarības atzīšana, ko līdz šim izdarījusi tikai Krievija, ir nepieņemama. Es domāju, ka Baltkrievija cenšas attālināties no Krievijas kontroles un mums šo nelielo iespēju vajadzētu izmantot. Būtisku izmaiņu veicināšana Baltkrievijā neapšaubāmi prasa pacietību un apņēmība no ES puses, bet rezultāts — Baltkrievijas atgriešanās Eiropas valstu saimē — ir tā vērts.

Jan Marinus Wiersma, *PSE grupas vārdā.* – (*NL*) Priekšsēdētāj, arī mēs labprāt atbalstām Eiropas Savienības saglabāto politiku turpināt dialogu un izveidot ciešākas attiecības ar Baltkrievijas režīmu. Mēs pie tā esam strādājuši jau sešus vai septiņus mēnešus un tagad vēlamies redzēt, vai ES mērķi nākamajā laika posmā vainagosies panākumiem. Tas neietekmē faktu, ka mēs turpināsim šaubīties par tādas valdības nodomiem, kas nav uzskatāma par demokrātisku. Man personīgi bija izdevība vairākkārt sazināties ar režīma pārstāvjiem, un ticiet man, *Alexander Lukashenko* nav pēkšņi kļuvis par demokrātu.

Tam, ka viņš vēlas vairāk iesaistīties ES, ir citi iemesli, bet faktu, ka viņš to vēlas, mēs varam izmantot, lai piespiestu viņu turpināt ceļu uzsāktajā virzienā, veicot pozitīvas izmaiņas cilvēktiesību jomā. Es tāpat kā *Charles Tannock* uzskatu, ka vēl ir pāragri spriest, vai viņu vajadzētu apbalvot ar Austrumeiropas partnerības iniciatīvu. Vēl ir jāīsteno patiess cilvēktiesību dialogs, un joprojām notiek cilvēktiesību pārkāpumi.

Mēs uzskatām, ka saistībā ar cilvēktiesību dialogu opozīcijai ir jāpiešķir visaptveroša loma. Pēdējo gadu laikā mēs esam atbalstījuši opozīciju visos iespējamajos veidos, tostarp arī divas reizes piešķirot tai Saharova balvu. Minska uzskata, ka tāda veida atbalsts opozīcijai nav pieņemams. Tomēr sešos vai septiņos gados tam ir precedenti. Es personīgi kopā ar Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO) un Eiropadomi biju iesaistīts mēģinājumā izveidot dialogu ar Baltkrievijas valdību un toreizējo opozīciju. Šis mēģinājums cieta neveiksmi, bet ir precedents tamlīdzīgām sanāksmēm.

Mums vēlamajai Eiropas politikai ir jādod acīmredzams ieguldījums brīvības un atklātības veicināšanā. Mūsuprāt svarīgie jautājumi ir minēti arī šajā apspriešanai iesniegtajā rezolūcijā. Mēs uzskatām, ka varētu atcelt turpmākus ierobežojumus, ja šajos jautājumos dažu nākamo mēnešu laikā tiks panākts progress.

Es gribētu piebilst vēl dažas lietas. Pirmkārt, mēs uzskatām, ka Komisijai ir jāņem vērā arī fakts, ka Baltkrievijai ir maz zināšanu par Eiropas Savienību un viens satelīttelevīzijas kanāls to nemainīs. Pašai valstij un pašā valstī ir jāpaveic daudz vairāk. Otrkārt, es mudinu aicināt Minskas iestādes beidzot atcelt visus ceļošanas ierobežojumus Černobiļas bērniem.

Manam beidzamajam komentāram ir nedaudz personiska pieskaņa. Jaunā situācija ir radījusi apstākli, ka pirmo reizi sešos vai septiņos gados ir piešķirta vīza, ļaujot man un Parlamenta delegācijai pāris nedēļas pavadīt Baltkrievijā. Tā ir iespēja, kuru es ar prieku izmantošu.

Janusz Onyszkiewicz, ALDE grupas vārdā. — (PL) Kad tika atceltas sankcijas pret Baltkrieviju, mēs cerējām, ka tiks sekmēts sistēmas mīkstināšanas process. Bet rādās, ka tas nav noticis. Iepriekšējie runātāji šodien to jau pieminēja, bet es gribētu atgādināt, ka nav reģistrēta neviena jauna politiskā partija; nav atcelti draudi anulēt jau pastāvošo partiju reģistrāciju; laikraksti, kuriem varētu piešķirt izplatīšanas tiesības, šīs tiesības nav saņēmuši; ir atjaunoti tīmekļa uzbrukumi tādām tīmekļa vietnēm kā saitei "Radio brīvā Eiropa". Turklāt prezidents Alexander Lukashenko nolēma pamest Minsku, un tādējādi Benita Ferrero-Waldner vizīte nevarēja turpināties. Es šo rīcību neuzskatu par labvēlīgu, un tā arī parāda, ka viņš nerespektē un neizprot kontakta nozīmi ar Eiropas Savienību.

Nav noliedzams, ka prezidents *Alexander Lukashenko* nav atzinis Abhāzijas un Dienvidosetijas neatkarību, bet viņš ir viesojies Abhāzijā un šķiet, ka starp šiem diviem partneriem – es negribu teikt valstīm, jo mēs, zināms, neuzskatām Abhāziju par valsti – veidojas cieša ekonomiskā sadarbība. Attiecībā uz opozīciju prezidents *Alexander Lukashenko* to dēvē par "piekto kolonnu", un mēs nevaram saskatīt jebkādu gatavību atzīt politisko pozīciju par būtisku elementu kā tas ir citās valstīs.

Es uzskatu, ka šajā saistībā mums tomēr vajadzētu uzturēt sava veida dialogu, un es piekrītu *Charles Tannock* teiktajam, ka prezidentam *Alexander Lukashenko* nevajadzētu atrasties Prāgā. Tas noteikti būtu par daudz, bet mums noteikti vajadzētu labāk un efektīvāk izmantot citu instrumentu, kas ir mūsu rīcībā, proti, finanšu instrumentu demokrātiskās un ekonomiskās attīstības finansējuma veidā. Šajā saistībā es gribētu uzdot jautājumu: kāda summa pagājušajā un 2007. gadā tika iztērēta nevis piešķirta Baltkrievijas demokrātijas atbalstam, neskaitot atbalstam radio?

Konrad Szymański, UEN grupas vārdā. – (PL) Komisāre, eksperiments ar sankciju atcelšanu pret Baltkrieviju ir jāturpina, lai mēs varētu izmantot jebkuru iespēju dialogam ar šo valsti. Tomēr Baltkrievijas iestādēm ir jāapzinās, ka šim eksperimentam atvēlētais laiks ir ierobežots un mēs ar saviem priekšlikumiem negaidīsim mūžīgi.

Mums ir arī jābūt ļoti uzmanīgiem. Pirmie mēneši mums ir devuši tikai aptuvenu priekšstatu par Minskas iestāžu nodomiem. Vienlaikus turpinās Baltkrievijas Poļu asociācijas apspiešana, katoļu priesteri tiek izraidīti, televīzijas kanālam *Belsat*, kas ir vienīgais neatkarīgais televīzijas kanāls, kurš pārraida Baltkrievijā, ir liegts reģistrēt biroju Minskā. Tas ir pietiekams iemesls, lai, reaģējot uz Baltkrievijas opozīcijas lūgumu, neaicinātu *Alexander Lukashenko* uz ES augstākā līmeņa tikšanos.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, ministru prezident, komisāre, es piekrītu komisārei, ka Padomes lēmums par gadu pagarināt sankcijas pret Baltkrieviju un vienlaicīgi atlikt tās uz deviņiem mēnešiem bija ļoti saprātīgs risinājums. Mēs aicinām Baltkrieviju uz sadarbību, bet neesam aizmirsuši, ka tā ir pēdējā valsts Eiropā, kas nav demokrātiska.

Par spīti pozitīvajām pārmaiņām, kas nesen notikušas Baltkrievijā un kuras pieminēja Alexandr Vondra, nevar apgalvot, ka tur tiek respektētas tādas cilvēka pamattiesības kā vārda brīvība, tiesības paust politisko viedokli, reliģisko minoritāšu un mazākumtautību tiesību ievērošana. Neskatoties uz to, mēs Baltkrievijai piedāvājam līdzdalību Austrumu partnerībā, jo ticam, ka tas sniegs labumu galvenokārt Baltkrievijas iedzīvotājiem.

Austrumu partnerība nozīmē iespēju saņemt lētākas vīzas, uzlabot ekonomisko sadarbību, nodrošināt finansiālo atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai. Šajā ziņā Baltkrievija pēc daudziem izolācijas gadiem var gūt labumu no jaunās politikas. Bet attiecībā uz izdevumiem piešķirt ticamību nedemokrātiskai varai nozīmētu ciniski izmantot mūsu labo gribu. Baltkrievijas valdība, kas kontrolē galvenos plašsaziņas līdzekļus un tos izmanto propagandas nevis informēšanas nolūkos, jau tagad triumfējoši paziņo, ka Eiropas Savienība piekrīt "Baltkrievijas modelim", kurā demokrātija un brīvība var būt ierobežotas. Mums šajā sēžu zālē ir nepārprotami jāpaziņo, ka baltkrieviem ir tādas pašas tiesības kā citiem brīvo Eiropas valstu iedzīvotājiem, un tajās ietvertas arī tiesības uz demonstrācijām Minskā šodien, Baltkrievijas Neatkarības 91. gadadienā. Līdzdalības Austrumu partnerībā mērķis ir palīdzēt viņiem īstenot šīs tiesības un, ja Baltkrievijas iestādes stāsies tam ceļā, tās nevarēs paļauties uz partnerību un labām attiecībām ar rietumiem, vēl jo vairāk tik augstā līmenī kā minēja Alexandr Vondra un īpaši saistībā ar Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanāksmi Prāgā maijā.

Baltkrievijas līderiem nav tiesību gaidīt no Eiropas līderiem, Padomes un Komisijas partnerību un samierinošu attieksmi tik ilgi, kamēr politiskie aktīvisti Baltkrievijā tiks turēti apcietinājumā, kamēr jaunie demokrātiskās opozīcijas aktīvisti piespiedu kārtā tiks iesaukti militārajā dienestā, kamēr milicija turpinās pārtraukt demonstrācijas, pielietojot spēku, un neatkarīgajiem žurnālistiem turpinās uzlikt naudas sodu par viņu izteikumiem un publikācijām.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (*LT*) Baltkrievija atrodas Eiropas vidū, un es uzskatu, ka tai vajadzētu būt ieinteresētai labās attiecības gan ar Eiropas Savienību, gan arī tās kaimiņu Krieviju. Līdzdalība ES partnerības programmā sniedz šādu iespēju.

ES un īpaši Baltkrievijas tuvāko kaimiņu Lietuvas, Latvijas un Polijas interesēs ir neatkarīga, stabila Baltkrievija, kas virzās uz demokrātiju, veicina cilvēktiesības un sociālā tirgus ekonomiku. Esmu pārliecināts, ka Baltkrievijas iedzīvotāji to vēlas arvien vairāk.

Izolācijas politikas izmantošana pret Baltkrieviju bija nepamatota, un tas ir jāpasaka skaidri un gaiši. No otras puses, patiess dialogs un vienošanās starp Briseli un Minsku nav iespējams tik ilgi, kamēr pastāv vārda un uzskatu, partiju darbības un opozīcijas brīvības ierobežojumi.

Es neesmu pārliecināts, ka ir pienācis laiks Briselē izritināt sarkano paklāju Baltkrievijas līderiem.

Baltkrievija ir vienīgā valsts Eiropā, kurā joprojām tiek izpildīti nāvessodi, kaut arī pēc cilvēktiesību aizstāvības organizāciju aprēķiniem to skaits ir ievērojami samazinājies. Es uzskatu, ka visi Eiropas Parlamenta deputāti neatkarīgi no pārstāvētās grupas ir neapmierināti ar šo situāciju un pieprasītu, lai Minska pie tuvākās izdevības atceļ nāvessodus.

Nākamo septiņu gadu laikā Baltkrievija plāno netālu no Lietuvas robežas būvēt atomelektrostaciju. Es vēlos atgādināt, ka Eiropas Komisija apsolīja uzmanīgi sekot tam, kā Baltkrievijas valdība ievēros Starptautiskās Atomenerģijas aģentūras un citu starptautisko organizāciju noteikumus, un nodrošināt kodolelektrostaciju atbilstību jaunākajām drošības prasībām.

Priekšsēdētājs. – Tālāk sekos brīvā mikrofona procedūra.

Es esmu saņēmis pārāk daudz lūgumu uzstāties, no kuriem lielāko daļu ir iesniegusi Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu grupa. Es došu vārdu tikai trim deputātiem.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, Parlamentā pieņemtā brīvā mikrofona procedūra nenosaka, ka priekšsēdētājs var izvēlēties deputātus pēc viņu piederības grupai. Brīvā mikrofona procedūra, kā es to izprotu, ir domāta individuāliem deputātiem, kuri vēlas pievērst jūsu, priekšsēdētāja, uzmanību. Es vēlos paust nožēlu par jūsu teikto, ka ļausiet uzstāties tikai trim PPE-DE grupas locekļiem. Tas nav saskaņā ar Reglamentu.

Priekšsēdētājs. – Christopher Beazley, procedūra ir vienmēr bijusi tieši tāda un saglabāsies tik ilgi, kamēr es vadu sēdes.

Tā kā prasības ir iesniegtas vienlaicīgi, jo īstenībā visi deputāti lūdz vārdu vienlaicīgi un man šis skaits ir jāierobežo līdz pieciem runātājiem, es nevaru šo periodu pagarināt bez iejaukšanās citās debatēs. Turklāt es šādi esmu rīkojies arī iepriekš, un rastos atšķirības no iepriekšējām sēdēm, ja es šo kārtību mainītu.

Christopher Beazley, darba kārtība ir noskaidrota. Nav vērts uzstāt, jo es jums nedošu vārdu. Es jums nedošu vārdu. Darba kārtība ir noskaidrota.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). – (LT) Šodien Baltkrievijas iedzīvotāji svin Neatkarības dienu. Es gribētu atgādināt, ka Baltkrievija 1918. gada 25. martā pasludināja sevi par republiku. Pašreiz, kamēr notiek mūsu diskusija, Minskas laukumā iepretim Zinātņu akadēmijai notiek demokrātiskās opozīcijas demonstrācija. Laukumā ir pulcējušies pieci tūkstoši cilvēku. Es ceru, ka pret viņiem netiks vērsti represīvi pasākumi. Tādēļ es, tāpat kā iepriekš, it īpaši šodien vēlos izrādīt solidaritāti baltkrieviem visā pasaulē un sevišķi baltkrieviem, kuri ir pulcējušies Minkas laukumos un tik ļoti mīl neatkarības un brīvības garu.

Attiecībā uz dialogu ar Baltkrieviju – tas ir nepieciešams, bet ne par katru cenu. Tas, ko mēs, Eiropas Savienība, varam darīt bez piekāpšanās režīmam, bet iedrošinot dialogu ar pilsonisko sabiedrību, ir pēc iespējas ātrāk risināt jautājumu par Šengenas vīzu cenām. Šengena vīza, kas maksā 60 eiro, daudziem baltkrieviem ir pārāk dārgs prieks. Es vēlos atgādināt, ka Krievijas pilsoņiem Šengena vīza izmaksā pusi no cenas.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Ir svarīgi turpināt darbu pie jaunu attiecību veidošanas starp ES un Baltkrieviju. Protams, ir būtiski radīt situāciju, kad Baltkrievijas iedzīvotāju pamattiesības tiek ievērotas, un nav pieņemami, ka netiek ievērotas tādas tiesības kā vārda brīvība, uzskatu brīvība, balsstiesības vai tiesības uz neatkarīgu tiesu.

Tālab es piekrītu filozofijai par Baltkrievijas atbalstīšanu, lai tā pieliktu visas pūles virzībā uz demokrātiju, un esmu gandarīts par lēmumu iekļaut Baltkrieviju jaunajā programmā ES Austrumu politikas stiprināšanai ar Eiropas kaimiņattiecību politikas palīdzību. Es uzskatu, ka tas palīdzēs Baltkrievijai panākt stabilitāti un drošību, kā arī paaugstināt iedzīvotāju dzīves līmeni. Kopienai vajadzētu turpināt sniegt finansiālu atbalstu trūcīgajiem reģiona iedzīvotājiem un iejaukties, tiklīdz tiek pārkāptas cilvēktiesības. Es atkārtoju – iejaukties, tiklīdz tiek pārkāptas cilvēktiesības.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Eiropas politika attiecībā uz Baltkrieviju bija nepārprotama. Vissvarīgākās bija cilvēktiesības un demokratizācijas process. Mēs nenoraidījām attiecību atjaunošanu, bet mūsu noteikumi bija nepārprotami. Taču šodien situācija ir ievērojami mainījusies.

Baltkrievijas politisko aktīvistu un neatkarīgo ekspertu paziņojumi ir patiesi – režīms nav būtiski mainījies, ir veiktas tikai virspusējas pārmaiņas. Lai gan daži politieslodzītie ir tikuši atbrīvoti, viņu vietā ir stājušies citi, un jaunos aktīvistus vairs nesūta uz cietumu, bet armiju. Ir mainījušies apstākļi, bet ne režīms.

Daudzi Eiropas Savienībā uzskata, ka Austrumu partnerības panākumi ir atkarīgi arī no Baltkrievijas. Briselē ir nepieciešams aizpildīt plaisu, kuru radījusi Ukrainas nenoteiktība, un šī mērķa sasniegšanai varētu būt piemērots pat prezidents Alexander Lukashenko. ES institūcijām ir izdevies iznīcināt pašu izvirzītos nosacījumus. Gadiem ilgo Komisijas darbu izpostīja viena vienīga Javier Solana vizīte. Prezidents Alexander Lukashenko uzskatīja sevi par tik spēcīgu, ka var atcelt Benita Ferrero-Waldner vizīti. Tā vietā, lai pieņemtu nosacījumus, Minska ir atradusi sabiedroto Javier Solana personā, kurš tik ļoti mīl kompromisus.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Priekšsēdētāj, dāmas un kungi, komisāre, priekšsēdētāj, es ļoti uzmanīgi klausījos jūsu teiktajā. Mēs, Zaļie, esam par dialogu, bet atbalstām tikai kritisku dialogu, citiem vārdiem, dialogu, kas nav tikai diktatora tukša runāšana.

Dialogs ir jāizmanto, lai panāktu progresu šīs valsts cilvēktiesību politikā, lai, piemēram, Eiropas Humānistiskā universitāte var atsākt likumīgu darbošanos vai vārda brīvība vairs netiktu ierobežota, vai arī bez traucējumiem varētu norisināties tādas demonstrācijas kā tā, kas notiek šodien. Dialogam ir jāsekmē demokrātiskie spēki. Tikai tad tam ir jēga. Tas nedrīkst kaitēt demokrātiskajiem spēkiem. Pret cilvēktiesību jautājumiem ir jāattiecas kā pret būtiskāko problēmu, un šajā valstī ir jāatzīst ES cilvēktiesību instrumenti.

Arī es uzskatu, ka partnerība būtu pāragra. Neskatoties uz to, vajadzētu samazināt vīzu izmaksas.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, visi Padomes un komisāres nosauktie pasākumi ir tikuši apstiprināti, jo tādējādi uzlabosies iedzīvotāju situācija.

Bet vai ir pareizi ļaut diktatoram spēlēt galveno lomu? Vai tas nav apvainojums tiem, kuri nesen atkal ir tikuši apcietināti vai joprojām atrodas apcietinājumā? Komisāre, ministr, es vēlos jums uzdot tiešu jautājumu. Vai Baltkrievija izdara spiedienu uz Eiropas iestādēm, lai tādējādi nodrošinātu sev uzaicinājumu uz Prāgas augstākā līmeņa tikšanos? Uzaicinājumu, kas, manuprāt, ir nesamērīgs un nepiemērots.

Priekšsēdētājs. – Dāmas un kungi, tā kā mums vēl ir nedaudz laika, es varu dot vārdu vēl dažiem runātājiem, kas ir iekļauti sarakstā. Tam nav nekāda sakara ar to, ko es teicu iepriekš. Tā gluži vienkārši ir līdzsvarota pārvaldība, kuru es vienmēr lietoju praksē brīvā mikrofona procedūras laikā.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (*IT*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, (...) Baltkrievijas jaunā vēlme sadarboties ar ES un starptautisko sabiedrību sniedz gandarījumu. Mēs esam ļoti piesardzīgi attiecībā uz prezidentu *Alexander Lukashenko*, bet šajā ziņā ir vēlams jauns virziens. Mēs nebeigsim norādīt, ka ir nepieciešama ievērojama un visaptveroša pāreja saistībā ar cilvēktiesību ievērošanu.

Es uzskatu, ka vienā jautājumā Komisija varētu pieprasīt no Minskas skaidrāku un konsekventāku izturēšanos. Es runāju par desmitiem tūkstošu bērnu, kuri dažus mēnešus pavada Eiropas ģimenēs. Daudzus gadus Baltkrievijas valdība ir rīkojusies bezjēdzīgi, reizēm neizprotami, bieži atceļot šos bērnu apmeklējumus pēdējā brīdī, aizvainojot uzņēmējas ģimenes un apvainojot arī bērnus, kuri bieži vien ir bāreņi ar diezgan sarežģītiem apstākļiem ģimenē un ņem ļaunā šādu rīcību. Mēģināsim mainīt šo situāciju pēc iespējas ātrāk!

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Slovākija šodien svin Bratislavas Sveču demonstrācijas 21. gadadienu. Policija un armija brutāli izklīdināja kristiešus, kuri 1988. gada 25. martā piedalījās miermīlīgās demonstrācijās par preses un reliģijas brīvību. Sveču gaismas demonstrācija bija Slovākijas ilgi gaidītās brīvības vēsturiskais sākums, un tāpēc es ļoti labi saprotu savu kolēģu paustās bažas par pārmaiņām ES attieksmē pret prezidentu *Alexander Lukashenko*.

Es patiešām uzskatu, ka prezidentam *Alexander Lukashenko* nevajadzētu ierasties Prāgā. Pēc savas personīgās pieredzes ar totalitāro režīmu Slovākijā es neticu, ka totalitārā režīma līderis ir spējīgs ar miesu un dvēseli

kļūt par demokrātu. Tas iespējams tikai tad, ja viņa motivācijas pamatā ir praktiski iemesli. Dāmas un kungi, mums vajadzētu vairāk ieklausīties Baltkrievijas opozīcijā, Alexandr Milinkevich, un atcelt visas sankcijas pret Baltkrieviju tikai tad, kad būsim pilnīgi droši, ka Baltkrievija ir kļuvusi patiesi demokrātiska.

Priekšsēdētājs. – Sarakstā ir iekļauts arī *Christopher Beazley*, bet viņš acīmredzot sapīkumā ir pametis sēžu zāli. Tādēļ es nevaru dot viņam vārdu.

Alexandr Vondra, *Padomes priekšsēdētājs*. – Priekšsēdētāja kungs, vēlos pateikties par jūsu ieguldījumu. Kā jau ievadrunā minēju, pēdējos mēnešos esam vērojuši Baltkrievijas iestāžu virzību pretī cerībām, kas formulētas Padomes 2008. gada oktobra secinājumos. Šī virzība Baltkrievijai ir nozīmīga. Tomēr kopaina nav skaidra un, šķiet, šīs dienas debates to apstiprina. Mēs vēlamies redzēt tādas turpmākas izmaiņas, kā, piemēram, pārmaiņas krimināltiesas darbībā, jaunu plašsaziņas līdzekļu reģistrāciju un nevalstiskas organizācijas (NVO) Baltkrievijā.

Turpmākās ierobežojošo pasākumu pārbaudes laikā tiks ņemta vērā situācija Baltkrievijā un tās valdības paveiktais darbs. Tiks izvērtēts progress tajās jomās, kas minētas Padomes 2008. gada secinājumos; to darām jau regulāri un šo progresu apspriežam ar opozīciju – piemēram, pirms nedēļas Prāgā tikos ar Alexander Kazulin.

Ja Baltkrievija panāks progresu attiecībā uz demokrātiju, cilvēktiesībām un tiesiskumu, mēs esam gatavi veidot tuvākas attiecības ar to. Uzskatu, ka mēs Baltkrievijai varam palīdzēt progresēt Austrumu partnerības ziņā, kā arī citādi to atbalstīt.

Un nu ļaujiet man pievērsties šīs dienas dzīvīgajām debatēm par Austrumu partnerības sākto sammitu un it īpaši par to, cik liela tajā ir Baltkrievijas līdzdalība. Klausieties uzmanīgi: līdz šim par šo jautājumu vēl nav pieņemts neviens lēmums, kam nepieciešama ES vienprātība. Šis jautājums tuvāk tiks izskatīts sammitā, un es pašlaik nevēlos spekulēt. Taču zināmu spiedienu rada arī pats fakts, ka vēl joprojām nav izsūtīts neviens ielūgums uz šo sammitu.

Es vēlētos jums vēlreiz pateikties par interesantajām debatēm un vērtīgo ieguldījumu tajās. Mēs augstu vērtējam Eiropas Parlamenta interesi un aktīvu iesaistīšanos Baltkrievijas jautājuma risināšanā. Mūs ir iedrošinājis arī jūsu atbalsts attiecībā uz ES paplašināšanās politiku. Baltkrievija ir svarīga ES kaimiņvalsts, un tādēļ notikumi šajā valstī attiecas uz mums visiem. Ir ļoti svarīgi, lai mēs attiecībās ar Minsku izteiktos skaidri un pastāvīgi, un man prieks, ka Parlaments ir spējis mūs šajā jautājumā atbalstīt.

Baltkrievijas pievienošanās ir ļoti svarīga, jo tādējādi mēs vislabāk varēsim nodrošināt, ka Baltkrievijā notiek mums vēlamās pārmaiņas, kas ir arī plašākās ES interesēs. Kā jau ievadrunā minēju, esmu gatavs informēt gan Parlamentu, gan nākamās prezidentūras par notikumu gaitu un turpmāko padziļināto pārbaudi, kurai pagājušajā nedēļā piekrita Padome.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijas locekle.* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, godātie deputāti, es atkal izteikšos loti ātri.

Kā mums jau zināms, Baltkrievija sasniegusi zināmu progresu, taču, protams, vēl daudz kas ir jādara. Tāpat ir skaidrs, ka Baltkrievijas pamešana novārtā vairs netiks pieļauta un ka dialogs ir vienīgais efektīvais veids, kādā mēs varam ietekmēt šīs valsts demokrātisko nākotni.

Protams, *Schroedter* kungs, šis ir ļoti nozīmīgs dialogs; tas nu ir pilnīgi skaidrs. Šajā saistībā Eiropas Savienība ir apņēmusies cieši uzraudzīt notikumus attiecībā uz turpmāk minētajiem pieciem galvenajiem jautājumiem: politieslodzītie, vēlēšanu likums, kā arī plašsaziņas līdzekļu, NVO un pulcēšanās brīvība. Pašlaik tiek gatavoti regulāri ziņojumi, un mūsu misiju vadītāji Minskā uzsāks izmeklēšanu. Cilvēktiesību dialogs šo procesu papildinās.

Protams, jārisina arī citi jautājumi, kā, piemēram, jautājums par universitāti. Esam lūguši novērtēt progresu, kas veikts attiecībā uz pieciem iepriekšminētajiem jautājumiem, un es uzskatu, ka tas tiešām ir nepieciešams. Ir svarīgi arī turēt solījumu. Ja redzēsim, ka panākts progress, tad arī mums būs jāsper pirmie soļi.

Patiesībā, mūsuprāt, šis ir nepieciešams process savos pirmsākumos, un mums tam pastāvīgi jāvelta uzmanība. Tādēļ ir nepieciešama uzraudzība.

Šobrīd vēlos arī teikt, ka tikmēr starp Baltkrieviju un citām zināmām valstīm, it īpaši Itāliju, ir noslēgti divpusēji nolīgumi par jautājumiem, kas saistīti ar bērniem. Ceru, ka mēs apzināmies, ka tas ir pilnīgi godīgi un patiesi. Es uzskatu, ka tas ir ļoti svarīgi un ka mēs visi saskatām zināmu progresu.

Runājot par vīzu jautājumu, situācija ir tikpat skaidra. Individuālas dalībvalstis var samazināt maksu par vīzām konkrētām cilvēku kategorijām, arī pilsoņiem. Tomēr vispārēju vīzu režīma atvieglošanas nolīgumu vēl nevar slēgt, jo tam nepieciešama arī dalība Austrumu partnerībā un Eiropas Kaimiņattiecību politika.

Visbeidzot, runājot par kodolenerģiju, jāteic, ka pagājušajā novembrī uz Baltkrieviju devās Komisijas delegācija. Mēs runājām par energoapgādi un apmainījāmies ar viedokļiem par augstākā līmeņa starptautisko drošumu un drošību. Protams, mums jāsaglabā šī nostāja.

Priekšsēdētājs. - Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks nākamajā sesijā.

10. Eiropas sirdsapziņa un totalitārisms (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais jautājums ir Padomes un Komisijas paziņojumi par Eiropas sirdsapziņu un totalitārismu.

Alexandr Vondra, *Padomes priekšsēdētājs.* – Priekšsēdētāja kungs, esmu jums ļoti pateicīgs par iespēju runāt ar jums par tēmu, kas ir ļoti nozīmīga kā prezidentūrai, tā arī mums visiem. Šis jautājums arī pauž, ko īsti nozīmē būt daļai no Eiropas Savienības.

Pirms divdesmit gadiem liela daļa Centrāleiropas un Austrumeiropas, arī manis pārstāvētā valsts, veiksmīgi atbrīvojās no komunistu važām. Mums un Eiropai tas bija izšķirošs brīdis. Tas sniedza mums iespēju no jauna atklāt individuālu brīvību: vārda brīvību, rīcības brīvību un arī brīvību uzlabot mūsu dzīves kvalitāti.

Čehijas prezidentūra uzskatīja, ka šī notikuma divdesmitā gadadiena ir jāpiemin kā svarīgs Eiropas vēstures stūrakmens. Tā ir iespēja ne tikai atcerēties dzelzs priekškara krišanu, bet arī mācīties no pagātnes totalitārisma visā Eiropā.

Galu galā tika nolemts, ka 2009. gads tiks atzīmēts kā Centrāleiropas un Austrumeiropas demokrātisko pārmaiņu divdesmitā gadadiena. Čehijas prezidentūru īpaši priecē tas, ka iestādes šo jautājumu ir izvēlējušās par vienu no 2009. gada komunikācijas prioritātēm. Patiesībā tas bija mūsu priekšlikums. Dalībvalstis ir iedrošinātas un ir vienojušās iekļaut šo tēmu savos turpmākā gada komunikācijas pasākumos.

Esmu Parlamentam pateicīgs par atbalstu Čehijas prezidentūrai un par tā vēlmi piedalīties vairākos ar šo tēmu saistītos pasākumos. It īpaši vēlos pateikties vairākiem deputātiem par viņu atbalstu temata "Eiropas sirdsapziņa un totalitārā komunisma noziegumi" publiskas uzklausīšanas organizēšanā pagājušajā nedēļā Briselē, kur mēs bijām kopā ar komisāru Figel'.

Parlaments ir ierosinājis noteikt nacisma un totalitārā komunisma upuru atceres dienu. Katrai dalībvalstij ir jāizlemj, vai un kā tā vēlas pievienoties šādam notikumam. Runājot Čehijas prezidentūras vārdā, varu Parlamentam apgalvot, ka vēlamies atbalstīt šo iniciatīvu.

Prezidentūra ir sākusi iniciatīvu, lai nodibinātu Eiropas Atmiņas un sirdsapziņas platformu, kuras mērķis būtu vairot sabiedrības zināšanas par Eiropas vēsturi un totalitārā režīma pastrādātajiem noziegumiem. Mani priecē, ka šī iniciatīva ir radījusi ievērojamu interesi tādu dalībvalstu vidū, no kurām daudzas ir uzsvērušas nepieciešamību koncentrēties uz demokrātiskām vērtībām un pamattiesību ievērošanu kā galvenajiem principiem Eiropas Savienības pastāvēšanā.

Ir vairāki iemesli, kādēļ ir tik svarīgi pieminēt šādu notikumu un nodibināt tādu pastāvīgu komunikācijas un izpētes projektu kā Čehijas prezidentūras ierosinātā platforma.

Pirmkārt, mēs esam pateicību parādā tiem, kas cieta totalitāro noziegumu rezultātā. Ne tikai tādēļ, lai atcerētos viņu pieredzi saistībā ar valdonīgu un bezatbildīgu valsts režīmu, bet arī - lai kopīgi stātos pretī pagātnei. Tikai samierinoties ar vēsturi mēs varam pilnībā atbrīvoties no izbijušu režīmu važām.

Otrkārt, tikai pilnībā saprotot ciešanas, ko radījuši šādi režīmi, mēs varēsim pilnībā izprast tagad notiekošo. Eiropas Savienība atbalsta visu, kas pretējs totalitārismam. Tiem no mums, kas izraisījušies no komunisma varas tvēriena, dalība Eiropas Savienībā ir viena no garantijām tam, ka mēs nekad vairs neatgriezīsimies totalitārismā. Šī garantija ir kopīga mums visiem. Tā ir vērtība, kas jāciena un pret kuru nekad nedrīkst izturēties nenopietni. Kopīga sirdsapziņa un pagātnes atmiņa palīdz palielināt tagadnes vērtību.

Treškārt, mums tas jādara savu bērnu dēļ. Viņiem ir jāmācās no mūsu totalitārās pagātnes. Iespējams, vissvarīgākā mācība ir nepieciešamība ievērot cilvēktiesības un pamatvērtības. Cilvēktiesības un brīvību nevar iemācīt no zila gaisa. Cilvēktiesību pirmsākums meklējams vēsturē, reizēm ļoti senā vēsturē. Zināšanas par vēsturi un sapratne par totalitārisma radītajām briesmām ir svarīgas, lai izvairītos no visšausmīgāko pagātnes notikumu atkārtošanās. Jāizvairās ir ne tikai no cinisma un manipulācijas, - ir jāpārvar arī apātija un līdzjūtības trūkums.

Pēc dažiem mēnešiem notiks Eiropas vēlēšanas, un es ceru, ka tajās būs dzīvīgas un sparīgas debates. Tā ir demokrātijas raksturīga iezīme. Mums tas jānovērtē. Es patiešām uzskatu, ka mūsu šīs dienas debašu temats stāv pāri partiju politikai. Šis temats ir vērtības, kas svarīgākas par partiju atšķirīgajiem uzskatiem. Šīs debates ir par to, kā mēs organizējam savu darbu, lai ikviens pieprasītu un gūtu iespēju izteikt savu viedokli.

Ņemot vērā savas valsts neseno vēsturi, īpaši esmu koncentrējies uz totalitārās komunistu varas radīto traģēdiju. Pašlaik totalitārisms tādā vai citādā veidā nav skāris tikai dažas no Parlamentā pārstāvētajām valstīm. Organizācijās, kuras mēs cenšamies izveidot Eiropas Savienības ietvaros, nav vietas nevienai tādai sistēmai, kas valsti vērtē augstāk par kritiku un izaicinājumu, kas noniecina indivīdus un kurās cilvēku radošums atkarīgs no pastāvošā režīma žēlastības.

Tādēļ es piedāvāju savu un Čehijas prezidentūras atbalstu iniciatīvām, ko ierosinājis Parlaments, un vēlos sadarboties, lai tās atbalstītu, panākot lielāku sabiedrības izpratni un atzīšanu.

SĒDI VADA: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Priekšsēdētājas vietniece

Ján Figeľ, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētājas kundze, pirms gada, 2008. gada aprīlī, Eiropas Savienībā pirmo reizi notika uzklausīšana par totalitāro režīmu pastrādātajiem noziegumiem. Uzklausīšana, ko organizēja Komisija un Slovēnijas prezidentūra, sāka šo procesu, un Komisija ir nolēmusi to soli pa solim turpināt.

Tas ir sarežģīts, taču nepieciešams process, jo tas ir ne tikai svarīgs jautājums, kas palīdzētu labāk izprast Eiropas Savienības kopīgo vēsturi un pagātni, bet arī process, kas ietekmētu turpmāku Eiropas integrāciju – ekonomisku procesu, kas ir arī kultūras un vēstures sazarojums.

Protams, dalībvalstīm pašām jārod individuāls veids, kādā veicināt samierināšanu un pieņemt lēmumus saistībā ar upuru cerībām. Eiropas Savienības uzdevums ir tikai atvieglot šo procesu, iedrošinot diskusijas un turpināt pieredzes, kā arī labākās prakses apmaiņu.

Komisija uzskata, ka Parlamenta rakstiskā deklarācija par 23. augusta pasludināšanu par Eiropas staļinisma un nacisma upuru atceres dienu ir svarīga iniciatīva, ko tā atbalsta, lai saglabātu atmiņas par totalitārisma noziegumiem un vairotu sabiedrības un īpaši jaunāko paaudžu izpratni.

Uzklausīšana 2008. gada 8. aprīlī pierādīja, ka Rietumeiropas dalībvalstīm nepieciešams vairāk izprast austrumu dalībvalstu traģisko vēsturi, kas arī ir daļa no mūsu Eiropas kopīgās vēstures. Lai izvairītos no Savienības šķelšanās attiecībā uz šo nopietno jautājumu, kuram patiesībā vajadzētu mūs vienot, mums jāreaģē uz līdzjūtības trūkumu.

Komisija cer, ka dalībvalstu parlamenti, kuriem šī deklarācija domāta, ieviesīs to savai vēsturei un šī jautājuma jutīgumam vispiemērotākajā veidā.

Pašlaik Komisija koncentrējas uz ziņojumu, ko tā pēc Padomes lūguma izskatīšanai iesniegs nākamgad -2010. gadā. Ziņojums sniegs iespēju turpināt politiskas debates par jaunu ES iniciatīvu nepieciešamību.

Gatavojot šo ziņojumu, ir uzsākts pētījums, kas nodrošinātu faktisku pārskatu par dažādiem juridiskiem instrumentiem, metodēm un praksēm, kuras izmantojušas dalībvalstis, lai nosargātu atmiņas par totalitārisma noziegumu. Pētījums tiks pabeigts šī gada nogalē.

Mēs arī vēršam uzmanību uz ieguldījumiem, kas sniegti šajā uzklausīšanā un ko publicējusi Slovēnijas prezidentūra.

2008. gada 3. jūnijā pieņemtajā Prāgas deklarācijā par Eiropas sirdsapziņu un komunismu ir ļoti daudz ideju un ierosinājumu, kas arī tiks ņemti vērā, sagatavojot ziņojumu. Komisija vēlas pārbaudīt, kādā jomā tai jāsniedz ieguldījums tādiem projektiem kā Eiropas Atmiņas un sirdsapziņas platforma, ko tikko pieminēja premjerministra vietnieks Alexandr Vondra un kas paredzēts informācijas apmaiņai un tīklošanai starp valstiskām organizācijām, kuras darbojas šajā jomā.

Vispārīgāk - komisija pārbaudīs, kā tādas Kopienas programmas, kā, piemēram, "Eiropa pilsoņiem", par kuru esmu atbildīgs, varētu veicināt to, lai sabiedrība izprastu šos jautājumus.

Ar prieku gaidu debates.

Jana Hybášková, PPE-DE grupas vārdā. — (CS) Priekšsēdētājas kundze, priekšsēdētāja kungs, komisār, man ir liels gods šodien uzstāties. 2005. gadā mēs pieņēmām rezolūciju par Otrā pasaules kara beigu sešdesmito gadadienu. Mēs secinājām, ka Eiropas Parlamentam un ES nav politiskās gribas panākt Eiropas vēstures novērtējumu un kopīgu sapratni par to. Lai gan fašisma un nacisma upuri saņēmuši pienācīgu kompensāciju, ir aizmirsti miljoniem komunisma upuru. Tādēļ man ir prieks paziņot, ka rezolūcija par Eiropas sirdsapziņu un totalitārismu, pie kuras šajā pēcpusdienā strādāja vairums šī Parlamenta politisko partiju, ir gandrīz gatava. Kamēr rietumi un austrumi nebūs vienojušies par kopīgiem pētījumiem, atzīšanu, dialogu un sapratni par kopīgo fašisma, komunisma un nacisma vēsturi, Eiropa nebūs vienota. Tādēļ, lai mēs Eiropā turpmāk varētu dzīvot ar kopīgu sapratni, mums ir jautājums Padomei un Komisijai. Jautājums ir saistīts ar Eiropas Padomes rezolūciju, Padomes pamatlēmumu par rasisma un ksenofobijas apkarošanu, kā arī ar Prāgas deklarācijas pieņemšanas procesu.

Tādēļ es vēlētos Padomei un Komisijai uzdot šādus jautājumus: "Kādas konkrētas darbības jūs veiksiet, lai izveidotu zinātnisko institūtu platformas austrumos un rietumos, lai pētītu komunisma, nacisma un fašisma noziegumus? Vai Komisija sniegs finansējumu no programmas "Eiropa pilsoņiem" līdzekļiem? Kā jūs vērtējat to, ka 23. augusts ir pasludināts par totalitārisma upuru atceres dienu? Kā Padome un Komisija attiecas pret jautājumu par nevainīgu totalitārā komunisma upuru vienlīdzīgu simbolisku atzīšanu? Kādas darbības veic Padome un Komisija, lai samierinātu mūs ar totalitārā komunisma mantojumu kā noziegumu pret cilvēci, kura sekas salīdzināmas ar nacisma un fašisma radītajām sekām? Visbeidzot, vai Čehijas prezidentūra varēs šo uzdevumu nodot tālāk Zviedrijas prezidentūrai?"

Jan Marinus Wiersma, *PSE Grupas vārdā*. – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, mūsu grupai nav iebildumu pret šīs dienas debatēm kā tādām, taču lielas grūtības sagādā šo debašu rezultātu apkopošana rezolūcijā. Šķiet, ka rezolūcijā varam norādīt, kā mums jāattiecas pret Eiropas vēsturi un it īpaši pret tās totalitāro pagātni. Kā pierāda nesen notikušās sarunas, tās visas apstājās pie tā, kādus izteicienus mēs varētu vai nevarētu šādā rezolūcijā izmantot.

Tā kā objektivitāte šajā ziņā nav iespējama, lūdzu, ļaujiet vēsturniekiem izlemt, kā interpretēt mūsu vēsturi. Protams, politiķi var palīdzēt nodrošināt to, lai pagātnei tiktu veltīta pietiekoša vērība, tas noteikti attiecas arī uz *A. Hitler* un *J. Stalin* paveiktajiem noziegumiem. Šos noziegumus nekad nedrīkst aizmirst, un mums ir jāciena upuri. Mums visiem jāapzinās, ka mūsu biedri Centrāleiropā un Austrumeiropā pacieta divas totalitāras sistēmas un ka to nav pieredzējuši tādi cilvēki kā es, kas dzimuši Nīderlandē. Izbijis šī Parlamenta deputāts, *B. Geremek* kungs, reiz diezgan precīzi komentēja, ka mēs vēl neesam panākuši mūsu atmiņu atkalapvienošanos.

Attiecībā uz organizēšanu mums kā politiķiem ir pienākums noteikt, ko īpaši mēs vēlamies pieminēt, taču tas mums jāveic, sadarbojoties ar vēsturniekiem. Visu Eiropas 20. gadsimta totalitāro sistēmu upuru atceres diena pats par sevi ir labs ierosinājums. Taču tikai kopā ar vēsturniekiem mēs varam vienoties par šādas dienas attiecīgu veidu un īsto datumu, lai visi to varētu atbalstīt. Es pats esmu vēsturnieks. Uzskatu, ka tad, ja mēs saistīsim šo dienu tikai ar Molotova-Ribentropa paktu, tas neatainos visu 20. gadsimtā notikušo.

Ir svarīgi diskutēt par šo jautājumu. Kāda ir atšķirība starp politiķiem un vēsturniekiem? Ko un kā mēs vēlamies pieminēt? Debates noteikti būs sparīgas. Mūsu grupa noteikti iesaistīsies. Kā pierādījumu tam vēlos jums parādīt šo grāmatu, kas pēc divām nedēļām tiks publicēta ar nosaukumu "The politics of the past, the use and abuse of history" ("Pagātnes politika, vēstures izmantošana un izkropļošana"). Šajā grāmatā mēs sniedzām iespēju izpausties tieši vēsturniekiem un ceram, ka tā Parlamentā un, protams, arī citur būs ieguldījums produktīvās debatēs.

István Szent-Iványi, *ALDE grupas vārdā.* – (*HU*) Eiropas Savienība radusies divu totalitāru režīmu ēnā. Tā bija atbildes reakcija uz Otro pasaules karu un holokausta nežēlību, taču tikpat svarīga bija tās pilnvara pārtraukt staļinisma un komunisma teritoriālo paplašināšanos, kā arī uzturēt cerību, ka kādu dienu Eiropa atkal varētu apvienoties demokrātijā un mierā.

Eiropas Savienība kā viena no visveiksmīgākajām cilvēces vēstures iniciatīvām ir spējusi izpildīt abas šīs pilnvaras. Tad sekoja ilgstošs un līdz šim nepiedzīvots miers un labklājība. Tas, ka Grieķija, Spānija un Portugāle, kas cēlušās no autoritāras varas, nolēma apvienoties un tas, ka pēc komunisma sabrukšanas katra Centrāleiropas un Austrumeiropas valsts izvēlējās pievienoties Eiropas Savienībai, nevis citādi, nav sakritība.

Kāda cita veiksmes pazīme ir tā, ka Balkānu valstis arī plāno nākotnē pievienoties ES, tāpat kā noteiktas Austrumeiropas un Dienvidkaukāza valstis, kuras daudzos gadījumos vēl joprojām pakļautas cietsirdīgam režīmam.

Ne jau tādēļ, ka vēlamies dzīvot pagātnē, mēs runājam par totalitārismu. Nē, mēs vēlamies skatīties nākotnē, taču no pagātnes grēkiem un kļūdām varam izvairīties tikai tad, ja iepazīsimies ar pagātni un pieņemsim to. Ja nepieņemsim pagātni un neatzīsim patiesību, mierinājums nebūs iespējams. Šī ir viena no vissvarīgākajām mācībām, ko sniedz pēdējo desmitgažu vēsture, un tādēļ ir svarīgi atcerēties totalitārisma šausmas.

Daudz vēl ir jāizdara. Zināmās dalībvalstīs — diemžēl arī manis pārstāvētā valsts, Ungārija, ir viena no tām — vēl joprojām nav pilnīgas piekļuves cietsirdīgo komunisma režīmu slepeno dienestu arhīviem. Ir necilvēcīgi, ka cilvēki nevar izzināt savu pagātni. Eiropas Savienībai ir svarīgs uzdevums, proti, aicināt šīs valstis labot šo nepieņemamo situāciju.

Otrkārt, diemžēl diezgan daudzās dalībvalstīs, arī manā valstī, radikāļi gūst arvien lielākus panākumus. Pašlaik tie galvenokārt ir labējie radikāļi, vismaz Ungārijā, taču citās valstīs vadībā izvirzās kreisie radikāļi. Ir svarīgi viņiem izskaidrot abu režīmu šausmas.

Tā kā arī mūsu tuvākajās kaimiņvalstīs pastāv cietsirdīgi režīmi – viena no tām ir Baltkrievija, kuru tikko apspriedām –, tad runas par cietsirdību neattiecas tikai uz pagātni.

Ja pilnībā neizmeklēsim un neatcerēsimies pagātni, Eiropas sirdsapziņa nevarēs būt tīra. Atceroties upurus, mēs patiesi pildām savas saistības, jo mūsu kopīgā atbildība un saistības ir panākt, lai 21. gadsimts ir citādāks nekā 20. gadsimts, lai Eiropā nekad vairs neatgriežas totalitārisma bieds.

Hanna Foltyn-Kubicka, *UEN grupas vārdā.* – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze, diskusijās par totalitārisma noziegumiem liela daļa laika ir veltīta upuriem, taču pārsteidzoši maz ir minēts par tiem, kas upurēja savas dzīves, lai cīnītos pret nacismu un komunismu.

Es vēlreiz vēlos pieminēt vīru, kam jākļūst par simbolu pretestībai pret totalitārismu un nesatricināmai attieksmei pret to — kavalērijas kapteini *Witold Pilecki*. Viņš brīvprātīgi kļuva par Aušvices nāves nometnes ieslodzīto, lai tajā organizētu pretestības kustību un apkopotu informāciju par masu slepkavībām. Viņam izdevās izbēgt, un pēc vairākiem gadiem viņš mira no lodes pakausī, ko raidīja padomju bende. Tādēļ es vēlreiz lūdzu, lai viņa nāves dienas datums, 25. maijs, tiktu noteikts par Starptautisko cīņas pret totalitārismu varoņu atceres dienu, jo daudzi nezināmi cilvēki, kas, tāpat kā *Pilecki*, cīnījās par pamattiesībām un brīvībām, ir pelnījuši, lai viņus atcerētos.

Vēlos izteikt vēl vienu komentāru. Vakardien Parlaments svinēja Eiropas mājās gatavota saldējuma dienu. Es vēlreiz atkārtoju: mēs svinējām Eiropas mājās gatavota saldējuma dienu. Tādēļ es nesaprotu, kāpēc 25. maijs nevar būt diena, kad pieminam varoņus, kas cīnījās pret totalitārismu.

László Tőkés, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (*HU*) Pirms divdesmit gadiem ar *Temesvár (Timişoara*) sacelšanos sākās *Ceauşescu* diktatūras kaunpilns sabrukums. Mēs nevaram iztikt bez emocijām un subjektivitātes, atceroties entuziasmu, ar kādu rumāņi, ungāri, vācieši un *Temesvár* ļaudis, kas pārstāv dažādas etniskās grupas, reliģijas un kopienas, drosmīgi apvienojās, lai pretotos tirānijai.

Cietsirdīgas un balsstiesības liedzošas komunistiskas diktatūras nepārprotama nosodīšana nav patvaļīgs politiskās partijas viedoklis, bet gan morāles jautājums. Tas, ka divdesmit gadu laikā tas vēl nav noticis, ir neciešami un neizturami.

Pagājušajā nedēļā runātāji no Ungārijas, Rumānijas un Bulgārijas piedalījās publiskā uzklausīšanā, kuras darba kārtībā saistībā ar Prāgas deklarāciju bija iekļauta arī komunisma noziegumu izskatīšana. Pēc tam pieņemtajā rezolūcijā ir rakstīts: Eiropas Savienībai ir jānovērš dubultstandarti, kas vērojami dažādajos veidos, kādos tiek spriests par nacismu un komunismu. Abas necilvēcīgās diktatūras ir pelnījušas vienādu nosodījumu.

Es lūdzu, lai Eiropas Parlaments saskaņā ar iepriekš minēto morāli, kā arī ar vēsturisko un politisko kritisko stāvokli, solidarizējas ar fašistu komunisma upuriem un palīdz uzveikt ilgstošās komunisma sekas. Tikai tādējādi sašķeltā Eiropa varēs patiesi apvienoties un kļūt par tādu Eiropu, kādu vakar saistībā ar divdesmito gadadienu minēja premjerministrs *Gordon Brown*: "Dārgie draugi, šodien nav ne vecās Eiropas, ne arī jaunās Eiropas, ne Austrumeiropas, ne Rietumeiropas, ir tikai viena Eiropa — mūsu dzimtā Eiropa." Lai tā arī paliek!

Vladimír Remek, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (*CS*) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, pūles pārliecināt, ka komunisms ir līdzvērtīgs nacismam vai fašismam, un pūles radīt jaunus tā sauktos izpētes institūtus vai

platformas atgādina politisku oportūnismu. Labējiem radikāļiem tas ir izdevīgi saistībā ar drīzajām vēlēšanām. Tam nav nekā kopīga ar objektīviem, pilnībā patstāvīgiem novērtējumiem. Jau pastāv pietiekoši daudz vēstures institūtu un centru, kas nodarbojas ar šiem jautājumiem. Es, protams, neesmu akls, un tā sauktajā komunismā valdīja apspiešana, netaisnība un spaidi. Jā, ir nepieciešams izmeklēt un taisnīgi nosodīt šos noziegumus. Taču pat *Jan Zahradil* no Demokrātiskās pilsoņu partijas (*ODS*) uzklausīšanā šo jautājumu komentēja šādi: "Salīdzināt komunismu ar Vācijas nacismu ir gan pareizi, gan nepareizi. Tas jādara, ņemot vērā attiecības un analizējot tās." Ja kāds, kas, tāpat kā es, pēc demokrātiskām vēlēšanām Parlamentā pārstāv ievērojamu daļu komunistisku vēlētāju, nevēlas saskatīt atšķirību starp komunismu un nacismu, kā arī starp pagātnes un tagadnes komunistiem, tad tā vienkārši ir cenšanās mani pielīdzināt nacistiem.

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Priekšsēdētājas kundze, ir labi, ka ir atbalstītas vairākas iniciatīvas, lai pienācīgi atcerētos totalitāro sistēmu upurus. Taču nav nekādas jēgas pieminēt tādu vairs nepastāvošu režīmu upurus kā komunisms un nacionālsociālisms, ja netiek domāts par pašreizējo totalitāro draudu – islāma - upuriem.

Totalitārā islāma nosodīšana nekādā ziņā nav saistīta ar tādu individuālu Eiropā dzīvojošu musulmaņu nosodīšanu, kas saskaņā ar tiesiskumu ievēro demokrātiskas valsts noteikumus, vērtības un standartus un kam ticība ir privātas dabas jautājums. Taču mums jābūt drosmei apzināties, ka politiskais islāms, totalitārais islāms — ne tikai islāma vai tamlīdzīgas valstis, bet arī tādas teroristu organizācijas kā *Al Qaeda* un līdzīgas kustības — turpina prasīt arvien vairāk upuru visā pasaulē.

Tādēļ piemērota Eiropas Savienības rīcība būtu uzņemties daudzas spēcīgas iniciatīvas, lai pieminētu arī šos upurus un panāktu, ka šādu totalitāru islāma organizāciju un valstu upuru skaits tiek pēc iespējas vairāk samazināts, ieteicams - līdz nullei. Galu galā, mums jābūt drosmei atzīt, ka ne vienmēr ir vēlama totalitārā islāma kritizēšana, jo to nosaka politkorektums. Arī šī ir Eiropas Savienības problēma. Vēl jo vairāk: tagad, kad mums patiesībā vajadzētu iedrošināties aplūkot arī totalitārā islāma problēmu un veikt nepieciešamos pasākumus, Komisijas un Padomes ziņojumos tas nav pat pieminēts.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, 1948. gadā prezidents *H. S. Truman* rakstīja: "Tagad mēs esam tādā pašā situācijā, kādā bija Lielbritānija un Francija, kad tās 1939. gadā saskārās ar *A. Hitler*. No tā, vai totalitāru valsti saucat par nacistisku, fašistisku, komunistisku vai Franko-spāņu, nekas nemainās. Oligarhija Krievijā ir kā *Frankenstein* diktatūra, kas sliktāka par visām citām, arī par *A. Hitler* diktatūru."

Rodas jautājums, kāpēc vēl pēc sešdesmit viena gada mums jāstrīdas par to pašu problēmu risināšanu. Es uzskatu, ka šodien mums ir nepieciešama ne tikai Eiropas paplašināšanās ekonomikas un politikas jomā, bet arī jāvairo eiropiešu izpratne par tādiem masu noziegumiem pret cilvēci, kas 20. gadsimtā pastrādāti visā Eiropā. Mums nepieciešama Eiropas vēstures izpratnes integrācija – aizspriedumu un dažādo viedokļu par vēsturi integrācija –, jo tikai tā mēs varam uzlabot turpmākos apstākļus Eiropā.

Tagad mums ir nevis jāstrīdas par diktatūru jautājumu, bet gan jārisina tas. Jāsāk ar upuriem un to vienlīdzību, jo ikvienam jebkura totalitāra režīma upurim vienlīdzīgā mērā pienākas cilvēka cieņa, taisnīgums un piemiņa, kā arī Eiropas mēroga atzīšana un garantija, ka pāri darījumi nekad vairs neatkārtosies.

Tādēļ es uzskatu, ka izvairīšanās no debatēm par šiem jautājumiem un secinājumu izdarīšanas vai to atlikšana ir liekulīga. Tas nav akadēmisks pētījums. Mums ir pietiekoši daudz liecību par masu noziegumiem. Lai sāktu rīkoties, mums nepieciešama politiska un morāla griba. Esmu ļoti pateicīgs gan Čehijas prezidentūrai, gan komisāram *Figel'* par paziņojumiem, kas sniedz cerību, ka mēs varam panākt visu eiropiešu sapratni.

Józef Pinior (PSE). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze, komisār, vēlos sākt savu runu, citējot dzejoli, ko sarakstījis Osip Mandelstam, kas ir viens no ievērojamākajiem Krievijas 20. gadsimta dzejniekiem. Es citēšu vārdus valodā, kādā tie bija rakstīti, tātad krieviski.

(Deputāts runāja krieviski)

Tie ir briesmīgi vārdi. Par šī dzejoļa sacerēšanu Osip Mandelstam tika aizsūtīts trimdā. Viņš mira netālu no Vladivostokas, pa ceļam uz galamērķi. 1938. gada decembrī viņa mirstīgās atliekas tika apglabātas kopīgā kapā. Osip Mandelstam simbolizē miljoniem 20. gadsimta totalitāro režīmu upuru Eiropā.

Šodien Eiropai jāatceras 20. gadsimta totalitāro režīmu upuri visā pasaulē. Šie upuri ir mūsu atmiņas pamatojums, ilglaicīgs un garīgs Eiropas demokrātijas pamats. Tāpat mēs arī redzam visu 20. gadsimta vēsturi. Mēs atceramies autoritāro sistēmu upurus, kā arī nacionālistisko un militāro režīmu upurus Eiropas valstīs, Spānijā, Portugālē un Grieķijā.

Vēlos vērst uzmanību uz semināru, kas notika mūsu -Eiropas Parlamenta Sociālistu - grupā, un grāmatu, kas veltīta vēstures un politikas problēmām un kuru mūsu grupa grasās publicēt. Mēs vēlamies nopietni attiekties pret šo problēmu. Esam pret manipulāciju ar šo atmiņu un tās kropļošanu, kas raksturīga mūsdienu ideoloģiskajai cīņai, partiju cīņai Eiropas politiskajā sistēmā. Mēs atceramies upurus. 20. gadsimta totalitāro režīmu upuriem jākļūst par Eiropas mūsdienu demokrātijas pamatojumu.

Ģirts Valdis Kristovskis (UEN). — (LV) Kolēģi! Diemžēl Eiropas kopējās vērtības joprojām nesatur prasību vispusīgi un taisnīgi vērtēt dažādu totalitārisma režīmu noziegumus Eiropā un to sekas. Puspatiesības, vienpusēja interpretācija vai vēsturiskās patiesības noliegšana vājina eiropiešus. Pamatlēmums par rasismu un ksenofobiju prasa kriminālatbildību tikai par nacistisko noziegumu rupju banalizēšanu, taču joprojām klusē par totalitārā komunisma noziegumiem Eiropā. Ir pēdējais laiks likt lietā objektīvu metodi totalitāro noziegumu izvērtēšanā. Varam izmantot Eiropas Cilvēktiesību tiesas pieredzi. Tā atsaucas uz vispārzināmiem starptautisko tiesību pārkāpumiem un principiem, kas ir labi zināmi ikvienam un pielietojami jau vismaz kopš Nirnbergas tiesas. Beidzot ir jāpanāk taisnīgs Eiropas nesenās totalitārās vēstures atspoguļojums Eiropas nākotnes, Eiropas kopējo vērtību vārdā!

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, gandrīz divdesmit gadus pēc dzelzs priekškara krišanas šīs Parlamentā ir pirmās debates par jautājumu, kas varētu iedzīt ķīli starp austrumiem un rietumiem, - arī Eiropas Kopienā. Kāpēc? Viedoklis par totalitāro režīmu no malas stipri atšķiras no to cilvēku viedokļa, kas pieredzējuši šo režīmu. Eiropas 20. gadsimta vēsture ir aplūkota un atstāstīta ļoti dažādi, īpaši atsevišķās dalībvalstīs. Vēl jo vairāk: dažās Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīs vēl joprojām tiek godāti un pie varas ir tie, kas ignorēja cilvēktiesības vai, neievērojot juridisku procedūru, sūtīja cilvēkus nāvē vai uz nometnēm. Ja mēs to pa īstam neatzīsim, tas saindēs mūsu kopīgo nākotni. Tādēļ Eiropa nedrīkst būt pasīva.

Es atzinīgi vērtēju to, ka šim jautājumam ir sniegta Eiropas platforma. Es ticu, ka tā neapstāsies pie šīs dienas debatēm un ka mēs kopā ar Komisiju sāksim procesu, lai īstenotu jūsu minētos projektus. Ceru, ka mums šajā procesā izdosies atrast vēl dzīvus esošos vainīgos, lai reģistrētu un pieminētu upurus, tādējādi kopīgas nākotnes vārdā radot lielāku savstarpējo sapratni.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). — (EL) Priekšsēdētājas kundze, Eiropas Savienības nožēlojamās pretkomunistiskās stratēģijas eskalācija ir nekaunīga cilvēku aizskaršana: ar vēstures falsificēšanu, neslavu un meliem fašisms tiek pielīdzināts komunismam. Visreakcionārākais un barbariskākais režīms, ko radījis kapitālisms, proti, fašisms tiek pielīdzināts visprogresīvākajai cilvēces idejai, proti, komunismam un cilvēku ekspluatācijas atcelšanai.

Tādējādi tiek aizskarti divdesmit miljoni Padomju Savienības pārstāvju, kas upurēja savas dzīves, lai cīnītos ar fašismu. Šis rupjais pretkomunisms attiecas nevis uz pagātni, bet galvenokārt uz tagadni un nākotni. Šodien tā mērķis ir mazināt sabiedrības pretestību un kapitālistiskās krīzes slogu uzvelt strādniekiem. Tā nākotnes mērķis ir radīt neizbēgamu un vispārēju izaicinājumu kapitālistu sistēmai un gāzt to. Tādēļ tas nikni uzklūp komunistiem un grauj sociālistu/komunistu perspektīvas. Pretkomunisma pārstāvji, pametot un integrējot komunistiskās partijas, kas stingri turas pie saviem principiem, vēlas turēt tās pakļautībā.

Jūs paši sevi maldināt. Komunisti negrasās noliekt galvu. Savas ideoloģijas vārdā viņi ir upurējuši savas dzīvības. Mēs imperiālistiem neparakstīsim nekādu nožēlas deklarāciju. Imperiālistu gāšana ir sociāla nepieciešamība, un mēs tai kalposim pastāvīgi. Mēs no jums nebaidāmies. Sociālā evolūcija turpināsies; tieši tas jūs biedē, un tādēļ jūs veicat šo kampaņu.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es uzskatu, ka šodien mēs patiesībā varam atpazīt tos, kas praktizē totalitārismu. Pirmā valsts, ko varu iedomāties, ir Ķīna; patlaban Ķīna ir valsts, kurā tiek veikti piespiedu aborti, kurā ir Laogai – koncentrācijas nometne, kurā cilvēki strādā lielu daudznacionālu uzņēmumu vai Ķīnas valsts labā un kurā tiek apcietināti mācītāji un politiskie oponenti. Tādēļ Ķīna ir pirmā valsts, par kuru šajā saistībā iedomājos.

Otrs, manuprāt, ir islāma totalitārisms, it īpaši saistībā ar šariata likumu. Šādā gadījumā islāms kļūst par totalitāru likumu, kas patiesībā apspiež citu reliģiju, sieviešu un visu pārējo tiesības. Zināma veida totalitārisms atdzimst arī Eiropā, un es vēlētos veltīt nedaudz laika, lai to aplūkotu.

Pirmīt tika pieminēta Ungārija – es biju Ungārijas demonstrācijās 1956. gada valsts sacelšanās atceres dienā, un es redzēju, kā policija veic demonstrantu apspiešanu. Arī es tiku pārmeklēts, un man prasīja apliecināt savu personību, lai gan viņi ļoti labi zināja, kas es esmu.

Tādēļ ir pamats apgalvot, ka tur rodas totalitārisms. Totalitārisms jūtams arī premjerministra *L. R. Zapatero*, kancleres *A. Merkel* un prezidenta *N. Sarkozy* deklarācijās par Pāvesta paziņojumiem Āfrikā un citiem notikumiem, kas saistīti ar katoļu baznīcu. Šie valsts un valdības vadītāji nekad nav izteikuši pretenzijas pret citām reliģijām, taču diezgan radikāli iejaucas uzbrukumos katoļu baznīcai. Tādēļ zināmās valstīs rodas neiecietība, kā to, piemēram, varēja vērot pie *Notre Dame*, kur baznīcēniem uzbruka anti-katolicisma aktīvisti.

József Szájer (PPE-DE). – (HU) Kristietība un vispārējo cilvēktiesību doktrīna sniedz mums vienu vienīgu mērauklu, proti, cilvēka un tā dzīvības beznosacījumu cieņu. Tādēļ mums ir jānosoda jebkādi mūsdienās tik populāri mēģinājumi aprēķināt, kuras necilvēcīgās diktatūras laikā ir ticis nogalināts vai pazemots vairāk cilvēku.

Demokrāts, eiropietis nevar pieņemt to, ka pat mūsdienās un pat šajā Parlamentā ir cilvēki, kuri uzskata, ka komunistiskās diktatūras noziegumi ir attaisnojami un piedodami. Dubultstandarts upurim, noziegumam, ciešanām un nāvei ir nepieņemams.

Tie, kas cenšas attaisnot komunistiskās diktatūras noziegumus, apgalvo, ka visas šausmas tie režīmi ir paveikuši cēlu ideālu vārdā, vienlīdzības un brālības vārdā. Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, tie ir lieli meli, un tie darbojas nevis to izplatītāju labā, bet pret tiem, jo, kā 1956. gada revolūcijas laikā Ungārijas radio teica rakstnieks *István Örkény*, viņi maldināja cilvēkus, solot cēlus mērķus. "Mēs melojām dienā un melojām naktī. Mēs melojām par it visu."

Tādēļ brīvības, demokrātijas un kopīga Eiropas principa vārdā mēs lūdzam, mēs pieprasām, lai Eiropā būtu kopīga atceres diena un piemineklis komunisma upuriem, kā arī, lai tiktu izveidots komunisma noziegumu muzejs, arhīvs un pētījumu institūts. Ļaujiet mums no demokrātu aprindām izslēgt tos, kas vēl šobaltdien turpina attaisnot komunisma noziedzīgās darbības, un ļaujiet Eiropai pilnībā nosodīt ikvienu necilvēcisku rīcību. Lai pēc iespējas vairāk no mums atbalsta Prāgas deklarāciju.

Katrin Saks (PSE). – (*ET*) Esmu pārliecināta, ka neviens šajā zālē – pat tie, kam šobrīd ir kas labāks darāms – nekad nepiedos pirms sešdesmit gadiem paveiktos nodarījumus Baltijas valstīs, kad aptuveni simts tūkstoši cilvēku, galvenokārt sievietes un bērni, tika izsūtīti uz Sibīriju. Vēl nožēlojamāku visu padara tas, ka ir daži, kas pašreizējo vēlēšanu cīņu laikā norāda uz sociāldemokrātiem un apgalvo, ka mēs nesaprotam šo notikumu noziedzīgo dabu.

Patiesībā tādi vārdi kā "sociālisms" un "komunisms" mūsu partijas deputātiem var šķist dažādi jēdzieni, taču neviens nevar attaisnot pastrādātos noziegumus.

Kādēļ ne tikai vēsturniekiem, bet arī mums, politiķiem, par to jārunā? Tādēļ, ka, neveicot godīgu pagātnes izvērtēšanu, mēs nevaram būt droši par to, ka esam darījuši visu, lai tā vairs neatkārtotos. Tas ir svarīgi, jo pagātnes rēgi nav zuduši. Lai gan grūti iedomāties, ka A. Hitler varētu mūsdienās celt uz pjedestāla, J. Stalin piemineklis lepni izslējies viņa dzimtajā pilsētā — Gori. Pagājušajā gadā Krievijā J. Stalin tika nodēvēts par vienu no divpadsmit varenākajām vēsturiskajām personām.

Wojciech Roszkowski (UEN). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze, tiek runāts, ka totalitārismu rada labējie un komunismu kreisie. Tomēr tā nav tiesa. Rasu un klašu naids ir tikai divas viena un tā paša naida izpausmes, kas izposta cilvēku sirdsapziņu un sociālās attiecības. Pirms kāda brīža mēs dzirdējām vienu tādu apgalvojumu - *A. Pafili*s apgalvojumu.

Naids rada apspiešanu, un apspiešana ir republikas, demokrātijas un reglamentētas valsts noliegums. Demokrātiskajā sistēmā ir gan labējie, gan kreisie. Nacistu un komunistu totalitārisms iznīcināja demokrātiju. Tādēļ apgalvojums, ka nacismu rada labējie, bet komunismu kreisie, ir aplams. Nacisms un komunisms bija it visur.

Tie, kas uzskata, ka nacistu vai komunistu totalitārisma noziedzīgais raksturs ir relatīvs, pretojas reglamentētas valsts un demokrātijas tradīcijām. Starp citu, zīmīgi, ka, lai gan labējie nacistu noziegumus šodien neuzskata par relatīviem, kreisie par tādiem uzskata komunistu noziegumus. Tas pilnīgi skaidri jaušams sociālistu un komunistu attieksmē pret rezolūcijas projektu par jautājumu, ko šodien apspriežam. Šajā sēžu zālē mēs nebalsojam par vēstures patiesumu, mēs balsojam par savu patiesumu un mūsu morālajiem spriedumiem.

(Aplausi)

Christopher Beazley (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, kādēļ demokrāti ir tik savaldīgi attiecībā uz to diktatoru un cilvēku nosaukšanu, kas veltījuši savu karjeru demokrātijas apkarošanai, valstu pakļaušanai, to cilvēku vajāšanai, kuri uzdrīkstējās nostāties pret viņiem, un kas atbildīgi par šiem noziegumiem?

Šovakar mēs nerunājam par totalitārismu, mēs nerunājam labskanīgi: mēs runājam par A. Hitler fašistisko noziedzīgo diktatūru un Joseph Stalin komunistisko noziedzīgo diktatūru. Kad man bija 16 gadi, es dzīvoju Frankfurtē pie Mainas, līdz kurienei tanks no Prāgas brauc divas stundas.

Ministr, Alexander Dubček, kuru mēs godinājām šajā Parlamentā, ļoti centās liberalizēt šo sistēmu. Viņš runāja par komunisma cilvēcisko seju. Necilvēcīgā komunisma seja bija Leonid Brezhnev, kā arī viņa priekšgājēji un pēcteči.

Komisār, es uzskatu, ka, ja mēs grasāmies pastāvēt par savu pārliecību, mums jāgodā fašisma un komunisma upuri. Mēs nedrīkstam meklēt atšķirību starp šiem abiem dvīņu noziedzniekiem – tieši tādi bija šie režīmi. Vienīgā atšķirība ir tāda, ka A. Hitler karā zaudēja, bet J. Stalin uzvarēja.

Šodien Parlamenta priekšsēdētājs godāja to cilvēku piemiņu, kas deportēti no trīs Baltijas valstīm – Igaunijas, Latvijas un Lietuvas. Ministr, jūsu valsts bija cietēja: mira Jan Palach. Viņš izmisīgi centās pierādīt, uz ko viņš ir spējīgs, lai paustu, cik ļoti nepieņemams ir režīms, kādā viņš dzīvoja. Atceros, kā 16 gadu vecumā klausījos Radio Prague, kad tanki Wenceslas Square okupēja jūsu galvaspilsētu. "Neaizmirstiet mūs," teica jūsu valsts drosmīgie vīri. Komisār, šovakar mēs neesam aizmirsuši par tiem, kas cietuši. Mums būtu jāuzdrīkstas nosaukt vārdos tos, kas par viņu ciešanām ir atbildīgi, taču mums jāskatās nākotnē, lai nodrošinātu to, ka šis kontinents nekad vairs necieš no staļinisma vai hitlerisma.

(Aplausi)

Luis Yañez-Barnuevo García (PSE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze, es piekrītu iepriekšējam runātājam: neļaujiet mums aizmirst un neļaujiet mums meklēt pārāk daudz smalku atšķirību - no politiskā viedokļa visi totalitārisma veidi ir pelnījuši nosodījumu; komunisms un fašisms šim kontinentam radīja neatgriezeniskus postījumus.

Tagad mēs esam vienots kontinents ar 27 nācijām un 500 000 000 cilvēku, kuriem ir brīvības, demokrātijas un cilvēktiesību kopīgas vērtības, un mums ir jānosoda kā totalitārais komunisms, kas izpostīja Centrāleiropu un Austrumeiropu, tā arī nacistiskais fašisms, kas vairākus gadus pirms tam bija izpostījis daudzas Eiropas valstis, arī manis pārstāvēto.

32 gadus es dzīvoju saskaņā ar Franko diktatūru, un es, tāpat kā daži no runātājiem, to neaizmirsīšu. Piemēram, runātāji no Grieķijas vai Portugāles savu pagātni ir aizmirsuši.

Es nekad – pat būdams jauns - neaizmirsu to cilvēku ciešanas, kas piedzīvoja komunistu diktatūru. Es nekad neesmu bijis komunists un vienmēr esmu nosodījis komunismu. Tas man netraucēja būt anti-Franko cīnītājam un nosodīt Franko sistēmu.

Cīņa ir tāda pati. Mums jācīnās par tiem pašiem principiem, tām pašām vērtībām un jāsaglabā pastāvīga visu šo totalitārisma veidu upuru piemiņa.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Godātie kolēģi! Pirms sešdesmit gadiem no Latvijas izveda, deportēja bez tiesas 43 tūkstošus nevainīgu cilvēku, arī bērnus un vecus cilvēkus. Ja tas notiktu mūsdienu Francijā, tad tie būtu 1,3 miljoni. Tāpēc ir svarīgi, ka šodien jau spējam runāt par totalitārā komunisma noziegumiem. Nebūtu pareizi šos noziegumus atstāt vēsturnieku ziņā, kā te izskanēja, līdz šo noziegumu liecinieki un upuri būs aizgājuši citā pasaulē. Mēs nedrīkstam mazināt šo noziegumu nozīmību, mēs nedrīkstam arī tos noliegt. Eiropas Parlaments savā rakstiskajā deklarācijā skaidri pauda, ka 23. augusts ir atzīstams par staļinisma un nacisma upuru piemiņas dienu, un arī to nevienam šeit nevajadzētu noliegt. Padomei šis Eiropas Parlamenta lēmums ir nekavējoties jāīsteno, lai nekad šādi noziegumi neatkārtotos nākotnē.

Rihards Pīks (PPE-DE). – (LV) Priekšsēdētājas kundze, ministra kungs, komisāra kungs, godājamie kolēģi! Tie, kas ir mācījušies Eiropā vēsturi, es domāju, vairums zina, ka Otrais pasaules karš sākās 1939. gada 1. septembrī, kad Hitlers iebruka Polijā. Daudz mazāk cilvēku zina, ka Hitlers varēja to darīt tādēļ, ka 1939. gada 23. augustā viņi ar Staļinu parakstīja līgumu — draudzības līgumu. Vēl mazāk cilvēku zina, ka Staļina režīms divus gadus apgādāja Hitleru, Hitlera armiju ar degvielu, ar rūpniecības materiāliem, lai Hitlers varētu iekarot Rietumeiropu. Vēl mazāk cilvēku zina, ka Staļinam visus trīsdesmitos gadus tika gatavoti uzbrukuma ieroči, tanki, izpletņlēcēji. Ja Hitleram bija sagatavoti 400 izpletņlēcēji, Staļinam bija sagatavots 1 miljons izpletņlēcēju, gatavu iekarošanai. Vēl vairāk — šī ārpolitika bija balstīta Padomju Savienības komunistiskās boļševiku partijas lēmumos. Vairākās slēgtās kompartijas sēdēs šādi lēmumi ir, ka ir jāsanaido Rietumeiropas valstis, un tad Padomju Savienība varēs atbrīvot tās. Vēl vairāk — kas attiecas uz iekšpolitiku, tad 1937. gada 5. decembrī tos latviešus, kas bija palikuši dzīvot padomju Krievijā, sāka totāli arestēt un iznīcināt. Divu gadu laikā iznīcināja 70 tūkstošus latviešu, kas dzīvoja Padomju Savienībā, tikai tādēļ, ka viņi

bija latvieši. Tad kā lai sauc šādu režīmu, kura ārpolitika bija agresīva, kura iekšpolitika bija vērsta, lai iznīcinātu savas valsts iedzīvotājus? Tas ir totalitārs, noziedzīgs režīms, tāds pats kā nacisms. Paldies!

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (*HU*) Ir sarežģīti uzrakstīt kopīgu Eiropas vēsturi, jo pēc Otrā pasaules kara Eiropas austrumu un rietumu vēsture ir atšķirīga. Centrāleiropa un Austrumeiropa, kā arī Baltijas valstis bija vienlīdzīgi nacistu un padomju diktatūru upuri, tomēr mēs nevaram salīdzināt nacismu ar staļinismu.

Neviens nevar apstrīdēt to, ka miljoniem cilvēku kļuva par staļinisma diktatūras upuriem, tika izsūtīti ļoti daudz cilvēku, un neviens to nevar ne attaisnot, ne uzskatīt par relatīvu noziegumu. Holokausts, nacistiskās Vācijas organizētā ebreju iznīcināšana tikai viņu izcelsmes dēļ bija nežēlība, kas nav salīdzināma ar cilvēcisku vēsturi.

Rietumeiropā bieži neizprot to, ka mums atbrīvošanās no nacisma vēstīja jaunu okupāciju, padomju veiktās apspiešanas sākumu. Tādēļ jauno un vecāko dalībvalstu attieksme pret 9. maiju ir dažāda, īpaši Baltijas valstu attieksme, jo tās zaudēja neatkarīgas valsts statusu un to inteliģence tika iznīcināta.

Būtu labi, ja pagātni varētu atzīt, neiesaistot politiskus spēkus un mūsdienu politisko neobjektivitāti, un radīt kopīgu vēstures stāstījumu. Ungāru dzejnieka *Attila József* vārdiem runājot - "pagātnes atzīšana ir pietiekoši liela cīņa".

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Priekšsēdētājas kundze! Vairāki kolēģi jau pieminēja, ka šodien mēs atceramies pirms sešdesmit gadiem veiktās deportācijas, ko veica padomju režīms, pārvietojot iedzīvotājus uz Sibīriju. Taču mēs zinām arī, cik grūti ir panākt komunistiskā režīma un citu totalitāro režīmu vienlīdzīgu nosodījumu. Kāpēc? Tāpēc, ka runa nav tikai par pagātni, bet arī par nākotni. Šonedēļ kļuva zināms, ka Latvijā apvienības "Saskaņas centrs", kuras jaunievēlētie deputāti papildinās sociālistu grupu šeit Eiropas Parlamentā, Eiropas vēlēšanu kandidātu saraksta līderis būs bijušais Padomju Savienības komunistiskās partijas Latvijas filiāles vadītājs, par režīma noziegumiem Latvijā tiesātais Alfrēds Rubiks. Cilvēks, kurš ir komunistiskās ideoloģijas atbalstītājs un kurš līdz pēdējam pretojās Latvijas neatkarības atjaunošanai; un tagad viņš tiks ievēlēts no valsts, kuru pats ir noliedzis. Un te ir arī atbilde, kāpēc arī nākotnē Eiropas Parlamentam būs grūti nosodīt vienlīdzīgi un kāpēc vienmēr pastāvēs labie un sliktie totalitārie režīmi. Paldies!

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Komunisms ir maldinoša filozofija. Teorētiski tā vēsta labklājību, vienlīdzību un cilvēktiesību ievērošanu, tomēr praksē tā pierādījusies kā meli, diskriminācija, naids un pat noziegums.

Komunisms ir jānosoda ar visiem mums iespējamajiem līdzekļiem. 2006. gadā Rumānijā to panāca valsts prezidenta teiktais pēc ziņojuma, ko izveidoja šim mērķim paredzēta prezidenta komisija.

Komunisms atceļ visu, kas saistīts ar brīvību, un padara cilvēkus atkarīgus no sistēmas. Neviens, kas nekad nav piedzīvojis komunismu, nevar saprast, cik ļoti totalitāra sistēma var ietekmēt cilvēka dzīvi un domāšanas veidu.

Ja es varētu pagriezt laiku atpakaļ, tad darītu tā, lai tie, kas visu mūžu dzīvojuši kapitālismā, bet ilgojas pēc komunisma, dzīvotu 80. gadu Rumānijā.

Rumānijā komunistisko režīmu uzspieda ar krievu karaspēka palīdzību; tas nogalināja simtiem tūkstošu cilvēku darba nometnēs un cietumos. Viņu vienīgais noziegums bija nepakļaušanās totalitārajai sistēmai; vairs nebija politiķu, inteliģences, zemnieku, dažādu reliģisko konfesiju pārstāvju un, kopumā ņemot, priekšzīmīgu kopienas locekļu.

Lai arī galvenās problēmas, ko radījusi bankrotējusi ekonomikas sistēma, var atrisināt, izmantojot dažādus piemērotus līdzekļus, cilvēkiem nepieciešams laiks, lai aizmirstu, piedotu un pierastu pie jaunas dzīves, pat tad, ja šī jaunā dzīve ir nesalīdzināmi labāka.

Demokrātija ir sniegusi domas, vārda un pārvietošanās brīvību. Tai jāsniedz arī droša nākotne. Nav nekādas atšķirības starp to nabadzību, kuru radījis preču trūkums, un to, kuru radījis šo preču pircēju trūkums. Kad atbrīvosimies no nabadzības, komunisms uz visiem laikiem izzudīs.

Kolēģi, Rumānija un citas Austrumeiropas valstis bija pakļautas šai sistēmai saskaņā ar tādu pasaules līderu pieņemtajiem lēmumiem, no kuriem tikai viens bija komunists. Pārējie pārstāvēja demokrātiskas sistēmas.

Neaizmirstiet šo vēsturisko patiesību, novērtējot un lemjot par pašreizējo vai turpmāko situāciju bijušajās komunistiskā bloka valstīs, neatkarīgi no tā, vai tās ir vai nav Eiropas Savienības dalībvalstis.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (*SL*) Ar nožēlu jāatzīst, ka neviena no bijušajām komunistiskā bloka valstīm vēl nav pilnībā izpētījusi un atzinusi komunisma noziegumus, kas veikti laika periodā pēc Otrā pasaules kara.

Tā kā šie režīmi pie varas bija vēl vairākas desmitgades pēc kara, lielākā daļa pierādījumu ir iznīcināti. Tādēļ noziedznieki vai vainīgie vēl nav pat nosaukti vārdos, kur nu vēl notiesāti. Vēsturi sarakstījuši uzvarētāji.

Eiropas Savienībai ir jāaicina, lai visas valstis, kurās iepriekš valdījuši komunistiskie režīmi, ļauj saviem vēsturniekiem veikt pētījumus un skolēnu mācību grāmatās atklāt visu patiesību par pēckara laiku. Viņiem jāraksta arī par rietumu sabiedrotajiem spēkiem, kas aizsūtīja atpakaļ vai izdeva trimdiniekus komunistiem.

Tāpat Eiropas Savienībai jāaicina, lai visas dalībvalstis apsver iespēju mainīt to ielu un laukumu nosaukumus, kas nodēvēti tādu polemisku varoņu vārdos kā, piemēram, *Tito* Dienvidslāvijā, kurš bija vainojams daudzās pēckara slepkavībās; tas jāveic, izvērtējot viņu tā laika tikumību.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze, mani pārsteidz un ļoti aizvaino šajā sēžu zālē dzirdētais, ka komunisti negrasās noliekt galvu, neskatoties uz to, ka Baltās jūras-Baltijas jūras kanāla izveidošanas rezultātā bija desmitiem miljoniem upuru, ka miljoniem dažādu nāciju cilvēku (arī krievi un vairāki miljoni poļu) tika izsūtīti uz Sibīriju un ka veselas nācijas, piemēram, Krimas tatāri, tika sodītas ar nāvi.

Kavalērijas kapteinis *Pilecki*, kas labprātīgi devās uz Aušvices nāves nometni un kuru vēlāk arī apcietināja komunisti, savai sievai teica: "Aušvice bija tikai spēle." Manis pārstāvēto valsti ietekmēja abas totalitārās sistēmas, un rētas vēl nav sadzijušas. Nevienai šādai sistēmai nav tiesību pastāvēt. Mums jāgodā tie, kas cīnījās pret totalitārismu, un mums jāgodā upuru piemiņa.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze, Eiropas Kopienai ir jāpieliek visas pūles, lai nepieļautu totalitāro noziegumu banalizēšanu un sargātu varoņu piemiņu. Mums vienmēr jāatceras, kāds liktenis bijis tiem, kas pretojās un kas, tāpat kā kapteinis *Pilecki*, tika nogalināti. It īpaši tādēļ, ka ideja par Eiropas integrāciju ir radusies cilvēkiem, kas pretojas nacismam un komunismam. Vēl jo vairāk, tieši šī ideja novērsa turpmākus konfliktus un jaunu totalitāro režīmu rašanos pēc Otrā pasaules kara.

Starptautiskās cīņas pret totalitārismu varoņu atceres dienas noteikšana būtu solis pretī kopīgai izpratnei par Eiropas 20. gadsimta vēsturi un daļa no kopīgas cīņas pret savstarpējiem aizspriedumiem un vienaldzību pret vēsturiskiem faktiem. Ja eiropieši atcerēsies nacisma un komunisma totalitāro režīmu noziegumus, mums ir cerība, ka mūsu kontinentā vairs nekad neatkārtosies šādi traģiski notikumi.

György Schöpflin (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, šīm debatēm ir vēl kāda dimensija. Ne tikai apvienotajai Eiropai, bet arī Eiropas Kreiso spēku partijai nekavējoties ir jāskatās uz visu pagātni kopumā.

Bez rūpīgas savas pagātnes pārbaudes kreisajiem dažās bijušajās komunistiskā bloka valstīs ir jādzīvo ar maldīgu uzskatu par pagātni – tādu pagātni, kurā visi sāpīgie notikumi ir noliegti. Tie paši rada sev tādus apstākļus. Tas liek kreisajiem aizstāvēt šo maldīgo pagātni, un tādēļ tiek vājināta to demokrātiskā uzticamība. Redzot, ka rietumu kreisie pilnībā pieņem šos nepārveidotos pēckomunisma kreisos kā likumīgus partnerus, tie jūtas spiesti aizstāvēt neattaisnojamu pagātni. Tādēļ galu galā tiek vājināta kreiso apņemšanās ievērot demokrātiju.

Csaba Sógor (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, Eiropai saistībā ar totalitārismu un pamatbrīvību aizliegumiem ir vētraina pagātne. Dažās Eiropas daļās 20. gadsimtā šādi totalitāri režīmi bija raksturīgi.

Tagad mūsu morālais pienākums ir pārliecināties, ka ikvienam Eiropas Savienības pilsonim ir vienādas tiesības. Ir ļoti svarīgi, lai ES aizstāvētu arī minoritāšu tiesības, it īpaši tādēļ, ka daudzas valstis visā pasaulē neievēro minoritāšu svarīgākās pamattiesības.

Lai gan ES pretojas diskriminācijai un cilvēktiesību pārkāpumiem, kā, piemēram, Tibetas gadījumā, tomēr jāteic, ka mums visiem ir skaidrs, ka pat Eiropas Savienībā ir etniskās un valodas minoritātes, kas bieži ir pakļautas kultūras un valodas asimilācijai. Šāda dažu ES valstu prakse ir aspekts, kas nopietni jāizskata un jāpārdomā.

Rumānijas ungāri - cilvēki, ko pārstāvu, - piedzīvo iepriekš minēto situāciju.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze, *J. Szájer* ierosinājums nodibināt totalitārisma upuru atceres dienu ir diezgan pareizs. Uzskatu to par pareizu, jo, lai gan ir pietiekoši daudz informācijas par nacistu radītajām šausmām - pat vācieši ir centušies tās aptvert -, paradoksāli maz ir zināms par staļinismu.

Paradoksāli ir tas, ka pat sibīrieši, kas nāk no *J. Stalin* dzimtās valsts, uzskatīja, ka viņš bija goda vīrs un ka pie Krievijas neveiksmēm vainojams kas cits.

Mēs nevaram sadzirdēt tos miljonus cilvēku, kas miruši Sibīrijā, un mēs nekad neuzzināsim, kā viņi cieta, taču esmu dzirdējusi par to no kāda upura, kas vēl ir dzīvs. Šī persona, pat pastaigājoties pa pilsētu, vairs nejūtas dzīva. Tādas ir sekas izsūtīšanai uz Sibīriju. Izdzīvojušie zina, kādas bija ciešanas. Ir kāds krievu sakāmvārds (deputāts pateica dažus vārdus krieviski), kas tulkojumā nozīmē, ka "ja jūs tur neesat bijuši, tad vēl būsit, un ja jau esat tur bijuši, nekad to neaizmirsīsit". Es uzskatu, ka mums atklāti jārunā par abiem šiem totalitārisma veidiem.

Vytautas Landsbergis (PPE-DE). – Priekšsēdētājas kundze, mums jādara vis iespējamais, lai apturētu Eiropas morālo pagrimumu. Pielāgošanās ir īpaši jūtama, kad tiek noliegti pagājušajā gadsimtā paveiktie masu noziegumi pret cilvēci. Diemžēl šāda nevērība pret komunistiskā totalitārisma noziegumiem Vācijā, Krievijā un citur pasaulē rada neonacistu apmierinātību: ikviens no viņiem varēs pajautāt, kādēļ netiek piedots arī viņu senčiem, ja jau Padomju Savienības pārstāvjiem tiek piedots.

Šī sliktā fenomena aizsākumi meklējami Nirnbergā, kur vienkārši atbrīvoja nacistus, kas Otrā pasaules kara laikā sāka sazvērestību ar *J. Stalin*. Saistībā ar tā laika esošo kārtību vislielākais noziegums netika ņemts vērā. Kāpēc? Tāpēc, ka divus svarīgus gadus pār tribunālu krita *J. Stalin* ēna – *A. Hitler* homologs. Pat tad rietumi morāli padevās Padomju Savienības pārstāvjiem. Taču nav iemesla palikt aprobežotiem un mūžīgi baidīties.

Alexandr Vondra, Padomes priekšsēdētājs. — (CS) Dāmas un kungi, šodien es savu runu pabeigšu čehu valodā. Centīšos apkopot un vienlaikus atbildēt uz dažiem no šodien uzdotajiem jautājumiem. Manuprāt, ir trīs lietas. Pirmkārt, vēlos pateikties visiem par piedalīšanos šajā plenārsēdē un uzklausīšanā pagājušajā nedēļā. Ja šīs pa ilgiem laikiem ir pirmās šāda veida debates, tad tas ir tikai apsveicami, un pirmais secinājums ir tāds, ka mums ir jādiskutē un jāturpina šīs debates. Tāds ir Atmiņas un sirdsapziņas platformas mērķis. Kādēļ šāda platforma nepieciešama Eiropas līmenī? Tā ir svarīgs instruments, lai neaizmirstu. Ja mēs aizmirsīsim pagātni, tad, protams, radīsim tai nākotnē iespēju atgriezties pa sētas durvīm. Tā ir arī iespēja cīnīties pret uzskatu, ka pagātnes noziegumi ir relatīvi. A. Hitler un J. Stalin abi ir vienādi. Protams, ir valstis, kurās nacisms veicināja vai palīdzēja radīt turpmāku komunismu un tā noziegumus. Jebkāda veida noziegumu atzīšana par relatīviem ir ļoti bīstama — un es nevēlos šo jautājumu politizēt.

Otrkārt, mums jāsaglabā vēsturiskā izpratne kā daļa no eiropiešu izglītības. Un tādēļ, manuprāt, mums jāpalielina finansējums, lai nodrošinātu Eiropas totalitārās pagātnes iekļaušanu izglītības jomā. Tāds bija viens no secinājumiem pagājušajā nedēļā notikušajā uzklausīšanā. Tam nepieciešami resursi, un es īpaši vēlos pateikties Komisijai un komisāram *J. Figel* par Komisijas vēlmi šajā jautājumā sadarboties.

Pēdējais, bet ne mazāk svarīgais, ir jautājums par to, ko ar šīm debatēm iespējams sasniegt. Prezidentūra ir īsa. Tā ilgst tikai sešus mēnešus. Pašlaik esam pusceļā, un es, protams, neizliekos, ka drīzumā, šim Parlamentam izklīstot, mēs spēsim sasniegt neiespējamo, taču uzskatu, ka ideja par tādu iestāžu radīšanu kā muzeji, pētniecības institūti vai fondi visā Eiropā ir tas, kas mums nepieciešams. Pagājušajā nedēļā uzklausīšanā kopīgi piedalījās pārstāvji no vairākām līdzīgām iestādēm, kas darbojas valsts līmenī, un, manuprāt, šādas iestādes ļoti nepieciešamas Viseiropas līmenī. Tomēr šis uzdevums vairāk attiecas uz iestādēm ar ilgstošu darbību, nevis uz sešu mēnešu ilgu un mainīgu prezidentūru. Tā kā mūsu mērķis bija sākt konkrētas debates, es vēlos jums vēlreiz pateikties par dalību tajās un izaicinu tos, kas nākotnē būs atbildīgi par šo debašu turpināšanu. Iespējams, kādu dienu šīs debates patiešām palīdzēs izveidot iepriekš minētās iestādes.

Ján Figel, Komisijas loceklis. – (SK) Savā ievadrunā jau izskaidroju Komisijas uzdevuma būtību, un es varu vēlreiz apstiprināt, ka mēs gan vēlamies, gan esam gatavi rīkoties. Tas arī ir faktors. Ja Eiropas Komisija vēlas palīdzēt šajā procesā, tad esmu jau minējis turpmākos soļus, kā, piemēram, dalībvalstu dažādu šīs jomas metožu un mehānismu pētīšana un gaidītā ziņojuma iesniegšana nākamgad. Man ir vēl kas piebilstams par šīm debatēm. Daži runātāji minēja, ka šogad ir komunisma sabrukšanas, Berlīnes mūra un dzelzs priekškara krišanas divdesmitā gadadiena un ka pagājis jau ilgs laiks. Manuprāt, nekad nav par vēlu, un totalitārā komunisma noziegumu nepaziņošana un diskusiju neuzsākšana no nesen paplašinātā Parlamenta puses būtu nevīžīga, jo tā ir pieredze, kuru piedzīvojuši daudzi klātesošie, un, patiesi, vairākums no tiem, kas piedalījās debatēs, pārstāvēja jaunās dalībvalstis.

Arī es sava mūža lielāko daļu dzīvoju Čehoslovākijā —totalitāras sistēmas apstākļos, un tieši no visu ieinteresēto personīgās un vispārīgās pieredzes jāveido Eiropas atmiņa, Eiropas sadraudzība un tāpat jāatbalsta tie procesi, kas novērsīs totalitārisma atgriešanos, noziegumu banalizēšanu un noliegšanu, kā arī patiesības noliegšanu. Šo noziegumu noliegšana patiesībā panāk to, ka par relatīvu tiek uzskatīta ne tikai patiesība, bet arī ētika un morāle, tādējādi sagādājot arvien vairāk un vairāk problēmu un radot ideju, ka, atbrīvojoties no cilvēkiem,

iespējams atbrīvoties no problēmām. Ideja par to, ka atbrīvoties no problēmām iespējams, atbrīvojoties no cilvēkiem, ir viens no staļinisma principiem.

Es uz Eiropas Savienības paplašināšanos raugos plašākā nozīmē un tādēļ spēju atšķirt dažādus iepriekš minētos totalitārisma veidus dažādās valstīs. Mums šie režīmi ir jāidentificē, lai atcerētos un veiktu attiecīgas darbības, atjaunotu un atdotu atņemto, nodrošinātu taisnību, atbalstītu patiesības pārākumu, ievērotu cilvēka cieņu un darītu visu, kas ir saskaņā ar brīvību un demokrātiju.

Vēlos arī pieminēt, ka mēs bieži domājam, ka draudi nāk no tālienes un ārpuses un ka mūsdienu pasaules robežšķautnēm nav nekā kopīga ar reliģiju, civilizāciju vai kultūru, bet gan ar cieņu pret dzīvību un cilvēku (kas definēta kā cilvēktiesības) un jebkāda veida fanātismu. Ir daudz dažādu fanātisma veidu. Arī mūsdienu pasaulē mēs zinām šos fanātisma veidus, un tieši tādēļ Alexander Vondra minētā izglītība ir tik svarīga, lai kā jauni, tā veci varētu atšķirt cilvēka cieņu no ekstrēmisma, populisma, nacionālisma vai jebkura no fanātisma veidiem.

Savu runu vēlos pabeigt, uzsverot, ka Eiropas Komisija patiesi atbalsta šo procesu un centīsies rast veidus, kā tam palīdzēt. Šīs debates ir tikai viens solis, taču sekos arī turpmāka rīcība. Dalībvalstu līmenī mums jādara daudz vairāk. Savas runas beigās vēlos arī pieminēt, ka ES mūsdienu paplašināšanās ir iespējama, pateicoties tam, ka daudzi cilvēki pašuzupurējās, un ka tā nav notikusi kāda automātiska procesa rezultātā. Ne apvienotā Eiropa, ne demokrātija, ne brīvība un likumiska valsts neradās automātiski, bet gan milzīgu pūļu un regulāras asinsizliešanas rezultātā. Mums tas jāatceras.

Visbeidzot vēlos teikt to, ko jau minēja, manuprāt, Tunne Kelam. Savienības paplašināšanās ir ne tikai ģeogrāfijas, tirdzniecības un valstu skaita palielināšanās, bet arī izpratnes, atmiņas, cieņas un atbildības paplašināšanās. Ja spēsim to iekļaut procesā, ko patlaban, piecus gadus pēc paplašināšanās, atzīmējam, tad būsim gatavi turpmākiem procesiem un nākotnei. Ja mēs to neiekļausim, tad ceļš būs krietni sarežģītāks. Liels jums paldies, un novēlu visu to labāko, paplašinot ne tikai atmiņu, bet arī atbildību.

Priekšsēdētāja. – Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks nākamajā sesijā.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. Pants)

Slavi Binev (NI), *rakstiski*. – (*BG*) Tiesiskums ir viena no Eiropas pamatvērtībām.

Es atbalstu kolēģus no UEN un viņu iesniegto rezolūciju RC-B6-0165/2009, uzsverot, ka ES ir iedibinājusi tiesikumu, kas ir viena no demokrātijas galvenajām iezīmēm. Parlameta vēlēšanām ir jānotiek tieši saskaņā ar šo principu. Taču Bulgārijā pastāvošā balsu pirkšanas problēma liecina par kaut ko gluži pretēju.

Pēc tam, kad GERB (Pilsoņu kustība Bulgārijas Eiropas attīstībai), DPS (Tiesību un brīvības kustība) un BSP (Bulgārijas Sociāldemokrātu partija) vairākkārt apkaunoja iepriekšējās vietējās vēlēšanas, neslēpti pērkot balsis, vienkāršajiem iedzīvotājiem šķiet, ka viņiem nav izvēles tiesību. Tādēļ viņi nelabprāt balsos vēlreiz.

Neraugoties uz spēkā esošo krimināllikumu un daudzām likumpārkāpuma pazīmēm, neviens no Komisijas ziņojumā minētajiem cilvēkiem vēl nav atzīts par vainīgu šajos noziegumos, jo attiecīgās tiesību aizsardzības iestādes nepārprotami nevēlas pārtraukt balsu pirkšanu. Bulgārijas tiesu vara joprojām demonstrē nenoteiktību, un labi zināmie vaininieki atkal gatavo priekšvēlēšanu kampaņas; savukārt tie, kuri pārdeva savas balsis, meklē jaunus pircējus ar vislabāko piedāvājumu.

Es gribu uzsvērt, ka tik ilgi, kamēr Bulgārijā būs atļauti šie likumpārkāpumi un valsts joprojām neko nedarīs šajā jautājumā, godīgajiem vēlētājiem būs atņemtas viņu pamata cilvēktiesības – tiesības izvēlēties! Es aicinu Parlamentu nesēdēt malā un kaut ko darīt.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), rakstiski. – (PL) Dāmas un kungi! Totalitārisma problēmas cēlonis Eiropā ir atsevišķu dalībvalstu loti atšķirīgā pieredze šajā jomā. Daudzi eiropieši vienkārši nezina, kāda bija dzīve totalitārisma sistēmā, un cilvēkam, kurš totalitārismu nesaprot, ir tieksme nepievērst uzmanību šajās sistēmās izdarītajiem noziegumiem, uzskatot tos par vēsturiskiem notikumiem. Taču komunisms un fašisms ne tikai aktīvi apkaroja lielāko daļu Eiropas vērtību; slimīgu un deģenerētu ideju vārdā tie bija gatavi pārkāpt visus ētikas principus – un šīs sistēmas tiešām pārkāpa šos principus, sagādājot sāpes, ciešanas un nāvi miljoniem cilvēku.

Jo vairāk eiropieši iepazīs totalitārisma patieso seju, jo labāk tas būs Eiropas Savienības nākotnei. Runa nav par miljoniem cilvēku ciešanu slavināšanu. Runa ir par izpratni, kādas dramatiskas sekas radīja un joprojām rada totalitārisma metodes daudzās Eiropas valstīs. Solidaritāte, brīvība, iejūtība, iecietība, dialogs — šīs vērtības izskatās nedaudz citādi, ja mēs uzlūkojam tās no totalitārisma pieredzes skatupunkta. Atcerēsimies to! Nosakot starptautisko atceres dienu cīņā pret totalitārismu bojā gājušo varoņu piemiņai, zināšanu līmenis par ciešanu pilno pagātni, bez šaubām, kļūtu augstāks. Tas, savukārt, palīdzētu mazināt aizspriedumus un stereotipus, un vairotu cerību, ka Eiropa nekad vairs nepieredzēs totalitārismu.

(Sēdi pārtrauca plkst. 20.15 un atsāka darbu plkst. 21.00)

SĒDI VADA: EDWARD McMILLAN-SCOTT

priekšsēdētāja vietnieks

11. Drošības un pamatbrīvību nodrošināšana internetā (debates)

Priekšsēdētājs. – Darba kārtības nākamais punkts ir ziņojums, ko Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas vārdā sagatavojis *Stavros Lambrinidis*, un Eiropas Parlamenta ieteikums Padomei ar Eiropas Parlamenta ieteikuma priekšlikumu Padomei par drošības un pamatbrīvību stiprināšanu internetā (2008/2160(INI)) (A6-0103/2009).

Stavros Lambrinidis, *referents*. – (*EL*) Priekšsēdētāja kungs! Mēs dzīvojam laikmetā, kad ikviens – valdības, privāti uzņēmumi un pat noziedznieki – meklē vislielāko iespējamo piekļuvi mūsu elektroniskajiem datiem, mūsu privātajai dzīvei.

Tieši internets sniedz sīkākas ziņas par mūsu privāto dzīvi; pirms dažiem gadiem kaut ko tādu nebija iespējams pat iztēloties. Tajā pašā laikā ir skaidrs, ka tas atvieglo mums iespēju īstenot tādas pamatbrīvības kā vārda brīvība, politisko uzskatu brīvība, zināšanu un izglītības brīvība un biedrošanās brīvība.

Mazāk saprotams ir tas, ka šīs pašas brīvības var būt apdraudētas interneta lietošanas rezultātā, ja valdības, privāti uzņēmumi un pat noziedznieki slepeni novēro, ko mēs darām vai skatāmies internetā. Tādēļ vēl jo mazāk skaidrs ir tas, kā mēs varam panākt līdzsvaru šajā jomā, kā varam regulēt internetu tā, lai mums būtu iespēja izmantot tā priekšrocības, vienlaikus ierobežojot acīmredzamus apdraudējumus.

Ziņojums ir mēģinājums atbildēt uz šiem jautājumiem. Citstarp:

- pirmkārt, tas aicina Eiropu ierosināt interneta vides tiesību hartas izstrādi;
- otrkārt, tas norāda uz nepieciešamību pēc efektīvas un vienlaikus samērīgas cīņas pret vecu un jaunu veidu kibernoziegumiem, piemēram, pret identitātes zādzību un intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpšanu, tajā pašā laikā norādot, ka tiesību aktu rezultātā nedrīkst izveidoties sistemātiska iedzīvotāju novērošana, aizdomās turamie un aizdomās neturamie, pareizais un nepareizais, jo tā, bez šaubām, būtu acīmredzama iejaukšanās privātajā dzīvē;
- treškārt, attiecībā uz iedzīvotāju piekļuves tiesībām internetam ziņojumā izteikts aicinājums valdībām nodrošināt šādu piekļuvi visnabadzīgākajiem iedzīvotājiem attālākajos reģionos;
- ceturtkārt, ziņojumā uzsvērts, ka e-analfabētisms būs 21. gadsimta jaunais analfabētisms tieši tāpat, kā neprasme lasīt un rakstīt bija 20. gadsimta analfabētisms, un ka tādēļ piekļuve internetam ir pamattiesības, kas pielīdzināmas tiesībām uz izglītību;
- piektkārt, ziņojumā izteikts aicinājums ierobežot lietotāju "piekrišanu" galvenais jautājums, par ko es tagad runāšu.

Jautājums par piekrišanu ir ārkārtīgi sarežģīts, un ja mēs to tūlīt pat neatrisināsim, tas atgriezīsies atkal un atkal. Atļaujiet minēt kādu piemēru: pirms dažiem gadu desmitiem neviens, izņemot manu ģimeni un, iespējams, dažus draugus, nezināja, kādu laikrakstu es lasu. Tādēļ — un tas īpaši attiecas uz diktatūrām — slepenie dienesti centās to noskaidrot, lai varētu ņemt mani uzskaitē. Lai pēc tam varētu teikt — tā kā *Lambrinidis* kungs lasa tādu un tādu laikrakstu, tad viņš noteikti ir komunists vai amerikāņu atbalstītājs. Tagad katru reizi, kad lasu laikrakstu, es atstāju aiz sevis pēdas. Tas nozīmē, ka privāti uzņēmumi var izveidot līdzīgas "lietas", izveidot manu politisko profilu, uzzināt manu politisko pārliecību, manus ēšana paradumus un pat manu veselības stāvokli. Vai tas, ka es apmeklēju šīs vietnes, nozīmē, ka es jau 40 gadus piederu savai sabiedrībai?

Mums nekavējoties ir jāiesniedz delikāti likumi, kas nosaka līdzsvaru starp noziedzības apkarošanu un tiesību aizsardzību elektronikas laikmetā. Šis līdzsvars šķiet sarežģīts, bet tā nav. To var paveikt. Mums ir jāizbeidz attiekties pret kibertelpu tā, it kā tā atrastos ārpus mūsu ikdienas dzīves, kā pret kaut ko atdalītu. Tā ir mūsu dzīve. Tas nozīmē, ka visas tiesības vai šķēršļi, kas atteicas uz policiju un privātiem uzņēmumiem internetā, ir jāpiemēro arī ārpus tā, jo pretējā gadījumā mēs drošības vārdā riskējam iznīcināt brīvības, un beigās mums nebūs ne brīvību, ne īstas drošības.

Nobeigumā es gribētu sirsnīgi pateikties par ievērojamo atbalstu visu politisko grupu ēnu referentiem, kurus es šeit redzu. Paldies visiem deputātiem no Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas par vienprātīgo atbalstu, ko šim ziņojumam sniedza visas puses. Ar prieku gaidu tā apstiprināšanu plenārsēdē.

Ján Figel', Komisijas loceklis. – Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu pateikties ne tikai Parlamentam kopā, bet tieši Stavros Lambrinidis kungam par šo svarīgo ziņojumu, kas tieši īstajā laikā sniedz ieguldījumu pamatbrīvību un drošības veicināšanai internetā.

Internets iegūst arvien lielāku un lielāku nozīmi mūsdienu sabiedrībā un ekonomikā, ietekmējot daudzas mūsu dzīves jomas, tehnoloģiju attīstība kļūst arvien straujāka; tajā pašā laikā rodas ievērojamas problēmas, kas ir pienācīgi jārisina, ja mēs gribam pilnībā izmantot visas interneta un informācijas sabiedrības iespējas.

Mēs noteikti pievienojamies Lambrinidis kunga paustajām bažām par personas datu aizsardzību – šis jautājums ir ārkārtīgi svarīgs interneta lietotājiem. Atļaujiet man apliecināt, ka Komisija joprojām turpina darbu pie pilsoņu pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzības, lai nodrošinātu tieši privātuma un personas datu augsta līmeņa aizsardzību gan internetā, gan citur.

Esmu cieši pārliecināts, ka centieni pēc atbilstīgas privātuma aizsardzības nav pretrunā ar nepieciešamību garantēt lielāku drošību. Tiešām, šos mērķus var un vajag sasniegt ciešā sadarbībā.

Stabilitāte un drošība internetā bija mūsu prioritātes 2005. gada Pasaules informācijas sabiedrības samitā, un tas joprojām ir mūsu mērķis. Šie jautājumi drīzumā tiks atainoti kritiskās informācijas infrastruktūras aizsardzības jaunajā stratēģijā, lai uzlabotu Eiropas sagatavotību plaša mēroga kiberuzbrukumu un kaitējumu atvairīšanai. Šajā stratēģijā ir iekļauts rīcības plāns, kurā norādīts ceļvedis interneta stabilitātes un atjaunošanās spējas principu un pamatnostādņu atbalstam.

Saistībā ar šo stratēģiju tiks attīstīta sadarbība ar trešām valstīm, it īpaši informācijas sabiedrības dialogos; tas būs līdzeklis, lai šajā jomā panāktu vienprātību visā pasaulē. Tajā pašā laikā Komisija ir pārliecināta, ka ir jānodrošina pamatbrīvību, piemēram, vārda brīvības, ievērošana internetā.

Atkārtoju, šie mērķi viens otru neizslēdz. Jūsu ziņojumā risināts jautājums par iespēju strādāt pie starptautiskiem standartiem, datu aizsardzības un vārda brīvības. Komisija piedalās datu aizsardzības komisāru ikgadējās konferencēs un seko līdzi darbam pie nākotnē iespējamajiem starptautiskajiem standartiem privātuma un personas datu aizsardzības jomā. Mēs noteikti atbalstām tādu augstu aizsardzības standartu popularizēšanu, kādus pašlaik bauda ES iedzīvotāji.

Attiecībā uz vārda brīvību Komisija joprojām propagandēs šīs pamattiesības starptautiskās sanāksmēs. Pašlaik nevar uzskatīt, ka jauni tiesību akti ir virzība uz priekšu šajā jomā. Mums jau ir daudz saistošu starptautisku instrumentu par šo tematu. Pašlaik es uzskatu, ka būtu lietderīgi darboties, lai efektīvi atrastu īstās metodes spēkā esošo tiesību aktu īstenošanai. Tātad runa ir par īstenošanu. Ir jāpalīdz arī pasaules komercijas pārstāvjiem precīzāk noskaidrot viņu uzdevumus un atbildību vārda brīvības veicināšanai un nostiprināšanai interneta globālās tiešsaistes vidē.

Nobeigumā atļaujiet man pateikt kādu vispārēju komentāru. Es uzskatu, ka mums ir jārisina šajā ziņojumā norādītās nopietnās problēmas, lai nodrošinātu to, ka internetā netiek nevajadzīgi ierobežotas tiesību un brīvību konkrētas izpausmes.

Piemēram, kopš 2006. gada Komisijas drošas informācijas sabiedrības stratēģijas svarīgs elements ir vienota pieeja, ne tikai nodrošinot ieinteresēto pušu koordināciju, bet arī atzīstot, ka katrai no tām ir īpaši uzdevumi un pienākumi. Mūsu visu pienākums ir nodrošināt, lai mūsu pasākumi attiecībā uz internetu lieki neierobežo – un, ja iespējams, pat veicina – citu personu drošību šajā plašsaziņas līdzeklī.

Tādēļ Komisija sadarbības garā atzinīgi vērtē un atbalsta šo ziņojumu.

Manolis Mavrommatis, Kultūras un izglītības komitejas atzinuma sagatavotājs. - (EL) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Sākumā es gribu pateikties referentam Stavros Lambrinidis par izstrādāto svarīgo ziņojumu un par viņa mērķi veicināt personas datu aizsardzību; lielākā daļa no mums, to skaitā arī es, atbalsta šo principu.

Kā Kultūras un izglītības komitejas atzinuma sagatavotājs es uzskatu, ka internets ir lieliska platforma kultūras un zināšanu izplatīšanai; es to īpaši uzsveru, lai apsveiktu visus manus godājamos draugus Kultūras komitejā, kuri balsoja par manu atzinumu, un pateiktos viņiem.

Piemēram, cilvēkiem visās pasaules malās ir iespēja piekļūt digitālajiem muzeju arhīviem, elektroniskajām grāmatām, mūzikas un audiovizuālajiem materiāliem. Taču diemžēl kibertelpas plašajā pasaulē kultūras materiāli nav pietiekami aizsargāti. Pirātisms ir drīzāk likums nekā izņēmums, un autoriem sagādā zaudējumus viņu intelektuālā īpašuma nelegāla izplatīšana. Citiem vārdiem sakot, tie ir dzejnieki, dziesmu autori, komponisti, producenti un ikviens radošā darbā iesaistītais.

Ir trīs lietas, kas veicina pirātisma izplatību: tehnoloģisko iekārtu un kopēšanas nelielās izmaksas; nelabvēlīgi ekonomiskie apstākļi un interneta izplatība.

4. grozījumā ir atjaunots Kultūras komitejas ieteikums par taisnīgu līdzsvaru starp visu iesaistīto pušu tiesībām un brīvībām un visu Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteikto pamattiesību saglabāšanu un aizsardzību saistībā ar interneta plašu lietošanu.

Tādēļ mēs atbalstām šo grozījumu, kurā vēlreiz uzsvērts, ka visas pamattiesības ir vienādi vērtīgas un tās ir jāaizsargā vienādi.

Nicolae Vlad Popa, PPE-DE grupas vārdā. – (RO) Šis ziņojums ir Parlamenta deputātu sadarbības rezultāts. Tādēļ es gribētu pateikties kolēģiem, it īpaši *Lambrinidis* kungam, *Gacek* kundzei, *Alvaro* kungam, *Segelström* kundzei un *Mavrommatis* kungam, ar kuriem man kā ēnu referentam bija prieks strādāt kopā.

Manuprāt, ziņojumā ir skarti vissvarīgākie jautājumi saistībā ar drošības un pamattiesību stiprināšanu internetā, runājot par spēkā esošajos īpašajos noteikumos minēto tiesību aizsardzību, tostarp šo tiesību digitālajiem aspektiem, un par jaunu interneta kontroles principu atzīšanu un izstrādi.

Tekstā ir saglabāts labs līdzsvars starp vārda brīvības un privātuma aizsardzību un nepieciešamību turpināt cīņu pret kibernoziedzību, aplūkojot arī lielāko problēmu – interneta aktivitāšu pārmērīgu uzraudzību, kas var deģenerēties līdz jauna veida cenzūrai.

Ziņojumā aplūkots arī interneta izglītības aspekts, e-mācības, digitālās identitātes definīcija, atzītas lietotāja tiesības uz internetā ievietoto materiālu un personīgo datu aizsardzību, piedāvājot lietotājiem iespēju neatgriezeniski dzēst pašu ievietoto saturu.

Tie ir delikāti jautājumi pašreizējos apstākļos, kad sociālos tīklus "apdzīvo" arvien vairāk jauniešu, taču ne tikai viņi. Tādēļ es aicinu kolēģus ar pilnu pārliecību balsot par šo ziņojumus.

Inger Segelström, *PSE grupas vārdā.* – (*SV*) Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu sākt ar pateicību *Lambrinidis* kungam un visiem pārējiem Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas dalībniekiem, kuri ir sagatavojuši tik konstruktīvu un pārdomātu ziņojumu. Es gribētu pateikties arī par atbalstu manis iesniegtajiem grozījumiem. Tas ir atbalsts tieši lietotāju un patērētāju tiesību nostiprināšanai.

Nodaļa par tehnoloģiju pielietojumu – piemēram, par interneta datu plūsmas uzraudzību – ir ļoti svarīga. Labi, ka Eiropas Parlaments tagad noteikti pasaka, ka prioritāte ir iedzīvotāju privātums un cilvēktiesību aizsardzība.

Ziņojumā skaidri pateikts, ka interneta datu plūsmu drīkst uzraudzīt tikai tad, ja pastāv aizdomas par noziegumu, un uzraudzība ir tiesvedības procesa daļa saskaņā ar tiesas lēmumu. Tas būs svarīgs pamats pilsoņtiesību uzraudzībai. Nepieciešamie pasākumi ziņojumā noteikti tieši īstajā laikā.

Esmu pārsteigta par grozījumiem, ko iesniedza Eiropas Tautas partija (Kristīgie demokrāti) un Eiropas Demokrāti, un Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupa. Viņu priekšlikumi vājina iedzīvotāju pilsoņtiesības un privātumu. Viņi nav kritiski paskatījušies uz tehniskā progresa iespējamajām sekām, ja mēs nepievērsīsim tam uzmanību.

Bez šaubām, ir jāapkaro noziegumi internetā un noziegumi, kas saistīti ar bērnu un jauniešu izmantošanu. Taču ar to saistītie galvenie jautājumi ir, piemēram, Zviedrijas konservatīvo valdības pieņemtais tā dēvētais FRA likums, kas saistīts ar tādu iedzīvotāju kontroli, kuri nav noziedznieki un nav izdarījuši noziegumu, kaut gan tieši iedzīvotājiem vajadzētu kontrolēt mūs. Šis ziņojums ir stingrs nosodījums Zviedrijas

konservatīvo valdībai, kura noraidīja jebkādu kritiku un īstenoja FRA likumu Zviedrijā. Zviedrijas varas iestādēm tagad ir tiesības uzraudzīt interneta datu plūsmu arī tad, ja nav aizdomu par noziegumu vai personu vai sabiedrības drošības apdraudējumu.

Pieņemu, ka pēc rītdienas lēmuma Zviedrijas valdība pārdomās un nodrošinās šā likuma grozīšanu. Pretējā gadījumā tā būs opozīcijā Eiropas Parlamentam un ES 27 dalībvalstu ievēlētajiem pārstāvjiem.

Alexander Alvaro, *ALDE grupas vārdā.* – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs! Vispirms es gribu apsveikt *Lambrinidis* kungu ar labo darbu, ko viņš paveicis. Viņš pilnīgi iesaistīja ziņojuma sagatavošanā visus ēnu referentus un darīja visu iespējamo, lai panāktu kompromisus.

Šis ziņojums, kurā skarti informācijas sabiedrībai svarīgi jautājumi, ir nozīmīgs solis virzībā uz tādu internetu, kas garantē mūsu iedzīvotājiem gan drošību, gan pamatbrīvības. Robeža starp brīvību un drošību nebeidzas pie virtuālās pasaules robežas. Ziņojumā referents ir aplūkojis cīņu pret kibernoziedzību, bērnu pornogrāfiju, identitātes zādzību, krāpšanu un autortiesību pārkāpumus. Viņš ir mēģinājis iesaistīt Eiropolu un skaidri pasaka, ka fiziskās pasaules likumi ir jāpiemēro arī virtuālajai pasaulei.

Tajā pašā laikā viņam ir izdevies panākt līdzsvaru starp pilsoņtiesību aizsardzību, vārda brīvību, datu aizsardzību un tiesībām dzēst datus internetā. Līdz šim internets neko neaizmirsa. Daži no mums var priecāties, ka interneta nebija tad, kad mums bija 13, 14, 15 vai 16 gadu, kad mēs darījām tādus jaunības grēkus, ko tagad negribētu atkal ieraudzīt *YouTube* vai *Facebook*.

Referents ir norādījis uz nepieciešamību pēc piekļuves informācijai un, vēl svarīgāk, pēc piekļuves internetam un intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanas. Es labi zinu, ka daudziem deputātiem šis ziņojums nešķitīs pietiekami tālejošs attiecībā uz intelektuālā īpašuma un autortiesību aizsardzību. Strādāsim pie tā Intelektuālā īpašuma tiesību izpildes direktīvā un uzsvērsim šos punktus šajā direktīvā.

Šajā ziņojumā ir skaidri pateikts, ka cenzūra internetā vai pieejas bloķēšana tīmeklim, ko Eiropā iecerējušas vai jau īstenojušas dažas dalībvalstis, ir mūsu apgaismotās sabiedrības necienīgas metodes, un ir skaidrs, ka Eiropas Savienība neseko totalitāro valstu piemēram, nenorobežo savus iedzīvotājus no informācijas un nenosaka, kas viņiem ir jāzina.

Es priecājos, ka mums ir līdzsvarots ziņojums, kurā ņemtas vērā informācijas sabiedrības prasības, un es priecātos, ja rīt tam visplašāko atbalstu sniegtu ne tikai mūsu, bet arī citas grupas, lai mēs varētu attīstīt internetu sabiedrības interesēs.

Roberta Angelilli, *UEN grupas vārdā.* – (*IT*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Citi deputāti to jau ir teikuši, taču es vēlos vēlreiz pateikt, ka internetu nedrīkst pakļaut kriminālvajāšanai vai cenzēt, jo tas sniedz saskarsmes, socializācijas, informācijas un zināšanu ieguves iespējas, taču, neraugoties uz to, ir jāizstrādā globāla stratēģija kibernoziedzības apkarošanai.

Īpaši jāaizsargā bērni un jāmāca un vecāki un skolotāji ir jāizglīto par jaunām iespējamām briesmām tīmeklī. Šo mērķu sasniegšanai Eiropai ir jāspēj efektīvi rīkoties, un es gribētu apsveikt referentu ar šo labi padarīto darbu.

Tomēr, neraugoties uz sodiem un diezgan augsto aizsardzības līmeni, ko cīņai pret bērnu ļaunprātīgu izmantošanu tiešsaistē, seksuālu izmantošanu un bērnu pornogrāfiju nodrošina dalībvalstu tiesību akti, bērnu aizsardzības standarti joprojām ir jāpaaugstina it sevišķi jauno tehnoloģiju – arī interneta – nepārtrauktās attīstības dēļ, un arī tādēļ, ka pedofīli izmanto jaunas metodes, lai iepazītos ar bērniem seksuālos nolūkos.

Tieši tādēļ es nolēmu iesniegt grozījumu šim ziņojumam, nepārprotami aicinot dalībvalstis modernizēt tiesību aktus nepilngadīgo izmantošanas jomā, nosakot tajos jauna veida noziegumu – iepazīšanos ar bērniem seksuālos nolūkos saskaņā ar Eiropas Padomes 2007. gada 25. oktobra Konvenciju par bērnu aizsardzību pret seksuālo izmantošanu un seksuālo vardarbību.

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (*SV*) Priekšsēdētāja kungs! Es vēlētos sirsnīgi pateikties *Lambrinidis* kungam par to, ka viņam ir izdevies apvienot drošības ievērošanu internetā ar nenovērtējamu pamattiesību aizsardzību un ievērošanu. Es pieņemu, ka mūsu pamattiesību aizsardzība līdzīgi kā šajā ziņojumā saņems atbalstu arī tad, kad mēs pieņemsim lēmumu par telekomunikāciju tiesību aktu paketi. Saistība starp šo ziņojumu un telekomunikāciju paketi ir acīmredzama. Es ceru, ka tad mēs esam arī vienisprātis par to, ka ir svarīgi aizsargāt pilsoniskās brīvības.

Kā iepriekš teica vairāki deputāti, internets ir devis ārkārtīgi daudz vārda brīvības iespēju. Pilsoņi, kuriem parasti nav iespējas piekļūt lielo plašsaziņas līdzekļu diskusiju forumiem, var formulēt viedokli un risināt problēmas. Tā ir jauna arēna viedokļu apmaiņai, kas ir ārkārtīgi vajadzīga politiskai mobilizācijai. Tā dod iedzīvotājiem vairāk iespēju kontrolēt tos, kuri pieņem lēmumus. Ir svarīgi, lai iedzīvotājiem pašiem būtu iespēja uzraudzīt likumdevējus un citus varas pārstāvjus. Internets devis lielākas zināšanas. Sevišķi svarīgi ir tas, ka mums ir arī iespēja apmainīties zināšanām un sazināties ar dažādu kultūru cilvēkiem dažādās pasaules daļās.

Apspriežot šo jautājumu, ir svarīgi nodrošināt, lai mums būtu patiesa vārda brīvība un nodrošinājums pret cenzūru un, piemēram, pret viedokļu, informācijas un uzskatu veidošanas kontroli. Cilvēka pamattiesības – vārda brīvība un privātums – ir nozīmīgi demokrātijas elementi, un tos vajag vienmēr gan aizsargāt, gan ievērot. Tādēļ internets ir svarīgs faktors mūsdienu demokrātiskajā sabiedrībā, un tādam tam ir jāpaliek.

Tādēļ es gribētu, lai mēs balsojam pret 5. grozījumu, kas ir mēģinājums svītrot tekstu "nodrošināt, ka kriminālvajāšanai netiek pakļauta strīdīgu politisko uzskatu paušana ar interneta starpniecību". Ja šis grozījums tiks pieņemts, tas nozīmēs demokrātijas regresu. Kurš izlemj, kas ir strīdīgi politiskie uzskati? Iespēja paust dažādus politiskos uzskatus ir demokrātiskas tiesības.

Svarīgas ir arī interneta lietotāju tiesības neatgriezeniski izdzēst no interneta vietnēm personas datus. Bez šaubām, mums ir jāapkaro noziedzība internetā tāpat kā visa pārējā noziedzība, taču tas ir arī jādara tiesiski drošā veidā saskaņā ar krimināllikumu – tāpat kā attiecībā uz cita vieda noziegumiem.

Interneta noziegumi pret bērniem ir sevišķi smagi. Attiecībā uz to mēs ievērojam Eiropas Padomes Konvenciju par bērnu aizsardzību pret seksuālo izmantošanu un seksuālo vardarbību. Ir skartas arī citas grupas. Es domāju tieši par sievietēm, kuras ir kritušas par upuri seksa verdzeņu tirgotājiem. Seksa industrija mūsdienās lieto internetu un seksuālo vardarbību, ko cieš daudzas sievietes un bērni. Saistībā ar to es gribētu atgādināt kolēģiem, ka viņi var atbalstīt rakstisku deklarāciju par šīs vardarbības izbeigšanu, un tā ir Rakstiskā deklarācija Nr. 94.

Visbeidzot, es gribētu atgādināt par briesmām, ko esam redzējuši saistībā ar tā dēvēto karu pret terorismu. Reizēm tas ir novedis pie valdības noteiktiem nesaprātīgiem vārda brīvības un personu privātuma ierobežojumiem. Šie ierobežojumi ir izraisījuši iedzīvotāju drošības apdraudējumu. Dažādu valstu drošības dienesti ir tirgojušies ar interneta uzraudzības rezultātā iegūtiem personas datiem. Tas ir pakļāvis briesmām cilvēku dzīvības gadījumos, kad, piemēram, kāds ir bijis spiest bēgt no dzimtenes politiskās vajāšanas rezultātā. Es aicinu jūs rīt visiem spēkiem atbalstīt šo ziņojumu.

Hélène Goudin, *IND/DEM grupas vārdā.* – (*SV*) Priekšsēdētāja kungs! Es ikdienu sajūsminos par to, cik fantastisks instruments ir internets, taču, kaut gan liela daļa ES to varētu apstrīdēt, datoru globālais tīmeklis nepieder Eiropai. Uzskats, ka Briseles vai Strasbūras dekrēts varētu kaut ko mainīt, ir pilnīgi neticams un atrodas ļoti tālu no realitātes. Var taisnīgi iebilst, ka ES nav īstais forums, kur risināt tāda veida problēmas, kādas norādītas šajā ziņojumā. Atļaujiet man minēt dažus piemērus. Tiesības uz internetu ziņojumā ir salīdzinātas ar tiesībām apmeklēt skolu. Tas ir mazliet pārspīlēts, ja mēs zinām, ka daudzās ES valstīs tiesības vai iespējas apmeklēt skolu nav iepriekš nolemts jautājums.

Personu tiesību aizsardzība un atbalstīšana internetā un meklējamais līdzsvars starp privātumu un drošību ir ārkārtīgi svarīgi, bet tie tāpat nav jautājumi, kas jārisina ES mērogā. Tā ir starptautiska problēma, kas pirmkārt jārisina starptautiskā līmenī.

Vēl viens manai sirdij tuvs jautājums ir datņu apmaiņa. Šeit mūs aicina piemērot vispārējus kriminālus pasākumus autortiesību aizsardzībai. Esmu cieši pārliecināta, ka tieši dalībvalstīm ir jānosaka, kas ir noziegums un, ja tāds ir, kādas tam var būt sekas. Nekādā ziņā nav pieļaujams, ka ES stingri ievēro mūzikas un filmu nozares uzņemto kursu, it īpaši, ja ņem vērā to, ka mēs cenšamies pakļaut kriminālvajāšanai veselu paaudzi.

Visbeidzot, es gribētu teikt, ka jebkurš mēģinājums izdot likumus šajā jomā būs grūts, jo tehnoloģijas mainās straujāk nekā politika.

Urszula Gacek (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu pateikties referentam par to, ka viņš ir pieņēmis manu ieteikumu par aicinājumu datoru ražotājiem īstenot papildu pasākumus, lai bloķētu piekļuvi pornogrāfijas un vardarbības vietnēm.

Šis jautājums sevišķi satrauc vecākus. Dzīves patiesība ir tāda, ka mūsu bērni datoru lietās nereti ir daudz izglītotāki nekā mēs. Vecākiem var būt vāja nojausma par to, ka viņi var aktivizēt interneta pārlūkprogrammu

filtrus, taču tam ir vajadzīgas nelielas zināšanas par pārlūkprogrammu un apzināts lēmums aktivizēt šo sistēmu.

Ja filtrs jau iepriekš būtu uzstādīts pozīcijā "ieslēgts", tad pastāv iespēja, ka daudz vairāk bērnu — arī visjaunākie, kuri arvien vairāk lieto internetu bez uzraudzības — būtu aizsargāti pret nejaušu nokļūšanu kādā no vietnēm, kas var viņus kaitīgi ietekmēt. Es aicinu ražotājus pieņemt mūsu ieteikumu. Viņiem vajadzētu uzskatīt to nevis par nepatīkamu uzdevumu vai ierobežojumu, bet gan par mārketinga iespēju. Ja man pērkot būtu jāievēlas starp diviem līdzīgiem datoriem un uz viena es redzētu etiķeti "bērniem draudzīgs", kas apstiprina, ka filtri ir iepriekš uzstādīti, es kā māte izvēlētos šo datoru. Pēc kāda laika vecāki, kuri izdara šādu izvēli, varētu nodrošināt, ka tāds filtrs kļūst par nozares normu. Es tiešām ceru, ka mēs to varam panākt sadarbībā ar šo nozari.

Alin Lucian Antochi (PSE). – (RO) Internets tagad ir sasniedzis jaunu stadiju, to uzskata ne tikai par neaizstājamu instrumentu darījumu jomā, bet arī par pasaules forumu dažādu viedokļu paušanai.

Tašu šāda attīstība izraisa neviennozīmīgu attieksmi. No vienas puses, internets joprojām sniedz fantastiskas iespējas kā izglītības, kultūras, ekonomiskās un sociālās attīstības katalizators; no otras puses, to uztver kā platformu, ko var izmantot vardarbīgas uzvedības popularizēšanai, kas ietekmē cilvēku brīvību un drošību.

Tā kā internets ir globāls, tas kļuvis arī par apdraudējumu privātumam, jo iedzīvotāju darbības internetā nereti uzrauga valdība, policija, uzņēmumi un pat noziedznieki un teroristi, un dažreiz tas beidzas pat ar identitātes zādzību.

Šādā situācijā ir jānosaka tiesiskā līnija, kas atšķir iedzīvotāju drošības un pamatbrīvību aizsardzību internetā no viņu darbību neierobežotas uzraudzības, ko veic dažādas iestādes, tā, lai šie tiesību akti būtu efektīvi un nebūtu pārmērīgu pasākumu noziedzības apkarošanai. Tādēļ, pastāvīgi sadarbojoties interneta operatoriem un interneta lietotājiem, ir jānosaka pasaules standarti datu, drošības un vārda brīvības aizsardzībai.

Ir svarīgi arī – un šajā ziņā es noteikti atbalstu referentu – pārbaudīt un noteikt robežas piekrišanai privātuma daļējai atklāšanai, kādu lietotājiem pieprasa vai nu valdība, vai privāti uzņēmumi, apmaiņai sniedzot noteiktus interneta pakalpojumus vai privilēģijas.

Visbeidzot, es, priekšsēdētāja kungs, uzskatu, ka dalībvalstīm ir jācenšas saskaņot tiesību aktus pamattiesību aizsardzības jomā internetā, jo tas var palīdzēt arī izstrādāt vienotu stratēģiju kibernoziedzības vai terorisma apkarošanai.

Es vēlos apsveikt Lambrinidis kungu un visu komandu, kura deva ieguldījumi šī ziņojuma sagatavošanā.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu pievienot iepriekš izteiktajiem komplimentiem arī savējos, sveicot referentu, kurš ir sagatavojis fantastisku ziņojumu. Es gribu īsi parunāt par dažiem punktiem.

Pirmkārt, iepriekšējos gados mēs vērojām, kā uzņēmumi un valdības arvien ātrāk un vienkāršāk uzkrāja personu datus. Valdības izmanto uzņēmu datu bāzes, taču mēs joprojām redzam, ka pirmajam un trešajām pīlāram piemēro atšķirīgus aizsardzības līmeņus — es uzskatu, ka tas rada ļoti lielas bažas.

Otrais punkts – un es priecājos, ka ir pieņemts mans grozījums šajā jautājumā – ir tas, ka arī noziedznieki, bez šaubām, lieto internetu savām vajadzībām visos iespējamos veidos. Satrauc identitātes zādzību pieaugums, un tādēļ mēs esam spiesti lūgt Eiropas Komisiju izveidot kontaktpunktu šāda veida zādzībām – ne tikai informācijas apmaiņai, ber arī cietušo labā.

Treškārt, pasaules standarti tiešām ir vajadzīgi. Pie tiem strādā, taču šādi standarti jāveido atklātā un demokrātiskā procesā nevis Eiropas Komisijas ierēdņu sarunās ar Amerikas Savienoto Valstu ierēdņiem.

Visbeidzot, kaut gan Eiropas Komisija bieži saka smalkus vārdus par brīvību un pilsoņtiesībām, es ievēroju, ka iepriekšējos gados komisāra F. Frattini vadībā un arī ar Padomes atbalstu ir īstenoti neskaitāmi pasākumi, kas dod iespēju izspiegot iedzīvotājus divdesmit četras stundas diennaktī un ierobežot viņu brīvības. Ir pēdējais laiks novērtēt, kas ir noticis un kādas tam bijušas sekas. Tādēļ es vēlos beigt ar ieteikumu Komisijai: es gribētu ierosināt uz nākamo parlamentāro pilnvaru laiku iecelt atsevišķu komisāru pilsoņtiesību un brīvību lietās.

Priekšsēdētājs. – Es devu *in't Veld* kundzei mazliet vairāk laika, jo *Twitter* viņai ir 400 sekotāji. Man ir tikai deviņi. Tagad četri simti piecdesmit.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Es runāju kolēģa – deputāta *Toubon* kunga vārdā.

Vispirms es gribētu pateikties *Popa* kungam, kurš ir labi pastrādājis, mēģinot panākt mums visiem pieņemamu kompromisu par spīti galējai nostājai, ko ieņēma daži deputāti no Sociāldemokrātu grupas Eiropas Parlamentā un Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupas.

Šajā ziņojumā ir izvirzīts svarīgs jautājums par līdzsvara noteikšanu starp drošību un pamatbrīvībām internetā. Tiešām, kaut gan daudziem šī jaunā tehnoloģija ir sinonīms vārdiem "progress" un "iespējas", tā nav gluži neapdraudēta. Piemēram, ir svarīgi garantēt vārda un informācijas brīvību šajā jaunajā plašsaziņas līdzeklī, vienlaikus nodrošinot citu pamatbrīvību, piemēram, privātās dzīves, personas datu un intelektuālā īpašuma aizsardzības ievērošanu.

Tādējādi referents *Lambrinidis* kungs, kurš ir paveicis lielisku darbu, ir ņēmis vērā jauna veida noziegumus internetā un apdraudējumus, kādus tie rada jo īpaši bērniem. Diemžēl ziņojums joprojām ir vairāk apšaubāms un dažos jautājumos pat bīstams.

Hieronymi kundzes, Mavrommatis kunga un Toubon kunga iesniegto grozījumu mērķis ir skaidri pateikt, ka vārda un informācijas brīvības vārdā nedrīkst atbalstīt uzbrukumus pamatbrīvībām.

Dalībvalstīm un interneta operatoriem ir jāsaglabā zināma rīcība brīvība, lai viņi varētu atrast vislabākos risinājumus, nodrošinot, lai dažu cilvēku tiesības nekādi netraucētu īstenot citu cilvēku tiesības. Internetā likumi ir jāpiemēro tāpat kā visur citur. Internets nevar būt virtuāla telpa, kurā tikai tehnoloģijas un šīs tehnoloģijas lietošanas paņēmienu dēļ tiek uzskatīta un par atļautu un pat aizsargāta rīcība, kas ir noziegums reālajā pasaulē. Uz spēles ir likts tiesiskums mūsu demokrātiskajā sabiedrībā.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (*ES*) Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu apsveikt kolēģi un draugu *Lambrinidis* kungu ar sagatavoto ziņojumu un arī ar tiešām nosvērto mutisko paskaidrojumu par to, ko viņš mēģina panākt ar šo ziņojumu.

Man līdzi ir grāmata, un tā ir "Līgums par Konstitūciju Eiropai". Šo grāmatu atbalstīja 90 % Spānijas vēlētāju un lielākā daļa to valstu parlamentu, no kurām nākam mēs, Eiropas Parlamenta deputāti.

Tas nav stājies spēkā dažādu politisku sarežģījumu dēļ, taču šis teksts ir ļoti svarīgs, jo tajā ir iekļauta – un es uzskatu, ka tas ir mandāts maniem vēlētājiem – Eiropas Savienības Pamattiesību harta. Manuprāt, šajā hartā ir apkopoti *Lambrinidis* kunga ziņojumā izklāstītie principi

Pirmkārt, internets ir brīvības, mūsdienīguma un vienlīdzīgu iespēju telpa, kur ļaudis sarunājas cits ar citu, stāsta jaunumus, informē viens otru, mainās idejām un dalās zināšanām. Šīs tiesības ir atzītas Līguma par Konstitūciju Eiropai II-71 pantā.

Otrkārt, internetam vajadzētu aizsargāt brīvību un informācijas sabiedrības attīstību tā, lai tas būtu savienojams ar cieņu pret intelektuālo īpašumu un lietotāja privātuma aizsardzību. Eiropas konstitūcijas projektā tiesības uz intelektuālo īpašumu un arī lietotāja tiesības uz privātumu ir konkrēti atzītas II-77 pantā.

Treškārt, mums ir jācenšas panākt pienācīgu līdzsvaru starp tiesību aizsardzību, satura palielināšanu pēc piedāvājuma, digitālā satura legālu tirgu internetā un attīstību, kas ir atvērta jauniem korporatīviem modeļiem, kas parādās tīmeklī. Mums ir jānodarbojas arī ar personas datu aizsardzību, kas ir atzīta konstitūcijas projekta II-68 pantā.

Tādēļ es uzskatu, ka *Lambrinidis* kunga ziņojumā ir skartas šīs problēmas. Protams, ziņojumā nav sīki izklāstītas detaļas attiecībā uz noteikumiem, prasībām, sekām un sankcijām interneta ļaunprātīgas izmantošanas gadījumos, tomēr es domāju, ka tas varētu būt piemēroti likumdošanas dokumentam, un pašlaik mēs par to nerunājam.

Claire Gibault (ALDE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Mani kā mākslinieci apbēdina un ļoti satriec par kultūras nozares vienaldzība pret *Lambrinidis* kunga ziņojumu.

Es gribētu uzsvērt, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu mums nepārtraukti ir jāapsargā un jāaizsargā visas cilvēka tiesības un jānodrošina visu iesaistīto pušu tiesības un brīvības. Informācijas sabiedrības nozares ekonomiskā nozīme palielinās, taču tā ir arī inovācijas un radošuma avots, kas stiprina mūsdienu ekonomiku.

Citstarp tas nozīmē arī to, ka saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem visiem iedzīvotājiem ir jānodrošina piekļuve kultūrai un izglītībai un ka autoru un izpildītāju radošā darba vērtība ir pienācīgi jāatzīst arī digitālajā ekonomikā. Taču šāda atzīšana nozīmē mākslinieku atalgošanu par viņu radošā darba izmantošanu visos veidos, lai viņi var pelnīt iztiku ar savu profesiju un pilnīgi brīvi tai nodoties.

Tādēļ intelektuālā īpašuma tiesības ir jāuzlūko nevis kā šķērslis, bet gan kā radošās darbības virzītājspēks, jo sevišķi veidojot jaunus tiešsaistes pakalpojumus.

No otras puses, es uzskatu, ka rasistiskas, naidu kurinošas vai revizionistiskas runas ir jāsoda pat internetā. Vārda brīvība ir jāizmanto atbildīgi. Ir jāatrod pareizs līdzsvars starp piekļuves brīvību internetam, privātuma ievērošanu un intelektuālā īpašuma aizsardzību. Tādēļ es aicinu jūs, dāmas un kungi, atbalstīt manus grozījumus no 2. līdz 6. grozījumam.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs! Mums jau kļuvis gandrīz vai par paradumu katrā plenārsēdē izskatīt kādu ziņojumu par internetu. Tas ir labi, jo tā ir iespēja dalībvalstīm un Eiropas Savienībai beidzot efektīvi risināt ar interneta lietošanu saistītos svarīgos jautājumus. Apsveicu manu godājamo draugu Lambrinidis kungu, ka viņš ir piekritis iekļaut šajā ļoti plašajā ziņojumā deputātu iesniegtos grozījumus, tādējādi pievienojot debašu tematam dažus jaunus aspektus.

Iepriekšējo reizi Parlaments izskatīja jautājumus, kas saistīti ar videospēlēm internetā, apdraudējumu nepilngadīgajiem un Eiropas Savienības finansējumu drošam internetam nepilngadīgajiem. Analizējot šodienas debates, es arvien vairāk pārliecinos, ka viss apvienojas jautājumā par tiesisku pieeju.

Tādēļ es domāju, ka vienīgais, kas mums jāpieprasa, ir interneta lietošanas radīto daudzveidīgo problēmu izpēte no tiesiskuma viedokļa. Tādēļ šis ziņojums noderēs kā katalogs, kas padziļināti jāizpēta tieslietu speciālistiem, kuri pēc tam īstenos dzīvē šo pētniecības darbu, dodot ziņojumā minētajām dažādajām ieinteresētajām pusēm instrumentus tiesību aktu izveidei; šie tiesību akti aizsargās tiesiskuma principu interneta demokrātiskā lietošanā. Protams, mēs nevaram runāt par demokrātiju, ja ne visiem iedzīvotājiem — neatkarīgi no viņu materiālā stāvokļa — ir tiesības lietot internetu. Pašlaik tā nav, bet mēs ceram, ka kādu dienu tā būs.

Katrin Saks (PSE). – (*ET*) Dāmas un kungi! Vai jūs varat iedomāties dzīvi bez interneta? Es, piemēram, vairs to nevaru. Esmu no Igaunijas – valsts, kura ir pasaules līdere interneta pieejamības ziņā. Iespējams, ka tādēļ mums ir lielākas zināšanas par interneta radītajiem apdraudējumiem; šo pieredzi mums ir devis pirms dieviem gadiem pret mūsu valsti vērstais kiberkarš un tas, ka saskaņā ar starptautiskās izmeklēšanas datiem mūsu bērni ir krituši par upuri kibervajāšanai vairāk nekā bērni daudzās citās valstīs.

Vairākos iepriekšējo gadu ziņojumos Eiropas Parlaments patiesībā ir mēģinājis atbildēt uz jautājumu: "Kas ir internets?". Vēl piemērotāks šodien būtu jautājums, vai interneta pasaule ir atsevišķa telpa, it kā tas nebūtu daļa no mūsu dzīves, virtuāla pasaule, vai arī internets ir sabiedriska joma. Arī tas ir apspriests *Lambrinidis* kunga ziņojumā, kurā viņš norāda, ka mūsu galvenais uzdevums ir atrast atbilstīgu līdzsvaru starp privātumu un drošību.

Tiklīdz tiek pieminēta interneta brīvība, tiek piesaukta vārda brīvība; vārda brīvība ir tiesības izplatīt idejas, uzskatus, pārliecību un citu informāciju, taču tā ir saistīta arī ar atbildību. Es vēlos pateikties referentam un ceru, ka mums visiem pietiks spēka, lai rastu atbildi uz šādu jautājumu: kas ir internets; vai to var regulēt, un ja var, tad kā tas jādara? Tā kā internets ir viena no nepārprotamākajām globalizācijas pazīmēm, arī mūsu attieksmei ir jābūt starptautiskai.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (*BG*) Dāmas un kungi! Šā ziņojuma saturs pilnībā atbilst tā nosaukumam. Tajā ir aplūkotas tiesības, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un ANO Konvencijā par bērnu tiesībām, un tā mērķis ir aizsargāt bērnus pret noziedzību. Apsveicu referentu!

Internets ir pasaule, kurā rodas apstākļi, ko viennozīmīgi nevar nosaukt par tiesību un brīvību pārkāpšanu vai noziegumiem pret tām. Iespējas izteikties, atrast informāciju un sabiedriskus sakarus nereti aizstāj gluži pretējas lietas. Internets ir auglīga zeme noteikumu neievērošanai un jebkādu ierobežojumu trūkumam izteiksmes ziņā.

Anonimitātes un jebkādas kontroles trūkuma apstākļos tā rezultāts ir bezatbildība vārdu izvēlē un lietošanā. Vārdos bieži iezogas slengs, cinisms un pat vulgaritāte. Tie pārvēršas par neuzticēšanās un naida valodu, pāriet ikdienas lietošanā, kļūst par paraugu atdarināšanai un veido zināmu attieksmi.

Šāda valoda neveicina bērna sociālo, garīgo un morālo labklājību un neaizved pie kultūras un vērtībām. Tādēļ es vēršu uzmanību uz nepieciešamību atsevišķi izpētīt internetā lietoto valodu un tās ietekmi uz bērna personības attīstību.

Csaba Sógor (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs! Es esmu viens no tiem cilvēkiem, kuri gribētu nodrošināt interneta brīvību arī turpmāk. Interneta veidotāji nesatricināmi ticēja cilvēces vispārējai labestībai, un arī man gribas tai ticēt. Diemžēl tāpat kā jebkurā cilvēku sabiedrībā arī internetā mums ļoti bieži nākas saskarties ar skumjo patiesību, ka ir vajadzīgi likumi, lai būtu aizsargāti arī tie, kuri nespēj aizstāvēties paši. Cilvēka drošība ir pamattiesības tāpat kā tiesības uz vārda brīvību un pašizpausmi.

Tik atbaidošas lietas kā bērnu pornogrāfija, pedofīlija un krāpšana internetā ir jāaptur. Mēs nevaram būt iecietīgi pret jebkāda veida interneta plēsoņām, un tā kā mēs apspriežam šo ļoti interesanto tēmu, es gribētu vērst jūsu uzmanību uz kādu retāk apspriestu jautājumu: internetā ir papilnam vietņu, kas aicina uz naidu, vardarbību un neiecietību pret visa veida minoritātēm, tajā skaitā arī nacionālajām minoritātēm. Mums ir jāpievērš uzmanība šim interneta aspektam. Mūsu uzdevums ir nodrošināt, lai arī minoritātes justos aizsargātas. Nav pieļaujams, ka daudzi ekstrēmistu grupējumi izmanto internetu naida un ksenofobijas kurināšanai.

Ewa Tomaszewska (UEN).—(*PL*) Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu pievērst uzmanību vairākām ar internetu saistītām problēmām.

Pirmkārt, es vēlos minēt personas datu un konfidencialitātes aizsardzību saistībā ar e-balsošanu, kas dod iespēju cilvēkiem ar īpašām vajadzībām īstenot viņu pilsoņtiesības. Otrkārt, jāpiemin intelektuālā īpašuma aizsardzība saistībā ar mākslas materiāliem, ko vienkārši var nodot tālāk ar interneta palīdzību. Vēl viens jautājums attiecas uz bērnu aizsardzību pret kaitīgu saturu, piemēram, vardarbības ainām un pornogrāfiju, lietojot attiecīgus filtrus un izglītojot vecākus. Nākamā ir problēma, kas saistīta ar bērnu aizsardzību pret pedofīliem un cilvēku nolaupītājiem, un iespēja izsekot noziedzniekus pēc viņu atstātajām pēdām internetā; tās ir pedofīlu adreses vai ieraksti, ja noziedznieks lietojis mobilo tālruni un tad nosūtījis ierakstu internetā. Ja kāds būtu pievērsis uzmanību vācu jaunieša paziņojumiem internetā, viņa upuri, proti, skolēni un skolotāji, kurus viņš nošāva, joprojām būtu dzīvi. Nākamais jautājums, kas patiesībā ir vissvarīgākais, ir saistīts ar vārda brīvības ievērošanu, un šeit likums ir jāievēro tieši tāpat kā jebkurā citā jomā. Dažām no minētajām problēmām ir vajadzīgs tehnisks risinājums. Apsveicu referentu!

Ján Figel', Komisijas loceklis. – Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu pateikties visiem runātājiem par idejām bagātajām un interesantajām runām. Vēlos tikai piebilst divas lietas pie tā, ko teicu sākumā. Mēs visi esam noraizējušies, piemēram, par intelektuālā īpašuma tiesībām un šajā jomā vajadzīgo līdzsvaroto pieeju. Tas ir svarīgi informācijas sabiedrības vispārējai evolūcijai vai attīstībai. Īpašuma tiesību īstenošanai ir jāatrodas pienācīgā līdzsvarā ar ziņojumā minētajām pamatbrīvībām un tiesībām, tajā skaitā tiesībām uz privātumu, personas datu aizsardzību un tiesībām iekļauties informācijas sabiedrībā.

Daudzi no jums minēja bērnus – nepilngadīgos – un viņu aizsardzību, jo bērni, iespējams, visvairāk saskaras ar šīm problēmām, turklāt daudzi sēž pie datoriem ik dienas. Šeit es gribētu ne tikai ieteikt, bet jau noteikti aicināt partnerus, dalībvalstis un iestādes sadarboties ar drošāka interneta programmu 2009. – 2013. gadam. Šai programmai ir piešķirts diezgan ievērojams budžets. Pašlaik jau notiek pasākumi, vēršoties ne tikai pret nepiemērotu vai nelikumīgu saturu, bet arī pret uzvedību vai rīcību, piemēram, šeit minēto iepazīšanos ar bērniem seksuālos nolūkos vai iebiedēšanu.

Jautājumu ir daudz, tomēr es vēlētos atbalstīt nopietnas politikas īstenošanu attiecībā uz saistībām vai nu starptautiskā, vai valsts līmenī. Mums ir direktīva par privātumu un elektronisko komunikāciju, daudz konkrētas rīcības vai rīcības plānu un Eiropas programma kritisko infrastruktūru aizsardzībai. Tādēļ es teicu, ka mums ir vajadzīgi nevis jauni tiesību akti, bet gan pareiza un atbilstīga īstenošana, un pēc tam, protams, turpmākā attīstība un uzlabojumi. Kāds te pareizi minēja telekomunikāciju tiesību aktu paketi. Vakar notikušās trīspusējās sarunas dod lielas cerības uz galīgo vienošanos.

Nobeigumā es gribu pateikt, ka šis gads ir pasludināts par Eiropas radošuma un inovācijas gadu, un tā devīze ir: iztēloties, radīt, mainīt. Tātad mēs, iespējams, nevaram iedomāties pasauli bez interneta, taču ir svarīgi iztēloties, radīt un mainīt, lai tā kļūtu drošāka, cilvēcei un cilvēces atbildībai tuvāka.

Stavros Lambrinidis, *referents.* – Priekšsēdētāja kungs! Es vēlētos pateikties Komisijai. Lai atvieglotu tulku dzīvi – tā ir atkāpe no teksta, – izņēmuma kārtā es to darīšu angļu valodā.

Es cienu to cilvēku jūtas, kurus satrauc intelektuālā īpašuma aizsardzība. Bet man ir radies iespaids, ka viņi izcīna kauju pie nepareizā ziņojuma. Mans ziņojums nav ziņojums par vienu jautājumu; tas ir ziņojums, kurā vispārēji runāts par pamattiesību aizsardzību un drošību internetā, un tiešām, tieši tādēļ tas saņēma vienprātīgu atbalstu.

Taču tā kā tā ir minētas intelektuālā īpašuma tiesības, tad, klausoties dažās runās, varētu domāt, ka ziņojums tās ignorē. Atļaujiet man tieši nolasīt, cik ļoti mēs esam centušies ieturēt līdzsvaru šajā ziņojumā. Punktā (l) mēs aicinām Padomi "pieņemt direktīvu par kriminālsankcijām, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu, pirms tam izvērtējot (ņemot vērā mūsdienu jauninājumu izpēti), cik lielā mērā tās ir nepieciešamas un samērīgas". Tā teikts šajā ziņojumā.

Taču grozījumus nekādā gadījumā nevar dēvēt par līdzsvarotiem. Nekādā gadījumā līdzsvaroti nav grozījumi, kas svītro ziņojumā pieprasīto – aizliegt visu lietotāju sistemātisku uzraudzību neatkarīgi no tā, vai viņi ir vai nav aizdomās turētie vai vainīgie, lai aizsargātu tiesības uz drošību. Šie grozījumi aicina mūs pilnīgi atmest pamattiesības, lai aizsargātu kaut ko citu.

Otrkārt, grozījumi, kas svītro vai vājina ļoti precīzas norādes šajā ziņojumā – ka strīdīgas politiskas runas nevar padarīt par noziegumu, – ir grozījumi, pret kuriem es iebilstu, un es priecājos dzirdēt, ka daudzi klātesošie domā tāpat.

Politiskās runas ir jāaizsargā, jo sevišķi tad, ja tās ir strīdīgas. Ja ikviens klātesošais piekristu citiem, mums nevajadzētu tiesību aktus par vārda brīvību. Tā kā mēs tā nedarām – un īpaši, lai aizsargātu tādas runas, kas var sevišķi saniknot cilvēkus, kā, piemēram, manas un dažu citu runas, – tad mums ir šādi likumi. Šajā ziņojuma vietā nav runa par "krimināliem" izteicieniem. Ziņojumā minētas tieši "strīdīgas politiskas" runas. Tādēļ es aicinu visus atbalstīt tieši šo ziņojuma punktu un visu ziņojumu.

Esmu ļoti pateicīgs visiem – pat tiem, kuri man nepiekrīt, – kuri šovakar bija šeit. Es zinu, ka tas nav viegli. Paldies par atbalstu, ko sniedzāt visus šos mēnešus, kas pagāja ziņojuma sagatavošanā. Es ar prieku gaidu sadarbību ar jums pie jūsu ziņojumiem, lai varētu izrādīt jums tādu pašu izpratni un atbalstu.

Priekšsēdētājs. - Paldies, kolēģi! Paldies, Mavrommatis kungs, par jūsu atzinumu, un īpašs paldies referentam Lambrinidis kungam par panākumiem un par svarīgu un interesantu ziņojumu.

Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 2009. gada 26. martā.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Neena Gill (PSE), rakstiski. – Apsveicu referentu ar šo ziņojumu. Es domāju, ka internets ir uzlabojis eiropiešu dzīvi neskaitāmos veidos. Tas ir palielinājis mūsu iespējas piekļūt zināšanām, vairojis mūsu izpratni par apkārtējo pasauli un nostiprinājis mūsu sociālos sakarus ar citiem cilvēkiem.

Taču vēlētāji man stāsta, ka interneta briesmas liek bažīties arī viņiem. Pie mūsu pirkstu galiem atrodas ievērojama tehnoloģija, bet tā pati brīvība, ko šī tehnoloģija sniedz mums, ļauj izmantot to ļaunprātīgi arī noziedzniekiem. Sim ziņojumam, kas vērsts uz pamattiesībām, būs liela nozīme drošības palielināšanai internetā. Iepriekšējā plenārsēdē mēs runājām par nepieciešamību cīnīties pret bērnu pornogrāfiju. Pateicoties līdzsvaram starp brīvību un drošību, priekšlikumi, par kuriem mēs šodien balsojam, būs vēl viens svarīgs instruments cīṇā pret šo apdraudējumu.

Ziņojumā paustas arī bažas par e-zināšanām. Mēs nevaram kopā virzīties uz priekšu kā sabiedrība, ja, atbalstot dažu personu brīvības, mēs vienlaikus ierobežojam to cilvēku tiesības, kuri sliktāk pārzina internetu. Mēs esam labprāt pieņēmuši lielās pārmaiņas, ko izraisījis internets. Lai turpinātu virzību, tagad mūsu uzmanība tikpat labprātīgi ir jāpievērš šīs revolūcijas negācijām.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), in writing. – (RO) Ir labi zināms, ka interneta kontrole kļūst arvien sarežģītāka, taču viena no dalībvalstu valdību obligātajām nākotnes prioritātēm ir aizsargāt pamattiesības uz privātumu internetā un palielināt interneta drošību.

Interneta lietošanai ir neskaitāmas priekšrocības, taču mēs nedrīkstam aizmirst par ļaunprātīgu izmantošanu, kas apdraud atsevišķus interneta lietotājus.

Lai ierobežotu šo ļaunprātīgo izmantošanu, mūsu pienākums ir noteikt datu aizsardzības, drošības un vārda brīvības standartus gan Eiropas, gan dalībvalstu līmenī.

No otras puses, nekavējoties ir jāķeras pie kibernoziedzības apkarošanas, un šajā jautājumā es gribētu uzsvērt, cik svarīga ir globālās stratēģijas deleģēšana.

Es noteikti apgalvoju, ka cīņā pret kibernoziedzību aktīvi jāsadarbojas policijas iestādēm, interneta pakalpojumu sniedzējiem, lietotājiem un citām iesaistītajām pusēm.

Visbeidzot gribu pateikt, ka ir jāgarantē tiesības uz izglītību, piekļuvi internetam un interneta pakalpojumu lietotāju tiesību aizsardzība.

12. Paveiktā darba kontrole saistībā ar Eiropas Savienības sporta ministru 2008. gada novembrī Biaricas sanāksmē pieņemto deklarāciju (debates)

Priekšsēdētājs. – Darba kārtības nākamais punkts ir debates par rakstisko jautājumu par paveiktā darba kontroli saistībā ar Eiropas Savienības sporta ministru 2008. gada novembrī Biaricas sanāksmē pieņemto deklarāciju, ko Kultūras un izglītības komitejas vārdā Komisijai iesniegušas *Katerina Batzeli* un *Doris Pack* (O-0049/2009 – B6-0223/2009).

Katerina Batzeli, *autore.* – (*EL*) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Sporta ministru neoficiālā sanāksme, kas notika 2008. gada novembrī Biaricā, bija pirmais īstais Eiropas sporta forums starptautiskās sadarbības līmenī.

Tas ir pirmais nozīmīgais un svarīgais solis. Valstu un reģionu līmenī sporta jomā tiek plaši piemēroti subsidiaritātes, autonomijas un pašnoteikšanās principi. Taču tie nevar sniegt atbildi uz galveno jautājumu – vai sportam ir sabiedriska nozīme, vai arī tam ir tikai komerciālas dimensija, kas nenovēršami pārvērš sporta nodarbības par iekšējā tirgus produktu.

Sporta intensīvā komercializācija un tas, ka sports ir atvērts tīri komerciālām nozarēm, piemēram, reklāmai plašsaziņas līdzekļos, mūsdienās ir piešķīris sportam tīri ekonomiskas iezīmes. Eiropas Kopienu Tiesa jau vairākas reizes ir lūgta pieņemt lēmumu konkrētās lietās par to, vai sports ir sabiedrisks pakalpojums vai, tieši pretēji, tam piemīt arī ekonomiski aspekti, kas nosaka, ka sports ir vispārējas ekonomiskas intereses pakalpojums.

Kaut gan sporta īpašā nozīme sabiedrībā nenodrošina tam vispārēju izņēmuma stāvokli Kopienas tiesību aktu piemērošanā, sportam joprojām tiek dotas atlaides, jo šādus izņēmumus nodrošina sporta sabiedriskā nozīme pati par sevi.

Komisāra kungs! Ir vēl daži jautājumi, uz kuriem mūsu komiteja lūdz atbildes:

- pirmkārt, tās pašas vecās bažas par organizāciju autonomiju; ir jāaizsargā sporta klubu un federāciju autonomija; tomēr ir bijuši nepārprotami gadījumi, kad pašnoteikšanās nenodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visām iesaistītajām pusēm;
- otrkārt, Komisijai nekavējoties jādod mums vajadzīgās pamatnostādnes jautājumos par vispārējas ekonomiskas intereses pakalpojumu definīciju sportā un iekšējā tirgus brīvības un konkurences likumu piemērošanas kritērijiem;
- treškārt, vēl viena dalībvalstu līmenī radusies problēma, kas varbūt nav minēta mutiskajā jautājumā, bet kas ir ārkārtīgi svarīga proti, kā pārvaldīt valsts vai privāto radiostaciju un televīziju tiesības raidīt sporta reportāžas; tirgū ir parādījušies daudzi jauni, privāti pakalpojumu sniedzēji, kas izmanto jaunas tehnoloģijas un telekomunikācijas, un tieši tas vilina daudzas sporta federācijas pārdot šīs tiesības priviliģētiem operatoriem.

Tomēr šeit ir jāuzsver, ka tieši sporta sabiedriskās nozīmes dēļ būtu nepareizi atbalstīt sistēmu, kurā nav klubu solidaritātes un pastiprinās ekonomiskā konkurence. Kā vispiemērotākais risinājums sporta nozarē ir jāatbalsta darba koplīgumi, par ko savā ziņojumā runāja arī Mavrommatis kungs.

Komisāra kungs! Neatkarīgi no risinājuma ir jāievēro ne tikai tirgus tiesiskā procedūra, bet arī sporta nozīme sabiedrībā un tas, ka sports ir sabiedriska prece, un tam ir jābūt pieejamam visiem sabiedrības slāņiem. Tas, kāda ir sporta klubu nozīme un organizācija, lielā mērā ietekmē šo klubu sarunas ar Eiropas Komisiju un Eiropas Parlamenta Kultūras un izglītības komiteju.

Ján Figel', Komisijas loceklis. – Priekšsēdētāja kungs! Es atzinīgi vērtēju novembrī Biaricā notikušās ES sporta ministru sanāksmes paziņojumu. Tam ir liela nozīme politisko debašu pakāpeniskā attīstībā sporta jomā un

arī sporta dialoga struktūru nostiprināšanā, kā ieteikts mūsu 2007. gada Baltajā grāmatā. Baltās grāmatas īstenošana noris labi.

Eiropas Padomes decembra deklarācija par sportu arī ir ļoti svarīgs solis virzībā uz priekšu, un tajā ir izteikts aicinājums noteikt par prioritāti pastiprinātu dialogu ar SOK un sporta kustību.

Komisija ir rīkojusies ātri, lai pārbaudītu abus aicinājumus no politiskā viedokļa. Taču, ņemot vērā sporta daudzveidību un sporta organizāciju sarežģītību, dialogs sportā joprojām ir grūts uzdevums.

Janvārī es Lozannā tikos ar SOK prezidentu Jacques Rogge un starptautisko sporta federāciju pārstāvjiem. Šī tikšanās apstiprināja, ka sporta organizācijas tiešām atkāpjas no prasības par vispārēja izņēmuma noteikšanu sportam – "masveida iznēmumu" – no acquis communautaire un ir gatavas tematu pa tematam risināt ar sportu saistītos jautājumus, kuriem ir tiesiskas sekas. Manuprāt, tas ir īstais veids, kā panākt lielāku skaidrību attiecībā uz Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanu sporta jomā, turklāt Baltajā grāmatā arī ir dotas norādes par

Mēs apmaināmies viedokļiem arī ar komandu sporta veidu pārstāvjiem. Pagājušajā nedēļā mani dienesti tikās ar galvenajām starptautiskajām un Eiropas komandu sporta federācijām, lai apspriestu sportistu pārvietošanās brīvības un nediskriminēšanas jautājumus sportā. Esmu nodomājis novērtēt šos diskusiju rezultātus, jūnijā rīkojot jaunu tāda paša līmeņa sanāksmi.

Visbeidzot, ir gūti labi panākumi ES sporta sociālā dialoga struktūru izveidē. Tā sākās ar futbolu, un es domāju, ka tā turpināsies citos sporta veidos.

Runājot par dialoga formas noteikšanu, apspriedēs ar sporta kustību tāda vienota, oficiāla forma nemaz nav iespējama. Ņemot vērā sporta organizatoriskās īpatnības, dialogā ir jāņem vērā dažādi sporta līmeņi.

Es atbalstu konstruktīvu partnerību ar visiem sporta jomā iesaistītajiem, ievērojot sporta autonomiju, subsidiaritātes principus un dalībvalstu un ES tiesiskās sistēmas. Manuprāt, tas ir ārkārtīgi svarīgi, nosakot ES nākotnes politiku sporta jomā, ko – neatkarīgi no notikumu attīstības saistībā ar Lisabonas līgumu – mēs varētu īstenot nākamā gada sākumā.

Šeit es gribētu pateikties par atbalstu arī Eiropas Parlamentam un jo īpaši Kultūras un izglītības komitejai. Tieši jūs apstiprinājāt īpašu pozīciju vai budžetu sagatavošanas pasākumiem, kurus mēs drīz sāksim īstenot. Tā ir nozīmīga iespēja, kas palīdzēs mums stiprināt mūsu idejas turpmākajai virzībai.

Manolis Mavrommatis, PPE-DE grupas vārdā. – (EL) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Man kā referentam par Balto grāmatu par sportu bija iespēja iepazīstināt ar Eiropas Parlamenta nostāju Eiropas Savienības dalībvalstu sporta ministru sanāksmes dalībniekus Biaricā.

Baltajā grāmatā ir uzsvērta nepieciešamība ievērot sporta autonomiju un specifiku. Eiropas politiskajās debatēs par sportu nereti liela nozīme tiek piešķirta tā dēvētājam "Eiropas sporta modelim". Kopā ar Eiropas sporta pārstāvjiem apspriežot Balto grāmatu, Komisija un Eiropas Parlaments bija vienisprātis, ka, lai notiek, kas notikdams, sporta specifika ir jāaizsargā. Eiropas sporta specifikai ir divas pieejas:

- pirmkārt, sporta nodarbību un sporta noteikumu specifika;
- otrkārt, sporta struktūras specifika.

Runājot par otro specifiku, Eiropas Savienība atzīst sporta organizāciju un pārstāvniecības struktūru, piemēram, profesionālo sacensību organizētāju, autonomiju.

Tomēr, lai panāktu uzlabotu un efektīvāku koordināciju, ir jābūt minimāliem regulējumiem Eiropas līmenī. Tādējādi gan Komisija, gan Eiropas sporta pārstāvji uzskata, ka lielāko daļu problēmu iespējams atrisināt ar pašnoteikšanos, ievērojot labas pārvaldības principus un atbilstību Kopienas tiesību aktiem.

Vispārēji runājot, Eiropas Savienība ir sevišķi uzmanīga sporta jautājumu risināšanā un regulējumos, ja tajos ir ievēroti Eiropas tiesību akti.

Emine Bozkurt, PSE grupas vārdā. – (NL) Priekšsēdētāja kungs! Parlaments ir cītīgi strādājis pie Baltās grāmata par sportu un pilnībā atbalstījis pieprasījumu Eiropas Komisijai izveidot skaidras pamatnostādnes par Eiropas tiesību aktu piemērošanu sportā. Skaidrību ir pieprasījis ne tikai Parlaments, bet arī visas Eiropas sporta organizācijas. Ir necilvēcīgi atstāt tās neziņā, jo pašlaik tiesas laiku pa laikam lemj par Eiropas tiesību aktu piemērošanu. Eiropas sporta ministri Biaricā atkārtoja šo lūgumu Komisijai.

Ir pienācis laiks dzirdēt no pašas Komisijas, vai tā jau ir sākusi izstrādāt šīs pamatnostādnes. Vai tā var mums pateikt, kad tās būs pieejamas? Vai Komisija gatavojas rīkot ieinteresēto pušu sanāksmi, iesaistot tajā arī pārstāvjus no visas sporta pasaules un Eiropas Parlamenta, lai uzsāktu vai paātrinātu šo procesu un pēc iespējas ātrāk dotu lielāku skaidrību Eiropas sporta organizācijām?

Tas aizved mani pie vēl viena cieši saistīta jautājuma. Pieredze liecina, ka pašlaik pastāv tikai nedaudzas vai pat nav nevienas laba dialoga sistēmas sportā. Izteiksmīgākais piemērs ir diskusijas par Pasaules Antidopinga aģentūras (WADA) Antidopinga kodeksa grozījumiem. Šīs diskusijas izmisīgi pieķērās neīstenojamiem noteikumiem, un nav absolūti nekāda pamata reālam dialogam ar Eiropas iestādēm un pašiem sportistiem, lai meklētu risinājumus un iespēju izveidot antidopinga politiku, kas būtu efektīva un tiešām respektētu sportistu pilsoņtiesības un privātumu. Esmu daudz runājusi ar sportistiem un iesaistītajām organizācijām, kas sūdzas, ka nenotiek apspriešanas un ka WADA un Starptautiskā Olimpiskā komiteja nosaka prasības, bet pašas nav gatavas rezultātiem. WADA reakcija uz UEFA un FIFA vakardienas priekšlikumu vien liecina, ka nevar būt ne runas par atklātu attieksmi.

Attiecībā uz antidopinga politiku, kādā mērā Komisija apņemas rīkot apspriešanas par Eiropas sportistu pilsoņtiesību aizstāvību, un kā, pēc Komisijas domām, ir jāveido sporta apspriešanas sistēma gan vispārējos, gan šajos jautājumos? Vai arī Komisija uzskata, ka šīm apspriešanām kā likums ir jābūt abpusējām?

Zdzisław Zbigniew Podkański, *UEN grupas vārdā*. – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs! Mutiskais jautājums par turpmākajiem pasākumiem pēc Eiropas Savienības sporta ministru Biaricas sanāksmē 2008. gada novembrī pieņemtās deklarācijas ir pamatots. Dinamiskām pārmaiņām sabiedrībā seko pārmaiņas sportā. Arvien vairāk mūsdienu sporta problēmu paliek bez atbildes, un nav nekādas reakcijas no darba devēju puses. Mēs piedzīvojam īpašu sporta krīzi. Pastiprinās arī dopinga lietošana un junioru tirdzniecība.

Ja pret sportistiem, it sevišķi pret junioriem, attiecas kā pret pārdodamām precēm, tad tas liedz viņiem iespēju turpināt ar sportu nesaistītu karjeru tad, kad viņi kļūst pieauguši. Ministri ar pilnām tiesībām aicināja dot jauniem sportistiem un sportistēm iespēju apgūt divdaļīgu mācību kursu sportā un izglītībā un vairāk censties, lai būtu pieejamas atbilstīgas iestādes un struktūras. Ierosinātie uzlabojumi saistībā ar konkurenci starp jaunajiem sportistiem ir labi, taču tie nedrīkst kļūt par iemeslu, lai izslēgtu citus sportistus, kuru sasniegumi ir labāki.

Tādēļ pastāv ļoti daudz apdraudējumu un šaubu. Šie apdraudējumi ir starptautiski, un Kopienas saprātīga koordinācija ar konsultatīvo struktūru palīdzību ir pieņemama, ja tā nav obligāta. Taču joprojām neatbildēts ir jautājums par detaļām. Runājot tieši par mutiskā jautājuma otro daļu, var teikt, ka visa institucionālā koordinācija virzienā no augšas uz leju, šķiet, ieņem dalībvalstu valdību vietu. Mēs nedrīkstam ļauties šim kārdinājumam.

Ivo Belet (PPE-DE). – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs! *UEFA* prezidents *Michel Platini* nesen iepazīstināja Eiropas Parlamentu ar lielisku priekšlikumu par jauno sportistu tirgošanas sērgas ierobežošanu futbolā. Tas ir acīmredzami saistīts ar *Batzeli* kundzes iesniegto jautājumu. *UEFA* priekšlikums ir skaidrs: izbeigt jauno spēlētāju – vēl 18 gadu vecumu nesasniegušu bērnu – starptautisku nodošanu no viena kluba otram. Protams, tas ir delikāts jautājums, jo daudzi uzskata, ka tiek pārkāpta pārvietošanās brīvība Eiropā.

Jautājums ir par to, kuras intereses un kuri principi šeit ir pirmajā vietā. Atbilde — mēs visi tai piekritīsim — ir pienācīga jauniešu un bērnu apmācība gan skolās, gan sporta klubos. Jauniešu pārvietošana reizēm pat no vienas Eiropas malas uz otru gan kopā ar ģimenēm, gan bez tām nevar veicināt līdzsvarotu audzināšanu. Tātad mans jautājums komisāram: vai jūs gatavojaties aizstāvēt šo *UEFA* priekšlikumu, un vai jūs esat nodomājis tuvākajā laikā sākt dialogu par šo tematu ar ieinteresētajām pusēm — spēlētājiem, klubiem, līgām un federācijām?

Man ir arī otrs jautājums, tas attiecas uz noteikumu "seši plus pieci", kas arī paredzēts jauno spēlētāju aizsardzībai un aicina klubus vairāk ieguldīt pašiem savas jaunatnes audzināšanā. Vācijas Eiropas Lietu institūts (*INEA*) – pētniecības institūts – pēc *FIFA* pieprasījuma nesen veica pētījumu šajā jomā un noskaidroja, ka "seši plus pieci" tiešām ir pieņemams un savienojams ar Eiropas tiesību aktiem. Komisār *Figel*' kungs, kāds ir jūsu viedoklis par to? Mēs vēlētos, lai jūs Eiropas Savienības vārdā sāktu dialogu par šo tematu ar sporta pārvaldes organizācijām, ņemot vērā futbola īpašo raksturu, par ko mēs visi esam vienisprātis, un, bez šaubām, raugoties nākotnē uz Lisabonas līgumu.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs! Es tiešām sirsnīgi pateicos komisāram par viņa paziņojumu sākumā. Ikviens pieprasa tiesisko noteiktību.

Man ir pāris jautājumu saistībā ar to un arī ar Lisabonas līgumu, ja to ratificēs. Kā labs konservatīvais eiroskeptiķis es gribētu izteikt cerību, ka tas nekad nenotiks.

Tomēr es tikai domāju, ko tas nozīmēs — ja to ratificēs — sporta organizācijām un pārvaldes struktūrām? Daudzas no šīm pārvaldes struktūrām uzskata, ka tas konkrēti atzīs viņu specifiku, sporta specifiku. Tātad komisāra kungs, vai jūs varētu mums pastāstīt, kā šī atzīšana jaunajā līgumā palīdzēs sportam? Vai tādā gadījumā sports saņems dažādus atbrīvojumus, piemēram, no nodarbinātības likuma vai citiem likumiem, ko tas patiesībā arī cenšas panāk?

Ir tik daudz jautājumu par tiesisko noteiktību, ka Komisijai vajadzētu un tā varētu palīdzēt sporta organizācijām šajā ziņā. Vai aizjūras kompānijām vajadzētu ieguldīt milzu summas Eiropas sporta klubos? Šajā ziņā man nav problēmu. Faktiski es redzu, ka tie ir tieši iekšējie ieguldījumi, un tātad ir vērtējami pozitīvi. Taču sporta organizācijas un daudzas pārvaldes struktūras uzskata, ka tas ir slikti. Tātad, kā jūs izskaidrojat to, ka sporta organizācijas aizliedz šādu praksi?

Kā teica kolēģis *Belet* kungs, *UEFA* pašlaik ierosina aizliegt nodot pārrobežu klubiem jauniešus, kuri nav sasnieguši 18 gadu vecumu. Eiropas tiesību aktos ir atzīts, ka minimālais faktiskais strādnieka vecums ir 16 gadi; tātad kas notiek, ja pašreizējā situācijā kāds septiņpadsmitgadīgais apstrīd to, ka viņš nedrīkstēja doties uz lielu klubu kādā svešā valstī?

Vietējie spēlētāji; "seši plus pieci" ar FIFA: kāds ir šo divu punktu izskaidrojums? Tātad futbolu vienmēr interesē šie divi jautājumi, un šķiet, ka tie virza darba kārtību. Taču visi šie jautājumi patiesībā skar arī polo un regbija savienību un galda tenisa spēlētājus – tie attiecas uz visiem sporta veidiem.

Vai mēs meklējam plašāku sporta veidu diapazonu? Vai Komisija tiešām atvērs forumu, kur sports varēs nākt un atklāti runāt ar Komisiju par dažām problēmām, kas to nomāc, un saņems regulāras atbildes uz šiem jautājumiem – neatkarīgi no tā, vai ar Lisabonas līgumus vai bez tā?

Priekšsēdētājs. – Komisāra kungs, vārds jums – paturot prātā, ka mums bija daudz jautājumu, bet mutiski jautājumi ir tikai divi.

Ján Figel', Komisijas loceklis. – Tas tiesa, priekšsēdētāja kungs! Parasti jautājumi ir vieglāki nekā atbildes, un parasti ir vairāk jautājumu nekā atbildes, tomēr es domāju, ka kopā mēs varam atrast vairāk un labākas atbildes.

Runa ir par sadarbību ne tikai starp Parlamentu un Komisiju, bet jo sevišķi ar sporta savienību un federāciju pasauli, dalībvalstīm un iesaistītajām pusēm. Ja tās ir atbildīgas un atsaucīgas, tās var sapulcēties un meklēt pieņemamu un likumam atbilstīgu risinājumu. Pretējā gadījumā mēs pieņemam un grozām likumu vai nu dalībvalsts, vai Eiropas līmenī. Tā mums vajadzētu rīkoties. Es ceru saglabāt šo attieksmi.

Manuprāt, kopš 2007. gada daudz kas ir mainījies. Negribu atkārtoties, varu tikai ieteikt vēlreiz izlasīt Balto grāmatu. Tai ir saīsināts variants un variants ar pielikumiem. Mēs pirmo reizi mēģinājām apkopot visas ar sportu saistītās lietas un lēmumus, kas izveidoja sava veida karti, parādot, kā sports ir saistīts ar Eiropas Kopienas tiesību aktiem vai politiku. Bez šaubām, mēs iesakām turpmākās pamatnostādnes. Mēs ierosinājām – un Biaricā es ar tām iepazīstināju – pamatnostādnes par fiziskajām nodarbībām, kas varētu veicināt, padarīt intensīvāku un kvalitatīvāku fizisko audzināšanu mūsu sabiedrībā un jo sevišķi skolās. Veselības ministru padomei to vajadzētu pieņemt. Mums nav sporta ministru padomes, bet patiesībā galvenais iemesls ir tas, ka šis jautājums ir saistīts ar sabiedrības veselību.

Mums nevar būt viens liels, konkrēts pamatnostādņu komplekts visam. Es esmu teicis, ka mēs varam risināt konkrētus jautājumus pa tematiem nevis pa atsevišķiem gadījumiem. Mana nākamā cerība ir tāda, ka mēs varēsim nodarboties ar licencēšanu — kā izveidot pārredzamāku un ilgtspējīgāku sistēmu un noteikt mūsu licencēšanas politikas principus. Protams, par to ir tieši jāatbild *UEFA* vai tās partneriem, taču mēs varam palīdzēt. Mūsu interesēs ir atbalstīt tādus principus kā pašnoteikšanās, pārredzamība un ilgtspēja, un mēs varam dot nozīmīgu ieguldījumu licencēšanas uzlabošanai.

Mēs atbalstīsim antidopinga konferenci. Tā ir lieliska iespēja vairāk parunāt par šo jautājumu, taču es esmu pret vēl vienas aģentūras vai Eiropa WADA izveidi. Esmu jau publiski teicis, ka pastāv NADAS, dalībvalstu antidopinga aģentūru Eiropas sadarbības tīkls, neatkarīgi no tā, vai šīs aģentūras ir sabiedriskas vai privātas. Eiropai ir jābūt aktīvākai un vienotākai. WADA mums ir devusi mācību, un tā mums ir jāapgūst ātri. Domstarpības pastāv. Mēs runājām ar Bozkurt kundzi par šo rīcības kodeksu. Šodien es redzēju televīzijā diskusiju starp Sepp Blatter un WADA priekšsēdētāju John Fahey par to, ka antidopingam un futbola sacensībām ir jāiet roku rokā pēc tam, kad tiks pieņemts rīcības kodekss, un šeit ir problēma.

Tātad, attiecībā uz antidopingu es domāju, ka mums ir vajadzīga lielāka iekšējā sadarbība, lai Eiropa kļūtu uzticamāka. Mums ir Eiropas Padome, mums ir konvencija par to. Mums ir daudz iemeslu, lai mūsu devums pasaules antidopingam vai efektīvākai cīņai pret dopingu būtu saliedētāks. Jūs teicāt, ka dialogs šajā jomā nav viegls — es domāju ne tikai attiecībā uz antidopingu, bet arī uz sporta problēmām kā tādām. Tas tiesa, reizēm tas ir sarežģīts pat starptautiskā un Eiropas līmenī vai starp dažādiem sporta veidiem un segmentiem, taču es varu jums apliecināt, ka dialoga kultūra, atvērtība un gatavība iesaistīties dialogā palielinās.

Es piedalījos Eiropas Olimpiskās komitejas biroja atklāšanā Briselē; tas atrodas ļoti tuvu *Rond Point Schuman*, Komisijai, Padomei un Parlamentam. Tas nozīmē Eiropas Olimpiskās komitejas un SOK pastāvīgu klātbūtni Eiropas iestādēs dialogam un sadarbībai. Tas kaut ko liecina par šī jautājuma nozīmi un abpusēju gatavību meklēt risinājumus ar dialoga palīdzību.

Attiecībā uz starptautisku pārcelšanu no viena kluba uz citu arī es atbalstu jauniešu aizsardzību un apmācības un izglītības veicināšanu. 2001. gadā mēs pieņēmām lēmumus vai nolīgumus par starptautiskajām pārcelšanām. Vispārējais vecuma līmenis ir aptuveni 18 gadi, taču Eiropā pastāv īpaši regulējumi laikposmam starp 16 un 18 gadu vecumu. Ja neatklājas nopietnas vai ļoti sarežģītas problēmas, mums nevajag neko mainīt, mums tikai jāveicina labāka un plašāka apmācība un darbs ar talantiem Eiropā.

Tādēļ mēs, piemēram, atbalstījām noteikumu par vietējiem spēlētājiem, jo tieši tas galvenokārt veicina šāda veida attieksmi. Protams, tas nav absolūts noteikums, taču tas skar atsevišķus regulējumus. Mēs dodam priekšroku vai veicinām specifiku saskaņā ar zināmiem noteikumiem. Mēs esam pateikuši, ka atgriezīsimies pie šī lēmuma pēc pieciem gadiem, lai redzētu, kāda ir bijusi šī jaunā noteikums reālā – nevis tikai teorētiskā – ietekme. "Seši plus pieci" tā pašreizējā veidā vienkārši nav savienojams ar Eiropas tiesību aktiem, kā liecina pētījums. Mēs esam ar viņiem runājuši un lasījuši dokumentus, taču tur nav nekā jauna. Patiesībā mēs nevaram teikt, ka piekrītam šim pētījumam.

Tomēr man jāsaka, ka dialogs – īpaši pēc nesenajiem pasākumiem Biaricā un Lozannā – starp Eiropas Komisiju un tās partneriem, to skaitā arī FIFA, ir reāls un ļoti konkrēts. Mēs turpināsim to attiecībā tieši uz "seši plus pieci" jautājumu. Pat FIFA apgalvo, ka nav iemesla rīkoties sasteigti, drīzāk ir vajadzīgas ļoti konkrētas atbildes, uz kurām var paļauties. Viņi nevēlas iesaistīties oficiālos disputos. Mēs vienojāmies atbrīvot vietu lielākai kompetencei un apmaiņai. Man šķiet, tas ir ļoti lietderīgi.

Attiecībā uz Lisabonas līgumu un specifikas atzīšanu. Līguma par Eiropas Savienību 149. pantā ir iekļauti divi īpaši noteikumi par izglītību, jaunatni un sportu. Tas attiecas arī uz kompetences līmeni. Tie ir tikai atbalsta pasākumi, tādēļ Eiropas Savienībai nebūs nekādu tiesību lemt, tā varēs tikai atbalstīt dalībvalstis sportistu integritātes veicināšanā. Būtu noderīgi izveidot sporta padomi, jo mums jau ir izglītības un jaunatnes padome, kuras varbūt varētu paplašināt. Tas palīdzētu veidot ES sporta politiku un sporta programmu, bet tas nenozīmēs struktūras maiņu vai vispārēju noteikumu atcelšanu. Specifika tēmu pa tēmai, kas tiešām nenozīmē darīt visu pa vecam, ir jāaizstāv, sastopoties aci pret aci ar sistēmu vai Tiesu.

Mans viedoklis tikai atspoguļo Komisijas viedokli. Mūsu viedoklis nav galīgais, kad ir runa par Eiropas Savienības tiesību aktu skaidrojumu. Tieši šajā jomā daudzi jautājumi ir savstarpēji saistīti. Mēs gribētu atbalstīti lielāku tiesisko noteiktību, un tādēļ mēs sakām šo procesu. Šeit ir baltā grāmata, un *Pierre de Coubertin* rīcības plāns padara to vieglāk lasāmu un konkrētāku, taču tas ir process. Mēs varam palīdzēt daudz vairāk ar Līgumu, bet bez tā mums nāksies palikt pašlaik sasniegtajā līmenī.

Es runāju par 18 gadu vecumu nesasniegušo sportistu pārcelšanu. FIFA ir pieņēmusi ļoti labu lēmumu ne tikai par pārcelšanu, bet arī par nepilngadīgo atbalstu un aizsardzību sportā – futbolā, – un es domāju, ka tā ir pareiza attieksme. Tātad dažās jomās UEFA rāda labu piemēru, piemēram, attiecībā uz pašmāju spēlētājiem, un dažās jomās labu piemēru rāda FIFA, piemēram, attiecībā uz nepilngadīgo aizsardzību. Manuprāt, mēs varam palīdzēt abām organizācijām, un ir svarīgi, lai tas būtu savienojams arī ar futbola pasauli.

Visbeidzot – un es atvainojos par garo atbildi, – attiecībā uz sporta forumu, ko minēja *Heaton-Harris* kungs, – patiesībā mēs to esam izveidojuši. Biaricā notika ministru konference kopā ar galvenajiem partneriem, taču pirms tam bija forums ar vairāk nekā 200 dalībniekiem no ļoti dažādām sporta jomām. Tas bija ļoti pozitīvs, komunikatīvs un atklāts forums, un mēs gribam to turpināt. Es domāju, ka Zviedrijas vai it sevišķi Spānijas prezidentūras laikā mēs varēsim sarīkot vēl vienu forumu, lai atspoguļotu gūtos panākumus un apņemtos virzīties tālāk.

Es atgriežos pie tā, ko teicu, sākot atbildēt uz jautājumiem – strādāt kopā pārredzamā, regulārā un uzticamā veidā. Ja tā ir, tas Eiropa ir vadošais reģions, kur sports tiek aizsargāts un veicināts un kur mēs apkarojam tādas nelabvēlīgas parādības kā dopings, korupcija, vardarbība un rasisms sportā. Es gribētu lūgt jūs

pievienoties šai attieksmei, jo mums nav labākas. Mēs gribam nevis kaut ko noteikt vēlreiz, bet gan ierosināt, aizsargāt un atbalstīt. Tāda ir mana atbilde.

Priekšsēdētājs. – Debates ir slēgtas.

13. Kuģu droša un videi nekaitīga pārstrāde (debates)

Priekšsēdētājs. – Darba kārtības nākamais punkts ir debates par mutisko jautājumu Komisijai, ko Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā Komisijai uzdeva *Johannes Blokland* par sarunām, kas notiks 2009. gada maijā Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (SJO) vadībā par nosacījumiem, kā stāsies spēkā Konvencija par kuģu pārstrādi drošā un videi nekaitīgā veidā (O-0028/2009 – B6-0224/2009).

Johannes Blokland, *autors.* – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs! Pagājušā gada maija plenārsēdē Eiropas Parlaments pieņēma skaidru nostāju pret cilvēku pazemojošajām un videi kaitīgajām situācijām, kas saistītas ar kuģu demontāžu. Taču dažādās vietās Dienvidāzijas piekrastē joprojām sagriešanai lūžņos tiek demontēti ārkārtīgi lieli kuģi, un tas notiek apstākļos, kas ir gan videi kaitīgi, gan cilvēkiem pazemojoši. Piemēram, neviena no Bangladešas 36 demontāžas vietām neatbilst vides un drošības normām.

Labā ziņa ir tā, ka pirms nedēļas augstākā tiesa lika Bangladešas valdībai divu nedēļu laikā slēgt šīs demontāžas vietas. Tajā pašā laikā tā pati augstākā tiesa noteica aizliegumu ieiet Bangladešas teritorijā kuģiem, kuros ir bīstamas vielas. Turklāt Bangladešas vides ministram ir noteikts trīs mēnešu laikā sagatavot Bāzeles konvencijai atbilstošus noteikumus par kuģu demontāžu sagriešanai metāllūžņos.

Tie ir tieši tie paši svarīgie pasākumi, kurus Eiropas Parlaments aizstāvēja pagājušā gada rezolūcijā. Varētu pat piedot, ja kāds nodomātu, ka Bangladešas augstākā tiesa ir lasījusi mūsu rezolūciju. Es uzskatu šo tiesas lēmumu par svarīgu uzvaru cīņā pret iepriekš minētajām nepieļaujamajām metodēm. Ir svarīgi, lai Bangladešas valdība pienācīgi ievēro tiesas lēmumus. Tas attiecas ne tikai uz Bangladešu, bet arī uz citām Āzijas valstīm.

Es jau teicu, ka nepietiek tikai ar atsevišķu valstu centieniem. Nekavējoties ir vajadzīgs starptautisks kuģu demontāžas problēmas risinājums. Šā gada maijā Starptautiskā Jūrniecības organizācija (SJO) Honkongā rīko starptautisku konferenci, lai noslēgtu starptautisku nolīgumu par kuģu demontāžu sagriešanai metāllūžņos. Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijai ir jānodrošina skaidrs vēstījums Padomei un Komisijai attiecībā uz šīm sarunām, lai panāktu iespējami labāko rezultātu.

Attiecībā uz pagājušā gada rezolūciju ir svarīgi tai pievienot šādus piecus punktus. Pirmkārt, ir nepārprotami jāpasaka, ka metāllūžņos sagriežamie kuģi, kuros ir bīstamas vielas, ir jāuzskata par bīstamiem atkritumiem, un tādējādi uz tiem attiecas Bāzeles konvencija. Vides aizsardzības interesēs nav turpināt debates par definīcijām. Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu ierosinātais grozījums Nr. 1 zināmā mērā vājina šo nostāju, un tādēļ es to nevaru atbalstīt. Otrkārt, ir jāuzskata par nepieļaujamu kuģu nogādāšana uz sēkļiem, lai tos uz vietas demontētu. Treškārt, ir jāīsteno pasākumi — it īpaši attiecībā uz vienkorpusa tankkuģu norakstīšanu, — pirms ir beidzies pārāk ieilgušais ratifikācijas laiks. Ceturtkārt, ir atzinīgi jāvērtē demontāžas vietu sertifikācija. Piektkārt, ir jāturpina pasākumi, lai izveidotu obligātu finansējumu saistībā ar ražotāja atbildību, kā pagājušajā gadā norādīja Eiropas Parlaments. Tomēr šķiet, ka Eiropas Komisija pārdomā šo nostāju. Tādēļ es gribētu dzirdēt no komisāra Figel' kunga, ka Komisija joprojām ir gatava izveidot kuģu sagriešanas fondu.

Ar šo rezolūciju un pagājušā gada rezolūciju Eiropas Parlaments iezīmē skaidru virzību uz minētās problēmas risinājumu. Es atzinīgi vērtēju lielo atbalstu, ko šajā jautājumā parādīja Vides komiteja un Transporta un tūrisma komiteja. Es ceru, ka pēc diviem mēnešiem Honkongā Padome un Komisija tikpat saskaņoti centīsies noslēgt labu konvenciju, kas aizsargās drošības intereses, sabiedrības veselību un arī vidi. Es gribētu, lai komisārs Figel' mums pasaka, vai Eiropas Komisija izmantos šo noteikto kursu kā galveno vērtību sarunās SJO konferencē, un kādus pasākumus Komisija domā piemērot, lai nodrošinātu noslēgtās konvencijas savlaicīgu īstenošanu.

Ján Figel', Komisijas loceklis. – Priekšsēdētāja kungs! Sākumā es gribētu pateikties Parlamentam par tā parādīto lielo interesi un par pastāvīgo uzmanību, kas pievērsta kuģu demontāžas jautājumam. Es gribētu pateikt īpašu paldies Blokland kungam.

Tas ir ļoti labs sākumpunkts turpmākajai rīcībai ES līmenī, lai nodrošinātu ES uzdevumu izpildi šīs starptautiskās problēmas risināšanā. Šie jautājumi ir arī savlaicīgi, ņemot vērā Bangladešas augstākās tiesas lēmumu, ko jūs nupat minējāt, un stāvokli šajā valstī. Šī lēmuma rezultātā divu nedēļu laikā tiks slēgti visi

kuģu pārstrādes laukumi, jo tiem nav vides ministrijas atļaujas. Grafikā paredzētā bīstamo kuģu ievešana tiks aizliegta, un visi ievestie kuģi tiks iepriekš iztīrīti. Visbeidzot, Bangladeša sāks izstrādāt valsts tiesību aktus par kuģu demontāžu saskaņā ar Bāzeles konvenciju.

Tagad atļaujiet man atgriezties pie mājām tuvākas situācijas, atbildot uz jūsu jautājumiem.

Jūsu pirmais jautājums attiecas uz pludmales paņēmiena izbeigšanu – paņēmiena, kad savu laiku nokalpojušos kuģus demontē tieši pludmalē.

Es pievienojos jūsu bažām par nopietno apdraudējumu, ko šī metode rada cilvēku veselībai un videi. Mūsu stratēģijas ietekmes novērtējumā mēs izskatījām jautājumu par ES aizlieguma noteikšanu kuģu demontāžai pludmalē. Pastāv zināmas bažas par šāda aizlieguma efektivitāti, jo to varētu piemērot tikai kuģiem ar ES karogiem, un to varētu vienkārši un likumīgi apiet, nomainot karogu.

Mēs domājam, ka iedarbīgāk būtu vērst mūsu centienus uz to, lai tehniskās pamatnostādnes, ko pašlaik izstrādā SJO konvencijas atbalstam, tiešām garantētu drošu un videi draudzīgu kuģu pārstrādi. Šo pamatnostādņu izstrādē līdz šim panāktais progress tiešām ir ļoti daudzsološs. Jebkurā gadījumā, ir ļoti jāšaubās, vai tradicionālā pludmales metode atbildīs gaidāmajām pamatnostādnēm.

Attiecībā uz otro jautājumu ar prieku apstiprinu, ka Komisija ir cieši nolēmusi darboties virzībā uz efektīvu un drīzu Kuģu pārstrādes konvencijas transponēšanu ES tiesību aktos. Vides ĢD jau ir sācis vairākus pētījumus un strādā pie konvencijas galveno elementu ietekmes novērtējuma. Es uzskatu, ka Eiropas Savienībai ir ārkārtīgi svarīgi parādīt savu vadošo lomu un augsto prioritāti, kādu mēs piešķiram šim jautājumam. Tas pamudinās trešās valstis ratificēt šo konvenciju un rezultātā paātrinās tās stāšanos spēkā.

Taču es pievienojos jūsu trešajā jautājumā paustajām bažām par to, cik svarīgi ir nekaitēt pašreizējam Kopienas acquis. Transponējot SJO konvenciju, mums ir jāsaglabā pašreizējās prasības attiecībā uz darba ņēmēju tiesībām un vides aizsardzību. Tādēļ mēs savā pētījumā rūpīgi salīdzināsim SJO konvenciju ar mūsu Kopienas acquis. Un es vēlētos uzsvērt, ka mēs īpaši nodrošināsim, lai netiktu vājināta 2006. gada Atkritumu sūtījumu regula.

Pilar Ayuso, PPE-DE grupas vārdā. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Šis jautājums, kā paskaidroja Blokland kungs, ir uzdots īstajā laikā, ņemot vērās diplomātisko konferenci par kuģu pārstrādi, kas notiks maijā. Tādēļ es gribētu apsveikt Blokland kungu ne tikai ar šo jautājumu, bet arī ar sagatavoto rezolūciju.

Mēs, Tautas partija, atbalstām cīņu pret slikto praksi un metodēm, ko lieto saistībā ar kuģu sagriešanu metāllūžņos, un tādēļ mēs atbalstām *Blokland* kunga rezolūcijas priekšlikumu; taču daži punkti izraisa bažas.

Pirmkārt, tas ir 3. punkts — *Blokland* kungs to jau minēja, — kurā teikts, ka kuģi kopumā ir jāuzskata par bīstamajiem atkritumiem un tādēļ uz tiem attiecas Bāzeles konvencija. Mēs iesniedzām šī punkta grozījumu, jo tā interpretācija atšķiras gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās, un mēs domājam, ka ir jāņem vērā Bāzeles konvencija un ka nedrīkst būt pretrunu ar to. Nākotnē ir jābūt starptautiskam nolīgumam par kuģu sagriešanu metāllūžņos, taču tas nosaka šī nolīguma piemērošanas detaļas.

Arī rezolūcijas priekšlikuma 14. punktā ir izteikts aicinājums izveidot finansēšanas sistēmu, kuras pamatā ir jūras pārvadājumu nozares obligātās iemaksas. Mums tiešām šķiet, ka pašlaik ir nedaudz par agru runāt par obligātām iemaksām, ja pagaidām vēl nav Starptautiskās Jūrniecības organizācijas lēmuma par šī finansējuma sistēmu, un man šķiet, ka arī Eiropas Komisijai nav skaidras atbildes uz šo jautājumu.

Visbeidzot, 15. punktā ir izteikts aicinājums Komisijai skaidri noteikt, ka valsts, kuras jurisdikcijā atrodas atkritumi, ir atbildīgā valsts. Mūsuprāt, šis jautājums nav jāizlemj Komisijai; tieši otrādi, mēs domājam, ka arī tas jāizlemj starptautiskā nolīgumā.

Ir svarīgi nosargāt atbilstību starp gaidāmo nolīgumu par kuģu pārstrādi un Bāzeles konvenciju par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, vienlaikus laikā ievērojot ne tikai Bāzeles konvenciju, bet arī spēkā esošos tiesību aktus.

Ján Figel', Komisijas loceklis. – Priekšsēdētāja kungs! Paldies par komentāriem gan Ayuso kundzei, gan Blokland kungam, un jo īpaši par Blokland kunga nesavtīgo darbu. Kā jau iepriekš teicu attiecībā uz atkritumiem vai bīstamajiem atkritumiem, mums ir jānodrošina, lai konvencijas īstenošana pilnībā atbilstu nesen pieņemtajai Regulai (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem.

Attiecībā uz finansējumu – pašlaik nav fonda vai sistēmas. Mēs esam sākuši pētījumu, lai sagatavotu iespējamo variantu vai risinājumu, un drīz mēs sāksim šī jautājuma publisku apspriešanu. Tādēļ jūsu komentāri par demontāžas fonda izveidi ir un būs ļoti vēlami gan tagad, gan vēlāk.

Priekšsēdētājs. - Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 2009. gada 26. martā.

14. Baltā grāmata par zaudējumu atlīdzināšanas prasībām saistībā ar EK konkurences noteikumu pārkāpšanu (debates)

Priekšsēdētājs. - Darba kārtības nākamais punkts ir ziņojums par Balto grāmatu par zaudējumu atlīdzināšanas prasībām saistībā ar EK konkurences noteikumu pārkāpšanu, ko Ekonomikas un monetārās komitejas vārdā sagatavojis Klaus-Heiner Lehne (2008/2154(INI)) – (A6-0123/2009).

Klaus-Heiner Lehne, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Sākumā es gribētu pateiktie ēnu referentiem, it īpaši Sánchez Presedo kungam no sociāldemokrātu grupas un Bowles kundzei no liberāļu grupas, kuri ļoti sekmīgi strādāja kopā ar mani pie šodien iesniegtā kompromisa teksta par Komisijas Balto grāmatu. Šoreiz mums ir izdevies panākt ļoti lielu visu grupu vienotību un tiešām dzīvotspējīgu kompromisu, kuru kā pamatnostādni turpmākajam darbam var izmantot Eiropas Komisija un vēlāk arī Parlaments un Padome likumdošanas procesā.

Šajā ziņojumā mēs nepārprotami – un arī skaidri – pateicām, ka konkurences noteikumu pārkāpuma gadījumos Parlaments uzskata, ka saskaņā ar Eiropas tradīciju iestāžu – gan dalībvalstu, gan Eiropas konkurences uzraudzības iestāžu – galvenais uzdevums ir rīkoties un ka tas nerada, tā teikt, "otro roku", kas vienādos apstākļos piedalās oficiālajā cīņā pret karteļiem. Eiropā mēs apzināti izvēlējāmies citu ceļu nekā ASV, ar ko šī situācija bieži tiek salīdzināta.

Parlamentā valda politiska vienprātība par to, ka mums ir vajadzīgs risinājums tā dēvētajām apvienotajām prasībām. Ja atsevišķu personu nelikumīga rīcība kaitē ļoti lielam cilvēku skaitam, kuri cieš salīdzinoši nelielus zaudējumus, tad ir vajadzīgs atsevišķs risinājums šādiem procesiem, kuros parasties procesuālie noteikumi vienkārši nav pietiekami efektīvi. Šāda instrumenta izveide ir arī daļa no piekļuves nodrošināšanas tiesiskumam un iekšējā tirgus turpmākās izveides. Tam mēs visi piekrītam.

Vienprātība valda arī tajā ziņā, ka mēs nevēlamies izveidot Eiropā tiesāšanās nozari, kā tas ir Amerikā, kur šīs nozares apgrozījums ir USD 240 miljardi, turklāt patērētājiem no tā nav nekāda labuma, un, kā mēs visi zinām no lasītajām grāmatām, galvenās ieguvējas ir amerikāņu advokātu firmas. Tam ir visai attāls sakars ar tiesiskumu, un mēs arī negribam tā rīkoties. Mēs vienojāmies, ka šie amerikāņu sistēmas procesuālie spīdzināšanas instrumenti Eiropā nav jāpieņem. It īpaši tas attiecas uz pierādījumu iegūšanu un izmaksām. Tas ir ļoti svarīgs punkts.

Mēs vienojāmies arī par to, ka principā uzskatām, ka tiesību akti Eiropas līmenī var būt tikai pievienošanās risinājums un ka atdalīšanās risinājums ir pieļaujams tikai tad, ja dalībvalstīs jau ir līdzīgs risinājums un to pieļauj valsts konstitucionālie tiesību akti. Ne visās valstīs konstitucionālie tiesību akti pieļauj pievienošanos, un tā ir arī pretrunā ar pieauguša patērētāja principu.

Baltajā grāmatā Eiropas Komisija ir pilnībā aizmirsusi pievērsties ārpustiesas strīdu izšķiršanas jautājumam, un par to mēs pavisam noteikti sūdzamies. Konkurences ģenerāldirektorāts un Komisija ir devušies taisnā ceļā uz tiesas zāli. Taču, kā mēs jau gadiem ilgi zinām pēc šajā Parlamentā notikušajām debatēm par tiesību politiku, tas ne vienmēr ir labākais ceļš, un, kā likums, ārpustiesas sistēmas nereti ir daudz piemērotākas problēmu risināšanai. Turklāt darbs, ko šajā jautājumā paralēli dara Patērētāju tiesību aizsardzības ģenerāldirektorāts, ir ticis jau daudz tālāk. Zaļajā grāmatā, tātad vienu konsultācijas pakāpi pirms pašreizējās, šis ģenerāldirektorāts piemēroja plašākas robežas alternatīvajiem strīdu izšķiršanas instrumentiem. Mēs esam pārliecināti, ka Eiropas Komisijai nekavējoties jāpārstrādā šis jautājums.

Pēdējais un arī ļoti svarīgais punkts; mēs negribam sadrumstalot likumu. Tagad darbojas konkurences likums un rada šādu instrumentu. Patērētāju aizsardzība arī pieder pie šī jautājuma. Mēs zinām, ka kaut kad kaut kas līdzīgs tiks izskatīts saistībā ar kapitāla tirgus likumu, vides likumu un sociālo likumu. Mēs uzskatām, ka obligāti jāapsver arī horizontāla pieeja un ka mums vismaz ar horizontāliem instrumentiem ir jāatbalsta procedūru instrumenti, kuri ir vairāk vai mazāk vienādi visās jomās. Arī tas ir ārkārtīgi svarīgi.

Ján Figel', Komisijas loceklis. – Priekšsēdētāja kungs! Komisijas vārdā es izsaku atbalstu *Lehne* kunga ziņojumam, ko pieņēma Ekonomikas un monetārā komiteja (ECON), kā politisko grupu spēcīgas vienprātības zīmei. Mūs visus iepriecina arī tas, ka šajā ziņojumā pausts stingrs atbalsts Baltajai grāmatai.

Komisija ņem vērā, ka šis ziņojums piekrīt Baltās grāmatas atzinumam, ka Eiropas Kopienas konkurences likuma pārkāpumu upuri pašlaik sastopas ar ievērojamām grūtībām, pieprasot kompensāciju par nodarīto kaitējumu. Arī mēs uzskatām, ka ir jārīkojas, lai nodrošinātu šiem upuriem kompensāciju pilnā mērā.

Tāpat mēs piekrītam uzskatam, ka kolektīva kompensācija ir ārkārtīgi svarīga patērētājiem un mazajiem uzņēmumiem, lai sniegtu viņiem reālu un efektīvu iespēju saņemt kompensāciju par nodarītajiem kaitējumiem. Komisija pilnībā piekrīt arī ECON komitejas ziņojumam, ka ir jānovērš nevajadzīga vai ļaunprātīga tiesāšanās. Tādēļ šim nolūkam kolektīvo kompensāciju mehānismā ir jāiekļauj nodrošinājumi.

Visbeidzot, mēs pilnīgi piekrītam tam, ka attieksmei pret kolektīvo kompensāciju ir jābūt konsekventai un kā tādēļ ir jānodrošina savienojamība starp iniciatīvām dažādās jomās, piemēram, konkurences likuma vai patērētāju aizsardzību jomās. Tajā pašā laikā Komisija atzinīgi vērtē viedokli, ka konsekventa attieksme pret kolektīvo kompensāciju ne vienmēr nozīmē, ka visās jomās tiks piemērots viens horizontāls instruments. Prasība būt konsekventiem nedrīkst nevajadzīgi kavēt citu instrumentu attīstību, kas nepieciešami Eiropas Kopienas konkurences likuma pilnīgai īstenošanai.

Gabriela Creţu, iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinuma referente. — (RO) Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja formulēja nostāju, pamatojoties uz visiem zināmu realitāti: ļoti bieži konkurences noteikumu pārkāpumu nelabvēlīgās sekas var ekonomiski izjust tikai komerciālās ķēdes galā, tās skar patērētājus un mazos uzņēmumus.

Šajā gadījumā zaudējumu atlīdzība ir svarīga, taču tajā pašā laikā to ir grūti saņemt, jo ir skarti daudzi, un runa ir par mazām summām. Tādēļ mēs esam pieprasījuši tiesisku un netiesisku pasākumu paketi, lai nodrošinātu instrumentu, ko visi Eiropas iedzīvotāji, kas saskārušies ar šādu situāciju, var izmantot, aizstāvot tiesības uz pilnas, atbilstīgas kompensācijas saņemšanu.

Mēs atbalstām visus pasākumus, kas paredzēti sarežģījumu novēršanai šī mērķa sasniegšanā: atvieglota piekļuve dokumentiem, tiesisko procedūru izmaksu samazināšana un pierādījumu sniegšanas pienākums pretējā virzienā.

Mēs atzinīgi vērtējam Komisijas priekšlikumu apvienot prasību iesniegšanu, ko veic kvalificētas organizācijas, ar kolektīvu rīcību, skaidri paužot mūsu atbalstu. Tomēr mēs uzskatām, ka joprojām ir jāapspriež kolektīvā "atdalīšanās" rīcība, ņemot vērā tās priekšrocības: risinājumu "vienreiz uz visiem laikiem" un mazāku nenoteiktību.

Ioan Lucian Hămbăşan, *PPE-DE grupas vārdā*. – (*RO*) Kaut gan ES līgumā ir aizliegta karteļu veidošana un citi konkurences likuma pārkāpumi, Eiropas Kopienā cietušajiem patērētājiem joprojām ir grūti īstenot tiesības uz kompensāciju.

Piemēram, nesen Rumānijā kādu cementa rūpniecībā izveidotu karteli sodīja ar vairāku miljonu eiro lielu naudassodu. Taču spēkā esošajos tiesību aktos nav noteikts, ka varas iestādēm ir tiesības uzraudzīt konkurenci, lai iesaistītos zaudējumu atlīdzināšanā cietušajiem.

Es gribētu uzsvērt to, ka šīm iestādēm ir jāņem vērā samaksātā vai izmaksājamā kompensācija, aprēķinot ļaunprātīgā izmantošanā vainīgajiem uzņēmumiem piemēroto naudassodu, lai novērstu neatbilstības starp nodarīto kaitējumu un piemēroto sodu, un it īpaši, lai nodrošinātu zaudējumu atlīdzību tiem, kuri cietuši šādas prakses rezultātā.

Tādēļ es atzinīgi vērtēju Komisijas nodomu uzlabot metodes, ar kādām visā Eiropā garantē to patērētāju tiesības, kuri cietuši likuma pārkāpuma rezultātā.

Parlaments ļoti skaidri paziņoja, ka Eiropā nedrīkst pastāvēt "atdalīšanās" sistēma. Tādēļ pretenzijas sagatavošanas laikā pēc iespējas ātri ir jānosaka cietušie.

"Pievienošanās" sistēma garantē, ka konkurences likuma pārkāpuma rezultātā cietušie tiešām saņems kompensāciju. Parlaments nevēlas, lai privātas rīcības rezultātā labumu gūtu kāds cits – vai tie būtu advokāti, tirdzniecības apvienības vai patērētāju aizsardzības biroji.

Es domāju, ka Parlaments ir pievienojis jaunu, svarīgu elementu, kas ir izlaists Komisijas priekšlikumā. Daudzos gadījumos alternatīvi strīdu izšķiršanas mehānismi cietušajiem, kuriem ir tiesības saņemt

kompensāciju, ir daudz efektīvāki nekā juridiskas procedūras. Ar to es domāju, ka laikā, kad tiek pieprasīta kompensācija, vispirms ir jāmeklē ārpustiesas risinājumi. Tie ir daudz lētāki nekā individuāls prasījums, jo patērētāji daudz ātrāk saņems atlīdzību par ciestajiem zaudējumiem.

Antolín Sánchez Presedo, PSE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Ekonomikas un monetārā komiteja vienbalsīgi pieņēma šo ziņojumu. Tas ir ne tikai lielisks, bet, ņemot vērā minēto problēmu sarežģītību un pretrunīgumu, tas ir pat izcils rezultāts, kam ir jādod ierosme un cieši jāsaliedē jaunais individuālās rīcības pīlārs; tas ir ļoti svarīgi, lai Kopienas kompetences jomas politika kļūtu efektīva. Tas ir jauns solis virzībā uz efektīvāku atbildības politiku, kas vairāk ievēros cietušo tiesības un efektīvāk pieprasīs atbildību no pārkāpējiem.

Tādēļ es vispirms gribētu apsveikt referentu *Lehne* kungu, uz kuru gulstas galvenā atbildība par šī uzdevuma sekmīgu paveikšanu. Viņa ideju kvalitāte, viņa atvērtais prāts un gatavība iesaistīties dialogā, viņa intelekts, izkristalizējot vislabāko kompromisu, bija ārkārtīgi svarīga šiem sasniegumiem. Es gribētu apsveikt arī atzinumu sagatavotājus, ēnu referentus un tos, kuri iesniedza grozījumus – visus, kuru ieguldījums bagātināja šo ziņojumu.

Komisijas Baltā grāmata par zaudējumu atlīdzināšanas prasībām saistībā ar EK konkurences noteikumu pārkāpšanu ir atbilde uz Eiropas Parlamenta pieprasījumu rezolūcijā par Zaļo grāmatu, kuras saturu Parlaments pa lielākai daļai pieņēma. Šis ir gadījums, kas saistīts arī ar sabiedrisko un individuālo tiesisko darbību papildinošo raksturu, un tas sliecas atzīt grupu rīcības pārākumu, tajā pašā laikā izvairoties no pārmērīgas rīcības ASV stilā, un tādējādi atvieglojot zaudējumu atlīdzības pieprasīšanu, ierosinot dot piekļuvi attiecīgai juridiski kontrolētai informācijai – tomēr izvairoties no kompromitējošu materiālu vākšanas – un ņemot vērā aicinājumu izvirzīt neatkarīgus prasījumus vai vēlākus prasījumus un brīvprātīgu kompensācijas sistēmu.

Ziņojumā ir aizstāvēts Eiropas Parlamenta koplēmums, veidojot tiesisko sistēmu zaudējumu atlīdzināšanas prasību izvirzīšanai saistībā ar EK konkurences noteikumu pārkāpšanu. Šī nostāja ir jāuztver nevis kā Kopienas kompetences kā tiesību aktu pamata noliegums, bet gan kā šajā jomā parastās procedūras prasību atjaunošana, lai panāktu atbilstību Līgumā atzītajām augstākajām vērtībām.

Eiropas Parlamenta likumdevēja līdzdalība ir vajadzīga gadījumos, kad kāds noteikums ievērojami ietekmē pamattiesības, piemēram, iedzīvotāju tiesības uz efektīvu juridisko aizsardzību (kas ir Eiropas un dalībvalstu sistēmas daļa), demokrātijas principus un valsts juridisko tradīciju respektēšanu – tas prasa, lai šādus jautājumus reglamentētu tikai ar noteikumiem tiesiskā līmenī, vai, citiem vārdiem sakot, lai tos reglamentētu sabiedrības tiešie pārstāvji.

Tas nosaka arī horizontālu, integrētu pieeju, risinot ar citām jomām kopīgas problēmas, kas var rasties, īstenojot juridiskas darbības saistībā ar konkurences likumu; tas dod iespēju novērst sadrumstalotu, nekonsekventu pieeju.

Individuālas juridiskas darbības var īstenot gan sabiedriskas organizācijas, gan atsevišķas personas un personu grupas. Otro iespēju var izmantot tieši paši cietušie vai netieši, ja šo prasījumu izvirza kvalificētas organizācijas, kuras ieceļ jau iepriekš vai norīko *ad hoc*, piemēram, patērētāju vai uzņēmēju apvienības. Ja juridiskas darbības īsteno kvalificētas organizācijas, tad iesniegumā ir jāmin cietušo grupa, bet katru individuālo cietušo var norādīt vēlāk; tomēr individuālie cietušie ir jānoskaidro pēc iespējas ātrāk, lai novērstu lieku kavēšanos un panāktu atbilstību spēkā esošajiem tiesību aktiem. Šāds risinājums ir ļoti svarīgs lietās, kas saistītas ar mazāka apmēra un sadrumstalotākiem kaitējumiem.

Ziņojumā ļoti līdzsvarotā veidā ir izvirzīts jautājums par piekļuvi informācijai, kas nepieciešama prasījumu izvirzīšanai vēlākā laikā. Ir jānodrošina uzņēmuma noslēpumu aizsardzība un iecietības programmu efektivitāte; šīm programmām ir vajadzīgas pamatnostādnes.

Ir izveidoti noteikumi, kas nodrošina kādas iestādes — Kopienas kompetento iestāžu tīkla dalībnieces — pieņemto lēmumu saistošu izpildi citā dalībvalstī, lai, stingri ievērojot atbildības principu, pienākums sniegt pierādījumus tiktu pagriezts pretējā virzienā, un tiek pieņemts, ka trūkums vai kļūda pastāv, ja ir konstatēts pārkāpums.

Ir vērts uzsvērt, ka ir pieņemta cietušo aizstāvības "nodošana tālāk" un sistēma, kas atvieglo un samazina tiesāšanās izdevumus. Es gribētu norādīt uz sabiedriskās un individuālās rīcības labvēlīgo mijiedarbību, gan stimulējot kompensāciju samaksu cietušajiem, gan nosakot piecu gadu termiņu sūdzības iesniegšanai.

Nobeigumā es gribu izteikt pateicību Komisijai par dialogu visā šīs procedūras laikā un lūgt komisāru nekavējoties iesniegt šīs procedūras attīstībai vajadzīgos ierosinājumus.

Diana Wallis, *ALDE grupas vārdā.* – Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu sākt par pateicību *Lehne* kungam par šo ziņojumu un apstiprināt, ka mūsu grupa to atbalstīs.

Es gribētu pateikt arī to, ka, manuprāt, ir mazliet neparasti rīkot šīs debates vēlu naktī, ja mums uz rītdienas rītu ir iesniegts jautājums par šo pašu tematu. Būtu bijis saprātīgāk tos apvienot.

Taču, slavējot ziņojumu, atļaujiet man pateikt, ka mūsu grupas atskaites punkts bija "panākt taisnīgumu" — panākt taisnīgumu visiem Eiropas MVU un patērētājiem, ja viņi ir sastapušies ar nepiedienīgu, pret konkurenci vērstu rīcību. Pirms dažām nedēļām mūsu grupa rīkoja semināru Parlamentā Briselē, un mani ļoti satrieca daži no mūsu viesiem, kuri atrodas šādas pret konkurenci vērstas rīcības priekšējās līnijās; ironiski, bet cementa rūpniecībā. Ko viņi teica? Lūdzu, lūdzu, turpiniet to: mums vajag kaut ko, kas dos mums iespēju iesūdzēt šos negodprātīgos Eiropas tirgus dalībniekus.

Mēs gribam Eiropas risinājumu, un mēs to gribam pēc iespējas ātrāk, jo, ja mums tā nebūs, tad es pareģoju un brīdinu: dažas dalībvalstis izveidos sistēmas, kas novedīs pie "ļabvēlīgākā iznākuma" tiesas meklējumiem spriedumu brīvas pārvietošanas rezultātā. Tātad, lūdzu – Eiropas sistēmu, cik drīz vien iespējams!

Priekšsēdētājs. – Es gādāšu, lai jūsu viedoklis par darba kārtību tiktu paziņots priekšsēdētāju konferencei, kas nosaka darba kārtību – reizēm tā kļūdās.

Nils Lundgren, IND/DEM grupas vārdā. – (SV) Priekšsēdētāja kungs! Iekšējais tirgus ir ES vislielākais ieguldījums Eiropas brīvībai un labklājībai. Tam ir vajadzīgi arī efektīvi tiesību akti konkurences noteikumu pārkāpumu jomā. Pašlaik mēs izskatām jautājumu par zaudējumu atlīdzināšanas prasībām saistībā ar konkurences noteikumu pārkāpumus.

Iedzīvotājiem un uzņēmumiem ir labi, pamatoti iemesli, lai tie varētu pieprasīt zaudējumu atlīdzību. *Lehne* kunga ziņojumā zināmā mērā nejauši ir norādītas ar to saistītās problēmas un apdraudējumi. Baltajā grāmatā ir runa par Eiropas juridisko kultūru, taču tādas nav. Mums nevajadzētu radīt noteikumus, pamatojoties uz vēlamā pieņemšanu par esošo. Referents cenšas panākt, lai mēs izvairītos no "amerikanizētās" kompensēšanas kultūras. Arī tā ir vēlamā pieņemšana par esošo. Tieši otrādi, pastāv liels risks, ka šāda kultūra izveidosies.

Atbildības deleģēšana starp ES iestādēm un dalībvalstīm tiek ignorēta. Nav objektīvas analīzes, kas ir vajadzīgs saskaņā ar subsidiaritātes principu. Šis princips gluži vienkārši nav uztverts nopietni.

Ir arī daudz citu neskaidru punktu un punkti, kas jau atrodas uz pilnīgas patvaļas robežas. 7. un 11. punkts, kopā ņemti, rada ļaunas priekšnojautas. Acīmredzamam atskaites punktam ir jābūt zaudējumu atlīdzināšanai, pamatojoties uz konkurences noteikumu pārkāpumiem. Ir vajadzīga nozieguma atzīšana tiesā, un pēc tam, iespējams, ir jāpiemēro *res judicata* pat saistībā ar individuālu prasījumu, lai nebūtu iespējams vēlreiz pārskatīt spriedumus kādā atsevišķā lietā.

15. un 18. punkts ļauj prasītājam izvēlēties visvēlamāko juridisko sistēmu. Tas rada tiesisku nenoteiktību, un rezultāts būs "vislabākā rezultāta" tiesas meklējumi, un tas būs reāls apdraudējums.

Informācijas asimetrija ir samazināta, piespiežot uzņēmumus sniegt ziņas prasītājam. Rezultāts būs subjektīva attieksme pret svarīgu lietišķu informāciju, ko var izmantot ļaunprātīgi.

Ir pārāk daudz apdraudējumu un punktu, kas šajā posmā ir neskaidri. Tādēļ Parlamentam vajadzētu noraidīt šo ziņojumu un pieprasīt sīkāku analīzi pirms lēmuma pieņemšanas.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Sākumā liels, liels paldies referentam *Lehne* kungam, kurš ir paveicis lielisku darbu un, vienojoties ar deputātiem no citām grupām, atradis atbilstīgus risinājumus ļoti sarežģītā jautājumā.

Debates liecina, ka mēs visi esam vienisprātis, ka ir vajadzīga horizontāla pieeja kolektīviem prasījumiem, un tādēļ es lūdzu Komisiju, lai atsevišķi ģenerāldirektorāti iesniedz nevis atsevišķus priekšlikumus, bet vislabāk dod mums tiešām kolektīvu tiesiskās aizsardzības mehānismu, kas attiecas uz visām iekšējā tirgus jomām, Eiropas iedzīvotājiem un, protams, — kā teica *Wallis* kundze — uz MVU. Mūs vieno doma, ka ir efektīvi jāatbalsta tie, kuriem kaitējumus nodarījuši karteļi, un ka mums ir jāpakļauj Eiropas ekonomika karteļu kontrolei saskaņā ar sociālās tirgus ekonomikas principu. Mēs negribam pieļaut arī dažādu valstu noteikumu ļaunprātīgu izmantošanu, meklējot "vislabākā rezultāta" tiesu.

Tomēr šāvakara debates nav devušas man sevišķi daudz informācijas par visefektīvāko veidu, kā to panākt, jo es uzskatu, ka kolektīvu prasījumu iespējas bieži tiek pārvērtētas. Tādēļ ir svarīgi vēlreiz noteikt kritērijus, kuriem pielīdzināt visas kolektīvā prasījuma procedūras. Mums ir jāatbild uz jautājumu, vai tiešām ir vajadzīga

patērētāju vai cietušo papildu tiesiskā aizsardzība, ja prasījumu iesniedz liels skaits cilvēku, pārrobežu tiesvedībā un tiesvedībā, kas skar vairāk nekā vienu dalībvalsti. Eiropas procedūrā mums ir jāievēro dalībvalstu procesuālie ierobežojumi – pievienošanās, atdalīšanās un daudzi citi punkti. Ja tas vienkārši nav iespējams, kā Komisija pat jau daļēji ir atzinusi, mums jāpieņem dalībvalstu tiesiskie instrumenti un kopēja procedūra ar dalībvalstu parlamentiem, lai kalpotu Eiropas patērētāju interesēm.

Mēs noteikti negribam pieļaut, lai Eiropā kolektīvie prasījumi līdzinātos ASV modelim. Mēs gribam nodrošināt kompensācijas piešķiršanu, taču tikai tiem, kuri tiešām ir cietuši zaudējumus. Mēs gribam iespējami asi vērsties pret nepamatotiem prasījumiem un atbalstīt alternatīvas strīdu risināšanas procedūras.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Priekšsēdētāja kungs! Arī es vēlos pateikties *Lehne* kungam par konstruktīvo un pārdomāto ziņojumu, kurā risināti svarīgi jautājumi saistībā ar konkurences likumu un patērētāju aizsardzības uzlabošanu.

Eiropas Kopienu Tiesa dod personām un uzņēmumiem tiesības uz atlīdzību par zaudējumiem, kas radušies konkurences noteikumu pārkāpumu rezultātā, tomēr realitātē cilvēki, kuri ir cietuši zaudējumus EK konkurences noteikumu pārkāpumu rezultātā, reti saņem kompensāciju. Tādēļ mums ir jāizveido mehānismi, kas palielina uzticību un atvieglo cilvēkiem iespēju aizstāvēt savas tiesības aiz robežām.

Mēs zinām, ka patērētāji un mazie uzņēmumi baidās sākt tiesas procesus, jo viņus satrauc ieilgušie procesi un it sevišķi lielās izmaksas. Pārmaiņas šajā jomā veicinātu pārrobežu tirdzniecību.

Ja mums ir vajadzīgs visā ES funkcionējošs iekšējais tirgus, kur cilvēki var būt droši, ka viņu lietas izskatīs tiesiski noteiktā veidā un ka viņi saņems pilnu kompensāciju par nodarītajiem kaitējumiem, citiem vārdiem sakot, par zaudējumiem, mums ir jāatrod arī mehānismi grupu prasījumu atvieglošanai.

Runājot par grupu prasījumiem, vienmēr parādās jautājums par ASV un tās pieredzi un galējībām. Mums, protams, no tā ir jāmācās, taču mēs nedrīkstam justies iebiedēti. Eiropā ir jābūt Eiropas un nevis Amerikas sistēmai. Ja mēs ar šo stāvokli neko nedarīsim, tas kļūs tikai sliktāks.

Ján Figel', Komisijas loceklis. – Priekšsēdētāja kungs! Paldies visiem par ļoti interesantajām runām, it īpaši par Klaus-Heiner Lehne ievada izklāstu. Tas bija ļoti interesants, un tagad es saprotu, kāpēc jūs esat tik saliedēti un strādājat pie šī jautājuma kopā ne tikai komitejā, bet arī plenārsēdē.

Man nav nekā daudz, ko piebilst, varbūt tikai par tiesisko pamatu. Protams, tas ir atkarīgs no ierosinātā pasākuma mērķiem un satura, un es kā komisārs – iespējams, ar citu portfeli, taču es runāju Komisijas vārdā – gribu jums apliecināt, ka mēs principā cenšamies panākt ļoti ciešu sadarbību ar Parlamentu. Kā to izveidot saistībā ar praktisku, konkrētu jautājumu, tas vēl ir jāredz, bet mēs tieksimies pēc ciešas vai vismaz iespējami ciešas sadarbības ar Parlamentu saskaņā ar spēkā esošo tiesisko pamatu.

Attiecībā uz to, ko jūs teicāt par sadrumstalošanu un horizontālu pieeju, es domāju, ka Komisijas atbilde – un tā ir ļoti skaidri redzama Baltajā grāmatā - ir konsekventa, saskaņota pieeja, un, manuprāt, Eiropas juridiskās tradīcijas un mūsu tiesiskās kultūras saknes atšķiras no bieži citētajām amerikāņu tradīcijām un saknēm. Tomēr es domāju, ka mēs varam mācīties no citiem un turpināt mūsu sistēmas izveidi.

Attiecībā uz valsts izpildorgāniem un tiesu, es, protams, domāju, ka ir ļoti svarīgi, lai mēs nevirzītos uz šīs izpildvaras pavājināšanu, un, bez šaubām, 81. un 82. pants ir ļoti svarīgi ES vienotā tirgus un politikas pīlāri. Tajos ir runa par tiesiskumu, un zaudējumu atlīdzināšana ir iekļauta šajā likuma izpildē.

Visbeidzot, tomēr varbūt ne gluži pašās beigās, par to, kas tika runāts par strīdu izšķiršanu ārpustiesas ceļā. Komisija to atbalsta, taču šādas pieejas – kas būtu ļoti vēlama – priekšnoteikums vai pamats ir dalībvalstīs pastāvoša un funkcionējoša tiesāšanās sistēma zaudējumu atlīdzināšanas jomā. Tādēļ es domāju, ka mums ne tikai jāaicina, bet arī jāpalīdz dalībvalstīm, lai šādas sistēmas darbotos visās 27 ES valstīs. Tad, es domāju, mēs varam nonākt arī pie šiem jautājumiem.

Bet principā es jums ļoti pateicos par arī man ļoti interesantajām debatēm un vēlu visu labu.

Klaus-Heiner Lehne, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Vispirms atļaujiet pateikties maniem godājamajiem draugiem par ļoti vērtīgajām runām. Manuprāt, mēs visi darbojāmies kopā un panācām labu rezultātu.

Taču es vēlos arī pilnīgi skaidri pateikt Komisijai, lai novērstu jebkādus pārpratumus: no Parlamenta viedokļa nevar būt tā, ka jūs iesniedzat jau iepriekš nekam nederīgu likumprojektu. Par to nevar būt ne runas. Mēs gaidām, lai Komisija ņemtu vērā mūsu šodienas lēmumus, un lai tie tiktu iekļauti ierosinātajos tiesību aktos. Horizontāla pieeja ir svarīgs aspekts ne tikai manu iepriekš minēto argumentu dēļ; arī pats komisārs pieskārās jautājumam par tiesisko pamatu. Tādā svarīgā projektā kā šis ir jāizvēlas pieeja, kas garantē Parlamenta ka likumdevēja līdztiesīgu iesaistīšanos. Ja tiek izvēlēta pieeja, kuras pamatā ir tikai konkurences likums, tad šis gadījums neatbildīs pašlaik spēkā esošajam Nicas līgumam. Tas ir arī ļoti fundamentāls politisks arguments par labu tam, lai mēs uzskatītu par pareizu tieši horizontālu pieeju. Manuprāt, Komisijai tas ir ļoti nopietni jāapsver.

Vēl viens svarīgs punkts, manuprāt, ir tas, ka mums joprojām ir vajadzīgs kaut kas attiecībā uz jautājumu par strīdu izšķiršanu ārpustiesas ceļā. Jūs iepriekš runājāt par konverģenci ar Konkurences ģenerāldirektorāta darbu. Bet ja salīdzina Zaļo grāmatu par patērētāju aizsardzību ar Balto grāmatu par konkurenci, nebūt nerodas iespaids, ka šeit būtu kaut kāda konverģence. Visspilgtākais piemērs ir Baltās grāmatas atšķirīgā attieksme – vai, precīzāk, attieksmes trūkums – pret ārpustiesas mehānismiem.

Joprojām pastāv virkne problēmu, kuru atrisinājumu mēs gaidām. Es tikai īsi vēlos pieskarties jautājumiem par piekļuvi Eiropas Komisijas dokumentiem. Visos kriminālprocesos, kur tiek pieprasīta kompensācija, ir iespējams pārbaudīt valsts prokuratūras dokumentus. Kāpēc tas neattiecas uz Eiropas Komisiju? Es to nespēju saprast.

Tas pats atteicas uz jautājumu par soda noteikšanu: arī tas ir jāņem vērā no tāda viedokļa, ka nākotnē ir jābūt iespējai pieprasīt kompensāciju. Arī šajā ziņā Komisijai nekavējoties jāpārstrādā šis teksts un jāiesniedz teksts un priekšlikumi, kas ir precīzāki par pašlaik Baltajā grāmatā iekļautajiem tekstiem un priekšlikumiem. Atļaujiet man pateikt Parlamenta viedokli, lai novērstu jebkādus pārpratumus: mēs gaidām vairāk, nekā ir iekļauts Baltajā grāmatā, un mēs gaidām, lai arī Konkurences ģenerāldirektorāts ievērotu mūsu ieteikumus; pretējā gadījumā Parlamentā būs pretestība.

Priekšsēdētājs. – Es gribētu pateikties visiem par runām šajā svarīgajā jautājumā un pateikt paldies arī Komisāram un tulkiem.

Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 2009. gada 26. martā.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Katrin Saks (PSE), *rakstiski*. – (*ET*) Parlamenta ziņojumā ir uzsvērta iecietības programmu lietderība saistībā ar karteļu vienošanos atklāšanu, un es priecājos, ka varu paziņot, ka Igaunijas parlaments pašlaik apspriež iecietības programmas projektu. Tam ir jākļūst par nozīmīgu posmu cīņā pret karteļiem, kas ir svarīga gan kopējā tirgus darbības uzlabošanai, gan patērētāju tiesību aizsardzībai, jo karteļu vienošanās dēļ patēriņa cenas var pieaugt pat par 25 %.

Taču es domāju, ka konkurences likuma īstenošanā un patērētāju aizsardzības uzlabošanā liela nozīme var būt arī kolektīvajiem prasījumiem, un tādēļ mums ir jāpievērš uzmanība arī tam gan Igaunijas, gan Eiropas Savienības līmenī. Pētījumi liecina, ka kolektīvie prasījumi ievērojamu palielinātu patērētāju gatavību aizstāvēt savas tiesības, un tādi pasākumi kā kolektīvo prasījumu iesniegšana ir ārkārtīgi nozīmīgi valstīs, kurās patērētāju aktivitāte ir zema, jo cilvēki baidās no šādu pasākumu sarežģītības un izmaksām.

15. Dokumentu iesniegšana: sk. protokolu

16. Nākamās sēdes darba kārtība: sk. protokolu

17. Sēdes slēgšana

(Sēdi slēdza plkst. 23.15)